Chronicon Prouinciæ.

1339

G 1389

Z BIBLIOTEKI
SEMINARIUM
DUCHOWNEGO

In nomine + Domini. Amen.

Monumenta

Patrum et Fratrum, Provinciæ Reformatæ.
S. Mariæ, Angelorum Minoris Poloniæ.
Viam Universæ carnis
ingressorum.
breviter collecta, notata et.
conscripta.

Per Patrem Fren Ambrosium Stalicium, Re
formationis et Provinciæ eiusdem alumnum et
Professorem: 1662. ∝ ∝ ∝

Anno à Saluatore ex Deipara Virgine
natō.
Milesimo, sexcentissimo, vigesimo,
primo.
SSmō Dnō N.rō Gregorio xv Papa ad
Clauum Vniuersalis Ecclesiæ Apostolicæ
Præsidente,
Emin'mo ac Rmō D.D. Fabricio Varallo S.R.E.
Cardinale, Protectore super ouile Seraphicum
aduigilante,
Rdnō Patre Fr̄e Benigno à Genua successore
Patriarchæ nri S. Francisci Gnāli sexagesimo
tertio, totum Ordinem Seraphicum
moderante:
Serenissimo Sigismundo iii Rege Poloniarū
victoriose regnante. Et
Reformationis institutum
promouente:
Reformationis seu Strictioris Obseruantiæ nr̄æ
in Regno Poloniæ fundamenta prima
iacta fuêre:
Super quibus.
Adm Rdus Pater Fr̄ Alexander Patauinus Reformationis Mediolanen. alumnus: Primus Comissarius.

Aprtes

Apostolicus in Regnum Poloniæ destinatus: Virgu
lam primam parvam Strict. Observantiæ feliciter
plantavit,
Cæteris eius successoribus eandem plantulam copiosè
irrigantibus.
Deo Ter Optimo Maximo
incrementum
dante,
Reformationis plantula in principio parva et humili
crevit in arborem proceram, ramos,
palmites q suos per Regnum Poloniæ
latè extendit, prohibit q flores
suavissimos et fructus uberri-
mos: Cuius quidem arboris,
florentissimus ramus CAR. P.
Comissarius primus) citò
decidit in terram et
aruit: ceciderunt
postea palmites
peramœni cum
floribus odo-
feris, scilicet.
Fæwer et Fratres pietate et religione insign
et celeberrimi
quorum sequitur et notatur
series.

Catalogus

In nomine Domini Amen

Catalogus Patrum et Fratrum, Provinciæ Reformatæ Minorit Polonic. S. Mariæ Angelorum nuncupatæ, à principio eiusdem.

Viam Vniuersæ carnis ingressorum.

A.D. 1609. 12. Jun. Pr Joaner Strzałkouius. } Professi in Conu. Gliwicen. ante introductionem Reformationis in Polonia. manus pulsat.
1618. 15. Pr Petrus N. Centenarius }
1678. 10. Junij. Fr Erasmus N. Laicus
1624. d. 12 Martij: ARP. Alexander Patauinus Comiss. Apost.: Varsauiæ.
1627. 17. Aug. Fr Sigismundus Casimirien Clericus. - Zakliciu -
1628. d. 18. Mai AR.P. Antonius Srezius Comiss Apost. Varsᵈ
Eodem 17 Junij. Fr Marcus Vielic Laicus: Vielic
d. 12 Octobr Fr Zacharias N. Laicus ibid.
1629. d. 22 Aug. Fr Daniel N. Laicus Crac
Fr Basilius Zielinscij Laicus Crac
1630. 7. Feb. Pr Casulus Kobierwski Confes Brec
20 Octob Pr Franciscus Gometowski Confes Crac
7. - Pr Chrysostomus Gizeniowski Confes Sokol
10 Fr Joseph Brican Laicus Sacerd. Sokol
1632. 22 Julij. Pr Bonauentura Pyzenuslien Lemb
1632. 15. Octobr Fr Valentinus N Subdiaconus Casim
1634. 25 Aprilis Pr Methodius Taborcius Confes Crac
1637. d. 29. Oct. Pr Benedictus Skrodzki Confes Crac
30 Julij. Pr Augustinus Casimirien In Italia
1638. 10 Oct. Pr Jacobus Rogalius Confes Crac
12 Octobr. Pr Bernardinus Velobucen. Crac

2	1638. d. 14. July	Fr Alexius Lisiecki Laicus	Zahlic
	1638. d. 9 9bris	Pr Albertus Ilzensis Sacerdos	Casimir
	1639. die. 26 Feb	Pr Ladislaus klisiewic Confes.	Crac
	1640. 10 Decemb.	Pr Adamus Miegnichowski Confes	Crac
	1641 20. Feb.	Pr Thobias Sanctius Presbr	Crac
	25. Feb.	Pr Franciscus Brzechowski Conf.	Leop.
	1642. 2. Feb	Fr Valentinus Crac Laicus	Crac
	1643 15 Octob.	Pr Franciscus Lubawien Confes.	Crac
	10 Martij	Pr Antonius Operculatus Ex Bohem.	Vielic
	6 Novemb.	Fr Didacus Sodomensis Laicus	Brac
	1644 13. mai	Pr Antonius Tyrawski	Lublin
	~~1644~~ 10 Octob.	Fr Gabriel Grenusko Laicus	Stepio
	11 Octob	Pr Ladislaus Piathowski Confes.	Crac
	1645 25 April.	Pr Valerianus Grusynski	Strobnic
	1646 23 Jan	Pr Gaspar Straszynski Dic.	Leop.
	18. July	Pr Raphael Zaleski Conf.	Crac
	10 Octob.	Fr Chrysostomus Zahitski Clericus Missionarius	in Persia
	1647. 13 Decemb.	Pr Laurentius Jakubowski Confes	Crac
	1648 30 July	Fr Clemens Jankowicz. Clericus	Crac
	8. Octob.	Fr Ignatius Solec Laicus occisus	Leop
	1649 25 Jan	Fr Christinus Bernatowic Sartor	Leop.
	25 Feb.	Fr Cherubinus Gasiowic Sartor	ibid
	17 9bris	Pr Bonaventura Dzierzanowski Prod Pr	Strobnic
	9 Novemb.	Fr Elias Solec Laicus	
	11. eiusd.	Pr Cyprianus Gordecius Prod Pr	Crac
	15 eiusd.	Fr Joannes Prenustien Laicus	Prenust.
	1650 22 Jan	Fr Nicolaus Dzierzenius	
	6 Mai	Fr Joel Niepotomicen Laicus	Solec
	27 Decemb.	Pr Franciscus Petronelly Conf.	Crac
	1651 9 Decemb.	Pr Ignatius Sadowic Confes	Melic
	26 9bris	Pr Theodosius Dzieduicius Conf.	Crac
	30 Octob.	Fr Benedictus Leop. Laic	Leop.
	9 Aprilis	Pr Adrianus Andreiouien Conf.	Brac

1652.	23. Juny	Pr Bartholomæus Gronicz	Skolwie
	16 July	Fr Eustachius Piwsciur Clericz	Premisl.
	30 July	Fr Petrus Wolski Laicz	Crze
	31. eiusd.	Pr Petrus Lesiowski Confes.	Crze
	12 Aug.	Fr Josephus Krajewic Sartor	ibid.
	30 Aug.	Pr Samuel Polanius Sacerd.	Crze
	10 7bris	Fr Franciscus Crzé Laicz	ibid.
	4. Octob.	Pr Hyppolitus Lowiciang Conf.	Lwow
	29 eiusd.	Pr Gabriel Poznanien Prædi	Casim
	30 Octob.	Fr Junipenus Glwicen Laicz	Skolwie
	11 Novemb.	Pr Stanislaus Bedzinen Conf.	ibid.
	14 7bris	Fr Leo Piątkowic Laicz	ibid
	16 eiusd.	Pr Felix Prznen Confe.	ibid
	18. eiusd.	Pr Dominicus Sędomirien Confe.	ibid
	21 eiusd.	Fr Ludowicus Pichowskus Clericz	ibid
	22, eiusd.	Fr Jacob Lyshnjeski Clericz	ibid
	29 eiusd.	Pr Bernardus Gorscig Guard.	ibid
	4. Decemb.	Fr Thomas Corbuscen Clericz	ibid
	5. eiusd.	Pr Marcellinus de Borek Conf.	Casim
	6 eiusd.	Fr Angelus Skolwie Laicz	ibid.
1653	2 Mai	Pr Hiacinthus Prchowscen Prædi	Leop.
	18. Maii	Pr Adamus Miastowic Conf.	Crze
	23 July	Fr Nicolaus Zabacen Laicz	Crze
1655	12. 7bris	Fr Didacus Myglowic Sartor	Crze
	10. Decemb.	Pr Simeon Stanimirus Conf.	Wielic
1656	22 Martij	Pr Emericus Bodorskus Conf.	Leop.
	9. 7bris	Pr Thomas Kozeghowic Confes.	Casim
1657	1. Martij	Fr Josephus Rekiewski Laicz occisus	Premisl.
	6 April.	Fr Tiburcius Cichowski Laicz occisus	Skolwie
	16 Aprilis	Pr Chrystophorus Cgayhowic Sacerdos occisus	Sutec
	eodem die	Fr Matthias Ruszkowic Sartor occisus	ibid.

4.

1658. 24 Marti. Fr Laurentius Swiderski Sacc. Premsl.
17 Mai Pr Paulus Fosnichi Confes. Vielic
26 Decemb. Fr Salvator seu Hiacinthus Ungarus Laicus

1659 8. Martij Pr Antonius Wrochynski Conf. Brevn
26. Decemb. Fr Andreas Zamoscen Laicus Vielic

1660 8. Martij Pr Ambrosius Stalicius Presbr Casim
3. Aug. Pr Ludovicus Szydwicz Guard. Brevn
7. Octob Pr Bonaventura Plebanius Presbr Vielic
13 Dec Pr Bonaventura Zagonius Conf. Brevn
19 eiusd. Fr Egidius Morcenus Laicus Zablin

1661 28 Martij Pr Norbertus Mieckowski Guard. Leop
26 Aug. Fr Franciscus Artzelt Comis Vielic

1662 22 Jan Fr Jogiebus Osienbowicz Laicus Skrbin
15 Aug. Pr Patricius Brice Laicus Casim
27 Aug. Pr Bernardus Wolbrom Conf Skrbin
8. Octob Pr Franciscus Mansionis Confes Brzeźn
15. Octr Fr Vitalis Zalinscig Laicus Obrd
20 Octob Pr Bernardus Pisanus Conf. Skrbin

1663 2. Martij Fr Bernardus Mlobucen Laicus Solec

1664 19 April. Pr Alexander Lisgorski Presbr Leop
16 Octob. Pr Bernardus Kacanen Conf. ad S Ann
26 eiusdem Pr Michael Goderewic Sacerd. in Silc
1665. 23 Jan. Pr Thomas Pinkosz Presbr Grodn
Eodem anno 30 Augusti Pr Casimirus Krzyzanowic Confes Crac
23. Octob. Pr Conradus Slodowic Confes. Zablin
6 Nov. Fr Capistranus Silesig Laicus ibidem
11 eiusd Pr Hiacinthus Dobrowinicz Confes Vielic

1666 7. Febr. Pr Nicolaus Dobricen Confes Solec
21 Aug. Fr Didacus Silesita Laicus ad S Anna
12 Decemb. Fr Hieronimus Crac apothecarius Laicus Viel

1667

1667. d. 28 gbris.	V. P. Bernardinus Cyetkowicius Confes.		Brec.
1667. d. 10 Martij.	Pr Vitalis Kutalikowic Confes.		Cracá.
6. Mai.	Pr Constantinus Cyrnkowskowicius Confes.		Vielic
1668. d. 13. Feb.	Fr Christinus Stradomscig	Cleric	Brec.
1669. d. 13. Feb.	Fr Ludovicus Tchlikowic	Laicg Sartor	Brec.
1667. d. 16. gbris —	Fr Rufinus Klimek.	Brec. Laicus	
	Fr Modestus Montani	Laicg.	Crac.
1668. d. 6 January	Pater Bernardinus Kolaceu	Confes	Premsl.
13. Aug —	Pater Hieronimus Wojciechowicg	Praedi	Casin.
1669 17. Mai	Pater Antonius Kos	Confes.	Silesia ad S. Anna
1670. Jan —	Pater Joannes Polanicg	Confes.	Casin. 120
1670 d. 11 Aprilis	Pater Franciscus Morecig	Confes.	Strbnic
13. Mai	Fr Benedictus Stazowicg	Laicg.	Strb.
13 Aug.			
1671 9. Mai	Fr Lucas Balonek	Laicg Rannefek	Glinic
7. Juny	Pater Albertus Sudovicg	Confes.	Zahlic
29 Jbris	& Pr Ambrosius Stalicg	Pr	Cracov
	Pr Massaus	Prussig	Chrusc
1672 d.	Pr Casimirus Gerner	Confes	Trebicy
	Pr Angelus Zakschiner	Confes	Chrusc
	Fr Florianus Zakschiner	Laicg	Beend
1673 d 21 Marty	R. P. Franciscus Rychtowicg	Mor. Pradis in Vnnere sepultg	Leopsli
12 Mai	Pr Carolus Winkler	Custos Bend. & Praedi	Cracovia
19 decemb	Pr Bonaventura Binal	Confes	Cracovia
	Fr Pascasius	Sartor Laicg	Solacy
	Fr Gabriel	Wreslawig Laicg	Bramnsfiel
1674 d 13 Mai	Pr Cyprianus	Stezycius Laicg Cracon	Cracovia
	Pr Petrus	Oposchin Confes	Zakliczy
			Lublin.
d 18 Jbris	Pr Benedictus	Konakowig Confes	Lublin.
	Fr Gervasius	Laicus	Lublin.
1675 d 28 Feb.	Pr Dionisig	Lysznenus Confes	Stolmar

6

8.

Z BIBLIOTEKI
SEMINARIUM
SANDOMIERSKIEGO

In Nomine † Domini Amen.
Deo Ter Optimo. Maximo.

Monumenta.
Patrum et Fratrum Provinciæ Reformatæ
S. Mariæ Angelorum Minoris Poloniæ.
Viam Universæ carnis ingressorum.
breviter notata et
conscripta.

Ad Lectorem.

Amice Lector.

Expediens quidem erat imò perquam iucundum, sed nec ita facile, memoriam et merita Patrum et Fratrum nostrorum antecessorum, inter Annales Provinciæ simplici stylo à me notatas, et scriptas, iuxta annorum et temporis seriem, inferere et recensere: at gà tenuitas et insciția animi mei corporisq; mei debilitas quotidiana, desperare me fecerant; Annales prædictos, ni calamum compingerem, ad terminum optatum deducendi; Nunc vò gà Dei speciali gratia, superstes sucrus deductus sum, ideo vnedi (ut aiunt) minervua et simplici stylo (ut cuilibet legenti patet) hocce opere efficere pro modulo meo, et ec modo à periculo interitus vindicare, decreui: secutus hac in parte Sanctum Thomam de Kempis virum grauem et Religiosum, et alios Nominatos,: non aliam ob causam, quam vt illorum exemplis piis et hospitalis nobilibus, prouocemur ad eorum pia vestigia sectanda: Licet enim mihi notum et manifestum sit, quod Sanctorum, beatorumq; Piorumq; hominum, qui sanctitate, pietate, et perfectione vitæ floruerunt, à multis, variis et grauibus authoribus plenis voluminibus, enarrentur et describantur, merita et virtutes, quorum rebus prædare gestis

et.

12 et exemplis piissimis, mirifice excitamur ad virtutes et pietatem eorum se-
dandas: fit tamen non infrequenter, vt efficacius et perfectius nros move-
ant affectus et animos eorum perfecta vita, qui maiorem nri exhibere,
quiq nobiscum vel sanguinem vel patriam vel habitationis saltim locum
habuere coem: ipsa enim natura, ipsaq; stirpis et patrii vinculo cōmuni
ad imitandum fortius et efficacius impellente et adiuvante! Hac inquam,
Vacingur in 1. lib. Anni Rediy. de causa hisce breuiter reuocamus dilabentem priorum patrum nrorum virtu-
tem vt nihil fiant vt nobis inhaereant, atq; ab oculis posthis Reformationis
nrae primordiis, consenescentem renouaremus religionem, imitando eorum
qui nos genuerunt pietatem facinora, ne degeneres dicamur et veri
illorum filii nominemur et simus! Inde profecta Sanctorum, Clionum et
Confessorum et praecipue eiusdem conditionis virorum recordatio vt
mirus suo exemplo nram socordiam excitent; dum ex illorum factis nobis
plane constat, quam eadem ipsa nos facere possimus et debeamus iux-
ta S. Augustinum: Non ideo nobis propria exempla iustorum vt ab eis
iustificemur, sed vt eos imitantes ab eorum iustificatore, nos quoq;
iustificari, sciamus! Hic ~~nostri~~ nostri instituti actio, hic nri laboris meta,
hic muneris scopus, vt eorum imitemur exempla, quorum profitemur no-
men, vt ex simili vita, fiduciam assumamus, illuc perueniendi, quo illi
praecesserunt; Si enim cum Sanctis in aeterna vita, cōmunionem habere
volumus, de imitatione eorum cogitemus: debent enim in nobis aliquid
recognoscere de suis virtutibus, vt pro nobis dignentur Deū supplicare.

Quin etiam et ea occasione cō conscribendæ istius notandæ ortus sum vt succes-
sibus ad similia (iuxta Statutorum Ordinis Synodalium et Provincialium, de
terminationes, praescripta imo mandata) darem stimulum seu exemplum! imō
et side nra rudi Minerua notata, Latinitate politiori et dispositione ele-
gantiori reformandæ, darem occasionem, quod vel mxe ex animo opto, vo-
ueo et oro et vtinam exoro!! ∝∝∝.

+

D. T O. M.

Christo Dominum Saluatori
in Gloriam,
Magnæ Matri Virgini Mariæ
in cultum
SSmo P. N. Francisco Patriarchæ.
Diuisq; omnibus cælicolis
in honorem
Instituti nri et Strictioris obseruæ ac pietatis
in incrementum.

Incipiunt.

Monimenta seu
Virtutes et merita
Patrum et Fratrum Defunctorum Prouinciæ Reformatæ
Minoris Poloniæ S. Angelorum nuncupatæ
seriatim notari et
recenseri
Ac in primis.

1609 P. Joes Stykt kouius moritz.

Anno Dñi 1609. D. Pater Joannes Stykkowski professus Prouinciæ Poloniæ Obseruantium seu Bernardinorum, Vir pius, humilis, puritatis magnæ et vitæ probatissimæ, Regularis vitæ obseruantissimus, et Reformationis zelator amantissimus fuit: qui cum magno desiderio teneretur Reformationis institutum amplectendi: cum alijs Patribus zelosis, in Italiam, pro suscipiendo Reformationis instituto, transiret, quorum cum

cum gaudio et lætitia spirituali sua, amplexatus fuit, tandem obtenta speciali licentia à Maioribus Superioribus, pro introducenda Reformatione in Regnum Poloniæ, cum aliis PP. Polonis eiusdem zeli, et Reformationis promotoribus in Poloniam redierat, sed malè tractatur à PP. Observantibus Romam repetierunt, ubi impetrata denuo licentia pro Reformatione, nouis literis munitus, in Poloniam reuertitur, impetratoq; loco propè Pinczoviam pro Conuentu extruendo, dum in Moraviam pergit Fratres Ottmucij relictos ad dictum locum reducturus, Gliwicij febri maligna corripitur et paucis post diebus Sacramentis omnibus pie receptis, moritur

ao omnibus ob singularem eius pietatem, innocuam vitam, Deo carus. vereq; pius ac beatus habitus fuit: et vt relatis in Parochiali Ecclesia Gliwicen cum summa veneratione, vbi fundamentalis lapis residentiæ Fratrum et Conuentus futuri in eadem Ciuitate, ponitur, videm Jesu Christi venturi iudicis aduentum expectat.

1618. Tertio vel 4to anno post susceptionem Loci Gliwicen et fundationem Conuentus. D. Pater Petrus X. professus in Polonia. Vir grandæuus et senex vt potè centenarius qui Christi sui anno trigesimo professus, vixit in sua vocatione et observantia 30 annos, et Sacerdos factus fuit, et iam sexagenarius dimisso habitu Religionis, apostatauit, et 40 annos continuos in apostasia consumpsit, tandem centenarius iam, speciali gratia Dei tactus et illustratus, cepit de commutatione morum et emendatione vitæ suæ pertract. et de procuranda animæ suæ salute, cogitare, quid vt efficacius facere posset, constituit confidenter ad Religionem regredi et pœnitentiam agere, et maxime in Reformatione cupro huius in Conuentu Gliwicensi florente!. quare vera fide, spe firma, et charitate in Deum excitatus venit confidenter ad Patres Reformatos Gliwicen, suscipi se petens

1618. P. Petrus centenarius nouitius.

Videlicet seruiendi et laudem Dei

ad Ref

ad Reformacõnem: Later illi videntes tàm annosum senem et
iam totaliter fractum ac debilitatum, cupientes animã eius sexã
in extremis positã, subuenire et ipsiũ prouidere, eundem in premiũ
suum susceperunt, qui reconciliatur Deo, Ecclesiæ et Religioni
in sua vltima senectute, quantum licuit et potuit pœnitentiæ operibus
voluntariè se tradebat deplorabatq; continuo malam vitam suam,
atq; frequentibus deuotionibus, Confessionibus, SSmis Sacramentis, ani
mam suam deuote recreabat, Deum sibi reconciliando et ad pium

1623. Fr Petrus Kolubulski Laicus antiquus et senex
(Stary Brat vulgo vocabat) Juniowladislauiæ ad Istulam sitæ
Ciuitate Episcopali, ex hac vita pene subitus est, reuera longæ
memoriæ dignus, in Reformacõnibus Seraphici S. Francisci, Siciliæ,
Apuliæ, S. Nicolai, Romanæ, S. Antonij optimè notus ac exem-
plaris fuit. Sanctissimæ pauperitatis amantissimus, à carne bisennio
ante obitum abstinuit, solis lacticiniis contentus. Ita ex Archivio
Zahliciensi sumpta.

susceptionem, obdormiuit in Dño Christo
ac in eodem Conuentu sepultus, quiescit.

1624. Dum prima plantula Reformacõnis ordinis in
Regno Poloniæ, suauiter in arborem fructiferam latè et abundanter
crescere, flores odoriferos producere, fructus q; amænos procreare
cœpisset: cito florentissimus ramus, cum floribus imò cum fructibus
vberrimis (qui verè erat Reformationis ordinis, imo totius Religionis
Seraphicæ decus, spes et ornamentum singulare) in terram miserabiliter
decidere visus est, et aruit. Videlicet: A.R. Pater Fr Alexan
der Patauinus Ord. S. Francisci, Reformationis Mediolanensis

1624.
P. Alex. Comi
S. moritur.

alumnus

14

cum gaudio et lætitia spirituali sua, amplexata fuit tandem obtenta speciali licentia à Maioribus Superioribus, pro introducenda Reformatione in Regnum Polonicū, cum aliis PP. Polonis eiusdem zeli, et Reformationis promotoribus in Poloniam rediverat, sed malè tractatus à PP. Observantibus Romam repedivit, ubi impetrata denuo licentia pro Reformatione, novis litis munitus, in Poloniam reversus, impetratis loco propè Pinczoviam pro Conventu exstruendo dum in Moraviam pergit Pater Olomucij relictos, [illegible] Olivarii labi maligna [illegible]

[illegible] sub anno trigesimo præpos.
30 annos, et Sacerdos factus fuit, et iam Sexagenarius dimisso habitu Religionis, apostatavit, et 40 annos continuos in apostasia consumpsit, tandem centenarius iam, speciali gratia Dei tactus et illustratus, cœpit de commutatione morum et emendatione vitæ suæ pensitare et de procuranda animæ suæ salute, cogitare, quod ut efficacius facere posset, constituit confidenter ad Religionem regredi et pœnitentiam agere, et maxime in Reformatione cupro hinc in Conventu Glivicensi florente. quare vera fide, spei firma, et charitate in Deum fervenți excitatus venit confidenter ad Patres Reformatos Glivicen, suscipi se petens

Vide Mi sericor dia et iustitiam Dei

cō Ref

ad Reformacõnem: Pater illi videntur tàm annosum senem et iam totaliter fractum ac debilitatum, cupientes, animæ eius sate in extremis positæ, subuenire et ipsius prouidere, eundem in gremiu suum susceperunt, qui reconciliatur Deo, Ecclesiæ et Religioni in sua vltima senectute, quantum licuit et potuit pœnitentiæ operibus voluntariè se vrgebat, deplorebatq; continuo malam vitam suam, atq; frequentibus deuotionibus, Confessionibus, SSmis Sacramentis, animam suam deuote recreabat, Deum sibi reconciliando et ad pium exitum animæ suæ se disponebat, quod dum faceret, eodem anno N. 11 Nouemb. pœnitens et bene dispositus, ~~suæ~~ et Sacramentis munitus, sine ad cœleste regnum (vt piè creditur) euocatur, placidè vitam finiuit. Et in Conuentu Gluniceñ sepultus, Dominum expectat ad iudicandũ venturum. &c.

Eodem anno. Fr Erasmus N Laicq, qui professus Regulæ S. Francisci, vitam duxit admodum austeram, humillimus erat, et in oratione frequentissimus et feruentissimus, sanctæ paupertatis Seraphicæ amantissimus, Regulæ verus obseruator, etc quibus virtutibus Deo maximè placuit, et fratribus amabilis fuit: tandem infirmitate debilitatus post deuotam Sacramentorum susceptionem, obdormiuit in Dño Gluniæ ac in eodem Conuentu sepultus, quiescit. ∝ F. Erasmus moritur.

1624. Dum prima plantula Reformãonis ordis in Regno Poloniæ, suauiter in arborem frugiferam latè et abundanter crescere, florere odoriferos producere, fructusq; amænos procreare cõspisset: cito florentissimum ramum, cum floribus imò cum fructibus vberrimis (qui vere erat Reformationis nrã, imo totius Religionis Seraphicæ decus, spes et ornamentum singulare) in terram misere abditer decidere visum est, et auulsi: Videlicet: A. R. Pater Fr Alexander Patauinus Ord. S. Francisci, Reformationis Mediolanensis 1624. P. Alex. Comi moritur.

alumnus

alumnus, Prædicator, Confessarius ac Theologus, primus Cõmissarius Apostolicus, ad fundandam Reformãonem in Regno Poloniæ, auctoritate et mãdato SSmi D. N. Gregorij diuina prouidentia Papæ XV. ab Emiñmo et Rdmo D. D. Fabricio S.R.E. Cardinale Verallo, totius Ordinis Minorum Protectore, destinatus, qui illibate pietatis et sanctitatis ~~fuit~~ et flos odoriferus erat, sic inquam qui vel maxime florere debuit et prodesse reformæ studuit

Veri describitur

fatæ inuidæ mortis, succiditur, decidit in terram et emarcuit, id est acerba morbi vi oppressus, pie defunctus est die 3ma Mensis Maij quando videlicet ex calore et humore temporis, aperiuntur porri terræ, et procreantur diuersi colores, herbarum et plantarum flores; quando ex natura consimilis temporis augmentatur materia omnis infirmitatis, et hunc quando (vt quidam sapienter notauit), melius se habere solent senes, peius iuuenes, melius decrepiti, peius pueri. Hoc infm tempore prædictus Pater) tenquam flos agri decidit emarcuit et euanuit ex oculis bonorum suorum et alumnorum suorum, sexagenario maior, non sine magno dolore et consternatione fratrum charissimorum, qui eum non secus ac Patrem amabant et colebant, nec exprimi verbis possibile, quantum ex eius morte Fres nostri Reformati, consternati fuerint! Et merito quidem, erat enim ob suas eximias virtutes et dotes naturæ et gratiæ omnium amore dignissimus! Erat infmum Vir verè Apostolicus, Angelica Simplicitate, castitate et puritate ornatus! Honestissimis moribus, tum in compositione corporis, tum in verbis et conuersatione inter Fres et seculares cautissimus et summè exemplaris, in rebus agendis discretus benignus et gratiosus, sagacitate et prudentia pollens, modestus et pius et ppterea omnibus amabilis et potissimum Sermo Regi Sigismundo III, semper gratus et carus fuit: Subditos rexit singulari prudentia, charitate et zelo status Regularis, ita vt oes

in sui

in sui amorem raperet; Zelatissimus quoq; sui status et vocationis exhibit, non solum circa essentialia Regulæ, sed etiam in minutissimis Religionis cæremoniis et statutis & consuetudinibus, exquisite ea servans et ad amussim perficiens: et propterea in promovenda et plantanda Reformatione et strictiori observantia in Regno Poloniæ, ob servantissimus, extiterat: Cum pertæsis altissimæ humilitatis, cum profundissima humilitate coniunctæ, amicissimus cum esset, factus fuit omnibus, bene et religiose viviendi forma et exemplar: Patientia eius enituit, dum ex Italia in Poloniam sexcentarius, sine pera, sine provisione ulla, iter tam longum et difficile pedester est aggressus, ubi incommoda multa, fatis famis frigoris frigoris et aestus et cætera, solo amore Crucifixi ductus, libenter sustinuit: Tum perveniens in Poloniam, cum non haberet Conventum nec Paupertas locum commodum ad requiescendum, nec mensam certam, nec alia necessaria ad victum et amictum, voluntarie tamen ea ab initio zelo paupertatis altissimæ adamavit: Sed et multa adversa contra Reformationem ab emulis suscitata, patientissime imo gaudenter tolerauit, nec propterea a pio proposito, destitit, imo ad perficienda sua desideria et conatus in introducenda Reformi magis et copiosius roborabatur adversis: Sed vel maxime cum in morbum lethalem incidisset summa et rara patientia, tum loci angustias, tum dolorum acerbitatem, patientissime sustinuit, et sola meditatione dolorum et passionis Christi, refocillabatur: et cum ingraueseceret morbus, prælegi mortis, totum se recollectioni, præparationi ad mortem, tradidit. quotidiana sacramentali Confessione, Eucharistiæ deuota sumptione piis affectibus, suspiriis extaticis, resignationibus voluntati Diuinæ continue se muniebat, exitum animæ suæ de hac miseriarum valle

Deo

18

Deo comendabat supplicitèr: tandem munitus Sacramentis omnib, plenus dierum (sexagenario maior) meritis, opimus vir verus Frater Minor et filius S. Francisci (cuius meritis se et horam mortis sue devote p piar preces denouerat) pio et religioso exitu (non sine maximo dolore diu) ad celestem patriam migrauit, maximum interim omnib, presertim suis alumnis Reformatis desiderium sui, relinquens, etq, in eodem Conuentu Varsauien S. Antonio dicato, seu eiusdem Capella, vbi antecessores Reform et Vexillifer sepultur fuit, concurrentibus ad eius exequias pie celebrandas tota Aula Regia et multis alijs tam spiritualis quam secularis status copiosa plebe, qui eos, ob singulares pie defuncti dotes et inculpatam vitam, Deo carum vereq, pium et beatum proclamabant.

Serenissimus Rex Polonie, postquam cognouisset de pia morte ptæ hi Patris Comissarij maxime condolui Reformationi nre eius decessu et morte obtatus, misitq, statim Magistrum Pictorum sue Aule, ad Conuentum nrum, cum mandato, vt eiusdem pie defuncti effigiem ad viuum depingeret in tabula, quam diligentissime depictam, in Palatio sue Aule Regie Varsauien deponi fecit, tum ob summum amoris affectum erga eum, tum ob sanctitatis opinionem eiusdem Patris et summam veneracionem sibi fecisse, constabat.

1628
R. P. Antonius Strozius Comis. moritur

1628, die 18 Martij in Conuentu Varsauiensi ad S. Antonium, diem extremum clausit. A. R. P. Antonius Strozius Reformationis S. Francisci in Italia professus, Predicator, etc et Ex-Vicarius Reform Gnalis, quem Rdmus Pr Bernardinus à Senis Totius Ordis Seraphici Gnalis 64, nouiter electus, vti virum grauem, senio venerandum, gubernatione conspicuum, consilio maturum, et quod maximum erat pure observ Francisc zelosissimum, Reformationis promouendæ studiosissimum, in Regnum Poloniæ munitum Apostolica auctoritate Commissarium Apostolicum et Visitatorem Gnalem, super vtraq familia scilicet Reform et Bernard. constituerat; et maxime ad Re-

form

formationis stabilienda fundamenta et promouendam Sanctiorem,
destinauerat: Nec spe sua frustratus fuit Quamus, etenim pestur
Lr. sic Reformationi nrae praefuit, quod multum profuerit: Fuit
enim Vir. Vita, moribus et virtutibus perspicuus, prudentia et solertia
in rebus etiam maximis pertractandis, insuperabilis, in regimine pru-
dentissimus et mitissimus: Cuius insignem ingenij solertiam et indu-
striam Curia Romana suspiciens, eundem fecerat (dum adhuc secula-
rem vitam ageret, et Juris Vtriusq; Doctoratu praefulgeret) Guber- Fit Gubernr
natorem Ciuitatis Nursiae Status Summi Pontificis, quod officium Ciuitatis
aliquot annis summa cum laude administrauit, gratus Deo, clarq
Paulo V. Sum Pontifici, vtilis illi populo cui praefidebat: Et
cum natura et arte ad summa formatus eet, naturam tamen et
artem, Dei gratia praeuentus, praeter gradiens, ad maiora se contu-
lit, et prorsus quadragenarius Religionis nrae Seraphicae et seruiti-
o Dei se totaliter, mundi delicias et illecebras spernens, dedicauit:
Regulam professus in Custodia S. Francisci Reformatorum, sub pro-
fessionis sub voto paupertatis, obedientiae et castitatis, diligentissi-
et zelosissimus exhibit observator, diuinis laudibus orationibus vi-
gilijs et ieiunijs et spiritualibus exercitijs feruens, mortuus mundo
soli Deo viuere videbat, verus S. Francisci filius et imitator insignis
existens: et propter has suas virtutes à maioribus Superioribus
fuit Supremus Praefectus seu Vicarius Gallis Reformatorum eius Vic. Gallis
Italiae, approbante eius promotionem SSmo Gregorio XV. constituto Reformi in Jt.
in eo offo Curiae erat vir magnanimus et vigilans) nimis forte ze-
lose pro Regulari et Fratrum observa et disciplina regulari ageret
animadverteret, rigide contra praeuaricatores Regulae, breui incur-
rit in odium Fratrum, quod cum cognouisset ipsemet, quod ex relatione

odiosq

Deponit Vicariatum

odiosus existeret Fratribus: Officium illud Vicariatus ante tempus biennale sponte et libere resignauit: Tandem factus Commissarius Apostolicus et Visitator Gallis Provinciarum Coloniarum vtriusq; obseruitæ, munus hoc Apostolicum, animo verè Apostolico, vti ex obitu merito sibi collatum, suscepit: Fuit q; Reformationis nrii Patronæ fidelium, deuotionis speculum, charitatis et comitatis exemplar, pietatis et totius integritatis forma: Magnanimis et fortis, mxè in aduersis sustinendis, laudis diuinæ et obseruantiæ Regulæ promotor eximius, paupertatis humilitatis protothypon, pecuniarum execrator, mendicitatis officiosæ amator et sectator eximius (sæpè enim sacco humeris supposito mendicabat panem officiosum, dans exemplum omnibus Fratribus et præsertim Locorum Superioribus, ne taliter facere, erubescerent) Specialium esculentorum seu poculentorum (præsertim cum SS. Bernardinorum Conuentus vel Monialium Monasteria visitaret) aspernator, donariorum et munusculorum à diuersis oblatorum, contemptor insignis, et vno verbo dicam, omnes virtutis cultor præclarus exhibet gloriosus: Et quia Virtus quælibet non potest magis conspici et animadverti efficacius, quàm in aduersitate et occasione sustinendi, Occasionem hanc mixtæ sententiæ Thomæ à Kempis, Enim fragilem non facientes, sed qualis quisq; sit ostendit: quare patientia admirabilis pij Patris, etsi satis enituit in sustinendis fatigationibus itinerum longarum et asperrimarum vt potè in nocte frigidus et penuria rerum et necessariarum et commodarum, cum in officijs sui quotidianis curis sollicitudinibus et prouidendis obseruantia regularis tam inter Reformatos quam inter Bernardinos: sed tamen maximè refulsit in sustinendis aduersitatibus asperissimis præsertim ab aduersarijs Reformationis, vti à SS. Bernardinis sibi multipliciter inflictis, cum eundem sæpius multis iniurijs affecissent verbis calumniosis, conuitiosis, imo minacibus pugnis, aliquando oppressissent, ad extremum, postposito Dei timore, cum maximo eius dissonore

Mittitur in Pol. Comm Aplic Lap Polsau et Resir

Exempla Virtutis eius

Eidem

eidem rebellassent etc ecc. vide in Annalibus fol. 99. 1°) Has tamen Dei et similes tribulationes suas fere magnanimiter, patientissime, humiliter, imo gaudenter sustinere visus est, nullum exterius impatientis motum, imo summa pacis, animiq. compositi, tum in verbis tum in operibus, tum non ipso vultu signum ediderit, cedendo in patientia illorum suis etiam cum admiratione et edificatione mira, non solum bonorum Fratrum, Illmi Nuncij Apostolici et aliorum secularium personarum, et mire Servi Regis Poloniæ, cui nota fuit PP. Bern. con. P. Comiss. rebellio turpis et scandalosa: Cum quo postea mitigatis affectibus et cognita sua nequitia et rebellione scandalosa, PP. Bernardini eidem Comiss reconciliari vellent, venissentq. ad eum humiliter culpam sui erroris seu insanie recognoscenter et petenter indulgentiam erratorum, et pœnis se subiicientes: Ille uti benignissimus Pater et clementissimus Pastor, promptior semper ad parcendum quam ulciscendum, oblitus omnium iniuriarum sibi ab illis illatarum, eosdem paterno affectu humiliatos suscepit et amanter amplexatus est, cesq. pœnas à Maioribus Superioribus contra eos rebelli zeater, latas, paterne condonavit: At tamen zelo Dei succensus, salutem animarum et profectum spiritualem illorum zelare non destitit, et quomodo illos reformaret, et puritatem observantiæ regularis inter illos introduceret, continuo laborabat, Deumq. optimum per suas ferventissimas et quotidianas orationes pro eorum salute et profectu instanter exorabat. Missarum sacrificia ea intentione cum mira in Deum affectu ferventer et frequenter offerebat, et ut alij offerent, rogabat, quotiones specialer et suspiria cum suis Reformatis multiplicabat spiritu, dicebatq. frequenter amarose et amorose: Fres oremur p. PP. Bernardinis: Dicamur quinq. Later: Litanias, faciamur disciplinas, quas ipse cum maximo spiritus fervore usq. ad sanguinis effusionem, faciebat: Et dum Fres expletis orationibus tam communibus quam privatis ex secreto ad quiescendum abierant, ipse solus remanebat in Oratorio: Et quia erat erga Augustissimum

Patientia eius in adversis

Eucl.

Eucharistiæ Sacramentum devotissimus, hunc aperto Cyborio, prostratus super pauimentum, suspiriis, gemitibus lacrymis vbi in præsentiarum Dñum, frebatur: sæpius in dies et totas vigiliis, orationibus meditationibus, insomnes noctes ducebat: quem frequens sæpius tacite observabant, clementem et ingeminantem vocem eius audierant, Dñe Jesu aut me occide, aut adiuua etc. nec tamen iusto Dei iudicio, exaudiri meruit p Reformatione Bernardi: egit tamen quod boni Pastoris intererat pro Reformatione eorum.

Cum Reformationis nrę institutum, frequentibus monitis et piis exhortationibus et quod maximum, vitæ sue purissimæ exemplis, ad imitandi abundantibus firmasset, legibus et Dñi numero Catholicam 40 PP. Observanter ad Reformationem recepereti roborasset: ad extremum Patres duos Reformatis industrios et sagaces Romam pro obtinenda Reformationis nrę Polonæ approbatione in Conuentu Gnesnensi eodem anno celebrando destinasset, fradium se et debilitatum tam annis quam continuis curis et laboribus sensit et diem fatalem mortis proximum præsciens, totum se recollectioni et deuotioni, et ad felicem de hoc mundo exitum præparationi tradidit, et dum hæc agit, in principio Martij incidit in grauem et lethalem morbum, et Deo magis voluntati Diuinæ se resignauit. SS. Sacramentis Eccl̃æ se munivit deuotissime, Deo deprecabi veniam Fratrum suorum posteriorum, precibus illorum agonem suum comendabat: benedictionem petentibus patuerunt Fribus vt pius Pater largitur est, piis affectibus et actibus in Deum animam suam recollabat, tandem expletis omnibus muniis, cum dispositione multa et recollectione pia, vitam cum morte cumutauit anno et die vt sup. septuagenario maior, et non sine nota sanctitatis decessit: In cuius piis exequiis RR.PP. Fabianus Nieukouius Ord. Predicatorum ordinarius Predicator SR. Maiestatis, sermonem ad populum habuit, qui fama sanctitatis eius excitati copiose conuenerant, et exequiar illis, cum multis Nobilibus

et

Secularibus et Regularibus pie celebrabant, et collacrymabant
Fr. nris tanti viri et Patris amissionem, quibus magnum desiderij
sui affectum, reliquerat: Insederat enim profunde animis fratrum
ardens eius desiderium in propaganda reformatione, zelus, continuae
sollicitudo, et recordatio bonum illius extorquebat lachrymas illum
praesertim cum nescio quo genio, omnibus, vix se aliquis fere
in parte ipsi similem, sabbaturos.

Post duodecim annos à morte ipsius, dum aperiretur sepulchrum Nota
eius, totum corpus eius in cinerem redactum fuisse, visum fuit, solum
pectus totum (quod erat sedes amoris Divini et eius gravitatis sui)
integrum omninò inventum erat, non sine admiratione omnium.

1623 die x. in Conventu Cracovien ad S. Casimirum 1623
Mortuus est Fr Daniel x. Laicus annosus, summè exemplaris et Fr. Daniel
laboriosus senex, postquam eodem anno reversus fuit enim set Romã (fuit laicus morit.
socius R.P. Felicis Mahonij Patris Custodiae) incidit in morbum, et
munitus Sacramentis, obdormivit in Dno et ibidem sepultus fuit.

Eodem anno ac in eodem Conu Cracl Fr Basilius Cracl Fr Basilius
Laicus professione, qui ex observantina familia, ad Reformatorem zelo item.
Regularis observantiae rigidioris ductus, venit, Zelantissimus fuit sui
instituti observator, puritatis ac simplicitatis cultrix cum humilitate
amator extitit, lethali morbo prehensus, munitus Sacramentis è vivis decessit.

24.

AD. 1630
P. Carolus moritur

1630 die 7 Feb. in Conu Cracen Fr Carolus Kobierski, nobili genere natus, in adolescentia sua militiis nomen dederat atq sub signis militaribus strenue se gesserat commilitonem agens Tandem pœnitentiæ causa, in virili ætate, ingressus Ordinem Minorum atq in Provincia SS. Bernardinorum Poloniæ professus, quinos annos ibidem commoratus, cum tandem zelo strictioris observantiæ et severioris pœnitentiæ stre, accensus, cum legitima Superiorum licentia ad Reformatorum institutum transiit 1624 Diaconus existens! Sacris sacerdos, fuit vir optimis virtutibus sublimatus, potissimum virtute humilitatis plurimum decoratus et proinde veluti vnus Nouitius erga oës Fres se gerebat, et omnibus obedientiæ ministeriis offerris sponte se ingerebat, Statutis sui et Reformatorum instituti affectu et effectu zelosissimus exitterat, qui rigore pœnitentiæ et multarum prerogatiua virtutum pollebat, et præuentus morbo letali Sacramentis Ecclie vitæ et sancte suscepit, felicem exitum obtinuit a Dno cui sedulus seruiuit anno et die vt supra. Corpus eius ex Veteri Conu ad S. Jacobum ad nouum in Stano Sepulcri S. Annæ translatum fuit cum aliorum Fratrum et Benef. rdi eadem 1681 3 Martij

P. Franciscus Osmolowski moritur

Anno vt 1630 sup die 8 Mai in Conventu Cracouiensi ad S. Casimirum extra Vrbem. V. Pater Franciscus Osmolowski de Ciuitate Kutno in Kuiauy: Quinis expassato solutus: Vir excellentissimus Almæ Acad. Cracouiensis Professor. Artium Magister et Doctor Philosophiæ, doctrina excellenti, moribus et vitæ integritate adhuc in seculo, clarus: qui inflamatus Dei amore, vt eidem liberius seruiret: Ordinem nrum Seraphicum petiit et habitum Reformatorum 1627. 19 Junii, cum deuotione et pietate maxima et ædificatione Academicorum, suscepit in Conu Cracouiensi, atq post susceptum habitum, promptum se et aptum reddidit, cunctis vitæ religiosæ exercitiis et sub Vocationis Regularis exhibit zelosissimus, amator et obseruator et sicut in seculari existens, fuit Magister artium, ac sic in Reli

gione

gione Seraphica vitam regiosam ducens, Magister exhibit virtutum
et Doctor exemplaris omnis perfectionis, puritatis religiosæ integritatis;
Crescebat enim singulari pietate in omni exercitio practico virtutum eorum
ut potè mundi et mundanorum contemptu, sui abiectione, humilitate
charitate, obedientia, ac rerum cælestium gustu, lectio sacræ &c. Meditatio
frequentius se dabat, silentij et solitudinis observantior strictiorq; extitit,
nunquam otiosus, vel legebat vel orabat, vel exercitio et contemplatione
rerum spiritualium, vacabat, quibus ita delectabi, ut dei voluptatem
animæ suæ, in eis collocasse videbatur! Ad Sacerdotium promotus eò
ampliorib virtutum ornamentis, conscebat, nam in virtute humilitatis
feruentior, in Choro et oratione prior et magis assiduus, in pœnitentiæ o-
peribus asperior, euadebat, omnibus aliis consuetis Minorum Ord. et Re-
formationis pijs exercitijs et mortificationibus tam internis q̃m externis
ex integro se dabat! Obedientissimus, charitatiuus, modestus, resignatus
ad omne mandatum Cui non erat contra animam et Regulam? Superio-
rum promptissimus semper extitit, ita ut omnibus fratribus præluceret
omnis perfectionis exemplo! Et qa fuit Vir deuotissimus, zelo Dei fer-
uens et doctrina pollens! Prædicatoris munere condecoratus fuit, quod mu-
nus ex merito obedie, maxima cum humilitate et resignatione susceptum
singulari ingenij et dicendi facultate in patrio Oratorio Conu S. Casimiri
cœpit exercere, et breui post, diuina fauente gratia, eximius, doctissi-
mus ac deuotissimus extitit Ecclesiastes, ac inter celeberrimos illius tem-
poris Prædicatores Ciuitatis Cracouiæ annumeratus fuit, non minus enim sermo-
ne feruenti et efficaci, quàm vita exemplari et opere, vitam Dei et virtu-
tis auditores suos, docuit, illorum corda ad amorem Dei et virtutis cultum
cooperante Dei gratia, conuertere cœperat; et propterea pro eius sermonibus
et Concionibus magni concursus auditorum celeberrimorum vtriusq; status
et conditionis, confluebant, et quia præ angustia loci multi erant sermo-

Fit fratrum celebratio

nes

ner in Coni sacello auscultare cõmode non poterant, inuitebatur proinde ad diuersas Eccl.as, tũm Regularium quàm Secularium pro Concionib. faciendis, et qũ sibi non parcebat intensa vbi primò et decenter Ord. dicaonis officium, exercens, circa sermones praefatos pro gloria Dei et Religionis decore faciendos, inuigilabat, libris q continuè volutatur solito in. cumbebat, citò fractus et viribus destitutus, incidit in febrim calidam multum infirmatur fuit, in qua infirmitate summè patiens existens resignatus fuit, tandem inualescente morbo lethali susceptis magna cum deuotione omnibus Sacramentis, maxima cum resignatione et resignatione in voluntatis diuinae complacentiã, pijsq affectibus in Deum elevatq obdormiuit in Dño, cum maximo fletu et desiderio sui, suũ charissimorũ Et sic lucerna illa quae nimis citò lucere cõpit (forte ob dissectionẽ Superiorum, qui debebant prouidere certum eius casum ob assiduas eius Concione, praesertim in tam celebri auditorio) extincta fuit: Ad cuius exequias celebrandas ob perfectionis vitae religiosae opinionem et famam, multi Concursus populorum, conuenerant, qui dei donum Deo, pium, omnibus amabilem et desiderabilem, proclamabant: decessit ex hac vitã anno aetatis suae trigesimum excedens, Religionis 4. in Coni Crei ad S. Casimirum sepultus, resurrectionem mortuorum vniuersalem, expectat.

1630

P. Christophorus Szeniowski vxoris maritus

Famulus

Eodem anno d. 16 7bris in Coni Solecen Vbatec Christophorus Szeniowski Professens Solecen, mortis pauit iuui: Vir nobilissima familia in Ducatu Magno Litsuanico, natus, à puericia moribus et disciplinis honestissimis educatus, et qui adolescentiã suã annos Martis militiae dedevet, atq sub signis Serenissimi Sigismundi III Regis Poloniae, militiam professus: et sicut à puericia Deum timere cepit, sic et in militia et castris adolescens imò vir sanctus, timorem Dei non deseruit, imò magis ac magis crescente aetate, crescebat in timore et amore Dei, puritatis conscientiae semper delectabat, praecepta à S. Joanne Baptista, Philippo consulto, ad vnguem obseruare, studebat, castus, modestus, prudens, vigilans

grans ac strenuus, miles exhibit; et quod maximum, diuini numinis et ho-
noris cultor eximius: Ecclesiæ Catholicæ et eius ministrorum, venera-
tor deuotus erat: quare et ob hæc et alias simul virtutes suos, oibs
cæteris, amabilis fuit. et maxime autem Serenissimo Regi erga quem semp exiterat
et dum multos fauores mundi haberet, eumq; cum ope possessiones, aliasq; cor- Gratissimq
poris vires, generis prosapia, propinquorum nobilissimus splendor, mundi monib. Regni
delicias, carnis illecebras, conuersatio cum Viris Illmis, nobilibus ophina
fauor Serenissimi Regis, et expectatio honorum, dignitatum, quorum, sæpe ingen
dum eum vocarent ad delicias mundi perfruendas, illustratur Spiritus
S. lumine et inflammatur Dei amore, magno spiritus feruore et animo
resoluto contemnere elegit, et magis deliciis spiritualibus se dare, qui
incipiunt à luctu et mœrore et ad gaudia æterna pduxit quam car-
nalibus delitiis in mundo se subijcit, quorum initium lætitia
est, finis verò luctus, quare spiritus Dei feruore concepto, contemptis
oibs mundi vanitatibus, carnes voluptatibus et illecebris, et quod maxi-
me ipsemet victo, euangelicorum inclitus Religioni se S. Francisci inter ff. Mutat statu
Bernardinos addixit, et suscepto cum maxi pietate habitu religionis et fit Fr. Minor
seruitio se Diuino dedicauit, et in initio sui ingressus, mox & totius perfe-
ctionis tyrocinium cum maximo feruore animi exercitauit fuit: Et qui
insigni mundi miles euaserat, insignior Christi athleta in Religionis
arce ac militia spiritu per ora euadere conabatur, strictus sub religiosæ
amantissimus zelator, et amator, Regularis observantiæ zelosissimus
æmulator existebat, pius et exemplaris vt citò facile in bonum inò opti-
mum Religiosum, euaderet, ac primò inter fratres et Superiorib ob suas
eximias virtutes, gratiosus existeret, à quibus ad officia Religiosis ut
potè, Prædicationis, Guardianiæ etc promoueretur, in quibus officijs optime
et exemplariter cum satisfactione tum subditorum et delectione superi-
orum se gerebat: in omni vitæ sua nihil magis curabat, quam puritati re
gularis et conscientiæ suæ prouidere: Virtutes vitæ eius, pia con-
uersio

in Religione, prudentia in agendis, dexteritas in exequendis arduis negotiis, et longa experientia Serm^o Regi Sigismundo Polonie, nota bene erat: propterea ad instantiam eiusdem Serm^i Regis fuit instituta Commissaria (siue Gratis siue Apostolicus) et inter ex certa occasione contra querulam Patrem Commissio fit Gratiae Apostolicae Sacra Observ. Polonae famosissimum, quam Commissionem, etiamsi non tam libenter quam reuerentur (cum aliter facere nec licuit nec decuit) suscipere debuerat, fideliter tamen prudenter et sagaciter cum omnimoda submissione et complacentia S.R.M. exequutus fuerat: Ob cuius Commissionis fidelem executionem, incurrerat in odium eiusdem Patris et nonnullorum primariorum: quare ex eadem occasione, non tam declinans odium vel persecutionem praefatorum PP timens (qui auctoritate Regis facile euadere potuerat) quam inflammatus Dei amore et perfectioris vitae zelo, de legitima licentia Superiorum, iam senex et decrepitus, ad Reformationem redeuntem consurgentem, transiuit, eo animo vt inter Reformatos purioris vitae et Transit ad Recoll. spiritus Regulae à Deo acceptae mereretur: Nec frustra! cuius enim speciali gratia Dei, vbi viam solidioris perfectionis in Rec. ingressus fuisset, in initio sui ingressus, primitus se vt inuenis alicuius ad exercenda exercitia spiritualis Sanct. Regul. obseruantiae cum gustu suo, praeparauerat, vt potest oratione, recollectioni, meditationi coelestium bonorum, ex animo se applicuerat, otio capitalis hostis existens, et quidquid temporis ab orationis supererat, totum in lectione et scriptione piarum rerum vel in manuali aliquo pio exercitio, expendebat: abstinentia et macerationi carnis suae annis grauatae, adeo austerus fuit, semel per diem ida in cena comedendo (sed de voluntate Superiorum mutauit tempus comestionis cenae in prandium) ida parce nimis! humilitatis profundissimae, paupertatis altissimae, ac mitissimae mansuetudinis, fuit minister amator et executor, multae charitatis erga Deum et proximum flagrabat: erat vir adeo spiritualis, prudentia, consilio et pietate insignis, quibus donis suis talibus

subi

collatis multum Reformacioni nrē profuit: Officio Predicatoris pre-
sertim in Conu Cree S. Castnivi gloriose et cum fructu functus est:
Tandem fectus Presidens Conuentui Solecen, subditis prudenter regebat Conciones
benigne conuersebat, seipsum in bonorum operum (scilicet Regulæ
Observat. Statutorum, Ordinationum et Cremoniarum Reform) executio-
ne prebens exemplum, ad perfectionem prouocabat: et dum sic agit ecce
peste infectum fuit illud Oppidum Solecen, et religiose putans, voluntate
Dei sibi optimam occasionem offerri meriti, cat bonus Pastor et zela-
tor animarum solutis animarum Christi sanguine redemptarum,
dimissis aliquibus Fratribus ad securiora, ipse se libere et sponte
amore Dei et zelo salutis animarum Christi fidelium incensus, obtulit
se ad seruitia spualia, peste infectis incolis Solecen, eisq; Sacramenta
Penitentiæ et Eucharistiæ per aliquot hebdomadas cum charitate
et resolutione maxima, administrabat, quod dum fecisset satis diligen-
ter, et ipse peste infectus fuit et infirmitatem contagiosam contraxit, et
premissa Sacramentali Confessione et Viatici sacri sumptione se muni
ens, puram animam in manus creatoris in satis grandeva etate, (se-
ptuagenario maior) pie trādidit, non sine magno desiderio sui et
planctu Fratrum totius Reformæ nrēs, et in eodem Conu sepultum diem
iudicij extremi expectat.

In eodem Conu, tempore et anno ut sup Fr Joseph 1630
Zigniur Laicus Sartor, natione Legem solut: Erat Religiosus Fr. Joseph.
plurimis virtutibus exornatus, et ideo Fratribus amabilis; Hic. morith.
Adhuc secularis existens, Sartoriam exercens, vitam duxerat modestā
et exemplarem, cuius etiam ipsa eius complexio externa corporis
erat mitis et verecunda, conuersatio inter suos prudica, et eorum incola-
rum Solecen corda in sui amorem, reperet, multis presertim seculares
et prudentiores de eo multum sibi pollicebūr, ominabaturq; eum

fore

fore aliquando religiosum pium: nec illos spes fefellit: nam ex quo PP. nostri Reſi in Civitate Brecen locum pro Conu susceperant, statim eisdem ad Idrere, et eundem Ordinem et institutum amplecti propoſuerat, et primus ex Brecen Sebum Religionis deuotè petiit et obtinuit, 1623, d. 19 Feb. in Conu Zablicinen Sebum susceptt et numen R. Laicorum annumeratus fuit: Voti sui compos, semper vocationis suæ sedulus æmulator exiterat, Regulæ et Prælat. obſervá zelator, humilis, pudicus, mitis, deuotus, ad nutum Superiorum obediens, summè exemplaris, animam sanè serenæ Diuini amoris plenam, vitii ac malitiæ expertem, Fratres Dei omnibus charitatis officiis prosequabatur mirifice, ut potè Sartoriæ. Cubiculi, vti Angelis terrestribus inseruire satagebat, ob quæ suæ ovvirtutes et vitæ exemplarem omnibus PP. et FF. amabilis et gratus fuit: Tandem in Conu Sotecen manens Patribus illis zelosis qui pestiferis in illo Oppido in spiritualibus inseruiebant, humiliter et et charitatiuè ministrans in corporalibus, peste infectus. Sacramentis munitus pie ex hac vita decessit mense Augusto circa Festum V. M. Assumptæ. et ibidem sepultus fatalem expectat tubam.

Peſtilentia decedit

1632 A. D. 1632. die 22 July, in Conuentu Leopolien ad S. Rodum. D. Later Bonaventura Premiſtien Præsidens Leop. Prædicator verè Apoſtolicus, qui tanta virtutum laude ac vitæ sanctimonia claruit, vt omnibus perfectionis vitæ specimen dederit: sic igit, desiderato in hac mortali vita laborum suorum præmio, ad immortalem vnde verum præmium rectè vitæ defunctos manet, pie et sanctiſsimè euolauit anno et die vt sup. Cuius seriem vitæ exemplaris, et ad imitationem abundantem, lege in Annalibus nris descriptam fol. 293.

P. Bonauentura Premiſtien. moritur

Eodem anno 6 Iobris in Conu Casimirien Fr Valentinus N. Clericus ex Laico factus. Vita exemplari, pietate, humilitate, charitate, et mira patientia præditus, pio et religioso exitu ad cælestem patriam migrauit.

Fr Valentinus Clericus moritur

1634. die 6 Febr. P. Peter Methodius Taborcius confes. 1634
P. Methodius moritur

qui ex observantina familia ad Reformi animo perfectionis observantiæ colendæ, venerat. Vir pius et simplex rectusq; comis, devotus exemplaris, gravi infirmitate gravatus, munitus Sacramentis Sanctis, defecit et vitam mortalem, pro immortali commutavit feliciter, in Conv. Crac. ad S. Casimirum et ibidem exoptatum bonis, nisi judicis adventum, expectat.

1637. die 9 Aprilis In Conventu Crac. Venerandus Pr. Benedictus Strzdza Swonen, Guardianus Crac, pius, gravis, moderatus, pacificus, zeli cultor optimus omnibus suspiciendus laudq; virtute, cursum peregrinationis suæ expleuit! Vere fuit vir religiosissimus, status sui ac Regularis observantiæ observantissimus, apud Pp. Bernardinos professus, et cum fuisset divini amoris zelo incensus ac spe maioris pœnitentiæ et perfectionis status, illectus, ad Reformatos de licentia Superiorum 1627. transiit, cuius institutum gaudens amplexatus, ad bravium perfectionis celeri cursu currebat: flammatus fervenți Dei amore supra alios pertingere curabat: orationi mortificationi et alijs Reformi solitis exercitijs ex integro se dedit, virtute abstinentiæ et pœnitentiæ mirifice exornabatur, ut alteros in admirationem et imitationem exemplo suo provocaret, nam præter alia Religionis jejunia et Eccles. feria 4, 6. et Sabbatis perpetuo jejunabat, vix aliquid ad panis esum adsibendo, multisq; alijs extraordinarijs mortificationibus, tam corporis quam animi, se exercebat, orationi maxe intentus, ad diurnas et nocturnas officij divini horas, debite cum fervore in Choro absolvendas, et præcipue ad Matutinas preces, ad primum campanæ pulsum (nisi legitime impeditus) primus omnium, etiam non expectando Sacristiani excitationem, accurrebat, et sæpe sæpius apertionem templi ante Eccles. expectabat, cupiens primus prævenire Deum in benedictionibus. Habebat piu hunc quendam Patrem Adamum sericulum in tali passu simulum, qui eundo pie simulando, præcurrere quandoq; sancta simulatione, et pia inuidentia solebat

1637.
P. Benedictus Strzdza moritur

Jejunia aucta

Fervor

solebat) frequenter S. Sacrificium, de tempore iusto, premonebat et ipsemet Frem excitabat, et summa cum recollectione et devotione diuinis choris assistebat, et quia oration sepius intentus erat, à Fratribus Vir orationis, dicebatur, : Nunquam otiosus apparebat, sed ne tempus, quod ab oratione, lectione pia, scriptione utili, restabat, in manuelibus exercitiis, ut puta circa horologia diuersimode apparanda, seu alia negotia domestica utiliter occupabatur : Guardiani officio sepius fungebatur quod cum summa prudentia, charitate et zelo Status Regul' cum perfectione omnimoda Superiorum maiorum et suum subditorum, exercebat et non solum circa essentialia Regulæ, sed in minutissimis cæremoniis Religionis, Statutis, ordinationibus exacte seruandis, studiosissimus extiterat, in omnibus scipsum prebens exemplum in executione præceptorum : Tempore Visionis Reformatorii cum PP. Observantibus, zelo Strictæ observantiæ et institutis Reformatorii ductus, quinquagenarius existens, cum PP. alijs zelosis Romam perrexit, multis incommoda itineris, magno animo superabat : tandem gaudens de Commissi Aplico & restituenda Reformatione, destinato in Poloniam, reuersus est ipse fuit et perueniens Cracouiam, insemul Fratribus et ipsiusmet P. Commissarij Apostolici oculos, et animos conuersos habuit, ita ut fere ab omnibus exoptaretur Cæteris tot alios PP. præcipuos in Custodem regiminis Custodiæ nostræ eligi, et à P. Commissario recomendabatur, ab eodem Guardianus Cracouien Conuentus, instituitur et proclamatus fuit : Sed cum redux, ad Guardianum agens, pristinis solitis et extraordinarijs pœnitentijs macerationibus et operibus pietatis ex animo incumberet, infirmitate grui præmitur, quam patientissime et resignatissime perferre visus fuit, frebre demum secuta maligna et alijs morbis, Sacramentis ejus deuote susceptis, pijssimam animam per multas molestias et infirmitates probatam et purgatam in manus creatoris, non sine maxima consternatione Fratrum, qui eum vt amabilem Patrem amabant et venerabiri, reddidit, anno vt supra. Et in communi Sarcophago Ecclesiæ S. Casimiri, non sine opinione sanctitatis sepultus est : magnum desiderium sui Fratribus relinquens.

Romam pergit

1637 P. Stagustinus moritur

1637 die 30 July Pr Stagustinus Casimirensis professus Reformationis nrae, adolescens pietate et devotione insignis, ingenio et indole, morum elegantia conspicuus, non officio magis quam probate vitae Sacerdos, in Italia, prolmaturis succubuit fatis. Erat egregius et conversatione optima adhuc Saeculares vitam dum ageret, ob ingenii sagacitatem, optimum in studiis humaniorib⁹ profectum, morum elegantiam cantus et musices peritiam Cabitur Societatis amabilis, à quibus in quodam collegio Magister seu Praefectus Musicer et musicorum erat institutus, quod officium cum pietate, et devotione maxima, et sedulitate diligentia, Collegio utilis, Ecclesiae illi devotus cultor, studiosis et condiscipulis suis, desiderabilis, omnibus, denique charus, administravit. Et dum esset in medio omnis favoris, expectationis et promotionis, mundi oblectamentorum, cursu, inflammatus Dei amore, cupiensq; à vitiis et convictis mundi puram servare animam, spretis mundi vanitatibus, et falsis promissis, carnisq; illecebris, Deo servire in Religione S. Francisci constituerat, et feruido amore habitum Religionis in Reformatione nra humiliter sumpsit: et Regulam professus, erat suis institutis et regularis status amantissimus; Et quia erat ingenio acri, bonae indolis, moribus placidissimus citò Sacerdos factus, studio Philosophico applicatus fuit, et eum optimum profectum, (virtutum praxim non intermittens) in studio fecisset, optimam de se spem Pr nris dederat quod futurus esset Reformationis instituti zelator acerrimus, et strictae observantiae promotor, et maiorem spem de eo concipiendam, eundem absoluto cursu Philosophico in Conu Crci ad S. Casimirum, miserunt in Austriam Viennam Vsq; pro studio S. Theologico, ubi tribus annis seu 4. S.T. optimam operam navavit, non sine profectu multo et consolatione Pr nrorum, quo studio absoluto in Poloniam cum testimoniis, Patrum Crcis Austriae, de bona, et pia sua conversatione interse: et Lectorum suorum de maximo profectu in studiis et sufficientia totius doctrinae, et sufficienti ad Lectoratus officium, remissus fuit. ubi

Erat Alumnus

Veniens

veniens grate susceptus fuit et omnium patrum Reformi animos et fauores cum se conuertit, oes. Lectorem futurum ex Capitulo proxime celebrando congaudebant; Sed cum interim eo tempore, Deo permittente Vnio Reformi cum Observantibus seu Bernardinis violenter facta fuisset, Reformatio, Observantibus subiugata cepisset seruire, constituit ex animo vti mater suos Reformationi, in statum prosperatum, vt extinguiretur totaliter non sereretur: cogitauit tenus vt prius filios et dilectos ecclesiis, quomodo Reformationi sua industria et dexteritate prouidere posset, et animam suam a transgressione Regule seruare valeret, et prae eius intentioni et voluntati Deus prouidere dignatur est cum per fratres nros Rome existentes, licentiam obtinuit transferendi se Romam pro studio Arabico, vbi versans omisso studio Arabico, vti in Polonia Regno inutili, S. Theologie studio applicatur fuit in Conu Romano Observancie Reformi, vbi pietate et moderatione animi insignibus moribus pacatur et quietus, silentii et solitudinis amicus, officij diuini pius cultor, deuotionis et spiritualium exercitiorum amator, in lectionibus et studio assiduus, in agendis dexter et prudens, in disputationibus tam priuatis quam publicis laudabilis, cantus choralis peritissimus et musicus exercitatissimus, ad extremum omnium virtutum actuum latus et insignitus, ita vixit, vt omnium PP Romane Custodie, amores et fauores sibi facile conciliasset, quod eum voto in Capitulo Custodiali futuro Romano in Lectorem futurum exoptarentur: Sed cum ille ob ingenij sui excellentiam minime esset contentus de illo studio Romano, et summe peroptaret esse auditor alicuius excellentis Lectoris, sub cuius directione magis exercitium in studio Theologico haberet et proficere posset: Et cum certis cognouisset de quodam Lectore S. T. Pauie per totam Italiam celeberrimo, magno desiderio prefectus ducis, desiderauit eius auditor fieri, quare obtenta legitima licentia superiorum maiorum, egre eum dimittentibus fratribus

Vult docta sing eē ut eo magis pst pōnio dō

Romani

Romanis, versus Lauram tempore vacationum, id est mense Iulio, calidissimo tempore, se contulit, sed ob nimios calores, febre maligna prehensus, dum ampliora pro Religionis decore et vtilitate cogitat et disponit, in clementia, summam et diuturnam spem consilii et vitæ fefellit, et ita dum Reformatio nrã eum intuebatur, magnaq; spe alebat illum aliquando sibi fuisse decus, religioni subsidium, et consolationem allarum, mortis inuidia, diuinas illius animi atq; ingenii dotes inuidente, in medio suorum cursu (annum agebat sui 30, Relig. II excesserat) dum maximè florere debuit et prodesse bono publico Reformi nrã Studuit, veluti flos amœnus falce succisus, non sine maximo dolore plurimorum bonorum PP. et Fratrum tam Romanæ quam nrã Pedonis Reformationis, quos oei officiis humanitatis et pietatis sua amicissimos sibi reddiderat, occubuit: anno et die ut sup.

1638. d. 20 Iul. V. Pater Jacobus Rogalius Confessarius qui mira abstinentia, oratione et profundissima animi demissione insignitus fuit, præsenti sæculo valedixit: Qui ex Observantina familia ad Reformationis institutum de superiorum suorum licentia 1627 transierat de eo vere dici potest: Quod erat vir simplex, rectus et recedens à malo, quoniam ob suam simplicitatem sinceram cum humilitate, mansuetudine humanitate et affabilitate coniunctam à Fratribus et à Secularibus simplicioribus maximè, multum amabatur et colebat: ad eum plebs promiscua, pro Confessionibus faciendis atq; alijs pro consolatione spiritus confidenter concurrebat, habebat in consuetudine, dum extra Conventum exibat, quod libenter visitaret domunculas pauperum, consolaretur mœstos, aquotis salutaria debat monita, Confessionis et Pœnitentiæ Sacramenta, quando opus erat, cum mira charitate administraret, quidquid emendicare poterat, pauperibus et egentibus distribuebat: Patientissimus in suis infirmitatibus et aduersitatibus fuit: maximè infirmitate pedum septimum grauissimam

1638. P. Jacobus moritur

rimam patiebatur: ad extremum pedum dolorbus et vulneribus detentus
graviter diu decumbebat, dolores intensissimos cum multa patientia et
resolutione, et edificatione non solum fratrum sed vel maxime secularium
Chyrurgorum, qui eum curabant patienter sustinere visus est: tandem acci-
dit, quod dum ad eundem curandum Chyrurgus adueniisset, animadvertit
in vulneribus pedum eius extraordinariam inflamationem, quare cito ta-
cite vulnus obuoluens fascia, cucurrit ad Magistrum suum, nuncians
de tanta extraordinaria inflamatione ulcerum eius, quo audito ille, vo-
cato medico docto et diuibus Magistris Chyrurgicis artis expertis, accer-
sitis, citò oes insperate venerunt ad eundem Patrem infirmum (miratibus
fratribus quod nec vocati, nec inuitati conuenissent) qui eum uidissent et
considerassent illam inflamationem cognouerunt fuisse celestem seu di-
uinum ignem (pietatis ergo) et conuersus medicus ad infirmum
Nuncio mortis mi nime con sternatur
Pueri dixit. Pater non timet mori: at ille quasi gaudens respondit ver-
bis S. Ambrosii. Non timeo mori quia bonum Dnum habeo. quare
subiunxit medicus, disponat se ad mortem breui futuram, ad quod resp.
ille seum maxima edificatione assistentium, dicens Ex quo factus sum religiosus
semper me preparabam ad mortem, et quidem pridem mori me spera-
bam sed vel nunc maxime sum resignatus, fiat voluntas Dei, quare
post 2 vel 3 dies inualescente morbo, deuote omnibus sacramentis su-
scepitis, reconciliatus Deo pie obdormiuit in Dno, et in eadem Cre.
Conuentus Ecclæ in Comuni R. sepulchro, festiuum diem expectat, in
cuius exequiis magnus concursus plebis promiscuæ, qui eum pium et
Deo gratum proclamabant, factus fuit.

P. Bernardinus Klobucen nus vitam

Eodem anno, Vinda canitie Pr Bernardinus
Klobucen ab hac mortalitate cum magna preparatione migrauit, qui
in prima sua adolescentia factus fuit Canonicus Regularis professus
et Sacerdotio insignitus: inde de licentia Superiorum, ad institutum

Labrum Bernard. quod Polonos transferat, tandem exurgente Reformatione nra, zelo observantiae Strictioris ductus, Reformationem amplexus est. Erat vir simplex humilis et solitarius, sincerus, honestus, nemini molestus, hoc solem vitio laborabat, quod verissimè peccata sua solebat confiteri ob causam à Tribur et à Superioribus obiurgabatur sepius! et cum tempore Jubilei magni intermisisset Confessionem Sacramentalem, in quo defecta deprehensus, timore culpae pervulsus (Sathana instigante) apostasiam comisit, et deposito capitio ut Tertiarius diuagabatur, nec tamen unquem Sacrificabat, nec se Sacerdotem dicebat, sed Tertiarium. nec mendicans pecuniam accipiebat, nisi victualia, cum per aliquot tempus, plusqm per unum annum, fractus itinerum incommoditatibus pressus, iam senex et grandaevus, multas debilitates et infirmitates contraxisset tandem Deo inspirante, venit Claromontium ad patriam R P. Provincialis Hieronymi Custodis, totus fractus et miserabiliter infirmus, et contritus cumbens ad genua P. Custodis, peccatis lachrymis culpam suae apostasiae recognoscebat, misericordiam et admissionem ad Religionem humiliter petens, omni poene religiosa se subjiciens etc quem cum aspexisset P. Custos tam miserrime fractum et infirmum et Synaxi insistentem, misericordia ut bonus Pater, motus, condoluit miseriae eius, et ex intimis paternis visceribus suscepit et consolatus fuit! Cupiens illum Graeciae gravaminis sublevatione eius, et curae infirmitatum eius in eundem mittere. Rogavit ille, ne eligeret sed praeciperet ipse quod faceret Graeciam, quia ingt. etsi sum valde infirmus et fractus, tamen confido in Dno quod ibidem perveniam Deo duce, sine praevaricatione Regulae etc. Cui indulsit P. Custos benigne, et absolutum ab Censuris vel ab Excommunicatione et refectum Sacra Synaxi praemissa confessione, misit eundem cum legitimis obedientialibus et commendatitiis Graeciam quo cum pervenisset sanis miserabilis, a Tribur ut par erat benigne susceptus et ad infirmariam ductus fuit, ubi Deo per Confessionem

Raro fole hoc confuet et inde hõc apostasia

Ex fervens et resoluta conversio

et

et Sacramentorum devotam susceptionem reconciliatus fuit, cum brevi se moriturum speraret. Tamen Supervixit aliquot Hebdomadibus, quo tempore variis, maximis, acutissimis et acerbissimis doloribus conflictatus fuit, ut postpeder eius exulcerati et vermibus magnis scatebat, et tanto intensius excruciabant miserum Patrem, erat dolor intentissimus ex corrosione vermium, quos tamen dolores dei dolores et angustias (ut ipse Dei gratia) maxima cum patientia et resignatione perferre visus et continuis patientiae, resignationis, continuis clamoris Divini adhibuit. quos ille Iesu sepius invocabat, et recordatione vulnerum Christi animam suam, recreabat: Et contristabat sepius ingemiscendo ingemiscebat: Meritò hoc patior quia peccavi in Deum meum, maximè per apostasiam deserendo Religionem, scandalum fratribus prebendo et secularibus: et superaddebat: magis tamen crucior in animo, quod sim causa multarum molestiarum fratribus dilectis, misero et peccatori cum tanta caritate inservientibus, quàm corporalibus angustiis et doloribus. quia non sum dignus tanta caritate etc. Rogabat fratres Adiutores et consolatores ex summa eius patientia et mira patientia: sed vel maximè spectabilis D. Jósephus Ciurs Cracoviensis magister peritissimus Chyrurgicae artis, gravis vir et senex bonus, qui eundem Patrem in sua infirmitate, curabat, ipse etenim considerans ipsius Patris patientem sufferentiam tantorum dolorum, summè edificabatur et compungebatur, dicebatq, centenos se habuisse et curasse, infirmos patientes, variis languoribus, vulneribus, doloribus repletos, nunquam tamen se vidisse vel audisse, qui in tantum patiens et resignatus esset: Et cum sic per duos vel 3. menses graviter decumberet et sepius ad nutum Patris per Sacramentorum devotam susceptionem animam suam refocillasset et purgasset, animo preparato diem ultimum clausit, purissimam animam in manus creatoris reddidit: Cracoviae ad S. Casimirum sepultus, tubam vocantis Dei ibidem expectat. Anno et die ut sup.

Ibem

Eodem anno, die vero 24. Junij fatalis fuit Fratri 1638.
Alexio Lysiecki professione Laico Lithuano, alumno Reformationis nisi qui
aliàs bonus vir et professionis suæ ac regularis observantiæ zelator, casus pius de-
ceptus, sed quia aliqualiter hrs noverat, ferè per totam vitam suam, ut pro-
moveretur à Clericalem statum, fuit tentatus, quod cum assequi non posset
tristabatur et angebatur; et quia castitatem tam internam quàm externa
summè adamaverat, frequenter carnalibus motibus et tentationibus (instiga-
ante inimico capitalis eius) illecebris vexabat existebat, quibus tra-
hens in Damnum, hinc prae preces, hinc abstinentias et mortificationes
corporales, resistere conabat, tamen et cum quodam tempore plus solito
carnis motibus exagitatus, esset: cupiens se totaliter ut falso putabat,
ab his stimulis carnis liberari, zelo indiscreto capitalis ductus, sibi tamen
et refoluto animo, amputavit sibi testiculos una cum vase suo: quo vul-
nere accepto, vix à periculo vitæ solutus fuit, sed dirum pro hoc suo
facto pœnitentiam agere visus est: Postea quodam perrexit ad piscinam, nova tenta-
one natandi in flumine, et lavandi se excitatus fuit, et Patrem eius
associabi hac in parte molestus fuit, cui licentiam talem denegavit, imo
multis rationibus eidem hanc lotionem cum denuntione corporis et depositio-
ne debitum, dissuadere conabatur, sed cum eidem idem Frater insistebat hac
in parte eet, nolens illum amplius contristare, permisit ut pro sua
libitu et tentatione se lavaret, et caute natavet. Interim dum se pulcre-
ret ad natandum et sebitum exueret, apparuit exopinato quidam ve-
hicula grandis et prodigiosa cum cachino et risu, quem cum ille ri-
exopinato conspexisset eandem pepulit et cœpit ut recederet, quæ con-
hinc recessit, sed non sine grandi risu et cachino et mox evanuit ex ocu-
lis eius, nam cum vellet videre quonam se verteret eam videre non
potuit; interim ille Frater descendit nudus in aquas profundas, affirmans
se scire natare, sed brevi veniens sup aquas profundas, cœpit in natatione
deficere et mergi, cum non eet qui ei auxiliaretur, submersit est in aquis
et in profundum. Post horam vocati vespicis extractus fuit mortuus.

Vnde

F. Alexius Lysiecki
cum Fratres
submergit

Deponens
Sabitij

Periculosa
sine re
cognitate

Submergit

et

ad Conuentum Zaliciensem vectus, ibidem exuuiae corporis sui deposuit. Postquam se recollegit ille Pater, pie existimauit, sub specie illiq mulieris vetulae fuisse Demonem, instigatorem qui illum Frem ad lauandum se impulerat, et de eius casu futuro gauisus, apparebat, nec tamen de eius animae salute desperandum est, quia viuens, semper amicus honestis, et puritatis conscientiae suae cooperabatur studiis; hinc tamen discimus, quam sit periculosa denudatio corporis et depositio subitur sine urgenti necessitate. Ero

1639 p. Ladislaus Pater moritur

1639. vltimis diebus Februarij. P. Pater Ladislaus Kalisiensis Laicus professus Reformationis vitae, huic mundo valedixit: Erat religiosus integerrimae vitae et morum honestissimus, humilitate, cum in grauli mansuetudine et mira patientia ornatus, semper se ad viliora et laboriosa obsequia studiose ingerebat, mitis erat et pacificus, vt nemo vnquam eum viderit irritum, indignatum, turbatum, tristem, etiamsi aliquando ex industria p Fres irritaretur, nullum tamen verbum asperum vel signa perturbationis vel impatientiae edere videbi, imo signa benevolentiae, amoris, mansuetudinis cum iucunditate proferre videbatur, et meritò Fres dicebant de illo, quod carnisset fellè Camaldulensis signo) proinde neminis vnquam molestus fuit, imo pius erat et deuotus, charitatis erga Deum maximae, et erga Fres amoris non vulgaris, et propterea ad eum Fres (erat enim cathis Sartoriae peritissimus) in suis necessitatibus vt potè in consuendis vel reparandis habitibus, maiori cum affectu et confidentia quam ad Freri Sartorem, confugiebant quoniam ipse maxima cum charitate omnibus prompte inseruire conabatur: quare propter hos et similes virtutes suas et animi placabilitatem amore Dei maximo prosequebar, eius consortium et cohabitationem exoptabant et praecipue Superiores Locorum, qa aptum se reddebat ad omnia obsequia domestica, quam spiritualia, quam temporalia seu corporalia: et erat viribus fortis, per totam vitam suam nunqm se infirmasse asserebat: sed cum anno praesenti incidisset in grauem et malignam febrim, breui totaliter viribus debilitatus fuit, hunc voluntarie

et

et magno cum affectu pietatis, per actus pios per Sacramentorum de
votum usum et potè Confessionis. S. Eucharistiæ et Extremæ Unctionis
se ad felicem mortem præparavit, ~~et~~ it dies ~~extrema~~ tamen mortis sub ante agonem
suum, spiritu blasphemiæ, desperationis miserabiliter tentatus fuit, et nihil aliud
nisi verba et signa blasphemiæ, desperationis, contemptus in crucifixum, Terribiles tentationes
edidisset, ~~et se~~ et se à Furiis suis avertebat cum impetu impatientiæ et fu-
voris, Sacramenta divina, salutaria munita et actus contrarios sub tentatione
contemnere visus est, ad stupentem adstantium Rmum et RP. Paulum Lau-
dem Apostolici Commissarij, qui ejus miserabilis status patiebatur Patrem.
qui innocentia vitæ semper alijs prælucebat: Tandem quasi post unam
horam tantæ suæ afflictionis, continuè interim Patribus pro eo orantibus, qui-
si è gravi somno excitatus, totus fudans, fortiter adstanter et orater alloqui
dicens, quid est, quid feci et ubi fui, hunc demum postquam respirasset
et se recollegisset, quasi mutatus in alium, signa pœnitentiæ, verba con-
fessionis et actus resignationis, amoris divini ediderat, absolutionem gra-
vium peccatorum suorum petierat, qua obtenta, maxima cum consolatione Rmi
Patris, ex diversorio hujus sæculi summa cum dispositione, ~~et~~ meritis-
optimus, in cœlestis militiæ choros adscribi (ut pie credendum) meruit, anno
ut sup. post actatis annos 30 Relig. 13. et in Comi Cruc ad S. Casimirum
mortalitatis suæ exuviæ ad Dei Supremi judicis adventum, deposuit.

42

1640

P. Adamy Miecznikowski morituri

A. D. 1640 die 10 Decembris. Venerandus Later Adamus Miecznikowski, vir senili aetate, pia conversatione morum integritate celebris, pietate et perfectione vitae Deo charus et omnibus bonis amabilis gratus, suprema fati necessitate ex hac statione, ad alteram longe beatiorem, meritis opimus, non sine multorum lachrymis, migravit! Erat Vir religiosissimus, vocationis suae observantissimus, puritatis regularis observantiae zelosissimus omni tempore vitae suae, qui a puericia sua coepit Deo servire in timore et observantia mandatorum eius; in adolescentia vero sua, concepto fervore pietatis amplioris, serviendi Deo purius. Seraphicam Religionem Ref. Observantium Cruciferorum Dei instinctu praeelegit et amplexatus fuit, qui etsi initio ingressus sui et professionis suae, satis abunde adverteret, quod observantia Regularis in Provincia Regni Poloniae per B. Capistranum introducta, quodammodo senuerat et multum de rigore necessario, deflexerit, consequenter maiorem partem imo potiorem Fratrum, post relaxationem Regulae, eandem cognoverat, nihil animus ipse post relaxationem, nec post relaxatos, iuit, sed Pater Et frei zelosus (erant plurimi eius tempore) et puritatem Regulae observater, rigorem antiquae observantiae a B. Capistrano introductae amanter, imitari strenue stabuerat, et efficaciter zelatur fuit, ita ut brevi in virum integerrimum evaserit, et crescente aetate, creuit etiam virtutum exercitio et morum gravitate, et factus fuit caeteris Fratribus speculum observantiae regularis, integerrimae vitae et regularis perfectionis forma et exemplar, eam ob causam ab omnibus bonis Fratribus imo laudatur personis ut pius et Deo gratus venerabatur et amabatur. Quare ob suam eximiam virtutem, bonam tam gratiae quam naturae, gratiis abundanter a Deo illustratus fuerat, a Superioribus suis ut lucerna lucens in exemplum positus, et in aedificationem fidelium exponebatur, et maxime collocatus fuerat in Conventu Calvariensi huius Provinciae, ob devotionem maximam circa Passionis mysteria celebrimo et de

Malis exemplis non fit detrimentum

uctissim-

Uolissimo, vbi per multos annos, vti lucerna ardens, luxit vitæ exemplo, conuersatione et pietate in Deum et proximos, cum multa edificatione tam Suum quàm Prælatorum: Sorò pietas eius circa animarum fidelium salutem largiflua fuit, vnde in Confessionibus excipiendis indefessus laborator, in Concionibus ad populum faciendis celeberis Ecclesiæ Pater exitit, et in ysdem mira virtute elucebat, nam peccatores reuocabat, ad pœnitentiam, odia et rixas auferebat, inimicitias et iurgia extinguebat, eosdem pacificabat, zelum et feruorem animarum in omnibus operibus, sic deuotissimus præferebat; tanta autem suauitate in familiaribus colloquiis abundabat, maximè cum de Deo seruorem aperet vt essrenatum quemlibet mitescere, indouratum emollire, piam materni flamma amoris diuini, accenderet: et inde omnibus acceptissimus erat; Nihilominus his non contentus, sed cum eò zelosissimus pro puriori Regulæ obseruia, et amantissimus archissimi Francisci paupertatis, continuò Deum precabatur, vt obseruantiæ relaxatæ, quæ in dies magis in peius crescere videbat, prouidere dignaretur, gaudebat plurimum in Dño, cum cognosceret quosdam zelosos Patres æmulari pro obseruantia Regulæ, et supplicare pro Reformatione. Et cum certò cognouisset, quod prouidentia diuina et zelosorum istorum cura et sollicitudine, Reformatio in Regnum Poloniæ inducerentur, eò magis gaudebat, Deumq; magnificabat pro tanta eius prouidentia, plurimumq; consolabatur, et congratulabatur, quod sub contigisset ad hæc vsq; tempora viuere, quibus obseruantiam antiquam, per D. Capistranum in Poloniam introductam, per Reformationem renouatam et renouatam videret, et amplecti in sua bona pœnitentia, vellet, cuius desiderio semper flagrabat: Quare cum iam de facto, post multas superatas et sopitas difficultates, efficaciter introductum et firmatum Strictioris obseruantiæ institutum in Regnum Poloniæ, auctoritate Sum Pontif. et promotione Serm Regis Poloniæ Sigismundi III cognouisset, eò

amplius

amplius in censur Dei amore, desiderio punionis et strictionis regularis observantiæ inflamari cœpit, quod desiderium senis cum plenis observantibus, præsertim superioribus et primariis, innotuisset, multis persuasionibus et rationibus, eum detineri in observantia et pulcro cœpto desiderio, auertere conabuni, serio persuadentes eidem quod ob senilis ætatis, consequenter aduersa valetudinis grauamen (erat enim ann' 66.) nullatenus, morem observ. strict. ferre ~~non~~ valeret, imò vitam abbreviaret tum sibi accelleraret atque et mortem afferret hæc sua mutatione certò sciret; è contra in observa antiqua in qua consenuerat permanenti, omnimodam observantiam Regulæ, ad amussim seruandam, ac commodiùs ad vitam prolongandam, promittebant: ad extremum supplicer vocabant, ne familiæ observantinæ antiquæ vti membrum quod ipsum genuerat, tantum dedecus, quod post eius suo recessu poterat, faceret, Nihilominus Spiritus S. gratia et feruore inflamabat, mores commutare et mentem, in Reformatione amplectendæ, efficaciter, cum fortitudinis constantia et alacritate, statuit, ehimsi vitam profundere, et mortem subire contingeret, Reformationem amplecti protestatus est! quare ~~in~~ cunctis omnibus persuasionibus et commoditatibus quibus abundabat ea ~~Transit~~ abundare poterat, in observantia PP. Bernard: post multos superatos ad Reform. difficultates, vti egregius zelator Reg.' observ. et antesignanus Zelotarum Patrum, de legitima licentia Superiorum, quam sua instantia et constanti perseverantia, obtinuerat, ad Reformationis institutum, (dolentibus plurimum PP. Bernardinis) magna cum alacritate et animo forti et resoluto, transiret, ibique (multis aliis se sequentibus) sanctissimè iuxta Regulæ exigentiam et genuinum sensum, gaudenter quoad vixit perseuerauit et ministre suo exemplo pio, et vitæ innocentia, virtutumq laude, sacræ Reformationi cooperatus fuit: Deus autem Optimus vt patrem ostenderet quam sibi hæc mutatio eiusdem placuisset, talem ei sanctitatis vigorem, donauit, quod inter vitæ et strictionis

institut.

institutis asperitates, magis ac magis viribus corporis et animi roborarentur, omnes enim communis vitæ observantias adimplere cum gaudio, adimplebat: Quantum verò ipsum Patrem sibi complacuerit de statu suo et vocatione ad Reformationem audi et nota! 1530, P. Valentianus Bienconius, deliberationis annum agens in Reformatione nra, vt sæpius fit, variis tentationibus victus, Reformationis institutum deseruere et ad observantiam PP. Osservantium reverti, constituerat, eog animo et intentione Crucemam ex Conventu Vicen, veneret, vt per Frem Honestum cum testimonialibus bonæ suæ conversationis in Reformatione ad Patres observantiæ, deduceretur, de cuius voluntate cum cognouisset Pr Adamus, contristatus valde, mittauit eundem Patrem Valentianum ad suam cellam, cumq ex ipsiusmet ore cognouisset quòd retrocedere vellet, ad hæc affirmantem audiuisset, et dicentem, quòd tandiu in Observantia salutis animæ suæ posset prouidere quàm in Reformatione, ~~hactenus quod audiuit~~ P. Adamus intremuit ad hæc verba, atq multis rationibus et persuasionibus, tentationes eius frivolas fuisse et vanam spem salutis esse, prudenter ostendit, et liquidò persuasit, quòd in Reformatione perseverantiam maiorem securitatem vitæ et certiorem salutis copiosæ viam habere posset. Cui ille addidit præterea. Videt Pater charissime me senem et annis grauatum (70 annum agentem)! notum Patrem. Vrè est sicut et omnibus aliis Bernardinis, qualiter conversatus fuerim inter Patres Observantes, et credo quòd non fuerit qui me arguere de scandalosa et vitiosa vita mea, nec me conscientia arguit, de aliqua præuaricatione status mei et Regulæ in omni vita mea, fui in veneratione eius, habui eos cæteris et amorem eius Fratrum et Superiorum atq etiam secularium etc. attamen de beneficio vocationis meæ ad Reformatum institutum in extrema fere senectute, concessam, Deo Summo gratias ago, propter multam consolationem animæ meæ quam in Reformatione experior et securitatem salutis meæ etc. Et protestor coram Deo et PP. quòd sim eiusdem intentionis

S. Bernardinus fluctuante confirmat et in Reformatione detinet

tentionis et bonæ voluntatis, quod si Patres Reformati ob aliquam causam vellent me ex Reformatione ejicere et expellere, et cogerer ut ad PP. Bernardinos redirem, totis viribus et omni studio resisterem illorum conatibus, omnibus et singulis PP. et Fratribus procumbens in genua, et prostratus super terram supplicarem humiliter et per misericordiam Dei rogarem, ne me ex gremio sui ejicerent, imò ut me quamvis indignum et peccatorem maximum et inutilem inter se fovarent! et si nihil hæc curarent, nec lachrymis meis et postulationibus deferrent, sed magis mea instantia commoti et indignabundi, me confunderent, exprobrarentq; mihi, quod sim inutilis imò grauis et inutile pondus Reformationi, tum fortè ob senectam meam vel alios defectus meos, et eò magis violenter expellere, deturbare me ex Reformatione conarentur, et me extra Conventum per vim deducerent, certo scirem PP. quod denitus meis etsi iam ex senecta attritis, ac debilitatis limina Conventus Reformati fortiter apprehenderem et stringerem, resistendo ejectioni meæ et conatibus eorum; supplicarem cum gemitu continuo, ne me segregarent à conventu suo: etsi PP. Reformati, adeò essent inhumani et duri in me, ut omninò inutilem et abstractum à liminibus suis, extra metas Conventus sui me ponerent et deferrent absq; ulla spe receptionis, hunc etiam ejectionem gerem potius sub pedibus vel liminibus Reformi manere, quam revertere et regredi ad observantiam &c. Sic et similia cum ~~dix~~ P. Valerius audisset ~~et super tanta~~ tantum, tanti senis et viri omnibus accepissimi resolutione et complacentia in Reformi, admiratus ~~est~~, continuo et ipse motus his tantis Patris Petrus perfectionibus, commotus et ipse in Reformatione perseverare, constituit et resolutè cum sua complacentia suavi feliciter et cum exemplo bono permanet.

Crescebat P. Adamus, cum Dei gratia campos sui voti esset et pervenisset ad Reformi institutum, velut splendidissimum jubar radios virtutibus amplioris emittere cœpit et aptum se reddebat semper omnibus ~~omnia~~ virtutibus strictioris, et purioris, exercitiis, et licet grandævus ætate esset sicut juvenis tamen promptum se ostendebat in bonorum operum exercitiis, ut oculi alios longè superare viderentur, cum eorum sum admiratione

et ædificatione

et edificacone, singulari enim cum fervore, exercebat in omni genere virtutum, in mundi contemptu, sui abiectione, puritate conscientie, et cultu, et in altissima paupertatis observantia; lectioni sacre, meditacioni divinorum beneficiorum, movesiur incumbendo, in Choro et oracione assiduus, in penitentia aspera, ferventer et assidue se exercebat conabatur assidue, ppterea vitam in Reform duxit fema sanctitatis celebrem, cuius odor non solum ad religiosos, sed ad seculares quoq; diffundebr pervenit, qui eum vt pium et Deo gratum venerabnr et colebant, Nec immerito, erat enim vir angelice puritatis et simplicitatis columbine animam semper gerens sanctam, divini amoris plenam, castam et piam, oīs vicii et malitie expertem ita vt in eo Adamus humani generis primus plasmator peccatis minime videretur: et cum pudor esset quam videre mallet, pretextum non solum ipse plenissime exhibebat, sed etiam ex pectoribus et animis aliorum abeuntem, revocare, per predicacones et exhortacones suas feruidas et deuotas, pervas colloquia pia, conabatur, in omnibus operibus suis nimium zelum et fervorem preferebat et tanta suauitate in familiaribus colloquiis abundebat, maxime cum de Deo sermonem ageret, vt efferentem quemlibet, mite faceret, induratum emolliret, piū maiori flamma amoris divini, accenderet; Deuotissimus item erat, ideo ad diuinas preces deuote cum Fribus absolvendas primus ojum ad primum ictum vel signum campane in choro comparere, studebat et maxime ad matutinas preces, prevenire oēs et primus benedictionem coram Pia emulatio Sacratissimo Sacramento in choro accipere, deuotissime accurrebat, multum pie angebat, cum eum aliquis Frum ad chorum et ad diuina preveniret, et in tali casu semper seipsum de ignauia et accidia culpebat: C Sabuit in hoc casu pium emulum b. Benedictum Stradz., qui sepius illum prevenire ad diuina pie emulabat) frequenter ad matutinas preces etiam in vltima sua senectute sanctimonium et Chor tempore debito, excitabat; Officium pie, deuote, atentissime persolvere videbatur. non sine magna edificacone Frum, Missam quo-

vidie

hdie premissa Confessione summa cum pietate, ac devotione celebrebat: et quia accedicm maximè fugiebat, propterea quidquid temporis ab oratione restebat, totum in lectione vel scriptione, vel componendis devotis versibus et aliis devotionalibus (quod semper imprimebatur à Typographis) indefesse occupabatur: Quam B. Simonis de Lipnica devotissime notavit et scriptis tradidit, cuius testimonium ob suam integritatem, gravitatis, maximæ auctoritatis est: Silentii et solitudinis semper amantissimus erat, rumores et novitates mundi, imò compressus fugiebat et secularium personarum fugiebat: Virginitatem illibatam usq; ad mortem servavit inde honestissimus et pudicissimis erat, cum mulieribus honestate spiritu sancti ardens loquebat, semper oculos à facie declinans et erubescens. Virginitatis custos vigilantissimus eliminarum etiam honestissimarum aversebatur, et quasi continuo in terram demissos conversos tenebat; sed nequaquam mulieribus se longi et si honestissimis permittebat, atq; accedit quod honestissima Matrona et Benefactrix optima et devotissima, inter colloquendum, tetigit eundem super habitum demulcendo quasi super pectus eius, quod videns commotus pia indignatione dixit illa verba Christi, Mulier noli me tangere etiam sup habitum, unde illa mulier bona et pudica, letiter decepta, nimium verecundabatur, de suo ausu etiam si devoto: Accidit etiam aliquando (me comite) quod iniretur, visitaret quandam Illmam D. Christinam de Melsghin Tarlowa infirmem, quam cum in sua infirmitate verbis salutaribus et plenis amoris divini, consolatur daret, illi suam benedictionem quam devotè petebat, et cum dare vellet, rogavit de suis (inquit) sanctissimis oculis illam aspicere dignaretur, respondit ille humiliter: Feminas quod vivos aspiciant (sunt verè excusabiles, qa de vivis sumpti sunt, iam verò vivis fœminas aspicere non expedit, nec decet, sed magis terram, qa vir de terra factus est, Inter cætera verba consolatoria illi Illmæ D. dixit, quod infirmitas illi non esset ad mortem, sed ad consolationem, quia quamtum esset filium, quo verbo audito ex

Nota Responsio

hilarata

exhilarata Domina, verbum illud vti Oraculum ex ore eius
suscepit, nec sua spe et debita fide, frustrata fuit, postquam e-
nim Pater abijsset, illa etiam melius habere cepit et prisinæ sa-
nitati paulo post restituta. eodem die Crucem dissecuit et eodem
anno filium peperit

Pauperculi carissimè consocius fuit et siceam dilexit vt Dom-
nam et Reginam decoram Religionis nihil, et sponsam Chri. S. Fran-
sco semper gratam et amabilem, et ob amorem eius, nullis rei, nisi
quam extrema necessitas, exigeret sibi, vsum vel comodum applicabat: Hu-
tem
mi- fo sociam intimam Pauperculis sic adamabat, maximè cum vivacior
esset vt primus ad ora obsequia viliora ex sed officia abiectiora se
vltro offerebat: exinde ortum habuit, quod Prælaturæ munus
recusaret
nunquam excercere: Attendendo ob innatam eius honestatem
in agendis prudentiam et zelum observiæ, factus fuit ex Capitulo
Provinciali RP. Observ. seu Bernard. Custos seu Guardianus Conventus In Custodeclisis
Crucis Corbi.
Crucensis ad S. Bernardinum, atq interea ob absentiam RP. Ministri
Provincialis suscepere debuit onus illius Prælaturæ sibi in absentia oblatæ Resignat
officii
sed cum post aliquot hebdomadas aduenisset RP. Min. Provincialis
cum resolutione et fletu maximo resignauit officium Custodis, eli-
gens magis subesse et cuilibet voluntati parere, quàm præesse
et authorizare, dicebatq frequenter gaudens, magis sibi gratum fore,
toto tempore vitæ suæ, Fratum Laicorum officia obire, quam pau-
co tempore prælatum esse: Communem vitam etiam si senex et debi-
gravatus ad amussim servabat; In Capitulo Custodiali quarto.
considerantes pij Patres ejusdem Fratem senio gravatum, et debilitatum
et tamen nihil sibi parcentem in communi vita sustinendo, pietati
moti de Consensu Capitularium, eundem Patrem eximerunt à comu-
ni vita observanda, scilicet. liberum eum fecerunt, à frequentatione

Chori

et officiis Trium, quod cum vocato exposuissent, gratias egit Patribus
pro tanta iubilaeone et exemptione piissima, sed statim concessae sibi
relaxationi renunciauit dicens. Obligatum se teneri in conscientia
ad omne ~~id optat~~ bonum opus, quod poterat adimplere, nam (inquit) scio
quod bonus religiosus, non solum obligationi intendere, sed Deo placere
cupiens, illi ex amore intimo seruire necesse habet et ea quae potest, totis viribus
explere, pro eo, satagere debet; atq sic usq ad vltimam debilitatem
nihil remisserat de rigore communitatis. Mitis et ingenti mansuetudine
praeditus erat, vt illius consortium oes summe exoptarent et eundem
amore non vulgari prosequerentur. Ad eum non solum pres tanta-
ti, afflicti sed et secularer, pro spirituali consolatione, concurrebat
frequenter, quos oes consolabatur charitate et cum pietate mira
Nemo vnquam turbatum; indignatione commotum vidit, de nemine
male iudicabat, de omnibus bene sentiendo, nemini vnquam male
fuit sed obq benemeritus fuit.

Fuit Exor cista non Bulgaris

Et quia dono Dei celebris Exorcista fuit, multos labores; multasq; fabi-
liones circa exorcizationes sustinere debebat, non solum dum inter
S.P. Bernardos viueret, sed etiam in Reformatione existens, in libe-
randis energumenis et curandis maleficiatis felicissimus erat
multi quotidie infirmi, debiles, maleficiati tum etiam ad eum veni-
ebant, absenter petentes consilia et remedia, presenter vero precantes
vt saltem manum suam super eos imponeret, vel signo Crucis
signaret, aliqui his dandis consultis, in faciendis exorcizationibus et bene-
dicendis aromatibus seu herbis quotidie multam partem diei
cum multo labore et fatigatione, etiam in vltima senectutis
amore Dei et proximi ducti, sustinere non ~~debebatur~~ gravabatur: sed
oes fere ad se confugientes consolatos domum remittebat. Raro
vero circa ~~hoc~~ Exorcismationes, et curationes, ~~raro~~ adhibebat illas longas
exorcizationes in libris Exorcismorum descriptas, sed frequenter

imo

comuniter (quod valde notandum est) solitas preces diurnas offi-
cij divini recitabat, et comunes orationes Ecclesiæ persolvebat, et
tamen pro fidei suæ et missarum devotione et merito, multis effi-
cacibus subveniebat. Inter præcipuos Exorcizationis actus et effectus
~~numen potest specialiter notari~~ (hoc etiam speciale nota) dignum est quod dicam. ~~Accedit aliquando quod in~~
Villa Przemisl. propè Cracoviam, Molendini rotæ (ad PP. Prædi-
catorum Monasterij Cracovien spectabat) per maleficas operæ[m] Dæ-
monum ~~infectæ maleficiis~~, contra ictum et cursum naturalem aquæ
fluminis convertebni mirabiliter, nec ulla vi et arte ut suo cursui
ad fluxum aquæ, ~~deberent~~ reverterentur, flecti poterant, ~~cum per aliquot~~
~~tempus~~ Varii et celebres Exorcistæ exorcismis ~~suis~~ et conjurationibus
solvere illa maleficia procurabant, nec quidquam post multas ora-
tiones, labores et fatigationes circa Exorcizationem facere poterant
~~sed frustra laborarent~~: ad extremum, ob nominis sui celebritatem
et in Exorcizationibus peritiam ac felicitatem, præfatus Pr Adamus
nuper iam decessitus per PP. Dominicanos, invitatus fuit ad illud
Molendinum exorcizandum ~~esse~~ qui ubi de licentia Superiorum
Suorum (vectus curru ob summam debilitatem) ibidem pervenisset
et signo Crucis illas rotas maleficiatas retrose vertentes, benedixis-
set, continuo illæ rotæ illius Molendini, cum multa admiratione
plurimorum et maximè PP. Dominicanorum quorum plurimi ibidem
aderant, ~~benedictionem~~ eiusdem Patris conversæ in suum locum et gradum, fluxum aquæ se-
quebni efficaciter, nec aliquando in posterum retrodabni: in contra-
rium ~~flexum~~ aquæ reverterentur. Quod cum PP. Dominicani et alii astantes, ad
primam benedictionem ipsius Patris factum considerassent, ubi super
miraculo aliquo grandi obstupuerunt et inde effectum sanctitatis
illius Pris Adami nostri fuisse, piè credidérunt, et eundem ut pium
~~et~~ Deo gratum semper venerati sunt

NB. ~~Frater~~ Modestus socius ipsius P. Adami referebat PP. quod ipse Pr Adamus veniens
ad illud molendinum, obstupefactus sub tali casu et tanto maleficio, nullam exorcizationem vel conju-
rationem adhibuit, nisi flexis genibus ad fluxum aquæ, orauit: suspirando: sanctissimum Christum factum esse
2do eundem sermonem iterassit. Stetérunt rotæ, quasi confunderentur reverti et non valerent. atq 3tio
orauit. Christi factis. hunc cum impetu, totaliter in suum locum reversæ, cursum aquæ secutæ sunt.

Et quia vita sua erat religiosa et pia, conuersatione sancta, orationibus et
frequentibus vigiliis, abstinentiis, cauris macerationi, dz etiam ~~pro~~ serui
dei suis exorcizationib⁹ super obsessis et energumenis; dæmonibus terri-
bilis erat, ~~quare~~ ~~Vnde verum~~ ideo dæmones, eundem sæpe variis tentationib⁹
et grauibus insidiis exagitare et conturbare, tam interne quam externe,
non desistebant, quar oes speciali dei gratia munitus victoriose supe-
rabat: sed vel maxime ante mortem eius ei insidiari non desistebant,
sed ~~eum~~, etiam visibiliter apparenter ~~se~~, deburbare et ad aliquam de-
sperationem eum perducere, conabnr: accidit enim cum infirmus grauiter, dz
ob multitudinem dolorum simul et tentationum à dæmonib⁹ immissarum
summe debilitatus, decumberet, ~~quod~~ et neq se in lecto mouere suis vi-
ribus posset; apparuerunt illi dæmones visibiliter quam plurimi
in variarum bestiarum formis et laruis, eum deterrentes, ~~eum~~
eum fortiter sicq seuiter inuaserunt et oppressorunt, eum ut neq se mouere
nec clamare (absente infirmario) posset, ~~posset~~ per internos solummodo et
anagogicos aut eosdem resistere, dei auxilium corde inuocando, conabat
cum eo uehementius ~~impius~~ externe eum afflixissent, et opprimere vsq ad mortem
conaretur, ille fiducialiter inuocato nomine Jesu, etsi maxime debi
litatus et afflictus, ~~pro ultimo posse~~ prouisput se e lecto, ~~surgens~~
ex cella sua fugit et ad P. Thobiam Predicatorem, in propinqua
cella manentem, totus fatigatus, conturbatus, sudore ~~spiritus~~ et oppressus, a quo
auxilium contra dæmonum insultus et tentationes, se visibiliter infesta-
ter, implorabat, quem ille Pater Predicator (cui et ipse pius erat)
postquam illum consolatus fuisset, et pijs sermonibus, exhortationib⁹
contra dæmonum insidias, munuisset, deduxit ad propriam cellam
et benedicta cella et aspersa aqua lustrali in lecto suo decumbere
fecit, qui postquam et vbi alter paululum respirasset et se recollegisset, iam ad-
stantibus fratribus et super se orantibus, corrigere seipsum et corri

gere

Add
monb⁹ insi
stab⁹ et
sibiliter

pere cepit dicendo. O Adame modice fidei, ubi est spes tua, fiducia et fidelitas tua? quomodo pertemuisti paucis splechis dæmonum de auxilio Dei desperasti? etc es. interim adhibur fidei, spei, diuini amoris, resignationis, gratiarum actionis, animam suam muniens, pte parabat se ad fortiter dimicandum, et animosius, pretur auxilio Divino, cum hostibus infernalibus decertandum, sed non apparebat quid fuerit taliter tentatus! Frequenter in hora sua infirmitate gratii ingeminare audiebi, adhur gratitudinis erga Deum: Gratias tibi ago Dne Deus, pro universis tuis beneficiis et presertim Vocatione mea ad Religionis statum et maxime ad Reformationis institutum, Laudo te eo amplius quod me efficaci gratia tua roborasti ad implendum omne votum et promissum Regularis professionis, sed quod speciali dono tuo toto tempore vite mee ab omni preuaricatione Regule et professionis mee preseruasti: quare (inquiebat) Nunc dimittis Dne seruum tuum in pace etc devote ingeminando, decantabat.

Cum cerneret quasi presciur finem vite sue appropinquare, cum magna pietate petiit sibi dari Sacramenta et eisdem muniri contra insultus Dæmonum, ne forte inquit in agone me infestare audeant: quæ cum deuotione maxima et reuerentia summa, premissis actibur fidei, spei et Caritatis in Deum, susceperat, quibus munitus, devote inuocando sanctissimum nomen JESV. Et MARIÆ purgatam et puram, imo piam et sanctam animam in manur creatoris reddidit, cum summo dolore et consternatione Frum, qui dolebant orbari se tanto Patre, quem semper ut pium colebant et cuius desiderio vehementi tenebantur.

Ad cuius exequias pie celebrandas, magnus concursus et occursus incolarum Civitatis Cracouien, conuenerat, Dei pium, Christo gratum et sanctum deprædicabant: Dæmones in obsessis corporibus die obitus eius, et sepultura ingemiscebant et ululabant, dicentes. O Adame Adame effugisti manus nras. ie Vicisti, vicisti etc Octogenarius

mortem temporalem optimus meritis obiens, cum caelicolis beari ab omnibus creditur esse. Res vero peculiares eius, scripturas, pie defuncti ut religuias sibi ex pietate, reservabant.

1641

P. Thobias moritur Primo fuit Zaicg apud PP Conu.

1641, 20 Februarii, Obiit Pater Fr Thobias Sarnowius Praedicator Conventus Cracovien, Vir toto vitae suae tempore praestantissimus, aeterna memoria celebrandus, desiderabilis omnibus, hanc drumnosam lachrymarum vallem, sedibus beatis commutavit. Erat vir timens Deum et de Religione sua bene meritus, qui in bona sua adolescentia Spus Sancti gratia inflammatus, apud PP. Conventuales S. Francisci Provinciae Polonae, ob pietatis et humilitatis suae devotionem in numerum Conversorum seu Laicorum suscipi petiit et meruit. Cumq; post emissam professionem, vir bonus, probus et devotus, sudq; vocationis religiosae amantissimus et observantissimus apparuisset, et gnarus aliquatis litteraturae esset, per suos Superiores etsi invitus ad Statum Clericalem vocatus fuit, sacrae Sacerdotes, eo amplius, devotioni, orationi et lectioni spiritualium librorum incumberet, silentium et sollitudinem amaret, otium per opia fugeret, sinceritate in oes, studio bene merendi in singulos claveret, doctrinae et eloquentia et verborum facundia niteret, dexteritate in rebus agendis esset omnibus mxe suis Superioribus amabilis et comendatissimus effectus et per eosdem suos Superiores, novet et vitam exemplarem eius bene considerantes, reluctans magis et invitus ob suae humilitatis devotionem et solidi aedificij defectum doctrinae, quam se ingerens, primo Praedicator Divinarius postea Guardianus, constitutus fuit. Et quia zelantissimus et observantissimus regularis status erat, ipse fuit inter Conventuales Reformare se, iuxta suas constitutiones cupiens, et tunc ipse Reformatione primus ob suam probatam vitam, egregias doctr animi et corporis, zelum disciplinae religiosae, ab ipsomet Rdmo Patre Pre Jacobo Bagnacaballensi totius Ordinis Conventualium Generali Magistro, hanc in Regno Polonia existentem, et Patres suos Conventuales refor

Fr deinde vir Sacerdos

Praedr

De Reform Conventuali vide in Append. f. 20

Gallis introduxit Bagnac introducit Ref ad Conventu alios

mantem

Guardiani
P. Rob.
in Con. Kosc

Guardianus, in Conuentu Pyzdrensi in Maiori Polonia, Reformationi illi nouiter, erecto assignato, constituitur, cum mandato et informatione vt sic praeesset, quod suo bono exemplo, pia conuersatione, vigilantia studiosa, zelo promouendae religiosae disciplinae, illi Reformatori introducto, praeesset et praeeat: quo quidem in mundo incredibile ~~fuit~~, quantis cum donis Deus Optimus et munerib? quanta prudentia! Cathar idiotam et illeteratum, ~~et~~ agendis, dexteritate in exequendis negotiis, seu praedicandis Constitutionibus, Ordinationibus illius mundi Reformationis et promouenda obseruantie illa, ac disciplina regulari conseruanda, doctuerit: Vt mirum in modum eo authore et promotore, creuerit illa Reformatio Conuentualis cum incremento laudis diuinae, fidelium aedificatione, atq etiam multorum Schismaticorum conuersione, qui consiterenter ipsi Patris Robis exemplarem vitam, piam conuersationem, audienter eius praedicationes exhortationes Praedicatoris feruidas, multum aedificabat et ad Catholicam fidem multi conuertebat: Et cum sub benigno ac suaui regimine, ipsius illi Reformati Conuentuales, religiosa deuotione exultarent, securi sine eo duce et rectore, in via voluntum obseruantiae regularis, mentalium orationum studiis et maxime in illo Conuentu Pyzdrensi profecerunt, facti Deo suo — quasi victima salutaris, mortificationum et obseruantiarum exercitiis: ecce genius humani iuxta Psalmi cum iam sensisset emolumenta pretiosae conuersationis eorum Patrum fuere non desit, sed contra conatus eorum Aemulorum illius, ~~ne conarentur~~ Maiores aduersus Fres illos Reformatos, commouit ~~erat~~. Extingui quorum cura et dolosa suppliciane, ac impia persuasione, per breue Reformi Conuentu Apostolicum, uolutus emensis paucis annis, Reformatio extincta fuit! ~~et~~ illa tn alii extinctio et supplantatio, nostrae Reformationis et strictae obseruantiae plantatio dulcis, et erectio facta fuit, nam plurimi ~~de~~ de illis Reformati Conuentuales, ad Reformationes nras in sui initio transierunt, atq inter

praecipuos

autem eorum
precipuos: profectus Later Thobias zelo stricte observ^ie flagrans ad mi
P Thob Reformacionis Minoris Polonie Custodiam cum quibusdam 1627 transie-
Transit rat. Novitiatum, sat vigorose cum dyis Clericis et dyis Novitiis, per-
ad Rhe. egit, eosdem mortificacoes, humiliationes, exercitia tam spiritualia q^m
corporalia, sine respectu personar suar, ne in minimo forte relaxetur vel
dispensetur, sed vt nouellitur Clericus exercere non est dedignatus, imo
amore Christi incensus, exemplum aliis Novitiis Clericis et Laicis bonum
prebens, omnium virtutum acthur practice intendere studuit et pote
militehis, paupertehis, resignationis hyppie voluntehis, mortificacois carnis
et spiritus, acthur studiose se exercuit, primus erat, in choro ad ora
tiones, in labore etiam manuali, ad viliora officia vel conventu
obsequia promptissimus, cetteris mortificacoibus semp incubuit cum sum-
ma edificacone et bono exemplo non solum Fr. Novitiorum sed e
professorum! Post probacois annum et post
professionem super Regulam genuinam B.P.N. Francisci factam,
eo magis ferueris, ingentibus afflictehibus corporis q macerconib^s inpi
ter vacabat, orationi, meditehioni cel^ssimum contemplacois o
mnino addictus erat: Pigritiam et otium summe oderat, ideo nunq^m
otiosus fuit, sed vel orabat, vel legebat aut lectra notabat, Consortio non
modo secularium sed et fratrum fugiebat valde, Cibum potum q^m pa-
ce sumebat, et non nisi ad necessitatem, Corpus suum disciplinis us-
que ad sanguinis effusionem, quo et terram sepius respersit cast^igabat
Obedientiam meritis tantum tribuebat vt per medias flamas, nulla
tenus pertransire desiisset si a superiori sibi iniunctum fuisset.
Sunam tale interiori, maxime delectabi, sine innocens et sincere non
his et ab omni specie mali, alienus erat, imo eo animi candore in
signitus erat, vt nullum cordis et lingue, oris et pectoris, in eo cerne
retur dissidium, quia adeo candidum lilioru nitorem, pietehis religionis
amoris diuini, animo suo infusum fouebat, vt prius mori et eterna damnatio
nis supplicia subire, quam Dei veri sui cultum deserere, vel

quicunq; in quantulam et offensam in Deum vel proximum committere
vitare paratus fuerit, verbo dicere potuit Cum D. Anselmo. Si
hinc peccati pudorem et illinc cernerem inferni tormentum, et necessa
rio unum eorum haberem immergi, prius me in infernum immergerem
quam peccatum in me committerem; mallem enim purus à peccato,
et innocens gehennam intrare, quam sorde pollutus, coelorum regna
tenere. Imo etiam Veritatis aut Veritatis causam ubiq; tueri, pro illa
multum pati, gloriosum putavit: Et quia magnæ pietatis in Deum
erat, et ei Orationi multum vacabat semper, qua in re, Orationis
laud illi apud erat, sed in omni loco, puncto manus levebat ad
Deum, quem corde, ore et spiritu ardenti, obnixe exorabat: pro
officio Divino, choro semper interesse, nisi legitimè officio suo fus-
set impeditus, magnis delectabi in Choro cum Fratribus quam prisctim
Divinum pensum recitare, quod quidem magna cum attentione et
reverentia, ac affectu inflammato, perficere solebat: frequenter ante
Missale Sacrum Corporis Christi ad orationem genuflexus, consiste-
bat, quam sic ferventer pagebat, ut frequenter in suspiria et pe-
nitus, lachrymas prorumperet uberrimas: Pietatem devotionem
eius in celebrandis missis, nemo satis explicare posset, tanta hu-
militate et reverentia, cum tali cordis affectu et lachrymarum imbre
Missam celebrabat, Sic Corpus Christi viva fide inflamabat tangebat,
tractabat, frangebat, ut totus divini amoris igne inflammaretur, facies eius
totus pro ardore spiritus rubebat, imo toto corpore inflammabat contemplebat,
et elevatus spiritu in Deum in suspiria, gemitus, et lachrymas prorumpebat:
Contemplatione rerum celestium et donorum divinorum tanto studio tene-
batur, ut eam in ea animi voluptatem, collocasse videret. Nec mirum
quod facile Div pietate religiosus, conscientia securus, mente benignus
affectu iustus, animo fortis, moribus integer, corpore castus, ab omni am-
bitione et æmulatione alienus, nulli molestus, omnibus clarus, insuper

virtutum

virtutum omnium cultor ~~magnus~~ eximius Verbi divini (aliar, dicta et illi-
teratus) devotus, fervens et ~~extitit praedicator~~ famosus erat Ecclesiastes: in sacren-
dis sermonibus ad populum tanta gratia fuit illustratus, tanta facundia
concionabatur, tanta deinq; compunctione et dulcedine afficiebat audito-
res, ut plurimis exstiterit causa salutis, et merito dicebatur ~~fuisse~~
flagellum omnium vitiorum; nec mirum, cum ex magna humilitate et ca-
ritate animi, fervore praedicti, omnibus poenitentiam, virtutis amo-
rem, poenarum infernalium acerbitatem, iudiciorum Dei abyssum ic

Patientia eius

~~Et~~ Quia profecto cuiuscunq; Christiani hominis, maxime vero viri
religiosi magis petere non potest, nisi in abnegatione ~~sui ipsius~~, quod consi-
stit in tolerantia adversitatum, tentationem ic ~~Sic~~ probatur enim Dei in
religione ut aurum in fornace (ait quidam), ~~quem~~ ideo praefatus, quam
virtutis fuerit, patientia eius sublimis et resignatio, in multis

Calumnias

tentationibus à Diabolo, carne, mundo, permissis ~~Divino~~ tenue Deo in se ipsissis,
in adversitatibus et infirmitatibus graussimis patienter et resigna-
te sufferendis, probata multoties fuerit: inter cetera accidit ali-
quando, quod quaedam femina aliar nobilis et devota in Arce
Crecovien quacunque manens, seipsam per votum capitalis Dei servitio appli-
cauerat, et celibem vitam ducere devoverat, ~~sic ingressam~~ cum fuisset
à quodam furtive seculari impregnata, cupiens complicis famam brevi
coram hominibus, et maxime cum dicam à multis coperta esset impregna-
tio ~~et~~ eius parturiret propinqua, tentatione Diabali (vel forte inimici homi-
nis seu complicis Reformacioni nrae non amici, qui hoc facto eidem
Rati et consequenter Reformacioni nrae infamiam generare voluit)
victa, malitiose simulavit et affirmavit se fuisse impregnatam per
Fratrem Thobiam Reformatorum Praedicatorem etc, quod cum fuisset fuit per
quasdam personas seculares ad Superiores nros delatum, vocatur
in iudicium ut responderet ad sibi obiecta, quod cum illi expedita
fuisset, prohinus ille nihil aliud in sui defensionem attulit, nisi hu-mi-

Liber

flexis genibus culpam recognouit, dicens Dica meam culpam et
peto pœnitentiam: Et cum vlterius interrogaretur de processu rei
habil aliud respondit, nisi culpam humiliter et clariter recognoscebat;
tandem constrictus obedientie precepto, vt rem serio vt erat exponeret,
illi nichil aliud dixit, nisi, Eam interrogate de serie rei, cum sciebat annos
discretionis, cum ego (inquit) nescio feminam et fortè non fui tunc
presens, quia penitus non recordor, nec conscius sum tanti mei facinoris. Cum Patres discreti et prudentes, ob probitatem vitæ eiusdem
Patris nihil mali suspicari potuissent, nec dicere ausi sunt quod illa mulier dolose et
malitiose calumniaretur eundem Patrem, prudenter cupientes rem agi
considerantes, quæ essent tales personæ, per quas solerter et industrio-
se examinarent de tanto crimine eandem mulierem, quæ tenta exa-
minata perstitit in sua malitiosa traductione et delatione dolosa: et
Eisdem fere diebus, tempus pariendi aduenit, et experiebatur circa
partum difficultatem, maximos dolores, durissimosq; cruciatus vt
fere eximinaretur, astantes videbant et desperanter de eius
salute, cibi miserunt ad nrum Conu vt quantocius confessarius ad-
ueniret, qui eam in periculis tantis vitæ positam ad felicem mortem
disponeret: antequam nostri Patres aduenissent, mulierem illa
quæ eam consolabat, et adiuuabant in partus difficultate, inuales-
uerant illi vt se diligenter ad Confessionem vitæ præparandam dispo-
neret, recolligeretq; se, ne fortè propter Patrem (qui vt piur colebatur
à multis) calumniatum per se innocenter, tantos dolores circa partum
cum periculo vitæ sue pateretur: tunc primum illa tremens et dolens Vindicat
ingemuit, tactaq; conscientiæ remorsu, timensq; sibi ne maiora experiretur a Calumnia
et morte præueniretur, palam confessa est, quod merito tantos dolores
pateretur, propter iniustam traductionem et calumniam malitiosam

contra

contra Patrem innocentem à se prolatam, quod et revocavit coram adstantibus ~~sepe~~ multoties cum gemitu et dolore: Advenerunt interim Patres nri Ven. RP. Cyprianus cum eodem P. Thobia ad ipsam confitentem, quos ut vidit, iterum atq iterum in presentia Patrum et aliorum adstantium, obiecta calumniose revocavit, et eundem Patrem presentem deprecata fuit, ~~et~~ recognovit palam quod cum eodem Patre nullam unquam familiaritatem et consortium habuerit, sed neq aliquod illum allocuta fuerit, nisi quod ipsius sacram confitentis Concionem devotè audiverit, et semel coram eodem confessa fuerit, exposuit iureiurando, et hæc dixit, quod ex eo tempore, ex quo se sensit impregnatam (Credo inquit) quod suggestu Satanæ, continuo fuerit phimidata interne et excitata seu tentata, ut eundem Patrem complicem sui sceleris sacrilegi calumniosè et falso ~~complicem~~ faceret, cui suggestioni consentiens tantum scelus falso et idem fingit, imposuerat. de qua sua malitia nunc se pervehementer et grauiter doluit, coram adstantibus, recognoverat et confessionem à se excipi humiliter petiit, quam coram P. Cypriano postquam perfecit: statim sine vlla difficultate et absq; dolore vlteriori peperit puerum sanum vbi postquam: paulisper respirasset, exhibitæ quod euasset periculum vitæ, et quod sanum puerum ediderit, vocatos iterum ad se Patres nros, quos humiliter deprecabatur, petens suppliciter sibi ignosci ex animo. ere: Atq; sic Pater innocens ille solutus et liber à tanta ignominia, gratias Deo egit, quod ipsum et multo magis Religionem et Reformationem à tanta infamia liberaverit, dolut tamen ~~se~~ ~~de tanto peccato~~ sibi subtractam fuisse occasionem patientiæ et confessionis ~~sue~~, pro amore Dei libenter tollerandæ, et consequenter meriti.

Circa puerum illum natum mirabile factum fuisse, narrabatur, nam natus cum ab obstetricibus contemplabatur et laudabatur, apparuerat manculus, et propterea ex suggestu quorundam, S. Casimiri nomine eundem insigniri decernebatur, sed cum ad Baptismi sacramentum adhuc non debuerat

deberet

Iterumq lavaretur, cum stupore et admiratione omnium, apparuit
femella et Anna nomen in Baptismo suscepit. Hic crebebatur à qui-
busdam deuotis personis, quod S. Casimirus offensq calumniosa detractione
suum nomen ad Ecclesiam sibi dedicatam Deo famulaturum, indigne tu-
lerit, quod ille puer nomine suo insigniri deberet, et sane matronem
sexus precibus suis impetrauerit.

Cumq strenue et continue laborasset fideliter, Predicando, in vinea
Domini fructus Ecclesiasticos germinasset uberrimos, et tate lassus, labori-
bus continuis fractus, meritis indefessus, incidit in febrim calidam, nec la-
men, etiam si esset maxime debilitatus à Predicatione, deferat, ultimeté cum
in festo S. Agnetis martyris predicasset, valedixit auditoribus, affir-
mans se ultimato predicasse eo die; atq post concionem illam sedem
lecto accubuit, magnis febribus et doloribus exagitatus et oppressus erat,
ita in his et aliis infirmitatibus ac doloribus, mira et stupenda patien-
tia, presentis vite contemptu, eterne desiderio, aspirabat, quotidie
se per frequentem et deuotam sacramentorum susceptionem ad mortem,
quam vicinam ob inculpatam vitam suam Dei reuelatione, cognouerat
se preparabat, actus fidei, spei, amoris Diuini, resignationis ex scripturis ge-
minabat, tandem susceptis omnibus sacramentis ijsq munitus cum iam ante
in ianuis vite sue prestitisset, ex exemplo Patriarche S. Francisci, Dominicam Passio-
nem (ad quam semper deuotus fuerat, et eius meditatione iugiter semp
iucundabatur) legi sibi poposcit, cuius sensum attente et deuote cum su-
spiriis et eleuatione mentis, excipiebat: et dum pronunciarentur illa
verba, Consumatum est, continuo pacifice carnis molem exuens pium
atq purum spiritum, in manus creatoris, hora die xta anno tradidit, magno sui desiderio
tam Fratribus quam secularibus relicto: in eodem Conuentu Cracouiensi ad S. Geri-
manum extra Ciuitatem tumulatus, non sine magno concursu populorum
et maxima opinione sanctitatis sue, et ibidem clangorem tube, ceu è
sepulchris euocaturæ, expectat. ~~non sine magno concursu~~

52

10. 1641

P. Franciscus Bratkowski moritur.

1641. d. 26 Februarii? Pater Franciscus Bratkowski Confessarius, cuius exactior qui fere quinquagenarius Sabbatum religionis hic in Reformatione suscepit, Cum adolescentiam suam in militia consecrasset, et postea in Aulis Magnatorum diversa officia cum laude exercuisset, ad extremum tedium spiritus S. Gratia, contemptis mundi illecebris et carnis concupiscentiis, religionem nram professus. Vitam duxit admodum austeram, Simul sublimi et in oratione ferventissimus, sancte paupertatis amantissimus et sue Regule ac professionis verus observator, fuit gaudet vivitabitur maxime Deo placuit, et cum decimum annum religionis attigisset, incidit in hydropisim, quam fere per annum patientissime ac resignatissime sustinuit, semper se reficiens Sacramentis Eccle S. Demum morte approximante, muniti sacramentis quinquagenarius, domum luteam, glitea spe fundat, commutavit in celestem aream, in Conventu Leopolien Ad S. Rochum, et ibidem sepultus anno et die ut sup expectat donec veniat immutatio eius.

1642
F. Valentinus Crac. moritur.

1642. d. 2 Februarii. Fr Valentinus Cracovien. professione Laicus, officio Procurator Conventus Cracovien; ibidem pio ac religioso exitu ad celestem patriam migravit. Erat Vir rectus et simplex, qui divina cooperante gratia, Deo per vota religiosa se consecravit, in observantia pp. Bernardinorum Prov Polonæ, Et cum esset in simplicitate sua magni zeli et mirq Regulæ observator, postquam cognovit, quod in Conventu Glogovien in Silesia Reformationis institutum promoveretur, desiderio puriorisq observantiæ regularis ductus, cum legitima licentia illuc properavit et benigne susceptus, fuit, Erat devotissimus et exiorum observator et executor Regulæ genuinæ ac institutis Reformatorum amantissimus, qui vel maxime paupertatem altissimam, humilitatem profundissimam, patientiam invictam, et charitatem profusam, summo affectu et quasi ex professo, amplexus fuit, ita ut fecile esset harum virtutum forma et disciplina cæteris fratribus. Charitas eius profusa emituit permaxime in sustinendo fere per 20 annos, officio Procuratoris Conventus Cracovien S. Casimiri, cum summa enim pietate et charitate

omnibus

omnibus necessitatibus conuentus prouidere studuit, sed et singulis fr. suas necessitates particulares exponentibus, de licentia Superiorum, prompto animo subuenire satagebat semper: Patientia eius victrix et inuicta apparuit circa constructionem Conuentus et Ecclesiæ S. Casimiri, et in prouidendis necessariis fabricæ, maxime cum ab initio sui nullos fundatores et Benefactores non haberet, qui aliquam in hac prouisione sua, multas curas, molestias, vigilias, incommoditates et difficultates quotidianas, sustinere et deuorare eum oportebat, et præsertim tempore hiemali, quando intensissimis frigoribus, sæpius in quotidie nudipes ecclesiam ingredi cogebatur, congelabatur, vsq; ad sanguinis ex pedibus effusionem, tamen amore Dei incensus, quo ad omnia incommoda, quasi lapis insensatus latenter se sustinere, cum multa ædificatione fratrum et admiratione secularium, demonstrabat, etiam si super vires et latis suis amore corporis mortificationibus, fatigationibus, sustinentiis, à multis secularibus Benefactoribus corriperetur, et reprehenderetur, quod sui corporis senilis, et sanitatis respectum haberet, ignorabatur, Imo obsurgabatur, increpabatur, diuiciis Patrem eius duriter, cum exprobratione, quod videri vellet vt Hypocrita, simulator pietatis et irrationabilis patientiæ, vel occisor sui ipsius, ut ipse in latis suis aduersitatibus, quasi fortis athleta Christi, perseueranter et fortiter consistebat, et quo magis increpabatur, eo humiliter ea omnia propria sustinere videbat, et quasi surdus simulabat se ea non percipere, et prorsus nihil vnquam respondebat, nisi humiliter dicendo peto eternam pro pauperibus infirmis et sic summa sua sustinentia et patientia inuicta, multum sæpius deuincebat Benefactores, non sine ædificatione magna multorum omnium. Occupabatur negotiis Conui et procuratione fabricæ sæpius per totam diem nihil comedebat, nisi vesperi et cibum. et satis sobrie et parce cibum potumq; sumebat. Et cum multæ curæ impedirent, preces solitas de die absoluere deuote tempore suo non potuit, eandem cum multa deuotione recitando et in multam protrahendo noctem, etsi fatigatus

tur valde fuerat, absolvere satagebat: Defunctorum animabus in purgatorio existentibus, subvenire per preces pias et suffragari semper corde
~~Pat~~ habuit, tertio magis, cum cognosceret aliquem ex Fratribus Suis defunctum
~~fuisse~~ fuit, debitum officij pro anima eius sine ulla mora et procrastinatione
etiam si ~~fuisse~~ laboribus debilitatus, absolvere nitebatur, nec fuit unquam
cubitum, nisi ter centum Pater noster studiose et devote absolvisset.
Missae sacrificio licentissime et cum summa devotione inserviebat.
Singulari pietate Sacerdotes venerabatur: Nemo unquam obtrectatum hunc
habuit, indignatum vidit, nemini molestus unquam fuit, mitis, simplex,
humilis absq; malitia, sine fictione, sincerae mentis, et inculpatae vitae fuit
Infirmis Fratribus ex animo inservire et necessaria providere quam
charitate curabat ~~semper~~. Dominicae Passionis memoria et meditatione
delectabi: Cum, talis et multis virtutibus ornata Dei esset decorata
et ditatus non immerito tam a Fratribus quam saecularibus ut Deo cha-
rus habitus fuit: Tandem aetate grandaevus (sexagenario maior), laboribus
debilitatus, in morbum gravem et lethalem incidit, quem patientissime
et resignatissime tolerabat: atq; in ipsa die Sacra Purificationi B. V. Mariae
dicata (cuius servitio semper affectuosissime se devoverat) antidoto
Sacramentorum munitus, pietate et meritis opimus, piam et purgatam
sanctis spiritibus animam, per manus piae Matris Dei et Purificatae Virginis in manus creatoris sui reddidit, non sine maxima
opinione sanctitatis vitae Christianae et religiosae pietatis. Sepultus
in eodem Conventu Crac ad S. Casimirum Dominum Salvatorem Jesum
ad judicandum vestrum expectat.

1643 p. Franciscus Lubawa movit

1643. die 15 Octobris. Pater Fr Franciscus Lubawien Confessarius in Conventu Cracovien durae mortis legi succubuit: qui cum in adolescentia sua in alma Academia Crac studiosum ageret, atq; ex instinctu divino, concepisset fervorem serviendi Deo in Religione, supplex Maiestatem Divinam per intercessionem Se

nitricis

nimicis Dei Mariæ et S. Annæ Matris eiusdem Virginis, exorant
vt sibi aliqua ratione demonstrare dignaretur, in quanam Religione
sibi eum seruiri vellet: qua post diuturnas preces, in somnis appa-
vere. sibi visa est S. Anna, cui manu sua sanctissima accipi suam
dexteram manum, et duci se ad Ecclesiam S. Casimiri Conuentus Ss. In somnis
morum Reformatorum, et ibi consistenti coram altari, efformare sibi co cernitur
ronam regularem clericalem, videbit: quo facto, disparuisse visa de electione
est: ille interea e somno excitatus, et in animo iucunde exhilaratus Religionis
vt oraculum diuinæ voluntatis accepit et sibi eo pacto per S. An-
nam (ad cuius aedes hunc morabatur et quam multo affectu colebat
semper) palam demonstratum fuisse Ordinem in quo Deus optimus
sibi famulari vellet, pie credidit: quare vti non surdus auditor,
cupiens tanta dignationi diuinæ et vocationi suæ satisfacere fu-
scipi se ad Reformationis institutum humiliter petiit, qua susceptus
et post probationis annum professus, qua facendo factus, semper fuit pius Ac Fr
et deuotus erga Beatissimam Virginem Mariam et Matrem eius Minor
S. Annam, cuius annos 13 in Religione peregisset, incidit in Hydropisim
quo morbo detentus per aliquot hebdomadas, per pias preces, et feruen-
tem dispositionem, exitum suum preueniendo, qua Sacramentis sacris se
muniendo elapsus, carnis solutus vinculo ad astra feliciter euolauit
13 Mensis Octob. (cum eodem mense 3. die 1630 habitum suscepisset)
anno vt supra qua in eodem Cœnobio S. Casi

Eodem anno, 10 Martij. Pr Antonius Operculius P. Antonius
olim professus apud Bonifratres Cracouiæ, qui ex indulto S. Congreg. Operculis
Cardinalium, maioris et perfectionis vitæ gratia ad Reformatio- morith
nem transierat 1630. professus Regulam S. Francisci Vocationis
suæ, et strictioris obseruantiæ erat amantissimus, pius et deuotus
mus Sacerdos extiterat, zelum et feruorem nimirum in omnibus ope

rebus

vibur suis erga Deum et religionem profitebat semper, sed vel maxime virtur patientiæ ~~suæ~~ eniuit in pferendis multis suis ægritudinibus, nam fere per totum tempus religiosæ vitæ suæ debilis et valetudinarius seu infirmus erat, quæ tamen sua infirmitates patientissime tolerabat. et quo magis corpore infirmabatur, eo amplius in animo et fervore spiritus erga Deum, roborabatur: Tandem expleta in Reformatione laudabili vita, multis virtutibur et donis insignitur et patientiæ meritur ditier, perfecte contritur, Sacramentis munitus, sua mortalitatis carnidem posuit. in Conu Vielicen anno et die ut sup

Eodem anno, die 6 Novembris Fr Didacus Cho-

Fr Didacus Chodowic mortuus vitur.

dowic Vilnen, qui etsi bene linguam Latinam noverat, tamen ex deuctione sua humilitatis in Statum Fratrum Laicorum apud Patres Observantiæ Provinciæ Poloniæ suscipi desiderant quod et obtinuit, sacris professus erat summa sinceritatis, et profundissima humilitatis, dexteritate maxima in agendis pollens, quare ab suis singularet dotes. Patribus Primariis in Observantia semper fuit gratus. et fidelis servitor: In Capitulis Provincialibus frequenter culinæ Magister assignabatur, cum laude et satisfactione omnium Patrum et Fratrum Observantiæ: gratia et favore apud Deum abundabat: sed cum esset vir summæ integritatis et spiritus fervoris ac zelo pro observantia regulari ferveret ad Reformationem Gliniceni cum legitima licentia, transierat: Ubi singulari pietate, bonitate ac religiosa perfectione exornabat, qui etsi Laicus professione, dexter tamen et prudens, et sua industria multum Reformationi profuit. Ille cum enim zelosus esset pro observantia, non contentus quod ipse in portu securo strictioris observantiæ permaneret: sed incensus amore Quærat Pater Christi, et zelo salutis animarum, multum zelabat pro Reformatione Observantiarum seu Bernardinorum, quare fere auctor fuit excurrendi in Regnum Poloniæ ex zelo alienæ ad Magnates et Senatores, quorum corda cum P. Andrea Mauensi Lectore sollicitabat pro introducen

De

da Reformacone in Regnum Polonid, à quibus etiam lrās comen
datitiar ad Sum Pontificem in negotio Ref. emendicauerat sic
sup dictum è fol.) quas lrās ipsemet in Italiam P. Cyprianus
feliciter detulerat, Vt sup dictum è, ats, idem Commissarium Aplicū
primum in Poloniam duxit, et Reformationi introducendæ coopera- Adducit
tus fuit non impigre. Optimus vir erat, vita et conuersatione pia Commiss.
excellit, orationi vehmēter addictus, paupertate dilissimus, seruido Gnten
perfectionis et pietatis studio accensus, moribus exemplaris, affabilis
benignus et pacificus erat, magnam adhibebat charitatem, diligen-
tiam in ijs quæ ppriæ obligationis vel muneris sui erant, magnope
re etiam studuit puritati animæ et corporis: Cuius officio fere
per totam vitam in Reformacone existens, addictus, summa cum cha-
ritate, pietate et sanctitate fratribus vbi Angelus Dei, ministrabat.
propterea fratribus Ecclesiæ amabilis erat, ab omnibus, vbi vir perfecto
rius et Deo gratus, venerabatur, tandem veneranda canitie senio Octogenarius
confragenarius hac meritis quam plurimis à Deo condecoratus, munitus morit
Sacramentis in Conuentu Thorunen vt sup pie et feliciter ex hac vita
migrauit, magnum desiderium sui fratribus relinquens, ibidem se-
pultus diem iudicij extremi seu generalis, expectat.

1649. die 13. Mai. V. Pater Antonius Tyra- 1649.
woski Lublinensis Conuentus Solecen, post longas morborum molestias P. Antonius
ab hinc annis sublatus. Erat vir nobili familia natus, in observantis- Tyrawski mo
na familia Polonæ Prouinciæ professus, Confessarius et Predicator ritur
non vulgaris, qui cum zelosus esset in puriori observantia regulari, cu-
peret, altiorem vitam perfectionis tenere, ad Reformatorum transiuit.
vbi officio Prædicatoris quidem sæpius fungebatur; tandem incidit
in morbum grauissimum qui vocatur plica, ats, ex diuturno morbo
contractionem manuum et pedum sustinere debuit, vsq; ad mortem, am-
bulauit quidem sed satis debiliter, celebrauit q Missæ Sacrificium sed
satis periculose ob contractas manus! Cum q aliquantulum viribus
roborare

roborarentur, tempore Vnionis Reformd cum Obseru Cal albridi
dum est. in Annali.) à P. Mnio Pvali Romam missus fuit in curru,
ea intentione vt inibi aperet contra Reform et exemplo suæ mi-
formitatis doceret, impossibilem Reformatibnis observantiam in Re
gno Poloniæ, esse, ob intensa frigora, cuius causa se contractum
in membris et pectibus existere probaret. qui tamen Romam perue-
niens nihil agere contra Reformationem potuit, et postea reuersus
in Poloniam cum PP. Obseruantibus, in Reformatione soluta Vnio
ne subsistit: tandem Præsidentem apens in Conu Sotecen, grauis
grauiori infirmitate, vectus Lublinum ad Medicos, et ibidem
Quidam ad Reformationem mortuus apud illos non meritò æmulari
inualescente morbo et morte appropinquante ad Conu PP. Bernar-
dinorum ex hospitio deportatus, obdormiunt in Dño, ibidem sepul-
tus Dominum Saluatorem ad iudicandum venturum expectat; dre et
anno vt sup.

NB. Fuerunt tales qui putabant eundem pstitum Vrem pie defun-
ctum iusto Dei iudicio planctum fuisse, ob suæ prauæ intentionis
ne dicam temeritatis, qua adsurrebat Romæ contra Reformationem agere
intendebat, quod non inter Reformatos apud quos incolatum duxit
sed apud Obseruantes, moreretur et sepeliretur, sed hoc Dei iu-
dicio relinquendum venit, satis est quod bene dispositus vitæ per-
matur è viuis excesserit.

1644. P. Ladislai Piatkowski mortis

1644 d. 11 Octob. Vndus Pater Ladislaus
Piatkowski Confessarius, integerrimæ vitæ, eximiæ pietatis, probi mo-
ris, vechiq ingenij Sacerdos, immaturæ morte e viuis sublatus, ad regi-
onem Sanctorum migrauit in Conuentu Cracouien ad S. Casimirum.
Optimæ spei et virtutis Vir, qui à cunis pietatem simam modestiam et
nobili prosapia natus.
humilitatem admirandam compleitens, primum teneræ dictis floreret
flagre-
ret Amenius in Pharnasum transtulit et aphidiis humaniorib se tradidit
vbi cum pietate et optimis artibus actus et exercitatus suum ingenium
excoluisset, et
vero virtutis gustum delibasset, perpetuo in honestatis cur-
su se exercuit, quod testabatur summa in Deum religio, erga Deipa-
ram

deuoto seu cultus
ram pietas, venerzhay in Sanctos caliter; Cumq preter pietatem mo-
rum elegantia, in velut agendis dexteritate, industria, prudentia singular.
candore mi oēs, maximus tamen ornamento pudicitia decoretur esset, et litera-
rum humaniorum studiis iuuentutis indolem cum laude expoliuisset, matu-
riori etati, maiorib virtutum et factorum seruicarum, meliorem spem
egregie indolis sue et diuturnioris vite, expectationem optimam, paratibq
amicis ic peperisset, et quia ad magna natus videbatur, amicorum in-
stinctu, maturescentem etatem studio Iurisprudentie tradidit, et in Can-
laria Cracouien iurisprudentie operam nauauit, atq post exactam in
negotiis iuris Politici et Ciuilis, maturi cursus etatem, expolitamq poli Eruditio
tiei et iurisprudentie peritiam; Dei gratia speciali preuentus, cepit eruit
bene agnoscere, iurisperitorum, ~~procurantium causarum~~ set Causidicorum, saluti animae Paulo
~~curia~~ agitantis diuina, consequenter presentis sui status ~~detrimenta~~ periculo, proinde com-
mutare mores et mentem, grauioremq etatem suam à forensibus
negotiis et curis secularibus, alienare, honores expectatos spernere
mundi illecebras et carnis voluptates contemnere, ~~negligere elegit~~
constituit in animo, conscientiam puram et illesam à vitiis et con-
uictis seruare, pacem cordis amare, tranquilliorem ac securiorem
vitam ducere, et soli Deo grauiorem ulteriorem q suam vitam, con
secrare, dedicare prelegit. Imo mouente et monente Deo, Christi
in contemptu mundi, et abnegatione sui ipsius, continuo obedientie
Sanctae ac religiosi iugo, imitari desiderans, Religionem S. Francisci,
Regularis observantie Prouincie Poloniae ~~visitatum~~, ingressus est et pro-
fessus Regulam genuinam S. Francisci, ~~seruare~~, ~~et~~ Professionis sue Fratrum
et status fuit semper zelosissimus amator et obseruator, atq in ob- Minor. qui
seruantia post absoluta studia, cum zelo strictioris Regularis obser- obs
uantie teneremur duceretur, et perfectionis vite studio in dies in-
flammaretur, de legitima licentia Superiorum ad Reformatorum nrū
institutum, 1640 transiuit, vbi velut arbor viridis transplantata in Transit
vberrimis solum, vberrimos fructus profectus spiritualis, recepere ad Reform
capti

cœpit, totum se deuotioni, recollectioni, meditationi, silentio, mortificationi sensuum, tam internorum quam externorum, tradidit ex animo, obseruantiæ paupertatis altissimæ, promptæ obedientiæ amator existens, omnibus vitiis, concupiscentiis, vanitatibus, curiositatibus, abnegatis, ex integro se omnibus exercitiis spiritualibus et actibus virtutum non sine maximo profectu perfectionis applicuit. Post integrum annum deliberationis, incorporatur canonice Reformationi, hinc vel maxime crescebat in vita perfectionis studiis et praxi virtutum: Orationis et rerum diuinarum contemplatione, tanto studio tenebatur vt eam in ea animi delectationem collocasse videretur et inde Vir orationis facile à Fratribus diceba[tur], et non mirum quod facile et cito Deo prosperante, summa pietate, perfectione ingenti, et alijs virtutibus decoratus euaserat: Et quia doctrina et eruditione, discretione, optima insignitus erat, proinde institutus fuit Lector Philosophiæ quod munus vti ex obedientia susceptum, omni diligentia et sagacitate exercuit, finita lectione ad orationem protinus, confugiebat, Charitatis ex humilitatis officiis seu exercitijs semper adfuit, silentij, solitudinis et pacis obseruantissimus. Concionator et Prædicator verbi Dei fuit insignis et deuotus, cum maxima charitate et feruore simplici stylo seu sermone ad captum auditorum omnibus prædicabat, et prædicando omnibus pœnitentiam, virtutis amorem, pœnarum infernalium acerbitatem, iudiciorum Dei abyssum, mortis incertitudinem ei sæpius insusurabat!

Fit Prædi

Tandem ob eximias suas virtutes et dotes, insignia merita raro exemplo dispensatiue Cob statutum, prohibens, ne primo Guardianatus institutur in Conuentibus principalioribus, tertio anno ingressus ad Reformationem, Guardianus Cracouien Conuentus Ad S. Casimirum ~~etiam relectus~~, institutus fuit, quod munus non tam libenter quam reuerenter suscepit, eligens semper subesse quam præesse quod.

Postea Guardiang

quod tamen officium vbi obediens ex obedientiæ merito sibi
tractum, (eam enim virtutem singulari devotione colebat) ma
xima cum humilitate, ~~refugiendo~~ suscepit, cum insigni manſuetudi-
ne, pace et discretione, zelo ferventi Regularis observantiæ
administravit, subditos tenerrime dilegebat, sed tamen eos pru
denter regebat, et benignè corrigebat, seipsum exemplum bonorum
operum fratribus subditis in omnibus prebebat, manſuetus, mitis
humilis erat vt potius socius seu frater minimus quam Prælatus
hus, censeretur, nulla differentia, nisi forte in praxi virtutum.
Regulæ. Statutorum. Ordinationum, imo Cæremoniarum etiam
minutissimarum zelosissimus observator et executor strenuus
fuerat. Communitatem in cibo seguens, vt illius Conventus novissi
mus viguisset, primus adesset choro, et oratori, ac in omnibus offi-
cijs humilitatis obeundis, summa cum charitate cunctorum
fratrum necessitatibus provvidebat, benignus, et affabilis omnibus.
subditos ~~tactis~~ fratribus suis, et bono exemplo magis
quam sermonibus et exhortationibus (quas ~~scripsit~~ fratribus proponebat)
ad æmulationem virtutum, provocabat, vt meritò ab omnibus
pius Pater et Optimus Pastor haberetur. Et dubium fuit, an
magis cum illa Guardianatus Prælatura ornauerit, an ille Guardianatus
illum.

At soluto laudabiliter Guardianatus annuali officio, totum se recolle
ctioni, et solitarijs virtutibus actionibus dedit, nulli molestus, omnibus amabi
lis, vt profectò privatæ virtutis omnibus optimum exemplar esset: ait
non amplius cum hominibus, sed cum Deo viuere, quem semper
casto et sancto cultu coluit, quotidiano altaris sacrificio, usu oratonis
iugi meditatione rerum cælestium, cum mancipatæ corporis seruitio
diuino, vigiliis, concionibus alijs asperitatibus, ~~et~~ secretionibus, et.
Quæ cum agit incidit in morbum gravem et lethalem (Deo

sic

sse disponente, vt probatur et purgatus in hoc mundo, recto tramite ad regni celestis quietem, transiret, tum vt et patientiæ suæ exemplum daret), in qua infirmitate contraxit hydropisim grauem, qua infirmitate grauissime molestabatur non per exiguum tempus, memor tamen monitj Salutaris: In patientia vrã possidebitis animas vras, tum exhortationis S.P.N. Francisci: Fres habeant patientiam in infirmitate et patientissime et resignatissime sustinuit suam grauissimam infirmitatem qua nimium grauatur erat; atq; in hac sua infirma valitudine, nihil remittebat de suis consuetis deuotionibus, et meditationibus, precer solitas et Diuinum officium deuote stando, non sine magna sue molestia et mira patientiæ, exer
absoluebat. Missam grauiter infirmus quasi quotidie priuatim in cubi
Conuentu cum magna pietate celebrabat; Mirabatur valde Fres oes
quomodo ad diuinum officium persoluendum et Missam celebrandum
tam multis et maximis infirmitatibus grauatus stare poterat, et id mi-
raculose fere. et non sine speciali Diuinæ gratiæ cooperatione fieri
censebant; Cum per plures hebdomadas aquositatibus grauatus
decumberet, sæpius se præparabat ad felicem de hac vita exitum
per frequentem Confessionem, vsum Sacramentorum, per pias resolutio-
nes, et elevationes in Deum, item per actus fidei spei, Caritatis, resignationis
patientiæ, contritionis, confirmationis cum Diuina voluntate. frequen
ter ingeminabat, summa cum edificatione fratrum: cum interea fr
minister Provis de Conventu illo Cuzcoien alibi discessurus esset
eundem Vren infirmum presentia sua, visitauerat, et eum in sua gra-
uitate consolatur est dando ei benedictionem paternam ad leuius sustinen-
das infirmitates cum merito patientiæ esset ille etiam gratus tanta dignatione.
Et recreatus spiritu fuisset, nihilominus supplex et cum summa resolu-
tione et pietate, petiit ab eodem P. Min. Lapsam benedictionem vt
ex merito obedientiæ cito mori posset: addidit q mortem se citan

Petit benedictionem et morte ut ex obedia posset citiq mori

cupere

cupere, non ob impatientiã et sustinentiã defectum, siquidem (caeteri)
Dei gratia sustultur, sum parcius ad maiorem sustinendos cruciatus et
dolores, pro beneplacito diuino, sed vt Frés cum charitate maxima
et compassione fraterna mihi peccatori indigno, ministrarent, molestia
~~mea morte citra~~ liberarentur, quia obsequia eorum, et vigilia, ~~molestiã~~
animam meam et compassionem
essi ex charitate fraterna facta, magis ~~me~~ cruciari videtur, quam
ipsa infirmitate corporali: tum quia dissolui à corpore, et cito viue
re cum Christo periucundum est: Pater Minister considerans bonam
voluntatem et piam intentionem, dedit eidem paternam benedictionem
vt si ita beneplacitum Deo fuerit, ~~ut~~ ex merito obedientiæ citò more
retur: suscepit grato animo et resoluta mente benedictionem, et quasi lætum
nuncium exibat sui excepit ille: Alij post discessum P. Ministri petit su-
militer se muniri Sacramentis Sanctis, quæ cum maxima pietate su-
scepit, post quorum deinde susceptionem, paulisper accubans repau-
sauit, et cum se parum recollegeret, audito pulsu campanæ pro dicen-
da Sexta in Choro, recordatur est quod absolutis cæteris diuinis offi-
cijs, Sextam non dixisset, quare eo tempore aduenientes infirmario
Frés portãte iusserunt pro se, rogauit se leuari e lecto, et leuatus subsi-
dit, ad mensam parum innixus, recitauit Sextam et Nonam, post
quarum absolutionem, lecto accubuit, et statim cæpit deficere et ago
nizare quasi dormiens, quo cognito F. infirmarius, cito currens nunci
auit de eius agonia Frib⁹ in choro existentibus, quibus accurrentibus
et Deo animam eius commendantibus in illis verbis. Subuenite Sancti
Dei et pacifice puram animam, non tam vi vel impetu morbi, quam
desiderio cælestis Patriæ, agentem, ex merito salutaris obedientiæ (vti
Frés piè crediderunt) per manus Sanctorum Deo creatori suo, tradidit
et sic laudabiliter vitæ cursu expleto, cum testificatione pietatis Christianæ
et perfectionis religiosæ, laborem quietæ, terram cælo, mortalitatem immor-
talitate, mutauit Et ad eum quem spirabat unum, quo considebat, uno, è tene-

bris

Quærit
Ostri etiã
ante ipsũ
agoniã
non intermittit

bris et vinculis corporis, in lucem sempiternam, libertatem q̃ eternã
feliciter evolauit, et à Fibus mortem eius lugentibus videri non desidera
ri, defuit: dictus suã quippe quadragenariũ. Relig. ... atq; huiusce
sepulturam in eodem Conuentu Cracouien ad S Casimirum extra Vr
bem nactus, anno die vt sup

1644 S. Gabriel Gierszyho moritur.

Eodem anno die 10 Octob. in Conuentu Solecen Fr
Gabriel Gierszyho Laicus Sartor, diem Supremum egit, qui in adole-
scentia sua, amore Dei inflammatus, statuerat in animo, mundo et eius va
nitatibus renunciare, et pœnitentiæ causa, et vt Deo liberius vacaret, in Re-
ligione aliqua seruitio Dei se deuouere, quod et fecit, nam ob egre-
giam suam in adolescentia indolem et bonam conuersationem Ceret Sar-
torius artis peritus à PP. Societatis in Suam Societatem susceptus fuit
et admissus ad suum institutum. Sed dum Nouitiatum peragaret ibidem,
sentiret se omnibus cõmoditatibus abundare, sæpius secum meditabat
in mente suam renouare, quod pœnitentiæ causa, Religionis statum
amplecti haberet propositum, iam vero non pœnitentiam, quia nullum rigo-
rem experiebatur, imò maioribus quã cum esset secularis, cõmoditati-
bus vitæ abundaret, et putabat se laudabiliter viuere in religione
Prouidè cœpit de strictiori Religione cogitare, et voluntarie recede-
dens et relinquens Societatis institutum, Religionem Seraphicam PP.
Primo apud PP Soc. fit Nouitius
Observi seu Bernardinorum Prouinciæ Poloniæ, petiit, vbi professus cum
animi sui complacentia, in maxima humilitate, paupertate, et pœniten-
tia acerbiori vitam duxit. Tandem cum Reformationis institutum
introduceretur in Regnum Poloniæ, cum vero renouatur desiderio
Deinde fit se Reform.
maioris strictionis et rigidioris observantiæ regularis, de licentia legi-
time Reformationem amplexus fuit, et incorporatus, vbi maioribus
pœnitentiæ actibus se totum dedit. Corpus suum ieiuniis, vigiliis
orationibus, disciplinis, aliisq; mortificationibus perpetuo, castigabat.

et in

et inseruitutem spiritus redigebat usq ad senectam bonam, sexagenario maior paralizi tactus, pie mortuus est. abz in eodem Cuni Sole cen conditus. anno et die ut supr

Eodem anno, d. 7. Mai, Generosa et nobilis Domina Hedwigis Ligezina Tertiaria pie mortua est. Pia matrona à nobili marito suo bene possessionata vidua relicta, quæ orbitatem suam modeste tolerans, alta sui generis despiciens, munda omnia ut fluxa et caduca reputabat Uni Deo, unde vitam, et nobilitatem generis sumpserat, accepta referens, tota se diuinæ cultui et seruitio deuouerat, domi suæ et ut uberiores fructus suæ deuotionis et pietatis præstare posset, de solitario loco seruiendi Deo quietius, cogitauit, et cum cognouisset PP. nris Reformatos in Cracouia Brecen incolatum suum collocasse, et Conuentum eorum penes Ecclesiam S. Jacobi construxisse, deliberato animo, constituit Patres nros in ducere vitæ suæ salutaris et spiritualis progressus pietatis Christianæ sibi eligere et penes Eccl̃am Conuentus nostri, incolatum suum ut liberius Deo vacaret, firmare, quare Christi amore incensa, spretis pompis sæculi, dimissis possessionibus satis amplis, et inter filios et filias suas nobiles distributis bonis omnibus temporalibus, cæterisq inter pauperes erogatis, eligens voluntariam paupertatem, contulit se Brecium et ubi ad Conuentum PP. nrorum, excæduicavi sibi fecit pauperem domunculam ad inhabitandum, ubi à Patribus nris Tertiarium habitu Gd. nri pauperrimo elicitoq; induta, votoq perpetuæ castimoniæ vidualis se obstringens, vitam duxit sanctæ conspicuam, cum bono exemplo multorum, orationibus, ieiuniis, obseruationibus, abstinentiis, vigiliis disciplinis, mortificationibus et variis macerationibus secretioribus corpus suum assidue domabat, et pietatis operibus amore Christi plena, per petuo vacabat; in Ecclesia Conuentus nri assidue ferè, per totum tempus quo fuerat Eccl̃a aperta. Cujus studio tardè claudebatur et citò aperiebatur ut ipsiq pia deuotioni satisfacerent) in oratione per

Nobilis Ligezina Tertiaria moritur

Linquit sæculi et omnes commoditates &c

In templo assidua

magis orat
~~manet~~

manserat, ibiq genuflexionibus, prostrationibus super pauimentum terre
sacis protractis, Deum quotidie, etiam frigidissimo tempore, pie exora
bat. Lacrimis conscientiā iugiter delectabatur. et ideo sæpius per heb-
domadam Confessionem Sacramentali et pœnitentiā animam suam purga
bat non sine maxima contritione, humilitate et lachrymarum imbre, Sa
cram Synaxim qualibet Dominica die et occurrentibus festiuitatibus
tam Eccl̄e quam Ordīs nīi, cum summo [illegible]affectu et pietate, sume-
bat: Circa meditationem Dominicæ Passionis et dolores Xpi pro
nobis perpessos fuit deuotissima, Et in solā recordatione vel auditu
ne dolorum Xpi. planctu et lachrymis, imò cordis compassione; tepe-
batur: Tota solitaria, Conuersationem sæcularium, Curiā forte filiorū
et filiarum suarum nobilium) indulgiose fugiebat, et rumorem mundi vanē
ne eam in deuotione perturbarent audire deuitabat, iam ero
Cum spiritualibus et deuotis pia et deuota de Xrō vel cœlestibus
tractantibus, libenter conuersabatur, totum tempus quod ab oratione
restabat, præ lectioni vel manuali labori, maximè circa libros ope-
rando, fructuosè consumebat: Paupertatem et egentibus, cibum et potum
maximè infirmis, debilitatis, sæpius ad eam consilii causa, consolationis
seu rationē adiutorii confugientibus, cum charitate maxima subueniebat.
Infirmis fratribus nris, imo omnibus suam opem implorantibus
Erga infirmos et pauperes Misericors
emplastra, et unguenta sua manu parabat, et subministrabat et
multos de magnis egritudinibus, non tam fortè medicinalibus, quam
piis suis precibus, liberauit, tristes, afflictos, tum munifica manu tum
consiliis, tum piis exhortationibus consolabatur; Cum pietatis operibus
et misericordiæ Christiānæ maxime delectaretur, non mirum erat, quod
ipsa cœlestium donorum consolatione sæpius abundaret. Frater mīs.
Beatissimum Patrem Franciscum Patriarcham nrum piissimo cultu (quem
in specialem Patrem, Patronum et vitæ suæ et salutis directorem apud
Deum, sanctè prælegerat) honore et veneratione semper prosequebatur

quotid.

quotidianas suas devotiones et pia desideria, per eiusdem merita et intercessionem Deo offerre solebat. Hinc venit, quod etiam erga Fres nros pio affectu et casto amore ferebatur, et ubi Angelos terrestres vel homines celestes, venerata est, sanis victum, aegrotis fructibus sume cum patiebj, pharmaca, emplastra et alia domestica medicamina pprijs manibus parando, ministrabat. materno fere affectu, et quidquid nobilis Matrona habere poterat, ea fribus libenter offerre non negligebat; à fratribus vero si quid etiam minimum ipsi offerebatur, vt sacras reliquias, religiose recipiebat; ex pietate erga Frem nros, panes pauperibus ad portam oblatos per Frem nros, maxima fragmenta panis de mensa frum collecta à pauperibus recipiebat cum devotione, deinde eis vel pecuniam vel quid dans. lens simile pro fragmentis panis, extra fragmenta ipsa comedebat, et amicis suis, mittebat ex devotione, insuper eundem Johannem lavgiebatur, Ita devotio erga Ffres aquam, qua lavabantur pedes frum maxime forensium vel de via venientium vel Sabbatho sibi invicem lavantium, cum pietate recipiebat, et eadem fata faciem, caput imo totum se cum devotione lavabat, eadem aqua instar lustralis aquae, totam domum ex pietate respergebat, et infirmis ad lavandum se super pavigebat, etsi occurrente necessitate aliqua, talem aquam non habebat, tunc superiorem loci obnixe petebat, vt eius mandato alteretur aliquid fris lavarent pedes. et ei darentur ista aqualia, pie enim credebat bona Matrona, quod ex contacta manuum et pedum frum mirum, talis aqua aliquid virtutis et sanctitatis haberet, ad sanandos demoniorum et sanandos infirmos, et quidem vbi compertum, erat secundum fidem pie matronae, quod multis aegris, debilibus, usus eiusdem aquae, ad sanitatem corporis (fuit) et animae prodierat: Eandem aquam mittebat fabricabur nuptijs, cum mandato vt infantes suos, filios et filias lavarent eadem aqua. Hinc eiusdem pie matris exemplo et hortatu, filiae eius et filij nobiles, quotiescunq ad eorum aulas, domos fres nostri itinerantes diverterent vel Angeli Dei recipiebant, et pruinae eis aquae ad lavandos pedes eorum offerebatur (quorum pedes ipsamet Magnifica et nobilis Matrona

mona

hora si permitterent (Pres cum deuotione leuare cupiebat) et talia
qua laudabat se suosq; et aspergebat domum officinas, iumenta, fabula.
ex cum maxima pietate, et vsq; fidem suam recipiebant experimentaliter
benedictionem Dei efficacem. Cum q; omnium heroicarum virtutum laude floren-
tissima, per singulos etatis sue gradus laudabiliter se vixisset, vt esset amica
Christiane religionis vivum exemplar, et sic vsq; ad senectam bonam in bo
nis operibus perseuerasset, cursum mortalitatis perfecisset, incidit in letalem
morbum, adq; Sacramentorum antidoto munita, animo preparata, pio et Christi
ano exitu ad celestem patriam, migrauit, non sine dolore plurimorum, maxi
me nobilium consanguineorum et amicorum, plena annorum (octuagenaria) et
annis (minus
bustis meritorum cumulata suspensa, cum opinione sanctitatis, migrauit, ma
gnum sui desiderium relinquens omnibus, Ab omnibus vt pia et Deo chara.
In funere corporis sui proclamata fuit, quod in Eccla S. Jacobi Apostoli
Conuentus Ffrecen deposuit, et quidem absq; vlla seculari pompa, nam
testamento suo sub benedictione materna filios et filias sibi diuiter
obtestata est, vt accepita, vt illam vti pauperem Christi, et quasi vnam
vrbanam sine apparatu vllo et vana pompa seculi, sepeliri facerent: petiit
vt sacrosancta Missae sacrificia quam plurima pro eius anima cele
brarentur, et inter pauperes eleemosyna distribuerentur, quod et facta
fuit: Corpus eius licet humidissimo loco conditum fuit, et breui-
post sepultum corpus ex undatione nimia aquarum, sepulchrum eius
aquis repletum esset, tamen post septem annos in translatione corpo-
ris sui ad nouam Eccla S. Annae Kanicatur uti recenter exedi-
ficatam, omnino incorruptum et integrum cum omnibus suis operi-
mentis repertum fuit, et sic integrum cum tumba in Sepulchro Capellae
Choro adiacente, conditum est..

Tumulatur absq; pompa

Eodem anno die 7. Septemb. deuotissima ac pijssima
Virgo Zuzanna Ciuis Cracouien, quae pietate, religione in Deum insi-
gnis, bonorum operum et meritorum plena erat, non sine opinione sancti
tatis, sarcina corpis deposita, beatum finem accepit: Cuius vitae series
compendiose descriptam vide in Annalibus fol.

Virgo Zuzanna Kmeco una moritur

1645, d. 25 Aprilis. Vindus Pater Valerian Gruszczynski Sacerdos et Confessarius, qui ex Observantina familia pio in Deo affectu et zelo strictioris Observ. regularis ductus, ad Reformatorum transiverat, ubi pie et laudabiliter exemplariterq; toto vitae tempore conversatur fuit: Vir fuit nobili prosapia natus, religiosus summa sinceritatis, mirae simplicitatis et profundissimae humilitatis, patientiae invictae, quam vel maximè in sua gravi et diuturna infirmitate, patientissime et resignatissime amore Christi inflammatur, non sine magna Dum deficacone sustinendo, liquidò monstravit, cuius infirmitatis vi et impetu corpus eius alias evasum et pingue satis extenuatum fuit: Guardiani et Praesidatus officio praeclare aliquoties functus fuit. Tandem dierum (sexagenario maior) plenus et operum pietatis opimus, post Sacramenta ea devotissime suscepta in Conventu Stobnicen. decessit è vita mortali ad immortalem, et ibidem sepultus, cuius corpus ad praesens incorruptum et integrum conspicitur. mortuus anno et die ut supra.

1645
P. Valerian Gruszczynski moritur

Eodem anno die 7ma Augusti. Spectabilis ac devota Matrona Catharina Wodzinska vulgo Kunawina Civis Brzeziniensis Ordinis nostri Tertiaria summum mortis accepit, Pietate in Deum, insignis, cultu et religione in Sanctos celebris, pia conversatione et candida humanitate erga proximos decorata mulier, quae Viri sui morte, cum quo piissime semper vixit, vidua-relicta, copiosè et abundanter quoad substantiam temporalium rerum, provisa, nihil consultius et salubrius se facturam duxit, quam si se tota Christi servitio, dicaret, et ea quae sanguine iunctis gradus relictura erat, in Christi obsequium conservaret. Quare amore Christi incensa, nec mundi vanitatibus et cavitis illecebris renunciare decrevit, vilissimis, cilicinea veste induta, in domo propria, rerumiis, orationibus, observationibus, charitatis et pietatis operibus intenta. Deo servire coepit, sed cum à propinquis et amicis

Tertiaria Catharina Wodzinska moritur.

et amicis, in sua deuotione inquietarentur, cogitauit de loco solitario et ab amicis remoto, vbi quietius et cõmodius Deo famulari valeret; et quidem tentauit apud Monicles S. Benedicti Stanislaum et S. Claudium et alibi, se inter monicles recipi, sed vbiq; repulsam passa Celicus si (Vult pro Monicles sed repellit) 4000 fl. dotis offerebat) ~~prorsus~~ desperans de sua receptione inter Monicles, deliberauit de alio loco solitario et à strepitu mundanorum remoto, vt suo pio desiderio satisfaceret ~~&~~ trag. Dei misericordi, elegit ad Conuentui Ecclesiam manere et ibidem in quiete Deo famulari et saluti suae cõoperari: ~~&~~ idcõq; inuocauit Deum de licentia Patrum nrõrum (quos diuotos et directores suae conscientiae, et conuersationes tepper. elegit) in amplo horto et area, exaedificari sibi fecit domum propè Ecclesiam et Conuentum Frum nrõrum, et diuendidis suis possessionibus, partim distribuit ac ~~&~~ partim pauperibus et inopia laborantibus, partim Fratribus nris pro aedificando Conuentu, distribuit et dispensit, exigua parte pro sua paupere sustentatione, sibi relicta; (Poena distribuens pauperib. atq; sic valedicens mundi vanitatibus et carnis illecebris ad illam domunculam nouiter pro se exaedificatam, vt liberius Deo ibidem famulari posset, cum magno suo animi et spiritus bono, magnaq; incolarum Civitatis Chiet admiratione et aedificatione, se contulit, ~~et ibidem~~ Vbi à Fratribus Domata Sebitii Tertiarii arum S. Francisci, votum Castitatis perpetuae, Cui oem spem ascensus ad secundam mundi nuptiam, adquam alter nec natura, oper, amici, et mundus vocabat, sibi praescinderet) emittens, vitam caelibem seu potius coelestem duxit, tota se pretatis officiis tradens, Orationibus et obsecrationibus continuis, intenta, ciborum parsimoniae studebat, disciplinis, ciliciis et verumnis frequentibus corpus suum ~~continuè~~ edomabat: Castimoniam Deo per votum consecratam summe colebat, honestate morum et conuersatione sancta exornabatur, laeta semper facie fuit, sed spiritu feruens, mortificatione animi et corporis plena, in suis actionibus, moribus prouida, modesta et pudicissima, in aduersis patiens et humilis ac resignatissima: in (Castitatis votum)

vigiliis

Vigiliis, et meditationibus cælestium bonorum satis protractis feruida fuit. et potiss. meditatione Passionis Dominicæ et dolorum Christi iugiter delectabatur, et acerbos Christi dolores sæpiùs deflebat amarosè et amoroſe, cupiens eosdem dolores in se sentire, quos Christus in passione sua sustinuit: proinde in pœnitentiæ operibus sedula et devota: iniquitatem et offensam divinam et proximi, odio execrabili prosequebat. Corpus suum tenta asperitate tractabat, ut disciplinis crudelibus illud dilaceraret; humilitate et animi demissione, charitate in Deum et proximum fuit decorata, voluntariam paupertatem pro amore et imitatione Christi liberè amplexa est, cum enim esset filius unicus, ingressus fuisset Religionem et institutum Reformationis amplexus fuisset et professus. Cæter Antonius Wodginius ac) ex hinc nunc residua sua bona pro Conventus viri fabrica et alijs necessitatibus suis, elargita fuit, contenta pauperibus portionibus seu cibis è Conventu à fratribus missis, quos cum summa pietate et devotione parcè sumebat et habitum usq ad finem vitæ suæ contenta fuit: Cum multis virtutibus et pietate à Deo exornata et ditata fuisset, facta est exemplar et speculum virtutum et Christianæ pietatis, ut non immerito ab incolis Civitatis Brecen et plurimis aliis, Deo grata, hominibus amabilis habita fuerit: Et dum sic pietatis operibus intenta ferè per annos viginti in famulatu divino perseverasset, meruit diem mortis suæ prævidere quem etsi nulli nec quidem consororibus et cohabitatribus secum etiam ex devotis fœminis, forte humilitatis amorem, et devotionem propalasset, expresse, tacitè tamen et quasi sub enigmatibus satis propalare videbatur, nam adveniente solemnitate S. Mariæ Angelorum seu de Portiuncula, tota se tradiderat extraordinariæ mortificationi et devotioni, dixerat consororibus suis, cum lætitia et hilaritate animi festum S. Mariæ Angelorum se præstolari et expectare, ut indulgentiam magnam et plenariam S. Francisco à Christo concessam, lucrari posset: et sicut mori

lucrata

plenaria indulgentia capio. Et dissoluí à corpore: ~~et~~ ~~adueniente~~ perropinqua. autem die in
Petrinilla eiusdem Festi Portiuncule, quidam Prelatus (scilicet R.
Dnús Stanislaus Selpovic Prepositus Hospitalis et Officialis Brecen
amicus et Benefactor Ivm̃ mõnm et eiusdem pfate Matrone amicissi
mus fautor,) miserat ad pfatam Matronam, servum suum, qui nunciaret, quod
die crastina (inquit) ibi ē in festo S. Marie Angelorum in domuncula
eiusdem prandere vellet, cum aliis amicis suis, quo nuncio audito de
repente turbata paulisper, molestè se ferre tale nuncium, ostendit palam.
eo quod illa die sacra vellet eam sua presentia molestare et in devotione
prepedire, sed postquam se recollegit dixit ad cohabitanter secum, Cer
tè melius est mori et solui ab ista inquietudine amicorum, et sum ~~mgt~~
certa, quod Christus spe et intentione sua, nec mecum cras comedet
postea dixit confovoribus suis, hodie post vesperas primas, cum iam lu
crari possit plenaria indulgentia, volo et intendo confiteri et generaliter
absolui à peccatis totius vite mee plenarie, et consequenter lucrari in
dulgentiam plenariam, quia crastina die, non erit tempus pro me lucran
di eandem indulgentiam, proinde post Vesperas Vigilie, devotissime et cum
maxima pietate et contritione confessa fuit et plenarie absoluta ~~et~~ pec
catis suis, ~~et~~ absoluta ita statim penitentia salutari, et speciali sua devotio
ne completa, domum reuersa, dixit. O si moriar hodie quam felix essem.
et post pusillum adiecit. Si mihi mori contigerit, iterato precor et obte
stor, vt me sine tumba sepelitis: tandem cum aduenisset quietis et
dormitionis tempus; dixit ~~dixit~~ confovibus suis gubus vt Mater preferat,
Sum ingt diligentur indisposita in corpore, timeo ne forte vos contri
stem vel metum vobis inyeciam inspectata morte mea, quod vt iocose
dicta cohabitanter excepserunt, dixit quadam ex Sororibus, quid est quod
~~pulsor~~ solito plus loquitur Mater nra de morte sua. sed illa audiendo
hoc subticuit: tandem dimissis omnibus ad cubicula sua pro quiete somni,
sola in cubiculo suo quod erat hypocausto cõmuni adiacens, occlusit
se.

se, atq recollectioni, et meditationi pie se tradidit, mortificationi et diris cor-
poris sui flagellationi, incubuit, atq post deuotionem diu in multam usq ad
quieti se dedit et illa quiete somnum mortis accepit, nam mane inuenta ipsius obitui instat mor-
fuit exanimis et mortua, non sine maxima admiratione et fletu cos- tificationib
bitantium deuotarum mulierum, quæ et mortem eius deflebant ut pie
matrem, et timebant sibi, ne forte pestis contagiosa infecta tam subitanee
et inopinate intervirent (Grassabatur enim pro hac pestis in adiacen-
tibus quibusdam Villis et Oppidis) sed non solum pias et deuotas feminas
Verumetiam in cultas Ciuitatis illius et Fratres uiros, et populum extraneum
aduentantem pro deuotione Portiunculæ, morte sua subitanea, ob suspi-
cionem pestis, terruerat: de cuius decessu sic improuiso eum Primi-
rij Ciuitatis cognouissent, suspicanter ne forte peste infecta interiret ex
munere officij sui destinauerunt quosdam ex medio sui, uiros peritos
cum Syndycis, cum mandato ut inspicerent corpus eius, et consi-
derate notarent, si rerum aliqua signa pestis apparerent, qui cum peruc-
nissent ad corpus exanime, inspexerunt totum corpus et diligenter
considerauerunt, sed ne minimum signum pestis inuenerunt, nisi signa
sanguinolenta imo, et uulnera cruenta recentia, à dira disciplina et
flagellatione uespertina in scapulis et per totum dorsum, inflicta cum
summa sua afflictione et maximè admiratione, contemplati quod
Vehementer stupentes maxime quomodo talis matrona senio confecta
corpus suum fere iam mortuum, tanta macerationc et dira flagella-
tione, castigare potuerit, sine colligebant facile, quanta eius fuerit uirtus
et amor Dei. Et hæc continuo non solum primarios Ciuitatis, sed per totam
Ciuitatem lætis præconificatione, proclamauerunt, testificantes simul et asse-
curantes, quod non peste, sed magis amoris Dei ipsa acta, mortua fuerit;
Cum postea de, post absolutas exequias, missas et solitas mortuorum
solemnitates ac deuotiones, corpus eius in tumba contra eius expressam
uoluntatem, ad sepeliendum deferretur et super terram circa foueam
seu sepulchrum

seu sepulchrum de ferèiro deponeretur vt per funes in sepulchrum cum tumba deponeretur, continuo tumba erta cum corpore voluntarie in partem ~~vnam~~ conuersa, corpus in foueam defossam demisit, tumba ipsa super fossam remanente. Quod factum cum considerarent Frei nostri et dum. Voluntatem Dei eius, et maxime quod cadauer supinum et compositum in sepulchro reperissent, hinc demum recordati sunt pia eius voluntatis, quod sine tumba corpus suum sepelirj voluerit et petierit, pie existimantes talem eius voluntatem et humilitatis tantæ deuotionem Deo acceptam fuisse, et quod eo casu eius voluntatem approbare voluerit. Quare humo iniecta absq; tumba sepulta diem iudicij Magni Dei expectat, non sine maximo luctu et desiderio suo, amicorum, imò omnium nicolaitarum et Cruciu Cracouiæ Cracouiæ, qui eam piam, Deo charam et sanctam etiam nunc proclamant fuisse. Eiusdem ossa de Ecclesia S. Jacobi ad nouam Eccl. S. Annæ, translata fuerunt post 6. annos et ibi in sepulchro capellæ adiacentis minori choro, recondita sunt.

1646 P. Raphael Zaleski moritur

1646. die 8 Julij P. Pater Raphael Zaleski Confessarius è naufragio mortali, ad æternum transitum portum, qui ex observantina familia Provinciæ Poloniæ ad Reformationem perueniens, vocationis suæ et statûs adm zelatus, paupertatis amator et cultor strenuus exhibit: Vir erat sinceritatis et simplicitatis virtute decoratus, cæterum omnis, et conuersatio ne pia insignitus erat, atq; ob egregiam suæ animi dotem, de externitatem in agendis saepius in Reformatione Guardianatus officio functus fuit laudabiliter et exemplariter, tandem Guardianum agens in Conuentu Biecen paralisi debilitatus, ferè per 10 annos vixit et angustias suas in patientia multa pro peccatis suis Deo offerebat, ad extremum hydropticus, omnibus sacramentis pie refectus vivere desiit die et anno vt supra atq; in Ecclesia Conu Cruc. sepultura accepit.

1696. die 23 January Pr Gaspar Sha

P. Gaspar Shayynski moritur

Szyninski Canthur origine, molem carnis exuens, pium ad Deum emi-
sit spiritum in Conventu Leopolien ad S. Rocum, ubi Vicariatus officium
fungebatur: Erat vir egregiis moribus, qui in adolescentia sua Va-
cando studiis in Academia Cracovien, moribus pudicitiaq insignibus
erat, optimum profectum in studiis humanioribus fecerat, et prouentus spi-
ritus S. gratia, sub tectum Religionis S. Francisci inter Fratres Observ
seu Bernardinos deuote suscepit, et post probationis annum professus
Regulam S. Francisci. et max ab initio sue professionis et vocationis ad
Religionem, ingenuum se et optimi spei adolescentem, Religiosum bo-
num et zelosum pro observantia regularis observio manifestauit, nam seruen-
tissimo spiritu, omnibus exercitiis Religionis se applicuerat: simplicitatem
animi, humilitatem, deuotionem modestiam, ingressu, in verbis, in incessu
cum ceteris virtutibus, adamauit, ad ea humiliora et abiectiora obsequia
promptus, ad obedientiae actus, obsequentissimus, erat circa Ministeria Missae,
Chori. et officij diuini deuotissimus et prouidus, vt meritò etiam Pri-
marius Fratribus fuerit exemplis et gradu, et citò ad SS. Ordines subdia-
conatus et Diaconatus fuerit promotus, et in Caluarien Conventu collo-
catus, vbi suis deuotissimis exhortationibus Christi fideles, per viam Myste-
riorum Passionis Dominicae et Compassionis Virg. Deiparae dedu-
cendo ad deuotionem et pietatem erga Christum et Passionem eius deuo-
candam, mire fecundo pietatis exercitio efficaciter: suis tunc temporis fuit
cum enim esset amicus professionis suae et zelator observantiae Regu-
laris, proinde maximo desiderio teneri, puriorem et perfectionis obser-
uantiae genuinae Regulae. et Deum precabatur supplicitèr, vt sibi me-
dia ad assequendum animi sui desiderium tribui dignaretur: et post-
quam cognouisset, quod à suis superioribus ad Reformationem receptus esset, modo
licentiam à Pre Ministro Provinciali Observ peteret: sentiens verò
qualis.

quaſiter ab omnibus PP. vt poſſet Primarijs Obſ. amaretur, verecun
debatur illis propalare ſuum intentum et propoſitum, et petere licentiã
timuit reuerentiali affectu ductus: tandem ſciens quia virtus in arduis
poſita eſt, reſoluit animosè, et extraordinaria via (ſufficiebat enim
Publicè petere licentiam ad Reform. priuato licentiam petere) propoſitum ſuum et animi ſui deſiderium
in publico R.P. Mro et alijs PP. exponere, et ſic fecit reſoluto animo,
tempore enim communis refectionis dum ad menſam R.P. Mro aſſiſtens
erat: Patres, oēs et Fres adeſſent in Conuentu Caluarien, reſolutrie
vent ad cathedram locum et impetrata licentia dicendi, breui ſermone
sed feruenti, ſimiliter et reuerenter R.P. Mro et oēibus alijs latuby
ſupplicauit, vt ad animi ſui ſolatium, concederetur ſibi licentia tranſ-
rendi se ad inſtitutum Reformatorum: Impetrati oēs, cum nihil tale ſpe-
rarent. et quidem multi ſperebant, quod nimis dure confundi pro tanto
auſu deberet, quod publicè ſupplicaret et daret anſam Fribus, alijs ad
Obtinet ſimiliter faciendum: ſed Dei fauore factum fuit, quod P. Mro Prioris
conſiderans illius feruorem animi, et tam reſolutum animum, in ſuam
ſuam poſtulationem, publicè et palam dedit illi benedictionem pater-
nam, et largam licentiam tranſferendi se ad Reformationem, qua obtenta
lætus tranſiuit ad Reformam. vbi dum peruenisſet, eo cum maiori
feruore animi, creſcere cœpit in vita ſpirituali, atq; ex animo omnium
virtutum et exercitiorum actibus se applicauerat, vt poſſet ſimilitudis pfun-
diſſimè, semper enim ad obſequia viliora et obiectiora seu contem
ptibiliora ſtudioſè se ingerebat, pauperitatis altiſſimã, quam sic edna-
uerat, vt nullius rei, niſi eius quam extrema neceſsitatis, vſum et vtili-
tatem requirebat, sibi applicauerit, porrò pietatis ac deuotionis erga Deum
cultus in Virginem Deip' et Sanctos, affectu mirifice exornabi, mudeſſia
et mortificationis in ſenſibus tam internis quam externis amiciſſimus
erat, imò omnium virtutum fuerat viuum exemplar et forma
omnibus fratribus, ideò Sacro Presbiteratus Ordine cito inſignitus fuit

et

et studio Philosophico et Theologico, ubi adolescens optimæ spei
et acrior ingenij, consequenter bonæ expectationis, applicatus fuit. qui-
bus in studijs ex merito obedijt dedibus, eam diligentiam ad profectum
ut expectationi Patrum Reformi daret de se optimum testimonium adhi-
bebat, cathedrum ob egregium in studijs et ob praxim virtutum et no-
rum integritatem, Vicarius et Magister Novitiorum in Conventu Leop.
ad S. Rochum dum adhuc studiosum S. Theologiæ ageret, insignitus fuit,
quo in munere incredibile est, quomodo sanctis, pietatis sua luce
resplenduerit: sed non diu luxit hæc lucerna, citò obscurata fuit,
placuit enim Deo anima eius, propterea properavit educere eam de
medio iniquitatum, et ne malitia mutaret intellectum eius, aut ne fi-
ctio deciperet animam illius, permisit enim divino in gravem et le-
thalem febrem maligna, incidit, qua cum correptus esset, ex nunc oes
suas res ut potè, scripta, globulos, precarios, disciplinam, (hæc
ipsius erant divitiæ) in unum congessit et Superiori loci, omnibus his
renunciando, resignavit: et protinus Confessarium suum admonuit ut
se, quantò diligentius posset, ad majores rictus seu impetus infirmita-
tum, dolorum, et pericula mortis, disponeret, spiritualibus armis contra
tentationes et insidias Diaboli se muniret, et ut eum examinaret in foro animæ
et pœnitentiæ ubi eum simplici et rudi rustico, eumq; sedulo examina-
ret de peccatis confitendis, monuit, cum inquit præ multitudine et magni-
tudine infirmitatum et dolorum, consequenter maximè debilitatis, non
possum meipsum plene recollegere et examinare: Qui tamen etiamsi
nullum infirmitate debilitatus recumberet, officium tamen divinum statis
temporibus, quam maximè poterat cum devotione et pietate persolvebat,
et ipso die mortis, ita Completorium dicendo, defecit, quia iam illud præ
debilitate persolvere non potuit: Sacramentis omnibus Ecclesiæ plene
ceptis, adhibitis fidei, spei, resignationis, contritionis, amoris divini animæ
suam resuscitabat spiritus, et potissimum verba hæc. Pauperrimè Jesu, misere
re

ne pauperis famuli sui frequenter ingeminare ore, audiebatur esse, quod verba et his similia usq ad ultimum halitum et egressum animae animo et ore proferre visus est, et in talibus suis suspiriis molem carnis exuens, piam et puram animam Deo creatori suo, reddidit, erudus quidem annis, (nam nec duxit ad etatis annum attigerat) sed meritis et pietatis operibus canus de hac vita decessit: secundum illud. Cani sunt sensus hominis et aetas senectutis, vita immaculata. Praeoccupatus morte interiit interiit non sine dolore totius Patrum et Fratrum, quorum summum amorem et expectationem desse maximam existimationem, pia sua conversatione cumulaverat. Corpus eius peccatis mortuum in communi sepulchro Fratrum Ecclesiae Leop. ad S. Rodum, vocem iucunditatis Dominicae et sanctissimam vitam expectat. Quidem Pater qui nimium mortem deplorauerat, admonitus in somni quiete fuit, ne mortem eius amplius deploraret, quandoquidem sigurdem animam eiusdem pie defuncti Patris, prius ad quietem in aethra, admissus fuit, et requiem aeternam obtinuit, quam corpus eius terrae mandatum erat.

1695 P. Christophorus Zatinski missionarius moritur

Eodem anno, Mense Decembri. Dilectus Deo et hominibus Pr Christophorus Zatinski, vegetiosus placidis moribus, et conversatione pia commendabilis: Missionarius Apostolicus et martyr Laudevio et bona voluntate, professus Clericus Cruciferorum Polonia Prov. in Regno Russiae, omni spe meliori et egregiae indolis et diuturnioris vitae denata, succubuit pulmonaris febris. Vir erat nobili familia natus; ab adolescentia sua militiae saeculari usq ad virilem aetatem deditus, pro fide Catholica propagenda erat semper zelosissimus, pro qua mulier existens, vitam et sanguinem profundere desiderabat. Militiae annis 18

per octodecim continuos annos sub signis Ducum Wisniouderorum militiam profitens, in castris habebat, et in multis congressibus et proliis cum variis hostibus fidei Christianae et Regni Poloniae, persistens et aliquoties captivus existens, multa eum pati necesse fuit, quod tamen ob Christi semper pius et timens Deum erat) patientissime tolera

bat

bat, et pro expiatione peccatorum suorum vnita Christi meritis Deo
offerrebat: Cum in multis periculosissimis bellorum motibus et con-
gressibus cum hoste sanguinolentis existeret ~~Deus~~ et Dei providentia
speciali sanus et incolumis usq ad 40 annum ætatis suæ seruaretur
huius labilis vitæ tædio affectus, pie intra se meditari cœpit, quod non
fuerit voluntas diuina, vt ipse militiæ mundi addictus, vitam suam
pro fide Catholica profunderet, sed potiùs vt reliquam vitam suam
Dei seruitio et militiæ Christi spirituali per ingressum Religionis
se consecraret, quare præhabitis speciali Dei gratia, resoluto animo
sæculi militiis, mundi vanitatibus et carnis voluptatibus ac illece- Linquit sæculum et fit Fr. Minor Reform
bris renuncians, Religionem S. Francisci in instituto Reformationis
nitè quadragesimæ maior ingressus et professus fuit et secundum no
men suum Christophorus erat, laudabilem se religiosum monstra-
uit, et vere Christophorum id est Christum ferentem exhibuit; Christum
enim perfectè portabat in carne sua, dum corpus suum, ieiuniis, abstinentijs
disciplinis et flagellis frequentatis et sanguinolentis, genuflexionibus
et cæteris macerationibus et exercitationibus corporeis, domare et
spiritui subycere, egregiè satagebat. Portabat in ore, dum meditatum
orationi et diuinis officijs et laudibus sumùa cum reuerentia et pietate
assistebat, piisq affectibus in Deum feruenter eleuabat: Portabat in
corde, cum eam iniquitatem et minimam offensam diuinam odio finali
prosequeretur, et dum per sacras meditationes, per pia desideria
et affectus et exercitia spiritualia, vt potè abnegatione propriæ volun-
tatis, superbi sensus et iudicij seu amoris sui, et in prompta obedientia
sese exercebat, et aduersa eius patienter et religiosissime ferre conten-
debat, dumq sic in præfatis piis affectibus erga Deum crescebat, et amore
Christi inflammabatur copiosius, eo ardentius corpus et animam per alijd

mortyrium

martyrium Deo consecrare optebat, et eo magis effectiue id efsec
pere manifestauit, dum quidam Fr Dominicus Germanus dicte Missio
narius Ord. nri et Reformationis Italicæ alumnus (de quo alibi in
Annalibus. fol. vide,) à Sede Apostolica et Romana ad Tarta-
riam Magnam Samarcand destinatus in Polonia regnum. Prouin
ciamq; istam ingressus, voluntate se illi Patri, de licentia Supe-
riorum suorum imo S. Congreg. Cardin in socium tam longi et
periculosi itineris adiunxit magno animo, desiderans pro fide
Christi ea occasione inter fideles exponere vitam suam et profundere
sanguinem, sed, Deus aliter disponente, bona voluntate martyrium
non martyrio voluntas defuit, nam Dei voluntate et dispositione
cum post multos exaltatos labores, difficultates maximas superatas
in Regnum Persidis cum sociis peruenisset, incidit in morbum et
febri maligna correptus fuit, dumq; supremum vitæ diem ob oculos
semper haberet, etiam proximum morbo inualescente adesse, sentiret
prius lachrymis Deo pro anima sua supplicans, munitus Sacramentis
Ecclesiæ cum morte comutauit et ibidem in Persida apud PP. Capu-
cinos honestam sepulturam nactus, ibidem expectabimus donec veniat
immutatio et classicum æternitati canatur.

Vergur in Tartar Magna Mss.

Morit in Persida et ibi in mutat

1647. d. 13. Decembris: R.V.P. Laurentius Ja- 1647
kubowski Diffinitor actualis Provin. Probitate vitæ insignis, sobrietate
animi magnus, constantia ac labore maximus, agendi consulendi
dexteritate valde gratus et utilis, morte invicta, funestam injicientem dex-
teram, letifero prævalente morbo, sublatus, é viuis. Vir erat nobi-
lissimis parentibus natus, et adolescens ex parentum morte, copiose
possessionibus, divitiis et omni affluentia mundana provisus, qui post stu-
dia humaniora tradita, in quibus propter ingeny sui solertiam maximu
profectum fecerat, à nobilissimis consanguineis et amicis, inductus fuit
vt sibi eiusdem nobilissimi Vivi pari conditione, filiam desponsari in
matrimoniu curaret: quare adolescens tractabilis, morum candore et elegantia
vitæ præditus, modestia et venerctione erga oes præcipuo propinquos
comendabilis, optimam sibi rem consuli putans, tantis persuasionibus
consanguineorum, et amicorum obtemperare cupiens, consensum præbuit
voluntati eorum: et ad desponsandam sibi illam Virginem nobilem, sclis
sumptuose, cum apparatu magno et comitatu splendido, vt decebat tantu
adolescentem, properauit, qui etsi benigne et hilariter, ab illmis pa-
rentibus illis virginis susceptus fuisset, nec tamen instantiæ eius et
desiderio delatum fuit, nec filia in sponsam (ob iustas et certas causas)
illi denegata fuit. quare defraudatus spe sua et desiderio suo vo-
luntatis, deperditog, inaniter multo sumptu Cochingentis millibus fere conflen-
te) in gratiam illius puellæ sibi desponsandæ facto, pie existimans non-
fuisse voluntatem Dei vt sibi desponsaretur. illa virgo nunc opposuit in ani-
mo, nunquam tentandi alias desponsationes vel nuptias, sed de alio statu
cogitauit. Dixit intevim in corde suo cum Salomone (Eccl. 2) Vadam et af-
fluam delicijs et fruar (mundi) bonis, Et sic convertit se in luxum mundi
suum et delicias, quotidianis recreationibus, conuiuiis, comessationibus, potationibus
ebrietatibus continuis. et illecebris sæculi vna cum suis commilitonibus se
totum tradiderat, et nihil quod mundus desideret, negare sibi visus est.

nec

P. Laurentius Jakubowski moritur

Desponsing

Vult matri monii inire

Amplexatur fidem

Angustiatur

nec prohibuit cor suum, quin voluptati cuiq; et oblectamentis carnis
frueretur ut breui tempore ex multa parte suam substantiam cum illo
Euangelico prodigo filio, consumeret, hinc demum pulsus diuino mysti-
co, agnouit cum Salomone, in mundi oblectamentis omnibus, nihil esse
nisi vanitatem mundi et superbiam vitæ et afflictionem animi, propte-
rea hæc oia intra se recolligens, constituerat in corde, quod dimissis ce-
teris quæ superuerant possessionibus, et pompis mundi, carnisq; illecebris
seu voluptatibus abrenunciatis, pœnitentiæ operibus se tradere, et Deo
vitam suam vlteriorem ac maturiorem in Religione deuouere, decreuit,
quod vt efficacius se facere monstraret, accessit supplex et contritus
ad Patres Obseruj seu Bernardinos Cracouiæ Conuentus S. Bernardi-
ni, supplicater petens cum instantia vt se vti prodigum filium (Cra-
couiæ enim baccabatur) in gremium paternum et suum consortium
susciperent ad religionis suæ institutum et stola noua Sabitur religi-
osi indutum Deo reconciliarent et consecrarent! Susceptus, indutus
habitu S. Religionis, probatur in spiritu et professus est regulam S. Fran-
cisci et apparuit liquido, quod non leuitate vel desperatione, vel aliquo
humano respectu ductus, Religioni se tradiderat, nec ex animo feruido
pœnitentiæ actibus et omnibus Religionis exercitiis tam internis quam
externis mortificationibus se totaliter applicuerat ab initio ingressus sui,
vt breui in bonum seruum Dei, zelosum et exemplarem religiosum
euaserit, et qui fuit mundo per suos luxus male olens, scandalo;
factus religiosus, conuersatione sua bona, vitæ exemplari et religiosæ
factus fuit odor bonus Christi ad ædificationem mundi! Post profes-
sionem studiis applicatus, optimam operam in iisdem tractandis navaui-
uit, egregius absolutus, bonus Philosophus, et insignis Theologus exhibuit.
Et quia fuit semper zelosus pro obseruantia regulæ et amicissimus paupertatis
atissimæ, desiderio perfectioris obseruantiæ accensus, de licentia superiorum
elegerat sibi Conuentum Cracouiæ in quo pro hac obseruantia regulari

Tandi
pro Professi
apud Obs.

sub nõe

sub nos Recollectorum vigebat, ubi sub regimine R.P. Alexandri Sywierski
et postea R. Bonaventuræ Zgierzanowski Guardianorum eiusdem Conu
ventus observia Regulari rebusomnia, cum delectione animæ suæ, manst,
sed postea illud institutum Recollectanis destructum fuisset, et Re
formatio introducta fuisset in Regnum Poloniæ, et pfatus P. migrauit
purioris suæ Regulæ observantia zelo quotidie inflamaretur, et ad ma
iora perfectionis incrementa aspiraret, ut liberius et plenius Dei
servitio et suæ obligationi seu professioni vacaret et perfectioni in- Transit
cumberet, Reformatorum ordinem amplecti summe exoptauit. ad Reform.
quare cum desiderio suo satisfactum est, Reformationi adscriptus fuisset,
perseuerauit in ea, in assiduo exercitio virtutum, feruidus emn erat
et ingenti amore Dei plene effluans, ideo cum mro feruore se in ora
tione, abstinentia, austeritate et pœnitentiæ operibus exercuit. Pauper
tatis seruantissimus obseruantissimus fuit et summe delectabatur, ipsa eius in Reform, vt pote in
victu, vestitu, pauperrima suppellectili ex: Dum esset in deliberationis
anno, maneret Cracouiæ ad S. Casimirum, multum delectabi de abs
simæ paupertatis cultu, et vel maxime pauperrimo victu, quod multo
tier absq carnibus, dum licebat eas comedere, fris leguminis solis in
prandio et cena absq ulla remixtura cane, contenti erant, et accidit
quod in solemnitate Natalis Christi incidente in feriam tertiam, cum
essent fres carnibus ad mensam, eo quod non fuerant sporte oblate,
neq etiam eas mendicare solebant; consequenter piscibus ex vigilia pe
manentibus vesci fres debuerant, quod cum ille vidisset, admirabat
super tanto cultu paupertatis sanctissimæ magnopere confudabatur in ani
mo, et præ gaudio animæ eius ita ligustere capit, vt lachrymas
continere non posset, sed gaudens Deum laudabat, quod se faceret
tantæ paupertatis participem. Et amore paupertatis nihil vnquam
tale admittebat, quod repugnaret paupertati: et in cella nihil labore

quod obi

videbatur, nisi quod necessitas vel vtilitas vera requirebat, curiosis, pretiosis ac superfluis nunqm se applicauit, imo penuria in victu, vestitu et alteris necessitatibus. Dum sanus esset plurimum delectabi: Sincere mentis et ab omni specie mali alienus semper fuit, in promouendo bono cõmuni Reformacionis peculiaris zelator. Bonorum ingeniorum promotor, Veritatis et iustitiae zelator, pro illa multum pati, gloriosum putauit! in negotiis feliciter pera-
gendis, prudentissimus! in contemnendis fruitur seculi vanitatibus ma-
Silet de gnanimus fuit, Nunquam prioris vitae suae secularis recordabatur
sua Nobilitate ac Gradibus nisi forte cum ab Illmis propinquis, consanguineis et amicis suis (vt potè
ab Illmo R. Ligeza Magno Thesaurio Regni, qui eius sororem vxorem duxerat: ab Illmis Ossolinscis vtr. Georgio Cancellario Regni, et altero Christophoro Palatino Sedomirien. et Maximiano Thesaurio Aulae Regiae consanguineis suis, ab Illmo D. R. Tarlo Castellano Woynicen. et Illmo D. Duce Koregui qui eius neptem in matrimonium duxerant et alijs quamplurimis nobilibus cadius suis, qui eundem Prem maximè colebant et amabant) qui forte exilarabi, re creationis ergo, aliquando eidem in memoriam reuocabant dier adolescentiae suae, quid cum audiret, tunc semper cum timore et tremore se audire sermones taler demonstrabat, et quid doleret et copiosè defleret priscinae suae conuersationis miseriam palam ostendebat. ex cuius tandem exemplari et religiosa vita et pia conuersatione, multum aedificabantur!

Erudition et scientia nisi nitebatur, discretione maxima clarus, iudicio prudentissimus, consilio maturus, ad grauis negotia, andua vir apprimè aptus et omnibus numeris absolutissimus: in scribendis litteris, [illegible] alijs referiphendus seu expeditionibus, siue Romam, siue ad Illmos quos sapientissimus, prudentissimus et acutissimus fuit, et in hoc passu alius sui similis illi non reperiebatur in Prouincia.

sed

Sed et morum elegantia, conuersatione exemplari, et vitæ pia, acte
zelo observantiæ Strictæ commendatissimus fuit: quare ob egregias ani-
mi sui dotes sæpe Guardianatus officio, Definitoriatus et Commissio-
natus munere, præclare et laudabiliter functus fuerat. Definitor
existens in dandis sententiis vel consiliis æquissimus et prudentissi-
mus, zelosissimus et circumspectus (ab eam causam ehiensis Diffi-
nitorem actualem non egebat, frequenter tamen circa arduæ ad Diffi-
nitorium vocabit). Guardianum agens (quod officium inuitus fere susce-
perat vt vulgo dicitur, non tam libenter quam reuerenter, illud
administrare videbatur), singulari prudentia et charitate, cunctorum
subditorum necessitatibus summa cum diligentia occurrebat, pietate et
misericordia erga delinquentes commotebat, pœnitentes benigne corri-
gebat sed et contentiosos, malitiosos, scandalosos zelose tamen discre-
tione tamen, sibi mensuram excessus, arguebat, et castigabat.
Infirmis et ægrotis fratribus sumè compatiebat, vt frequenter eosdem
præsentialiter visitaret consolaretur, et ad patientiæ actus verbis dul-
cissimis hortaretur, omnibus pretiis offeris et necessitatibus, tam spi-
ritualibus quam corporalibus, cum alacritate subuenire curabat, et
ex charitate maxima, optabat ad se summo Conuentum mitti ocu-
tos, infirmos, debiles, senes, quotquot in tota Prouincia inuenire potuis-
sent, cupiens ex animo omnibus copiose cum charitate subministra-
re omnia necessaria et personaliter si opus fuisset, tali necessitate re-
quisiuisset, ministrare. Et de facto ministrabat cum infirmorum sol-
lecitudine et consolatione, quascunq necessitates, quo in genere virtutis, præ-
fatus et charitatis, insigne exemplar Superioribus omnibus præbuisse
et prælucisse videbatur.
Zelosissimus exhiberet promotor Reformationis et Strictæ observantiæ Pergit
cuius gratia Romam cum P. Bonauentura Diegamullio, vt obstaret Romæ
Vnioni, iuerat, et inde reuersus in Poloniam fortiter resistebat Vnionem

suis

Ex Definit.

Ex infirmor. summa Cha ritate

suis instantiis, et rationibus validis opponebat se contra S. Comissa-
rium facere volentem Vnionem Reformatorum cum Observ., sed cum
non posset ~~potuerit~~ respirare, nec in negotiis Reformi cum aliis Romanis ob
~~[illegible]~~ debilitatem sanitatis ~~iterato~~ ire, in Guardianatu Premisliens subsistens
nūs Frēs Reformatos in Conventibus Polonie, remanenter, tum per
Frēs, tum ~~[illegible]~~ praesentialiter consolabū, et confortabat corda eorum et
animos erigebat ut starēt fortiter pro Reformatione retinenda mul-
tumq suis instantiis et persuasionibus, animabat Frēs ad sperandum
quod Deus consolaturus esset afflictos et sperantes in se, et Reformā-
nem gloriosius excitaturus esset denuo cum consolatione aluminorum
et propugnatione inimicorum eius. Ex discursu eiusdem Latine composito
sub questione, An in Polonia Reformatio cum Observa conuiuere et li-
cite Vniri possit (quem vide in Annalibus nūs fol. 330 et archiuio, Quid
Solus Fr. tpe Vnionis quatis fuerit doctrina et zelus pro Reformatione, constat liquido. Idem
fuit author protestationis Frūm Reformi contra Vnionem vide ibidem
f. 442: Ipse nomina Frūm subscribentium se p Reformatione notauit
et Romam misit, vide f. 443., vnde manifestum est, quantam sua industria
sagacitate et labore seu cura profuerit tunc ad Reformi denuo stabi-
liendam, et maledictam Vnionem dissoluendam, vide Catalogum Frum
Reformi eo authore consentium f. 303.

Tribulationes et aduersitates ei non defuēre, neq enim virtuti tinea
deest, fuit namq multotiens à discolis et falsis Fratribus plurimum di-
uexatus et grauatus passus, ab aliis enim in minimis suis defectibus, notabatur,
Patrū et falso accusabatur coram maioribus Superioribus, ab aliis illudebatur
ignominiose, calumniabatur malitiose, aliquando dum quendam Frem Laicum
et quidem in religione iuuenem de defectu paterne corrigeret, ille negm
contra eundem Patrem suum, verbis satis iniuriosis et summe calumni-
osis, imo pugnis manibus insurrexerat impetuose, ecclesie tamen omnia
mili et pacifico animo, non sine multa edificatione Fratrum sustinere
agnoscebatur, de nulla vindicta cogitauit nec aliquando istare voluit,

Cgmus

(quamuis esset natura maximus choleticus et passionatus, ipse palam
humiliter fatebatur, quod in vincenda dolore vel comprimendis moti-
bus iræ et vindictæ, multum laborare debebat semper, sed tamen se
victo, vincebat omia. contentus aliquando ea obiurgatione Deus hbi par-
cat: Exel dignus (ut pote in maximis suis excessibus) sublatis in cæ-
lum humeris et oculis, dicere solitus erat. Justè pro peccatis sic patior
et ea hbi offero Deus meus; proinde ad ignoscendum fuit semper promptus
et facilis, alta memoria retinere videbatur illud. Iniuriar remittere
et inimicis parcere, apud esse excellentioris patientiæ ac maximi meriti
coram Deum. Patientia eius exhibit etiam in perferendis laboribus et
fatigationibus, maximè circa peregrinationes et itinerationes ex obedien-
tiæ merito factas et prolixas, et præsertim scitis prolixam pere-
grinationem sustinuit associatus P. Bonaventura Zyierzanouio ex manda-
to Rdmi Gnalis totius Ord. nri, in deferendis litteris sermo Regi
Vladislao IIII usq; Smolensum in Lithuaniam, inde reuersus cum eode
Patre Romam ad prouinciam eiusdem Rdmi, sine pera, sine prouisione
peruexerat, in nomine Dni prædestini profectione, sustinendo iterum via-
rum asperitatem et multiplicem incommoditatem, sitis, caloris, et frus. frig.
goris, defatigationis, quæ oia amore Dei miti et humili corde (etiamsi
non esset assuetus talibus peregrinationibus et esset complexionis deli-
catæ) in patientia tolerabat; regressus Roma in Poloniam pluri-
mum fatigatus, debilitatus, virtutes corporis in tantum fractæ fuit
vt ob debilitatem in peregrinatione sua contractam, nunquam integrè
roborari in corporis viribus potuerit ad prædictam profectionem,
sed quando necessitas itinerandi adfuit, cum summa quidem molestia, cumu
vti debuit; Tandem senio confectus, laboribus attritus, vt purgatus
et probatus in hac vita, ad quietem et requiem æternam felix concesse-
ret, multis validisq; ægritudinibus fuit sæpius exagitatus; et maxime
paralizi tactus per medium (scilicet per latus dextrum, ita vt nec

Laborans. & Refrenans frangen. cuibq

manum nec pedem movere vel levare sua virtute posset, et sic per aliquot menses lecto affixus decubuit, nec tamen diuturnitate morbi animo et corde frangebatur, imò constantissime e humiliter suam infirmitatem ferre ac sustinere videbatur, et quia sepius impatientia impetebatur, propterea ees Frēs ad se visitandum venienter supplex petebat. ut pro ipso orarent et patientiam sibi impetrarent, qā inquiebat, timeo ne impatientia mea Deum offendam, et quia sensus rationis, et capitis sedi et loquella integros habebat, sepe sacramentis Penitentiæ, Eucharistiæ reficiebat animam suam, affectuq piis et devotis, et iacu latoribus orationibus in Deum se levabat, ac memoria Dnicæ Passionis plurimum se recreabat, et cum se intimatē grauī infirmitate debilitari sentiret, previa Confessione, acceptaq generali peccatorum suorum absolutione, cæterisq sacramentis susceptis, actus virtutum fidei ~~et~~ ordinatum elicuit coram suo Confessario, animando se contra ictum mortis et tentationum Diabolicarum, cum protestatione, quòd nullis tentationibus cedere, auxilio Dei, vellet, sed in sola Dei bonitate et meritis Passionis Christi confideret, ac et post premissam deprecationem, defectum et erratorum suorum, orationibus se animando suæ exitum, Fratribus sensibus integris existens, comendavit, his omnibus devote expletis ac Fratribus orantibus, meritis bonorum operum cumulatus, prè et placide quievit, maximo desiderio suis multis relicto, ex hac miserabili vita migravit ad Christum: In cuius in Cano S. Casimiri dicato Ecclesia Canonicorum in communi Fratrum sarcophago sepultus, cum magno concursu religiosorum et fidelium utriusq sexus. anni et die ut sup.

Pie monia

1648. die octava Octobris Fr Ignatius Solecen Gaztor Laicus, crudeliter à schismaticis Cosacis occisus occubuit, qui hoc anno Regno Poloniæ rebellauerant, associatisq sibi Tartaris, duce Theodato Chmielnicio, deleto dissipatoq exercitu Polonico, captisq Ducibus, eam Russiæ Regionem ferro et igne (mortuo p tunc Vladislao 4. Rege Poloniæ) crudeliter vastabant, neminiq qui esset gentis Polonæ aut Romanæ Eccliæ cultor, parcebant: dum igitur Leopolim vsq (quæ è Metropolis Russiæ) penetrassent, Ciuitatemq obsidione cinxissent, mum Conuentum vt potè in Suburbio sine vllo præsidio relictum, inuaserunt, supellectilem Ecclesiæ præcipuè Monstrantiam et calices, etc diripuerunt, ptatum Frem offendenter iaculo bombardæ appetitum, interfecerunt: Erat ille Frater humillimus, prientissimus ac sue vocationis regulæ supremum obseruantissimus, et in suo offo, maxima cum charitate Fratribus satisfacere volens; Post duodecim verò ingressus sui annos, paralizi tactus ac in dextro latere debilitatus, dextræ manus simul et loquelæ amiserat vsum, mutusq fuerat factus, cæterum p alia membra sanus et rationis compos, fermè per 5 annos supuixit, quo toto tpe frequenter per signa et nutus sacramtum confitebri et Eucharistiam S. suscipiebat sæpius piis suspiriis et affectibus ad Deum se elevabat, cordis et nutibus etiam externis deuotè Deum laudabat. (dum sanus fuerat in oratione extasim et raptum patiebri): Imminentibus demum periculis et Cosacis ac schismaticis irruentibus, cum cæteri Fres in Ciuitatem securitatis causa se recipierent, inuenter eidem vt secum aufugeret è Conuentu, renuit, sed signis et nutibus ostendebat desiderare se occidi p fide Catholica; quodq desiderauit feliciter obtinuit: Excurrenter post modum Fres ex Ciuitate Sarentibus adhuc circa Ciuitatem Sotibus, eundem in Sorte Conu occisum et denudatum inuenerunt, debitaq sepultura in cmuni Frum sepultro (combusta iam Eccla) diis Fribus demeruis, apposuerunt. anno vt sup

1649.
F. Christinus Laicus morit.

1649 d. 25 Januarij. Fr Christinus Bernatowic Laicus Sartor, in Ciuitate Leop. tpe obsidionis vt sup moram trahens, ob mul-
ter incommoditer, quar Frer nrōs in coi Ciuium angustia, pati ne-
cesse erat, morbo graui prāuentus, munitus Sacramentis placide obdor-
miuit et sepultus apud PP. Obserū in Eccl. S. Andreæ Apostoli Con-
uentus Leop.: Erat Fr simplicissimus, mxag charitate erga Frer infir-
mos flagrabat, quibus semp cum mxa diligentia et affectu pio inser-
uiebat: Vtq cum maiori satisfactione infimis inseruire pt, in sim-
plicitate animi, putans se obsequium prestare Deo et religioni di-
miserat habitum eo animo, vt in seculari habitu pt addiscere Sy-
rurgiam, et applicauerat se huic arti perdiscendæ in seculo apud
chyrurgum, acquisitaq aliquali notitia et exercitio, reuersus fuit ad
religionem, culpam suam recognouit et pœnitentiam postulauit.
ac grato animo expedit: Reliquū autem tpe se bonum religiosum ex
hibens, non multum e vita excessit, anno, die vt sup.

F. Cherubinus Sartor morit.

Hoc eodem anno die 25 Feb. Fr Cherubinus Gasspho-
wic Thec Laicus Sartor, qui magno spūs feruore prosequebat, arden-
tis charitate erga Deum et proximos affluebat, in oratione deuotus, in vita
austerus, humilitate præditus et corpus mortificandi addictissimus fuit.
iejuniis, vigiliis, disciplinis carnem suam rebellem spūi subyciebat, sensus
exteriores et motus animi compescebat, mites item, et compositus in mo-
ribus fuit atq ad hoc obsequium Religi dexter et agilis, sine offa Sar-
toriæ. Canapæ, Janitoris, Coquinarij, guardiarij et aliorum vilio-
rum ad nutum Superioris, charitatiue ministrabat, cum satisfactione
illorum et complacentia Superiorum: Hic igit Frater Deo et suis ut ama-
bilis, cum tpe obsessæ Ciuitatis Leop. vt sup in Ciuitate in eadem
incommoditer etc. vt sup incidit in morbum et breui consumptus vitæ
extremum præmissis muniis Eccl. S. clausit. et apud PP. Obser. tum dele-
ultimum Judicis diem expectat. anno et die vt sup.

1648.
Fr Clemens Clericus morit.

1648. Eodem anno d. 30 July Fr Clemens Tarkowic Crosnen. Clericus
professus, adolescens ingenuus et bonæ indolis, qui inuenis in Acad. Crac. studio
sum-

sum Reßoricer agens, prævientur Dei gratia, cœpit teneri desiderio
seruiendi Deo in Religione, ideò pétit susceptionem apud nos Fa-
trer. Reformj susceptus, profitetur et subdem se obtendit ad oia exer-
citia religiosa, in quibus cum maximo feruore se exercere cœpit et
facile cum virtutum, vt potè humilitatis, obedientiæ, orationis,
modestiæ, patientiæ, mortificatis sensuum, et omnis compositionis reli-
giosæ, imaginem et formam expressit in se per praxim
visus est; et proinde, bonam expectationem de se in futurum
omnibus Fratribus fecit: Incidit sic 20o anno professionis suæ in-
morbum et febrim malignam et in pestilentem ventris in Conu Za-
kliciaen, cumq in illo Conu non poterant Frei mederi infirmi
ter eius, duobus Cræ 20 medicos, quorum consiliis et medicinis
cœperat leuari 20 infirmitate, séd iterum incidit in eadus in ma-
iorem febrim, quam patientissime et resignatissime ferre apparuit,
et cumq ingrauesceret morbus, petiit suppliex se muniri Sacramen-
tis, quibus deuote susceptis, deficere et agonizare cœpit, et orantibus Nota
FF. in agonia positus, cœpit pauere, tædere, timere, tremere, vultu
pallere et partim nigrescere, oculos contorquere, faciem nunc 20 dex
tram, nunc 20 sinistram conuertere. (forte et imbundi magni
judicis, accusabatur, judicabatur, et rationem vitæ rédebat, vel
forte ex aspectu horris infernalis horrere et pallere crédebatur)
et quidem terribilis visu erat tanta eius immutatio. Fratribus assan-
tibus, quibus incessanter orantibus et eidem nomen Jesus et Ma-
riá insuspirantibus, apparuit mutatus in melius, faciesq eius facta
fuit, rubicunda, iucunda, lœta, et videbatur parum subridens cuiun
dè, quo facto continuo expirauit pacifice, ætatis suæ anno 20
Religs 2 sepultus Cræ in Ecclesia S. Casimiri, ibidem extremam
expectat tubam. A.

92

1649
R. P. Bonav. Dzierzanowski moritur

1649. d. 6 Septemb. R. Pater Bonaventura Dzierzanowski Provinciæ Pater meritissimus, nobilitate generis religione, optimis moribus, eruditione, et pietate insignis ~~Pater Sac~~ his miseriarum valle, ad amæna cœlestium gaudiorum palatia, transmigravit. cuius vitæ seriem breuiter notatam vide in Annalibus nris.

R.P. Cypriani Gordecij moritur

Eodem anno, 11 Novemb. R. Pater Cyprianus Gordecki Provinciæ nræ Pater dignissimus, Reformationis nræ promotor et propugnator acerrimus, excessit è viuis, plenior meritorum quam dierum. Cuius meritorum seriem vide in Ann. Prov.

F. Eliæ Solecen. moritur

Eodem anno, 9 Novemb. Fr Elias Solecen. Laicus obdormiuit in Dno in Conuentu Cracouien. Vir erat adm. simplex et deuotæ pauperatis, obedientiæ et humilitatis amantissimus et conuersatione opima et exemplari. Peregre aliquando constitutus cum F. N. Laico descenderat ad quendam nobilem Benefactorem, pro refectione sua, ubi reperit quendam nobilem Sarebicum, qui ex innata sua malitia eosdem Fratres simplicer culpauit, de tantis eorum (vti dicebat) minus necessariis suis mortificationibus, et multa alia cauillando et detrahendo eorum vitam dixerat, quæ Fres simplicer audienter, ~~cum~~ ipsius obrecta Eti inutilia silentio soluebant, nec quicquam respondebant, sed cum instaret ut diçd responderent, dixit ipsatur Frater Elias vbi senior, Nos sumus Fres simplices et illiterati, et simpliciter et humiliter vbi peccatorum vestrorum obroxii pœnitentiam agimus, et in satisfactionem pro peccatis nris Deo nostro; nrisq; cœr mortificationes unitas Christi Passionibus, offerimus, adiecit ille Sarebicus! Vestræ mortificationes et pœnitentiæ actus sunt minus necessariæ et inutiles, cum iniuria satisfactionum Christi. respondit ad hæc ipsatur Fr, ob simplicitatem nram non possumus quidqm respondere, nisi quæ communiter à Polonis dr: Ciasna, droga, do nieba, a Bar pieklа. Lys ubi et quo vadis Spurat

Zła droga sie nietrzeba. scilicet. Lata hæc via quæ ducit ad infernum strieta quæ ducit ad cœlum, quo audito ille Sarebicus percussus illis verbis contricuit et obstupuit, dixitq; Vere hisce verbis vicissime et

convinxis

vicis

confirmxisset: et vulgò sparg̃ebatur, quòd ille nobilis hæreticus, exemplis bonis, et textis verbis Scr̃æ simplicium cõmutatur, scilicet de mutatione vitæ cogitauit, et breui publicè hæresim abiurauit. Catholicam fidem profitens, pie vixit. (Nota et vide quantum valeat simpliciter et bonum exemplum suum nõnum) Præfatur igr Fr mortuo debitis ritibus, et sacramentis munitus pie obdormiuit in Dño, anno et die vt supra.

Eodem anno. Die 5 Idus Fr Joannes Premislien Laicus Professione, piur, humilis et puritatis amator religionis, patiens et resignatissimus in multis suis variis infirmitatibus, quibus sæpius abundabat, post deuotam Sacramentorum susceptionem, cursum vitæ suæ feliciter peregit, tumulatus in Conu Premislien anno et die vt sup

F Joes Premislien morith

1630, 27 Decembris. D. Pater Franciscus Petronelly Vicarius Conventus Vielicen. Vir honestus, sincerus, simplex, nemini molestus, omnibus gratus, non sine dolore Fratrum, morte piorum ex hac vita decessit. in Conu Cracovien. Vide in Anni Prè vitæ eius seriem ad annum præsentem.

1630
P. Franciscus Petronellus moritur

Eodem anno 27 January. Frater Nicolaus Dzierzenig Laicus, religione et pietate erga Deum et proximum, decoratus, vt potè erga Sacerdotes, quos semper summa veneratione colebat: Sacrificio Missæ reuerenter et libenter ministrabat. Humilis in aduersis, patiens in infirmitatibus quibus sæpius abundabat, charitate erga Fres infirmos feruens, humilis et promptus ad obsequia culinæ, canapæ et quidq; aliorum, et propterea Fratribus multum amabilis. et deo carus. Decessit de hac vita meritis, ad immortalem sempiternam, in Conu Cra, præmissis Christiani hominis muniis, receptis, Sanctæ Ecclesiæ sacramentis, hac die migrauit et ibidem sepultus est.

F Nicolaus Laicus moritur

Eodem anno 5 Mai. Fr Joannes Miepolomicen Laicus. piur erga Deum, erga Fres simplex et charitatiuus, qui manens in Conu Sztecen, charitate erga Fres ductus obtinuit licentiam a superiore vt piscatum iret, sed incautus cum cecidisset in altum fluuij Distulæ, cooperet aquis obrui, et cum non esset qui eum adiuuaret, submersus fuit aquis. et in eodem Conu sepultus.

F Joes Miepolomicen Laicus moritur

1631

1631. 9. Aprilis. Vndus Cater Adrianus Andre-

S. Adrianus Andreien morit.

anien Diarius Conuentus Brecen, vir certè pius et religione insignis moribus et conuersatione pia ornatus et perfectione vitæ conspicuus, suæ mortalis vitæ cursum compleuit. qui cum in adolescentia sua inter FF. Observantes Prou Poloniæ professionem emisisset, plures annos in observa religiose et laudabiliter perfecisset, cupiens, nihilominus altiorem et securiorem perfectionis viam tenere, hanserat ad Reformatum institutum

Transit ad Reform

1641. vt inibi regulæ candorem feliciùs obseruare et cõmodiùs perfectioni studere, posset: nec eum spes fefellit, nam veniens ad Ref. orationi et meditationi ~~ex integro~~ se dederat, sollitudinis, silentii, Chori et Cellæ amantissimus, asperitatis vitæ et mortificatæ sensuum, tàm internorum qm externorum emendatissimus, paupertatis altissima discipulus, quam sic adamauit vt penitus nihil vnquam haberet, nisi id cuius vsum extrema necessitas vel vtilitas requireret, in cella nihil vnquam hoc vitæ tempore retinere visus est, præter Breuiarium, in cassibus libellum et in spiritualibus alterum, et Cruciam papiraceam. Munditiæ etiam exteriori tem in cella, quam in habitu et in exteriori hac gaudebat, qui et dicere solebat, Munditiem exteriorem, esse signum munditiei interioris. Solo habitu simplici, tunica nonnunquam et vero (nisi forsan temporibus frigidissimis, vel in itinere constitutus) vtebatur, preciosa, curiosa, superflua, oderat: Puritate cordis delectabatur, oẽmq offensam Dei et proximi, abominabatur, et quasi quotidie contrito corde confitebatur Sacramentaliter. Et Sacrificium Missæ summa cum pietate et veneratione singulis diebus celebrabat: Diuinam præsentiam ~~cum se~~ reuolubet semper, Verba otiosa, curiosa, leuia multòmagis pernitiosa magnopere abhorrebat: Obedientiæ promptissimus obseruatissimus cultor nihil prorsus vnquam habere, vel facere prætendebat, nisi de expressa licentia et benedictione Superiorum: Mitis, mansuetus erat et humilis

mitis

nibus et ppterea omnis Superioritatis gradum acceptare recusabat semp
humiliter et reverenter: Fuit aliquando ex Congreg. annuchi institu
tus Guardianus Casimirien Conventus, quod munus ex obedientia
merito cum suscipere vel invitus debuisset, illud tamen ad primum
adventum R. Ministri Provin. humiliter et cum lachrimis, resignavit
Similiter fecit cum iterum electus esset in Guardianum Conventus Cruc. resignat officium
stum illud officium resignavit, et voluntarie deposuit, magis eligens
subesse quam praeesse. Charitate eximia pollebat, tam in proxi
mos ex diligens in Deo absq omni delectu, tum vel maxime in Deu
quem toto pectore et ore, amabat, laudabat et benedicebat: Circa
Passionem Dnican et dolorem Christi pro nobis passi, devotissimus, et
assiduus semper in meditatione dolorum acerbissimum Christi occupabat
et delectabatur, ex quorum affectu, efficaciter macerabat corporis
sui, ieiunio, abstinentia, vigiliis, disciplinis, et poenitentiae operibus a
morose semper utebatur. Quatuor novissimorum hominis Meditationi
frequenter et sedulo incumbebat et felicem exitum animae, de hac vita
praesentis miseria quam citissimum, ut pericula peccatorum evaderet,
Deo Viri, ac beatae beatitudine et requie aeterna cito potiri posset
crebrius deprecabatur, sed potissimum ante ultimam suam infirmi
tatem, continuo exercitio orationis et mortificationis corporis et praepa
rationi pro felici decessu suo quasi praeteriit finis suae vitae instantis) in
stitere visus est, et nihil fere per totam quadragesimam antecedentem Diligenti
mortis suae agonem, agere, tractare, legere, dicere videbat, nisi de mor se para
tis instantia et praeparatione ad felicem exitum: Cum Fratres vidissent ad morte
eum continuo librum de Arte bene morendi legentem et de morte
tractantem frequenter, eum interrogare non neglexerunt, quare tam
extraordinarie frequentius et liberius solito de morte tractaret et
et ingeniter confabularetur: respondit (praesago verbo) quia brevi sum
moriturus

morituras, ideo (inquit) debeo me continue et devote occupare circa
preparationem ad exitum eius, vt pericula eius prudere et con-
tra illa me munire possem; Et accidit infra hebdomadam Dnicæ Pas-
sionis incidit in lentam febrim, qua debilitatus in lectum procidit et
extemplo totum se devotioni et recollectioni dedit. Sacramentis Sa-
crosanctis frequenter se muniebat, et ingravescente morbo ipsa die
Resurrectionis Dominicæ, sumpto Salutifero Viatico Corporis Chri-
sti et Extremæ Unctionis Sacramento, Fres de offensis deprecando.
& altorum orationibus exitum animæ suæ comendavit; tandem per pios
affectus et devota suspiria Deo animam suam comendavit, et circa hy
Fratribus ipsa hora meridiana Resurrectionis Dnicæ, piam animam
creatori reddidit non sine desiderio suo et lamentatione Fratrum.
In cryptino cum maximo concursu hominum tumulatus fuit in co-
muni Fratrum Sarcophago, ab omnibus gratus Deo et hominibus ama
bilis, habitus fuit:

P. Ignatius Pilznen moritur.

Eodem anno d. 9 Decemb. V. Pater Ignatius Sado-
vice Pilznen Confessarius, professus Reformationis, singularis pietatis
et maximarum virtutum laude florentissimus, à crudeli morte, nul-
la ratione ducente pietatis eius, extinctus est. Vere fuit religiosus
per quem compositus vitæ, magnæ probitatis, totius religionis et pie-
tatis specimen, qui ob egregiam animæ sui Dotes, sæpe Guardianus
hus munere et semper fere functus, cum pace tamen, prudentia maxi-
ma, discretione singulari, Dei et Fratrum observantiæ zelo, lauda-
biliter et exemplariter exercuerit: qui tamen morbis continuis op-
pressus, carnis cursu expleto, mortalium sorte lege, præmissis
et susceptis pie Sacramentis cibus, debitum mortis pie exsolvit, exce
dens quinquagesimum Ætatis et Religionis 26. annum, et in eodem
Corui Vicicen Ecclesia spolia mortalitatis suæ deposuit anno et die
vt sup.

Eodem anno die 26 7bris. P. Pater Mo- 1631
destus Dziedzicki Confessarius et Praedicator insignis, pietate, vita
exemplari ac salutis animarum divina emulatione admodum illu-
stris, solitudinis suo Deo ceteris amantior, ad eum qui minime solus est,
letur et promptus, migravit! Qui anno Dni 1627. à licentiovi et la-
xiori observantia PP. Bernardinorum, ad Strictiorem, rigidioremq;
Reformatoris observantiam, studio perfectius vivendi et puriùs Regulæ
observandi, descenderat, quem cum suscepisset piùs et deinceps ædi-
exhibit, doctrina et eruditione pollens, et miris virtutibus præclarus,
sanctissimæ paupertatis, Francisci Domini zelatissimus cultor, Vora-
tionis sui ac institutis Reformi observantissimus et amantissimus zelator.
Quod copiosius extare videtur ex eius subscriptione in professione con-
tra Unionem quæ talis fuit. Ego Fr Modestus Dziedzicki Praedicator
Premissam, Reformationem totis viribus amplector et millies pro ea
mori desidero, ita et promotor, cuius gratia tempore Unionis Romæ
cum ceteris zelosis Patribus, non sine maxima resolutione et fatigatione
maximè cum esset natura et complexione non adeo valida, pervexerat
et multum suæ præsentiæ, dexteritate, consilio etc Reformationi ad absolu-
dam Unionem. profuerat cum alijs. Divini Verbi Praedicator egregi-
us exhibit, ingenio clarus, optimo eloquio et multiplici officio Praedicatoris
laudabiliter et fructuose functus, et non minus opere quam sermone,
viam Dei populos docuit in veritate, multorum corda ad amorem
Christi spiritus S. cooperante gratia, converterat. Verè sicut nomen suum
fuit Modestus, mitis et mansuetus, vita, moribus, pectu, habitu et
pia conversatione commendatissimus, pietate et religione, et vitæ per-
fectionis exemplo, decoratur. Et ab præclarae animi sui dotes, muniis
Religionis ut Guardianatus. Definitoratus, etc fuit sæpius insignitus,
in quibus officijs probè et exemplariter semper se gesserat, ut ubiq

PP.

P. Modestus Dziedzicki mortuus

Transit ad Reform.

Affectus erga Reformam

Praedicator egregius

et exemplo

Parabatur et Fratribus gratissimus existeret: Tandem laboribus continuis et senio fractus, et totaliter debilitatus debilitatis ordinarius ex indulgentia bonorum et discretorum Superiorum, ab officiis divinis fuit liberatus et exemptus. hunc vel maxime solitarius, maiori devotioni, recollectioni, meditationi celestium bonorum iugiter occupabatur, et preparationi ad felicem exitum mortis, se tradebat frequentius et ferventius in exercitiis pietatis se exercendo, ut poté Sacramentali Confessioni quotidianæ, celebrationi Missarum cum maxima pietate, ex animo incumbebat, sperans brevi sibi adfuturam horam mortis, et dum sic recollectus, pro humana fragilitate preparatur ex pectat, et ecce mortem in lectulo fuit. nam die 26 paralisi seu apoplexia tactus inventus fuit in cella sua. sine loquela, et fere sine sensu corporis, per partem dextram signa tamen magnæ penitentiæ et contritionis palam ostendebat, et generali absolutione peccatorum per ipsorum Confessarium perceptâ. Sacro viatico et extrema unctione communitus, bidno supervixit, et gravatus meritis et pietatis operibus mundus pace sub amplexu 70 annorum die 28. 7bris occubuit et mortem non incautus sed libens excepit, quia se ad illam diu composuit et totum ætatis sub non solum annos sed singulos dies observavit, ne ultimus fatis periret: et mori male non potuit, qui semper Deo, pietati, religioni, et bono communi vixit. et sic valedixit mundo huic, in æternum cum Deo victurus, ac in Ecclesia S. Casimiri Cons. Crac. non sine luctu Fratrum tumulatur, clangorem tubæ dei è sepulchris evocaturæ, ibidem expectat

Caras se ad mortem

1652 X
P. Eustachius Piwski Clericus mortuus.

1652 16 July Fr Eustachius Piwski, humilis et devotus Clericus, morbo gravi prevenitur in Conu Premisliens suscepto devotè Sacramentis è vivis decessit, ibidem sepultura accepit.

Fr Benedictus Leop. Laicus mortuus

1652 ad 31. Octob Fr Benedictus Leop. Laicus. Vir simplex et rectus coram Deo et hominibus, omni tempore vitæ suæ, qui zelo perfectionis obsp. vegetus ab Obs. ad Reformatos transivit, ubi in asperitate vitæ et patientia magna enituit. Officium obij Fratribus bene religiosè vivendi forma, plenus dierum (70) et meritorum ex hac vita migravit. anno die ut sup. in Conu Leop. ubi sepultus fuit

1632

Hic annus fatalis fuit Prᵒᵛ ob multos Fratres pestilentia sublatos.

1632

23 Julij. Frater Later Bartholomeus Chronig Cracᵛ, Sacerdos et alumnus Prᵒᵛ, incidens in febrim malignam, Sacramentis Ecclesiæ se cõmunirí curauit et ingrauescente morbo, incidit in phrenesim grauem, et phreneticus mira loquebatur, et faciebat et phrenitico expirauit. et in eodem Cœnõ Strbnicen sepultus fuit: Cuius dicta et facta in phrenesi, dum Fres boni considerarent, animuerti sibi et censuerunt ea fuisse prossagia, alicuius casus notabilis, vel pestilentiæ in illo Cœnõ et mortis plurimorum Fratrum, put de facto post 4. menses euenit. vt inferius patebit

P. Bartholomæus Chronig moritur

In Cœnõ Cracouiẽ pestilentia mortui.

30 Julij. Fr. Petrus Wolscig Cracouiẽ Laicus professione, Vir pius et exemplaris, pro obseruantia Regulari zelosus, qui ab compositos mores suos et innatam benignitatem et industriam, sspius Seraphicæ munus obierat, deuotus et diligens, atrea mundities et ministerium Altarium fuit, dilectis Summe deorum [illegible]

F. Petrus Wolscig Laicus moritur

99

Additio ad eiusdem F. Benedicti Leop. Laici.

Prædictus Fr Benedictus sequenti nocte mortis suæ, apparuit vigilanti confratri suo, petens ab eo absolutionem de quodam peccato ob oblitionem non confesso, ob quod se detentum esse in purgatorio, affirmauit, quod postquam confessus fuisset et absolutionem obtinuisset, continuo disparuit.

Alterum è. Idem Fr de licentia Superiorum, pro usu suo particulari et spirituali consolatione habuit quendam librum deuotum Polonicum autore Thoma de Kempis de imitatione Christi, concessum, cuius lectione quotidie iugiter occupabatur et delectabatur, et quod in eo librum cum gustu sub spirituali legebat, affectu mixo ruminabat, et illud opere exequi pro posse, diligenter studebat. Post mortem illius cum quidam Frater deuotus, magno desiderio teneretur habendi eundem librum, vt de-

F. Petrus Le[illegible] moritur

mortui

Pantur et Fratribus gratissimus existeret: Tandem laboribus continuis et senio fractus, et totaliter debilitatus, ob virtutem ordinarius ex indulgentia bonorum et discretorum Superiorum, ab officiis divi fuit liberatus et exemptus. hunc vel maximè solitarius, maiori devotioni, recollectioni, meditationi celestium bonorum iugiter occupabatur, et preparationi ad felicem exitum mortis, se hortebat, frequentius et ferventius in exercitiis pietatis se exercendo, ut poté Sacramentali Confessioni quotidianæ, celebrationi Missarum cum maxima pietate, ex animo incumbebat, sperans brevi sibi adfuturam horam mortis, et dum sic recollectus, pro humana fragilitate præparatur ex pedat, et ecce mortem subitaneus in cassis fuit. nam die 20 martii seu apoplexia tactus inventus fuit in cella sua, sine loquela, et fere sine sensu corporis, per partem dextram signa tamen magnæ pœnitentiæ et contritionis palam ostendebat, et Generali absolutione peccatorum per ipsorum Confessarium perceptâ. Sacro viatico et extrema unctione communitus, biduo supervixit, et gravatus meritis et piietatis operibus mundus pacificè sub amplexu 70 anni, die 28. 7bris occubuit et mortem non incautus sed vigens excepit, quia se ad illam diu composuit et totus ejus his sub non solum annos sed singulos dies observavit, ne ultimus [illegible] cum semper Deo, pietati, re-

Caruit se ad mortem

1652 P. Eustachius Wolski Clericus mortuus.

Fr Benedictus Leop. Laicus mortuus

100

mortui exempto, eiusdem libri lectione se occuparet et in pijs affectibus se exerceret, cum post diligentem et sedulam perquisitionem minime potuisset illum librum invenire, turbatus et impatiens fregiter intra se imò et coram Fratribus remurmuravit contra eundem demortuum Fratrem, eò quod librum illum sic servaverit, quod invenire haud potuerit. Et cum quadam nocte sedens in refectorio solus, eundem quærimoniam repeteret: ecce continuo apparet coram illo defunctus Frater Laicus, benigne eundem Fratrem redarguens, quod se innocenter incusaret et inquietaret, et protinus monstrato loco ubi liber repositus erat, inquit, quem librum mox in eodem loco monstrato ille Fr cum gaudio suo, reperit:

1632

Hic annus fatalis fuit Provi ob multos Fratres pestilentia sublatos.

1632

23 Julij. Frater Pater Bartholomeus Chronig Grec. Sacerdos et alumnus Provi, incidens in febrim malignam, Sacramentis Ecclesiæ se communiri curavit et ingravescente morbo, incidit in phrenesim gravem, et phreneticus mira loquebatur, et faciebat. et phrenitico expiravit. et in eodem Conu Strbnicen sepultus fuit: Cujus dicta et facta in phrenesi, dum Patres boni considerarent, animadverterunt et censuerunt ea fuisse prophetica, alicujus casus notabilis, vel pestilentiæ in illo Conu. et mortis plurimorum Fratrum, put de facto post 4. menses evenit. ut inferius patebit.

P. Bartholomæus Chronig moritur

In Conu Cracovien pestilentia mortui.

30 Julij. Frater Petrus Wolscig Cracovien Laicus professione, Vir pius et exemplaris, pro observantia Regulari zelosus, qui ab compositos mores suos et innatam benignitatem et industriam, officium Sacristiæ munus obierat, devotus et diligens, circa mundities et ministerium Altarium fuit, ddexitq; summe decorem domus Dei, Sacerdotes ut ministros Dei debito honore prosequebatur, et nullis alijs vestibus ornatus erat: dum eo anno Cracovia pestilentia infecretur, idem cum alijs Patribus et FF. ex charitate remanserat, et nescitur quomodo pestis infectus, in lectum decidit. Sacramentis Pœnitentiæ et Viatici Sacri citò munitus, die ut sup et anno, interiit, et sepultus extra Ecclesiam Conventus in horto sub pariete Chori minoris, fuit ibidem Judicis Magni Dei adventum, expectat.

F. Petrus Wolscig Laicus moritur

31. Julij. Frater Petrus Lesiowski Confes alumnus Provi. Vir nobilitate generis, et virtute præditus, vitæ sarcinas componere cœpit est.

F. Petrus Lesiowski moritur

qui

qui ab infantia sua Religioni S. Francisci professus fuit: hic post aliqualem trāsum rudimentum, adolescens factus, teneresti militiæ se dedicavit, primum in Polonia sub Ducibus exercitibus Polonicis, maxime contra Turcas
Primo Miles
in expeditione Cocimen, insignia generosi animi argumenta strenue pro patria dimicando, declarabat, ubi globato bombarde per collum tractus fuit, qui globulus plumbeus post vulneris sanationem intra venas colli eius tam mobiliter, imò mirabiliter (iudicante
Globo ducto trai cit
id quidam clarissimo et prestantissimo Medico Paduano apud quem consilii gratia me presente fuit dum Roma per Patauiam reuertetem) usq; ad mortem immobiliter hæsit, palpabilis ab omnibus. Soluta expeditione Cocimensi peruexit in Germaniam, ubi sub Ducibus S. Cæsareæ Maiest' contra Belsteem Gabor cumilitonem agens strenue decertauit: tandem post expeditionem Germanicam in Poloniam reuersus spiritus S. gratia illustratur: Capit per experientiam agnoscere, Vanas esse spes et promissiones mundi, voluptates, illecebras carnis et diuitiarum, esse vanitatem vanitatum, imò impuras et salutis animarum noxias: et sic ultius cogitans, decreuit resoluto animo, sic cuncta spernere, et in simplicitate cordis ac humilitate animi militiæ Spirituali et Christo maiorem et totam suam consecrare, pro securiori salute animæ suæ. Deo se in seruum humilem dedicare, constituit; imag non procrastinando sancti animo suscepti se ad Reformationis nrē institutum petiit, qui susceptus et professus, strenuum se militem et famulum Dei in initio ingressus sui manifestauit, nam deuotioni, pietati, mortificationibus et exercitiis tam internis quam externis totaliter se tradidit, vt citò in strenuum et zelosum obseruatorem Regulæ euaserit. Factus autem Sacerdos post 4. fere annos ingressus sui, ob egregias dotes suas (raro exemplo) Guardianus Cracouiæ, Gliuicen' institutus fuit. vbi cum se strenue gessisset, postea officia Religionis vt pote Guardianatus, Præsidentatus sustinuit. Et in Definitorem Prouinciæ electus

cum

fuisset, Romam vti Comissi Diffinitoris ad condenda Statuta Gñalia
Reformationis, cum P. Custode Vocali, destinatus fuerat, cum et alias
tempore Dñorum Reformi cum Bernard. pro instauratione Reformi
nrē cum alijs Patribus nris zelosis, pervexerat: Et quia inter cete-
ras dotes diuinitus sibi collatas, pauperteis Franciscanē zelatissimę profes
erat, et dexter in agendis, propterea prefecibi fabricis Conventuū
confidebat eum Pater, ut zelosum pauperteis obseruā
paupertē Sectatorē minoritanē Conuentus cōuenienter exaddificandi
Vti efficaciter circa Conuentū Zahlicen et Premislien fecit, qui cura
eius et industria fabricati sunt, vti luce liquidō patet;
Cum aliquot annis circa Conuentū prefatos fabricarios exercis-
set, non sine dissipatione spūs sui et aliquali intermissione exercitio-
rum spiritualium religionis, tantis curis continuis vix ad tedium
molestatus fuisset, supplicauit supplex PP. Capitularibus presenti
anno in Capitulo Leop. Biecis facto, quatenus pro solatio animę
sue. libere à fabricis curis esse posset, vt interea interius et quietius
viuendo, deuotioni, meditationibus recollectionibus et exercitijs
spiritualibus eō cōmodius incumbere posset, animam suam spiritu-
aliter exercitijs recreare et refocillare posset et ad felicem exitum
de hac misera vita preparare valeret; annuerunt PP. eius vti
iusto petitioni, et liberum eum fecerunt à curis fabricarum et
pro maiori eius recollectione Conventum Cracouien assignauerunt.
vi pro inhabitant quieta, pro tunc quidem in periculo pestis Cra-
Cracouia peste infecta erat) existentem, cum mandato, vt solatio pe-
ricula pestis, ibidem inviolatum statuere liceret: sed ille naturae oc-
casionem sibi bonam offerri, ad feruentius se ad mortem prepar
randi vti inter pericula mortis proximę, consequenter et meritoriae
ste infectis si necessitas postulauerit, sacramenta ministrandi: quare
petitum acceptis obedientialibus, contulit se Cracouiam et ad Con-
uentum

Fabricas

Conuentum Zahl. extruit

ventum et quidem à pestilentia liberum, accepit, eumque ibi pervigilavit Hebdomadas secum permansisset, nescitur quomodo pestilue infectus fuit et mortalem morbum incidit et post dies 2 vel 3. infectionis suæ ex hac vita mortali ad immortalem, dispositis Sacramentis, qui tunc poterat munitus, migravit Algidum vitam tranquillorem maturè quæreret, æternum obtinuit, et sempiternam requiem immatura morte. fecit, et eidem apposita S. Petro, æterni judicis felicem adventum exuviæ corporis eius, expectant.

Pestilentia moritur

30 Augusti eiusdem anni. Pater Frater Daniel Lotaniecki Sacerdos olim nunc Reformatorius vitæ, juvenis Sacerdotio et professione regulari, maturus tamen judicio et virtute, sarcina corporis deposita, beatum finem sortitur est: Qui cum esset Sacerdos secularis et Commendatus seu Vicarius alicuius Parochiæ, Vir erat Apostolico zelo et religione insignitus, mentibus præstans et quod maximum, pietate, vitæ exemplari, ac salutis animarum divina dumtaxat adhuc spectabilis, qui suis diurnis Concionibus, sanctissima administratione Sacramentorum, optimis exemplis, pinguissimos fructus in Dominicum horreum inferre satagebat: erga pauperes et egenos et maxime erga Fres pauperes S. Francisci pijssimus semper exhiberat, summoque honore et veneratione prosequebat semper, et cum caritate suspitio, excipiebat, Jandem exactus divinitus ad mundi contemptum, religionem Seraphicam amplectendam, ~~cuius~~ in Reformatione vitæ, 1649 13 Octob. habitum religionis suscepit, et tanto deinceps spiritus feruore virtutum perfectionis aggressus fuit, ut brevi totius religionis, devotionis omnisque pietatis specimen dederit: Et tertio anno religionis cum Cracoviæ Civitas pestilentia gravi infecta fuisset, et ipse esset totus

P. Daniel moritur peste

Affectus erga Fratres ad hæc in Statu

Frat. Fr. Minor

totus amore Christi replebat et zelo salutis animarum precioso
sanguine Christi redemptarum inflamatus, pie censuit, optimam sibi
occasionem à Christo offerri ad probandum exteriùs et efficacitèr
virtutem dilectionis suæ cordialis, quoniam iuxta D. Gregorium
probatio dilectionis, exhibitio operis est: quare amore Crucifixi
accensus ultrò et spontaneè se obtulit, cum benedictione Superio-
rum, obsequio spirituali, pestè infectis se conferendi, et seque-
stratus ab aliis Fratribus (conventus Cracovien, maxima cum cha-
ritate ac zelo salutis animarum incolis Cracovien pestis hac la-
borantibus tàm intrà quàm extra Civitatem, ministrabat Sacramenta Pœ-
nitentiæ et Sacri Viatici, cautè tamen, et circumspectè, dixi cautè
quia pro securiori vitæ suæ (et quidem non meliùs mortis suæ,
quam amore Christi contemnebat qui D. Paulo Apostolo dicere non
tam verbis quàm facto dum se periculo mortis voluntariè obtule-
rat, dicebat Cupio dissolvi et esse cum Christo) ut tanto diutiùs
et copiosiùs posset insservire pestilentia infectis et ministrare offi-
cia pietatis Christianæ, et Sacramentis animas fidelium recreare
(cum pauci adhuc spirituales ministri ad ministrandum infe-
ctis) ideo cautè ministrabat officia pietatis, nec intrabat interiora
domorum infectarum, sed infirmos seu infectos, ad se foras deduci
vel saltem ad fenestras, vel ut saltem vocem infirmi audire posset,
curabat, et sic quoad potuit cautissimè disponebat fideles ad felicem
mortem, Sacramenta salutis administrabat, cum maxima delectatione
et consolatione Christi fidelium et raro exemplo, in eo pio servi-
tio seu obsequio dum morarentur per 13 Hebdomadas sanus et incō-
lumis, interea habuit occurrentem sibi quendam Medicum Scholarem
qui à Serena Regina Poloniæ destinatus fuit Cracoviam ad

Sanandos

Pestilentia infecit ægrotos

sanandos seu curandos peste infectos, qui cum cognouisset quod
Ille Pater tam caute procederet in administratione Sacramentorum
et timeret sibi, persuasit ei Patri vt sumpta certa preseruatione
quam eidem continuo obtulerat, non sibi amplius timeret, cerbis
cans eum fore subleuandis curamento, quod de cetero securus etiam domus
infectas accedere posset et ministrare proxime de manibus
suis Sacramenta salutis, peste infectis, munitus ea preseruatione
Pater ille bonus credens his, cum zelo inflamatus esset, doleretq;
vehementer, quod intra domos infectas, peste laborabant, non poterat
vti desiderauerat comode ipsi Sacramenta ministrare, propterea
Peste infectis confidens illi preseruationi lætanter et securissime cœpit intrare
domos infectas, quærens quibus ministraret Sacramenta salutis
sed diu sic ministrauit, nam post paucos dies, illa securitas ver-
sa fuit in periculum, consolatio eius in dolorem, nam sic secure
agens peste facile infectus fuit, et post tres dies infirmitatis suæ, cõmu-
Pie mo nitus tamen Sacramentis, gravatur meritis charitatis Diuinæ et proximi
rit zelo animarum, obdormiuit in Dño die vt supra, et apud fratres
ad primum Duos extra Eccl̃am, ibidem extremi iudicii diem expectat.

10 Xbris eiusdem anni. Post profectos Tres pie defunctos. Fr. Fran
F. Francisc. Cra ciscus Bodenstin Cracouien Laicus eximiæ simplicitatis ac sinceritatis Re-
Laicy moritur ligiosus, et seruandæ suæ Regulæ zelantissimus, e viuis exceptus, redditus
cælis fuit: Qui ante ingressum religionis, erat inter Ciues Cracouienses
Diuersa ad annumeratus: Vir erat simplex ac timens Deum, cui etiam benedixit
culo. Deus, vt abundaret seculi diuitiis et affluentia bonorum temporalium,
et uxorem pari devotione ac timore Dei fulgentem habuit, cum qua magno
Fit Vi pere in pietatis Christianæ operibus se exercuerat: Martha vxore, cælibem
rag vitam sobriam et piam duxit, quamuis inuitaretur sæpius ad ite-
randas nuptias. sed ea ex animo contemnebat, imo totum se piis operibus
tradidit, magna cum charitate compatiebat egenis, afflictis, quos sæpius con
solabat

sollebatur non verbis tantum sed facto, nam pro suis viribus et facultatibus, necessitatibus pauperum, egenorum, afflictorum et maxime verecundarum personarum Deum timentium, Virginum nobilium, charitative et larga manu, subueniebat copiose. Spiritualer personas et ministerio diuino consecratas et dedicas, tàm seculares quàm Regulares, deuota reuerentia et munificentia prosequebi et precipue Fres Osegr et Bere Amore Fres Observ et pauper Fres Observ Zelles Reformatos pro affectu diligebat, et eisdem sepius largas eleemosynas amore Dei, distribuebat: Confitebor pdam, quod quanto liberiore manu pauperibus et egentibus ic subueniebat, tanto uberiùs à Deo largitore bonorum, experiebar bonorum suorum temporalium accrescentiam, sed et animâ sua largius cœperat degustare suauitatem Domini et diuinæ gratiæ abundantiam et consequenter, fuit labilis mundi et vanitatum eius contemptor freri: Et quia diuinæ inspirationis fuit non surdus auditor, non contentus tantis operibus suis bonis, quæ Dei gratia in illo operabatur, serio cogitauit quomodo se in seruum Dei totaliter consecraret, ac mundi illecebris et vanitatibus vel in vltima sua ætate, valedicere, sed enim multa incommoda vel commoda seculi in seculo detineri videbat, vt potè abundantia rerum temporalium, amicorum conuersatio, honesta et familiaris, commoditas vicibus et amicibus, corporis mollities, filiæ suæ iam nuptæ amor, et quod maximum erat, aurea libertas, fœuus primariorum Ciuitatis eum detinebant: Conuersatio bona coram Deo et hominibus et consequenter perseuerantia in bonis operibus, bonam spem salutis æternæ, et remunerationis perpetuæ, promittebat: Jam verò ex alia parte grandæua ætas (cum prope quinquagenarius esset) delicata educatio, corporis sui voluptuosa nutritio et obesitas corporis sui. (erat enim crassus nimis et pinguis corpore, et ita grauabatur corpore ppio quod ad Ecclesiam domui suæ vicinam cum pro debitione eundem éet, experiebar magnam difficultatem, molestiam, tussim et ex fatigatione debilitatem maximam contrahere sepius) Tertullian de Studio Religionis

tum

Resolut se

lum rigor stabat religiosa, orchionum assiduitas, exercitiorum, et mortificationum frequentia, eundem à concepto fervore, serviendi Deo in religione, deterrebant: at ille spiritus fervore concepto, (Afflante Dei speciali gratia) vitam, morer et mentem commutare, statum religionis et magis strictiorem, amplecti efficaciter, cum forte animi constantia et alacritate spiritus feruenti, etiamsi vitam profundere, et mortem subire necesse fuerit, constituit et decreuit in corde, et processum suum rei et prædicti propositi, per piar preces, largiores eleemosynas, Deo commendare non neglexit et seipsum per frequentem communionem, Sacramentorum et aliar devotiones disponebat. Et hæc dum ageret, venit aliquando ad Conuentum Cracouien: S. Casimiro extra Ciuitatem dicatum, ibiq; innuens se in gratiam Fratrum nouorum, quem Frer vtr optimum et bene multos Benefactores suos debito cum honore susceperunt et venerati sunt. et inter cæteros conferretur dixit Fratribus: Suscipite me in gremium vrum et ego vobis interea, ædificari faciam murum circa vestrum Conuentum à parte platea figulorum, cum videam quòd propter pacem vram et securitatem maiorem indigetis ex muro clausura. Patres nostri existimauerunt quidem quantum ad susceptionem suam, satis recose dictum, quantum verò ad structuram muri et clausuræ, scilicet quòd sufficeret et posset (si vellit) opere promissum complere.

Ibi Benefactor

~~gratiar~~ gratiar ei egerunt, pro tali eius gratia et fauore, sed quantum ad ipsum quòd vellent eum in gremium sui suscipere, non tam serio (quia putabant eum non serio idem affectatem) quam tactum affectum sua gratitudinis erga eum demonstrando, declararunt: quo audito respondit. ego me interim recolligam quantum ad susceptionem Sobolis religionis me vos pro Deum exorate (inquit) et materiam pro fabrica muri procurate interea, me sumptum oem suppeditante, quòd cum Frer nostri per F. Valentinum Laicum Procuratorem Conuentus strenue procurassent,

impriis

in primis eiusdem sumptu puteum in medio Conventus extruxerunt,
postea muro competenter lato et alto eiusdem sumptu cinxerunt, quod
cum perfecissent, resoluto animo instituit pro sua susceptione ad Sabinum
Reformationis viam: Sabinus vero nostri cognoscenter eius seriam volun-
tatem et instantiam ferventem, ex parte una desperanter quidam modi
quod tam delicatus Vir et grandaevus, rigorem Reform' negue quam
sustinere posset, ~~quere~~ exponebant illius considerationi, rigorem instituti
ti sui, et quod praeter exercitia spiritualia, id est, vitia mala, et habi-
tus pravos et vitiosos, mortificandos et extirpandos, virtutes inserendas,
orationem assiduas et meditationem frequenter cum genuflexionibus, cultum Justat &
divinum vide et et devote peragendum: etiam exteriorem rigorem, receptione
Et mortificationem religionis, ut sunt frequenter abstinentiae, vigiliae, sui
nae, disciplinae quotidianae, in cibo et potu penuria, lecti duritiem,
frigoris et aestus, molestiae, itinerum et peregrinationum pedestrium
difficultatem, et alia multa, illis deliberationi proponebat, cupienter eide'
iteratum suum quem putabant fuisse magis tentationem frivolam, quam seri-
am Dei vocationem, dissuadere, et persuadere conabar serio vt vel
in seculari statu suo permanendo, pietatis operibus consuetis se occupa-
ret et saluti suae cooperaretur, nihil interim dubitando, quod Deus eius
bonam voluntatem pro facto susceptaturus et copiose remuneraturus
susceptendi statum regularem
esset: sin minus vt saltem alteriur Religionis institutum laxius, ubi
commodatibus consuetis, illius Religionis mitioris et suae complexioni Dissuadendo.
delicatae et grandaevi status conveniebat, cum merito animus suus non acquiesceret
uti posset, amplecteretur: sed praefatae rationes et persuasiones
Sup. nihilum ut supra fabula narrabam, non enim acquiescere voluit
imo fortius, animosius instituit vt reciperetur et donaretur habitu
sacro Reformationis, offerens se cum Dei auxilio, speciliter D. Fran
circo

asco. et Fratribus eius à Xro promisso, ad ora exercitia Religio-
nis et mortificationes perferendas, saltem inquit humiliter supplico.
ut dispensetur mecum ut possim habere cellam calidam vel pelliceu
et pedum coopertorium pro tempore hyemali usq; ad mortem, quem
(inquit) breui futurum spero; Quare PP nri videntes eius feruorem ma-
Reqr ximum ad Dei famulatum et resolutionem animosam ad perferendas
religionis difficultates seu asperitates, considerantes item quod non sine
nota ingratitudinis magnæ, rejicerentur, tum quia susceptio tanti viri
hominis qui ab aibs fere in colis Cracouien, ob egregias suas virtu-
tes et conuersationem honestam et piam, amabatur et venerabatur
futura esset in decus Reformationis nrę ac in ædificationem plurimo-
rum, consenserunt ad eius susceptionem et in aliquatam dispensatio-
nem prout necessitas postulauerit: quod cum illi molliusset, sed ut
quod in eius susceptionem consenserint Patres, imo de facto se susce
pisset. Ipse et gaudens suscepit tale munerum, et disponere se cœ-
pit ad Sabbatum Dei susceptionem ac in primis coram Do protesta-
tus fuit cum Psalmo Domine dimidium bonorum meorum do pau-
Bona peribus, et si quem defraudauit reddere quadruplum paratus sum:
distribuit dispositis itaq; domum et familiam suam, oblata parte substantiæ
suæ filiis naturali iam nuptis et eidem resignatis præparatoribus
post hæc multam pecuniam dispersit, dedit pauperibus et inter
egenos et afflictos ic distribuit liberaliter, et comparatis sibi neces
sariis, ut puta Sabbatu, chirotecis, sandaliis, ic in Capitulo S. Francis
sci in conspectu multorum incolarum Cracouien et hospitum, summa
cum deuotione et compunctione cordis Sabbatum Religionis nrę susce
pit et Fratrum Laicorum numero annumeratus fuit: deinde quinto
post ad Conuentum Nouitiatus Vielicen ut ibi tyrocinium perfe
ctionis exerceret, et quidem à principio ingressus sui, feruentis
animus, omnibus exercitiis Religionis se applicuit, et licet delicatę
corpe

corpore et grandescens aetate, tamen sic fortis ac virilis et adole-
scentulus, promptus videbatur in bonorum operum et exercitiorum
Religionis praxi ut eos iuniores Novitios longè superaret, cum
eorum fratrum non tam Novitorum, sed etiam professorum admi-
rabili aedificatione et bono exemplo: et in primis singularem XX
eorum virtutum statu de posuit, maximam humilitatem, qua mi-
rificè exornabatur ut se vilissimum eorum peccatorem reputaret.
et indignum societate bonorum fratrum, existimaret, ad viliora
et abiectiora obsequia, quantum per eius complexionem licuit
promptum se offerebat, non solum Novitatus tempore sed per
omne tempus vitae sue, ut pote ad lavandas scutellas, ad servien-
dum SS. missae sacrificio, ad pedes eorum lavandos, ic hinc etiam
professus Janitoris, Cellarii, Canaparii officiis sumia cum humili-
tate alacritate et diligentia, saepius perfungebatur: ad eleemosynam
petendam quoad vixit vel maxime erubuit, ibat gaudenter
et confidenter in Dno, non sine multorum aedificatione, quibus non-
nunquam dabat monita salutis; cumq; à confidentibus et amicis
interrogaretur, cur non faceret illam corpulentiam seu pingue-
dinem corporis sui, humiliter respondebat. Christo fuisse etendi-
tam, et quia factus sum S. Francisci filius et frater minimus ubi
superflua non licet habere, Christus vir superfluum abstulit
ame cum multa mea consolatione, ad leviter serviendum sibi et
ad promptius obeunda obsequia Religionis med. ic

Super fundamento humilitatis, mox ab initio tyrocinij sui, gulae
vitium, ciborum parsimonia compescere conabatur, ab omni cali-
do potu, ubi vino et cremato perpetuo abstinuit. carnem suam
delicatam et spiritui insultantem, ieiuniis, sgued in senili sua aetate
integre et deuote ad amussim observabat) abstinentiis, vigiliis fre-

quentb.

XX. immediate ante professionem suam 4000 fl. distribuit inter egenos et pauperes.

Humiliatas eius

Extenuatur corpore exercitiis

Facere et deuotadire spontaneum

Sobrietas

quentibus, rigore disciplinarum asperrimarum, castigauit et alijs consuetis mortificationibus deprimebat, et ad obedientiam spiritui adigebat, ut breui sentiret sui corporis extenuationem seu corpulentiæ notabilem diminutionem, ita vt professus, qui antea secularem vitam agens vix vicinam Eccliam deuotionis ergo non absq; fatigatione multa adire valebat postea Religiosus factus, multa itinera pedestri professione cum gaudio et Christina animæ suæ, obedientiæ ductu, facere, peregrinari potuerat: Vanitate etiam nimium delectabi, et sive in vestitu sive in victu et alijs necessitatibus suis libens penuriam petiebatur, nihil prouisus vnquam præter habitum chordam, sandalia, precarios globulos et crucem seu imaginem papiraceam deuotionis causa, habere volebat:

Parcus in verbis

Silentij amantissimus fuit, vix, loquebi nisi necessitate aut proximi charitate adactus: Solitudinis amantissimus, nullubi eum repeviri tres ahùr poterat, nisi vel in Ecclia vel in cella orantem, Orationemq; quasi continue vacare videbi cum magna cordis compunctione et lachrymarum effusione, Et cum per obitum licebat præter obligatorias ex Regula preces Coronam seu Rosarium B.V.M. sive alias preces deuote ~~precer deute~~, sive in Conventu, maneret, sive foras exiens recitabat vel pie aliquid meditabatur: Præsentia diuina sibi semper obDeuti lectabatur et ad exercitandum se ad deuotionem et præsentiæ diuinæ memoriam crucem plumbeam cum crucifixi imagine semper portabat: reuersus ex itinere, sive ex Ciuitate, sive ex elemosyna petenda ~~in choro remanebat~~ ad Conventum, si erat tempus orationis, quantumuis luto maculatus, pluuia madefactus, nive conspersus vel frigore congelatus fuisset, non continuo quieti aliq; corporis sublevationi indulgebat, sed in Ecclesiam seu Chorum se recipiens, orationi cum alijs fratribus vacebat, non sine multa ædificatione fratrum: Deuotissimus erat erga

V.M

Virginem Beatissimam Mariam, quam saepius per diem per pias preces et orationes salutabat devote; Erga Venerabilissimum Sacramentum Corporis Christi pissimus extiterat semper, saepius illud cum maxima pietate et devotione sumebat: hinc Sacrificio Missae Sacrificio, tanto pietatis affectu inserviebat, ut haud modicum doleret, si ab eo ministerio vel paululum amoveretur aliquando, hinc Sacerdoter nostros Christi et officiales mysteriorum eius, suma veneratione prosequebat. Dominicae Passionis meditatione iugiter delectabi, solaq recordatione vulnerum Christi, vel inspectione ac visione imaginis Crucifixi (quam semper portabat) ad fletum et planctum amorose et amorose excitabatur. Sacras Sui continuo ruminat, sinceram mortificationem et exercitia claustralia, tam externa quam interna in honorem et imitationem Crucifixi, nimirum, omnia adversa sibi obviantia, rigorem observantiae, obedientiae promptissimam, penuriam victus et amictus, lecti duritiem, vigiliar abstinentias, corporis macerationes, peregrinationes itinerum, frigoris et aestus, luti pluviae, ninium perpessionem, laboris et molestiarum sufferentiar, disciplinarum sanguinolentarum afflictionem, pedum ex frigore cruenter vulnerationem (frequenter enim patiebar in pedibus et calcibus sufferebar et vulnera sanguinolenta et dolorosa) haec ota et similia in memoriam Christi Crucifixi laudenter sustinebat, et Christo in unione crucciatum et dolorum eius, pro expiatione peccatorum suorum offerebat amorose; Afflictis, aegris, Christi in carnali et passi in eis miseriar repraesentatus tanto pere compatiebar, ut saepius eorum deflerat miserias, Deum pro ipsorum consolatione deprecabatur supplicitur; Fratribus in religione novellis, iuvenibus aliisq mortificationem consuetas Regulionis arcta sustinentibus ex animo compati videbar, et optebat si ei per voluntatem Superiorum liceret

pro

pro eisdem in corpore suo, aer mortificaret illorum libenter pateretur
modo illi liberi essent ab eisdem, et nihil aliud [illegible] tolerarentur, dicebat
Iver isti innocenter sunt et sanctiv et talia eos pati necesse est
et ego senex et maximus peccator et inveterata malitia, nisi [illegible]
pabor. Ohè miserere mei &c. quare bonum Fratrum et aliorum non
solum huius Conventus, Provinciæ totius, sed et totius Ordis mortificatio-
nes exercita pia Unitas Christi passionis et meritis offero
(inquiebat) ad gloriam tuam. Deus Pater omnipotens et in satisfactione
meorum peccatorum, supplicter petens, vt (inqt) participem faciat
meritorum eorum Fratrum &c. (Augustam, quemcunq; in Deum et in pro-
ximum summo odio prosequebar, fervente, orare solebat pro peccato-
ribus in mortali peccato existentibus vt converterentur ad Deum et
a peccatis solverentur.

Præparat se ad mortem

Cumq; crescente ætate, mortis appropinquare videretur, eò magis crescere in exercitijs spiritualibus videbatur, vt facile speculum omnis probitatis, innocentiæ et virtutum eorum consodalibus Fratribus, ad imitationem factus fuisset sed et Seculatibus pio exemplo ad piam vitam ducendam præluxit et sic præluxit vt multi precium suavium vim apud Deum, exoptarint: Et cum tempus resolutionis ~~sua~~ et corporis sui instaret vt examinetur et probetur in hac vita, postea quam coram Divina Maiestate appareret, multis asperis ægritudinibus, diuexatus fuit, quæ tamen miti et æquo animo tolerare visus est: Et cernens vicinam sui corporis depositionem, in vltima sua infirmitate sæpius Sacramentorum usu pio et mitis in Deum affectibus animam suam fabricabat (Caliæ relicta et illecebras) laudans Deum pro infinitis Dei beneficijs in se collatis, vt pote Vocationis suæ ad Religionem, et specialis doni Meditationis ~~et~~ et contemplationis diuinarum donorum et beneficiorum eius Deo

à Deo concesso ~~et~~ sibi et tradito speciliter (propinquus mortis ex-
posuit cursum Confessario suo, quòd speciale donum et modum singularem
contemplationis et meditandi sibi à Deo datum accepisset, quem quòd
fratribus pre humilitate sua non communicasset, condoluit et scrupulum
se habere asseruit, et si possibile esset (ajebat) ut possem modo ante mor-
tem meam vicinam, enarrare et exponere libenter et optarem illum scri-
pto notari pro diis fratribus, et cum ei oblatus fuisset scriba qui no-
taret eius dicta, non potuit ille verbis exprimere suos conceptus, et
affectus, et debuit cessare à prædicta sua intentione et voluntate)
et multarum diuinarum spiritualium consolationum sibi traditarum, etc.: Gravatus
vtq; annorum numero (sexagenario maior, Religionis 15.) et virtutum
meritis diues et opimus, præmissa suscepta devota eius Sacramentorum
Ecclesiæ sanctæ, cum ipsius vitæ misere transegisset in patientia et bona spe
cursum, ad cœlestem placidè concessit, non sine nota perfectionis vitæ
religiosæ, corporis vero sui exuviæ in Ecclesia eiusdem Conu etc
deposuit: Post mortem ipsius Puer superstiter, ut experientiam face-
rent pestilentiæ an naturali morte decessisset, nudatum corpus ele-
mortuum eius inspexerunt, sed nullum signum pestilentiæ in toto cor-
pore reperierunt, imò corpus eius defuncti sic nitidum, tractabile
ac si infantis pueri viuit, cum admiratione magna, viderunt, et pulca-
verunt, quod in Eccla ut supra debito honore, sepelierunt. anno et
die vt sup.

1632. 4. Octob. V. Pater Hyppolitus
Louicianus Confess. annorum vitæ ~~octuor~~ et Religionis satur, hac eòd'
die, in Æternam requiem à Deo vocatus, laborum et meritorum merce-
dem, accepit: Erat vir virtute prudentia, dexteritate, zelo Christianis
observantiæ magnus, iudicij maturitate et experientia gravis, qui inter
cæteros Patres ex Observantina familia Reformationis Institutum ample-
ctenter, erat primus et antesignanus aliorum, anno enim salutis Cum
no. 1622 Comissario primùm ad plantandam Reformationem in Regnum
Poloniæ destinato primus adhæsit et fideliter plantandi Reformationis
cooperatus fuit, et ob suas egregias animi et corporis dotes, in secundi
Capitulo Reform. electus fuit in Discretum Custodiæ: postea
missus Brecium vt inibi se ingereret in gratiam incolarum obtinuit
conditionis, per consequens vt tentaret susceptionem Templi et Fundationis
Conuentus, quod quidem strenuè executus fuit, nam sua pia et religiosa
conuersatione, dexteritate insigni, tum vel maximè Concionibus suis et
Confessionum exceptionibus in Parochiali Eccla, animos incolarum
illius Ciuitatis deuicit, ac in fauorem et amorem Fratrum nostrum
~~conuertit~~ primarios quosq; tàm Spiritualis quàm Secularis ordi
nis et conditionis, commouit, qui eiusdem Patris pietate, persuasione et
supplicatione pia moti. Patres et Fratres nostri in suam in Ciuitatem Cusa-
pevunt. et locum pro ædificatione Conuentus, designauerunt, vbi eiusdem
Patris opera, cura et industria Conuentus exædificatus erat, vt vide-
re est in Archivio eiusdem Conuentus et propterea iure optimo illius Con-
uentus Fundator dictus fuit, et illius Ciuitatis seu potius totius regionis
Apostolus nominatus, et ab incolis illis vt bonus religiosus, et pius
Deo charus venerabatur fuit semper: Post per integros 30 annos in
Reformatione existens, in continuis officiis Religionis exercitatus, septe
officium Guardianatus, Præsidentatus, ac Prædicatoris cum laude
sustinuerat

sustinuerat. Tandem senio confectus (sexagenarius maior), labentibus fractus, in senectute bona, paralizi tactus (per aliquot supervivens) diver virtutibus et meritis cumulatus, post susceptionem Sacramentorum ipso die S. Francisci Seno carnis ergastulo solutus, et digressus ab hac Ecclesia militante, ad illam pervenit quae est primogenitorum descriptorum in coelis, et veluti, sive festis, transiit feliciter (ut pie creditur) ad celebritatem Angelorum eo ipso die, festum S. Francisci in triumphante Ecclesia celebrantium. Exutus vero mortalitatem in communi sepulcro Trium Ecclesiae S. Annae Cracovii positi, donec dassicum aeternitatis canatur, depositus, anno, die ut sup

Appendix

Praefatus D. Hyppolitus composuit et conscripsit pro suo particulari usu (erat enim bene versatus in casibus conscientiae) quidam librum in Moralibus Polonico idiomate quem etiam intitulavit Polonice Rebak Sumnienia ic Latine Dubiis conscientiae suis deum non timentis, ic quibusdam Confessariis nimis prius visus fuit perutilis, quare idem Pater fuerat ab iisdem stimulatus, ut pro bono eorum et utilitate Confessariorum cum licentia Superiorum Ordinis et Ordinarii praelo ederet in lucem, nunquam tamen ob aliquas suas rationes potuit adduci ut nomine eius publicaretur liber, quare quidam ex eis pro suo particulari usu eundem librum seu tractatum descripserant; Interim nescitur quo casu, an etiam ex industria alicuius, pervenit illa scriptura in manus cuiusdam Typographi Cracovieni, quam cum diligenter legeret, iudicio suo et aliorum gravissimorum censuit et iudicavit, quod non absq; utilitate spirituali multorum foret si liber praelo mandaretur, detulit itaq; idem Typographus scripturam ad Censorem librorum Ordinarium P. de Crac qui considerato pleno libro seu Tractatu, gravi suo iudicio censuit, non infructuose imo cum maximo fructu et profectu legentium (continebat enim materiam ad reformandos mores et tollendos abusus quosdam graves per Regnum Polonia exortos) posse edi librum in publicum, quia vir author libri noluit consentire (sive ob humilitatis devotionem sive ob alios respectus) ut suo nomine coeretur liber in publicum et typis mandaretur, Censor librorum non dedit quidem licentiam in scriptis, sed verbaliter solum permisit Typographo ut ederet librum, qui postquam editus fuisset in lucem, tanto multorum et gravissimorum virorum applausu, acceptus fuit, ut brevi divendidis primae impressionis exemplaribus, iterum abq; iterum recudi deberet ab eodem Typographo. &c.

118

1632
P. Gabriel Poznaniensis novitius pestis

In Conventu Casiminien. tres peste infecti, interierunt

Die 2da Octobris. in Conu Casiminien. V. Pater Gabriel Poznaniensis Predicator eiusdem Conu, vitam mortalem in cælestem mutauit
Vir erat religione et virtute, moribus omnibus præstrimus, qui ex
Observantina Prua Maioris Poloniæ zelo professionis observantiæ
ductus, ad nram Reformatorum minorum Poloniæ receptus fuit, ubi tota
vita tempore Predicationis officium sustinuerat, quia erat verbi
Divini declamator devotus et feruens, et ruxta mentem S.P. Francisci, continuus servus eius erat. de virtutibus et earum præmiis de vitiis et eorum pœnis ic et nunquam tractabat materias seu discursus
grauer et sublimes quæ magis ostentationi et fastui deseruiunt. sed
sumebat ad Concionandum moraler materias, ita ut non predicationis of-
ficium quam. cathechizatoris subire videbatur, materias tractando
ad captum auditorum, cum maxima delectatione et utilitate Christi
fidelium: unde etiam exemplari et conuersatione pia præfulgebat.
Et cum esset semper Regularis observantiæ et Devotionis sue amantissimus et observator, multo desiderio tenebatur, maioris et perfectionis
regularis observantiæ, et proinde putans ss. Capucinos, in maiori et
strictiori observantia regulari quam nros Reformatos viuere, cupiuit ex
animo ad eorum institutum, de legitima licentia, transire, et tentauit
modos licitos, sed frustra, feruore tamen suo omnibus ff nris præbat
ad exemplum. Predicator existens communem vitam et legem seu Ordinatio
nem Ordinis et suis p Predicatoribus factas, scrio et ad amussim ob-
seruauit semper, in Diuinis officiis, meditationibus et in Chori actibus
temporibus, existens: Modestus, mitis erat, nemini molestus: Et ga
zelo animarum sanguine Christi redemptarum æstuabat, propterea exur
gente hac pestifera in Ciuitate Casiminien, ipse se voluntarie obtulit

ad

inservicendum in spiritualibus peste infectis, quibus cum ministrasset Sacramenta salutis cum maxima charitate, peste infectus, prouisis Sacramentis, hac eadem die ut sup non sine dolore omnium, morte piorum ex hac vita decessit.

P. Marcellinus mortuus peste

Die 5 Decemb. Pater Marcellinus Borcei Vicarius. Vir honestis moribus, modestus, professus et alumnus reformatus, ante plenam dictis meridiem in Resperam abiit: qui post absoluta studia in Reformatione Vicarius constitutus Casiminiensis fuit, in quo officio, dexteritate, prudentia, morum elegantia insignitus fuit, agere et pati pro gloria Dei et religionis observa, nihil ambire, in aduersitatibus aequum esse, proximum mores nosse, et odisse vbi et quando opus erat, semper pium opus fore, censuit: Et quia pro salute animarum Christi fidelium zelosissimus fuit, quare pestilentia infectis Casiminiensis incolis, ad administranda pijs dictis Sacramenta, pio animo libenter se obtulit, quorum non solum animas spiritualibus consolationibus, exhortationibus piis, et Sacrosanctis sacramentis reficillabat et ad felicem agonem disponebat, sed multorum etiam corporalia debilia, panes, cibos, ministrando, refouebat, semper enim cum iret ad visitandos infirmos et peste infectos, praeter Sacramentorum antidota, portabat secum in abundantia victualia, indigentibus, distribuebat charitatiue, quo genere pietatis sui, insigne exemplar omnibus: Tandem infectus ipse (fere post 4 hebdomadas ex quo P. Gabriel ut sup decesserat) grauiter infirmari coepit, cum ex animo pro consolatione animae sue cuperet habere Confessarium, ut sic se cum maiori praeparatione ad felicem exitum animae suae disponeret; et cum iam desperaret de Confessario (quia nullus Sacerdos erat in Conuentu) seipsum disponebat, per pios actus et affectus animam suam Deo commendando: interim ex inopinato (Deo sic ordinante, et pium eius desiderium exaudiente) adfuit ad portum Conuentum P. Antonius Piotrouicius

qui

(qui manebat in quadam villa) vbi eductus præfatur Fr infirmus Confessionem Sacramentalem peregit, absolutionem generalem omnium peccatorum obtinuit, alijs sequenti die, graui morbo exhaustus, placide vitam cum morte cõmutauit. anno et die vt sup. et mortalitatis onus ibidem deposuit.

F. Angelus Stobnic. mortu.

Die 6 Decembris. Dilectus Deo et hominibus Fr Angelus Stobnicen Laicus: Vitæ puritate, simplicitate, sinceritate et moribus Christi ac nomine verè Angelus, hac ipsa die è terris à Deo euocatus inter cœlites (vt pie credo) adscribi meruit: Erat alumnus Prouinciæ, professione humilis Laicus, loco et parentibus humilibus, in Oppido scilicet Stobnicen natus, humillimisq seruitijs à prima ætate addictus, vt à minimo gigantur magnus futurus erat inciperet, quia parvus in sæculo reputatus, in Religione clarescceret. et de facto claruit, magnus in virtutibus exhibit. nam iuuenis existens, hibicinem egit in Aula Illmi D.D.X. Comitis à Tarnow Tarnowski. Castellani Dendeñ, iuuenis ætate, sed adulta virtute, nam in eo conuenerunt in vnum, aula et pietas, iuuentus et integritas Militaris seu demissio animi, et honestas et circumspectio in omnibus actionibus. Aulam quidem iuuenis sequtus fuit, sed vitijs aulæ nequaquam se contaminari passus est, petulantias enim et delicias aulæ abhorruit, imò adolescens cum esset, in strepitu aulico, simplex, rectus corde, timens Deum et recedens à malo erat. Dominum Deum: B. V. Mariam, diuos ões vera fide, pietate ac religione semper coluit. In aula tanquam vernans rosa inter spinas, odorem Christi bona conuersatione sua spirabat, fuit animo demissus, auribus religiosissimus, oculis verecundus, verbis grauis et pudicus, in loquendo parcus, ita vt omnis probitatis exemplar esset, hinc beatus vir erat qui potuit transgredi et non est transgressus, facere mala et non fecit.

et

et merito omnibus bonis placidus, omnibus amabilis fuit sed precipuè ipsi Illmo DD. Comiti et Castellano qui eius mores bonos considerabat indefessè, ob suam probitatem, sinceritatem et simplicitatem animi gratus, et acceptus erat, qui illum in sua adolescentia etsi reluctantem, vt quondam Josephum Pharao preficeret, aulæ suæ dispensatorem præfecerat: Quo in officio sic fideliter, tamq; prudenter se gessit, vigilans super familiam Dñi sui, vt integritate prudentia, candore, comitate, sobrietate ac vigilantia sua publice oes aulicos, priuatim singulos, imo totam familiam Dñi sui obligauerit sibi, omniq; fauorem sibi conciliârit, neminem fastidiens, nemini iniurius, omnibus æquus, charitatiuus, vtiq; oes sine querela vixit, et ob suam dexteritatem in agendis, celeq; solertiam in exequendis munere sibi cõmisso, in dies maiorem Illmi Comitis, Dñi sui gratiam et fauorem experiebatur: Dum igitur in aula non paruo tempore adolescens sic versaretur, dum in certa spe præmia amplissima, ampliss. præmiorum dignitatis q; copiosas haberet, dum mundus ipsi floreret oesq; applaudderent: ecce hic ille oia spreuit, promotionem reputauit vanas, dignitates fugaces, cuncta mundi oblectamenta spurcissimas, dixit, pompas mundi contemnebat, carnis illecebras fugiebat, à vitijs aulæ diligentissime seipsum custodiebat, solius conscientiæ diligentissimus cultor, virtutisq; mirificus amator exhibit, denique mundo et eius vanitatibus valedicere et arctam pœnitentiæ viam in Religione aggredi maturum iam constituit, mentemq; suam Illmo Dño suo aperuit, condolut ille vehementer, quòd priuari debuisset, tam probo, tam fideli, tam prudenti dispensatore aulæ suæ, et quem in aula promouere ac honorare, decreuerat non tam proposito eius pijssimo contradixit et libere dimisit, et quam diligentissime fratribus viris cõmendauit,

suscepit

susceptis, et ab aula velut vernans rosa è spinis singulari Dei prouidentia, erephus, ac in Religionis viridarium transplantatus, suauem odorem Christi, conuersatione sua pia et religiosa edere cepit: neq; absq; diuino oraculo, nomen F. Angeli indutus habitu religioso, accepit, nam secundum nomen suum sic et laus eius erat, sactus enim religiosus, vitam ferè Angelicam, piam, exemplarem, morum grauitate plenam, toto vitæ suæ tempore, duxit: Humilis Laicus et expers literarum, sed virtutibus vt potè pietate, puritate, simplicitate, sinceritate, ac deuotione Sacerdos et cultor Dei magnus, iuxta sensum Magni viri Cornelij à Lapide, dicentis. Quisquis (inquit) omnibus præceptis cælestibus obtemperat, hic verus Dei cultor est, cuius sacrificia sunt, mansuetudo animi et vita innocens, et actus boni, quæ oia qui exhibet, toties sacrificat, quoties bonum aliq̃d et pium fecerit ri et profectus Frater Dignus operarius in vinea religionis effectus et fidelis cultor Dei, inuentus est, non immerito enim Sacerdotem magnum fuisse diximus, religiosam enim vitam professus, in assiduo exercitio virtutum exercuit se, feruidus erat et ingenti amore Christi æstuabat, pacifica bonitate abundebat, grauis, humilis, obediens et hilaris, pauca verba loquebatur, sed multa opera bona exequebatur. Coram Deo ambulabat semper, nec à præsentia eius vel punctum recedere videbatur, videq; frebat, quod quidq̃d operaretur, non solum in spiritualibus, vt potè, orationibus, diuinis, officiis, meditationibq; recollectionibus, et solitis exercitiis religionis, quod oia cum maxima pietate perfoluere pro laude Dei satagebat, sed in exterioribus quoq; negotiis et indifferentibus, corporalibus scilicet et manualibus operibus, vt potè circa curam culinæ vel horti, vel cellarij et Cæpæ

et q̃dq̃d

et quidquid aliud ex merito obedientiæ faciendum erat, ores actus horum officiorum ad laudem Dei offerre videbatur, atq; in his exterioribus operibus sic fideliter et devote laborabat, ut semper sibi prouideret tempus orationis, et ne nimius labor spiritum deuotionis extingueret. In oratione enim die nocteq; iugiter occupari solebat: maximo ferebatur animo in Christum, tantoq; pietatis affectu, Vnicæ Passionis memoriam recolebat ut ex pio affectu et compassione dolorum Christi, cor et anima eius liquescere videbatur: Augustissimum Sacramentum Eucharistiæ, mirabiliter venerabatur, missaq; sacrificio pissime et deuotissime inseruiebat: Sacerdotes ut ministros Dei et dispensatores mysteriorum Dei, summo honore prosequebatur: Obedientissimus erat et insigni paupertate diues, nihil sibi et mansuetus, sed vel maxime erga Fratres et proximos charitatiuus semper fuit, rogatus à Fratribus promptus erat: Silentii, solitudinis laboriosq; amantissimus: Otium animæ inimicum et eius germanas sorores, vaniloquium, curiositatem, multo magis peruersa verba ex animo fugiebat: Patientiæ, abstinentiæ, et omnium mortificationum amicus erat, tantoq; conscientiæ nitore adornabatur, tali q; castimonia præfulgebat ut virginitatem illibatam conseruare gauderet. Quod reliquum est omnis pietatis et probitatis exemplar ad imitandum factus fuit ut merito ab omnibus Fratribus Patribus etiam grauioribus vnice amaretur, et ut Angelus terrestris, et verus seruus Dei veneraretur; sic igitur cum vitam traduxisset, ad extremum Patribus peste infectis seruientibus, ipse quoq; Patribus eisdem se obtulit ad inseruiendum, et maxima cum charitate ministrabat in Conuentu Casimiriensi tandem peste infectus, cum prædicate Confessus Sacratissimus Sa-

cramento

cramento ~~mortus~~ sanus existens, munitus esset, quanta potuit cum devotione et pietate resignationem exilium suum (infirmus existens) de hac vita mortali per prios affectus Deo comendabat, et cum non haberet Sacerdotem à quo ultimate à peccatis absolueretur et Sacro viatico reficeretur, seipsum in simplicitate cordis pro posse disponebat. Proximam autem mortis sue horam (invalescente morbo) sentiens, in Ecclesiam se duci poposcit, ubi conspitutus adorauit vera fide et pietate Christum in Sublimo Sacramento existentem, et desiderium quo tenebatur sumendi eundem sacramentaliter, exposuit (quo ipso ~~sacramentaliter~~ spiritualiter communicauit) sam D. Augustt. Crede et sumpsisti &c) atq; adhuc fidei, spei et contritionis se munions, pro lucranda plenaria Indulgentia flexis genibus et expansis manibus (duobus scalaribus brachia eius sustinentibus absolut, quibus absolutis adorato Christo, deductus in cellam, in lecto resedit, et caput super lectum reclinauit, et mox placide et pie (cum adstantibus astantibus expirauit, maximo desiderio sui Fratribus relicto, atq; sic ex hac miserabili vita commigrauit ad Superos in Christo, atq; conditus in Eccla, spe future resurrectionis gaudet, anno et die vt sup.

Pestilentia sublati Fres in Conu Stobnicen.

Fr. Juniperus Gliuic. moritr

Die 30 Octob. Frater Juniperus Gliuicen Laicus, Religiosus vitæ exemplaris, extremam diem vitæ suæ concluſit: Professione quidem Laicus fuit, sed eximia morum grauitate et religiosæ vitæ perfectione præditus: In adolescentia sua in census Dei amore, quæ mundi sunt spernere cœpit, et vitam religiosam vt Deo et conscientiæ suæ libere vacare posset, prælegit. Supplex igit accessit ad Patres nros, petens humiliter vt ad religionis habitum, susceptus et in gremium religiosorum Reform annumerari dignaretur: Cum autem à Pr. pro more Religionis examinarch.

adolesc

adolescens pudicus, sanctus, (Cellarius erat) moribus et conver-
satione bona florens, bonæ indolis et sufficienti doctrina, seu compe-
tenti literatura pro clericali statu, inuentus fuit, et propterea numero
clericorum eum annumerare Patres decreuerant, sed renuit ipse
ob humilitatis suæ deuotionem, dicens se indignum et ineptum esse
vt quando Sacerdos fieret ad religionis officia humiliora et abie-
ctiora, vt potè ostiatim abluendas pedes fratrum lauandos et cætera
huiusmodi aptiorem se esse affirmauit et fortiter restitit vt in nu-
merum Fratrum Laicorum, eligeretur: Compos voti sui factus, omni con-
tentione vitæ religiosæ exercitiis et perfectioni studuit, breuis
virtutum amator, in virtutibus profecit: In suscepione habitus
sacri nomen Fris Juniperi acceperat, non absque, verus enim
Juniperus, vita et moribus fuit, imò Beati Juniperi, quondam
sanctitate magni et perfectione clarissimi, non impiger imitator
et æmulator factus est, nam paupertate, abstinentia, humilitate ar-
dentissima erga Deum et proximum charitate, nihil gratius habuit,
Verbo, vt verus juniperus odorem Christi suauem proferret
gestire juniperos S. Franciscus in hortulo suæ religionis, plures habe-
re optauit: Item castissimus fuit, virgo quippe et ab omni iniqui-
namento libidinis, alienus, honestate morum singulari conderatus
adeò, oculorum et linguæ suæ, custos vigilantissimus, vt mu-
lierum non modò conuersationem sed et colloquia et introitum
abhorreret. Puritate conscientiæ et innocentiæ vitæ, nitebat, hinc
saepius cum magna contritione peccata sua sacramentaliter confi-
tebatur, Sacratissimum Sacramentum Corporis Christi, maxima cum
præparatione et pietate sumebat: Missæ sacrificio hilariter et
libenter interuenibat, Sacerdoter debito honore prosequebatur.

Et eorum

et eorum manus, maximè post celebrationem genuflexus devote osculabatur: Obij acervimus lapis fuit, propterea, vt haberet certam occupationes materiam statui religioso convenientem, artem Sartoriam (cum seculari existens petitionem ageret) in religione didicit, et non solum circa habitus Fratrum et cetera indumenta eorum, laborabat continuè, sed etiam apparamentorum Ecclesiasticorum, egregius Magister erat, et ideò officinam Sartoream toto tempore vitæ suæ religiosæ, curabat, sed et Culinæ. Camerarij. Janitoris. Provisoris officia sæpius, in defectu Fratrum et pro expectatia temporis, ex obedientiæ merito, libenter susciepiebat, et maxima cum charitate et diligentia satisfaciebat, sudabat, sic tamen labori manuali operam dabat, vt etiam animo et spiritu Deo conjungeretur: Eleemosynam libenter emendicabat eo, quòd ea (inquiebat) veri servi Dei, sustentaretur; Quia verò gravis, dexter, bene morigeratus, intus et extra mortificatq, in sutis adhibitus cautus, erat, et ideò sæpius quæstuarij onus, ei imponebatur, et non solum graviora Fratrum pro tempore comitè assocciabatur, sed de industria vel maximè discolis Fratribus, secundum exigentiam personarum et temporum, vt eorum conversationis esset testis fidelis, in comitem assignebatur, in præsentia enim eius nullus Fratrum audebat dicere vel loqui, multò magis facere aliquid, quòd non deceret religiosum, iam verò si aliquando tale aliquid acciderat, ex charitate fraterna, admonebat, corrigebat et rogabat, delinquentes, ne talia ppetrare deinceps auderent, nunquam tamen aliquem coram Superiore (nisi esset notorium et publicum) accusavit, nisi prius fraternè (juxta Christi D. præceptum) admonitum

et non

et non correctum: In visitationibus autem, tam Provincialium Minis-
trorum, quàm Commissariorum Sedis, nihil unquam referebat, nisi cum
consilio Confessarij proprii, timens ne aliquid contra conscientiam
puritatem faceret vel admitteret in his relationibus: in quo verè
pium exemplum ad imitationem Fratribus alijs reliquit, qui fal-
silis vel occulta vel correcta, vel frivola in Visitationibus referen-
ter graviter aliorum famam, sed suam conscientiam graviùs ledut
Mitto ipsius abstinentias, carnis mortificationes, summas Obedientiæ proprio
aliarumq; virtutum exemplia, recensere: Tentationibus suis caruit
sed sibi nunquam subiacuit, imò fretus auxilio diuino facile de
uicerat semper: Stupendis eius duo exempla ad imitationem et
cautionem nostram, omittere quod valeo. nec possum: 1. Fuit aliquod
cum gravi Patre in Aula cuiusdam nobilis, cum Pater ille circa Confessio-
nem excipiendam, infirmæ Matronæ, tum etiam circa exorcisationes non-
nunquam moratur fuisset in Capella, prospicit Fr. Laidio videlicet de Capel-
la transiit ad commune Hypocaustum, et ubi solus sedens aravit, quem ex
camera proxima, duæ Virgines nobiles et nubiles viderunt solum, ipsum
ad Cameram suam invitabant, ipse putans humanitatis causa se invitatum
gratias eis egit pro tanta beneuolentia, ire, ire tamen recusavit, nec iuit.
et illæ (Cupidine Dei himine) oculis nutus, oculis signa per verba levia
imò lascivia eum ad se alliciare et trahere voluerunt, palam eum ad
impuritatem et lasciviam, invitarent et inciterant, quod cum ipse
advertisset, palam, cognovisset eorum malitiam, zelo Dei ductus, easdem
non solum verbis acribus serio increpavit, sed chorda duris à pepulit:
Hinc docemur, qualiter in cellis et in domibus secularium Fratres nostros
cautos esse oporteat: Aliud Manens in quadam Conuentu, quoties quen-
dam Patrem necesse fuit exire in Civitatem, frequ- totiens eundem Fratrem Juni
plerum ut gratum socium à Superiore impetraverat, sed cum ille Fr.

quod

quod idem Pater absq; vlla necessitate quandam domum sæpius visitasset et leuiter cum quadam femina ageret, charitatiue et fraterne eum admonuit et rogauit, ne amplius secum descenderet in illam domum vti fuisset iam de prauo consortio mulieris, de quo cum ædi et alio eundem admonuisset, nec se ille correxisset, et Superiori de his admonitus, dissimulasset, timens suum periculum vti amans honestatis religiosæ, palam coram Superiore et Comunitate protestatur est, quod nollet amplius associari eidem Patri, ire in Ciuitatem, nec tamen causam suæ impatientiæ sub ob diffamationem personæ, propalauit: et eo facto magnum exemplum honestatis fratribus nris, reliquit ad imitandum et cautelam: Cum 7 peregrini et octo annos in religione pie vixisset, et omnis probitatis et pietatis fratribus nris exempla plurima dedisset, incidit eadem in grauem et lethalem morbum atq; post paucos dies præmunitus Sacramentis Eccle. siæ plenus dierum et meritorum abundans ad vitæ terminum peruenit atq; in cœmeterio Conuentus Strbnicen (ob suspicionem pestis quæ tunc grassabat per Poloniam) humatus requiescit in quiete.

P. Stanislaus Bedzin. morit.

Die 11 Novemb. Pater Stanislaus Bedzinen. Confessarius primus professus et alumnus Reformationis nrię. Vir pius, modestus, morum candore et elegantia vitæ præditus, qui in rebus humanis hanguit. litztem animi, summum bonum esse putauit et id ipsum solum quærere toto tempore vitæ suæ, videbatur; eaq; de causa, alienus ab omni ambitione vtq; semper vixit, vt nemini molestus, omnibus gratus et iucundus esset, et dum hic ageret pestilentiæ causa infectus, præmissa deuota susceptione sacramentorum exuatur annis (prope 60) et meritorum maturitate, hominem exuit, religionis anno 30. et in cœmeterio Conu Strbnic exuuiar corporis sui, iterum animandas, deposuit.

Die

Die 14. Novemb. Frater Leo Richtsovius, Laicus Sumidis professione F. Leo. morit.
sed magnus servus Dei religione et perfectione, qui forma et exemplar
virtutum facilè putabatur, cum esset, mitis, simplex, humilis, absq; ma-
litia sincerae mentis, vocationis suae et regularis observantiae amantissimus
et zelosissimus executor, officia religionis viliora et abiectiora, ma-
gna cum diligentia explebat, tantaq; fuit humilitatis ut per totam vitam
suam in religione, cuilibet obsequio Fratribus ministraverit, quare sor
et aliae virtutum suarum praerogativae et inculpatam vitam suam, Chri-
sti odor suavis exhibit in omni loco, pestilentia infectus, Sacramentorum
antidoto praemunitus pariter Religiosus obiit, mortalitatis anno in Stobnic
Coni Coemeterio, depositus. Aetatis quinquagenario maior, Religi 25. annorum

Die 15. Novemb. Frater Felix Prasnen Confessarius professus Reform. F. Felix morit.
Vir multa humilitate, charitate et paupertate praeditus, ac maxime
virtutis patientiae et resignationis exemplar, nam fere toto tempore
vitae suae religiosae valetudinarius fuit, multaq; infirmitate pacien-
tissimè tolerata visus est, ad extremum pestilentia infectus praemis-
sa debita susceptione Sacramentorum omnium, patientiae suae accepturus
mercedem, migravit ad Deum, et in Coni Stobnic ad alios
Fratres appositus, ibidem expectat donec veniat immutatio eius.
Aetatis suae quinquagenario maior, Religi 22. annorum.

Die 18 ut sup Frater Dominicus Sedominen Vicarius Coni Stobnicen F. Dnicus
Vir probitate, mansuetudine, fide, officio, et exemplo praeditus, praema- Sedominen
turis succubuit fatis: In observantia Provinciae huius Poloniae professus, morit.
et cum esset studiosus et Regularis observantiae purioris amator,
et altiorem vitae gradum mente revolveret, de legitima licentia
ad Reformationem nostram transiret, et ex nunc capit omni contentione
animi in studio virtutis ad bravium perfectionis observantiae regul: aspi-
rare. Unde ob bonam suam conversationem, cito officiis Religionis

ut pote

ut potè Prædicatoris Vicariatum et Guardianatus condecoratus fuit et dum officio Vicariatus in Sandomiren Conventu fungeretur, Fres in eodem Conu pestilenti aura infectrentur, ille cum immensa charitate, Fratres infectos, lato et prompto animo, salutem eorum, vitæ suæ præponens Sacramenta salutis ministrabat, tandem ipse peste infectus, Sacramentis Ecclesiæ receptis, acerba morte exhinctur, pietatis suæ mercedem accepit, anno et die ut sup: et ad alios appositus, ibidem supremum expectat diem.

Die 22 Novemb. Fr Ludovicus Liskowski Clericus, professus Reformationis, probitate et innocentia vitæ florens, fato immaturo exhinctus est: Erat is in Civitate Brecen Diœcesis Cracovien oriundus Civium Patrum, piis, deuctis, honestis locupletibus, parentibus natus, Cujus Parens inter primarios Cives Brecen Consulem egit et ob egregias suas virtutes à Fratribus nostris in Syndicum seu Procuratorem Apostolicum Conventus Brecen electus fuit, quod officium per plures annos cum laude summa, satisfactione Fratrum, amicissimus Fratribus existens usq; ad mortem (suspiravit), gratiosus puer, videbatur virtuti et pietati natus prout eisdem semper vixit, quare inventus cujus spes erat omnium bonorum, quam in schola Parochiali studiis bonarum humanitatis non sine profectu bona, consecrauerat: Adolescentiam vò suam ad Lycæum Academiæ Cracovien transferens, optimam indolem et præter ætatem præcox ingenium natus, eam honestis moribus, tum quoq; disciplinis bonarum sic excoluit, ut post duos aut 3. annos, ad publicas lectiones et Philosophiæ auditionem promotus fuerit: Certè erat adolescens, deuctus, pudicus, modestus, neminì molestus, parentibus et præceptoribus obse-

quens

quens, omnibus benevolus, familiaribus et condiscipulis suis officiosus, propterea cunctis amabilis et gratiosus fuit et cunctis præcipuè ab parentibus, amicis optimam spem et expectationem de se faciebat, quod esset futurus aliquando per promotionem Reverendissimus ac excellentissimus, promotionum, graduum honorum et dignitatum capax, necnon verus et fidelis Dei cultor, Patriæ ornamentum, Parentum solatium et amicorum delicia: Sed et ecce præter spem et opinionem eius suorum illustratur speciali Dei gratia, mundi humultum fugere, vanas eius promotiones et promissiones frivolas spernere, vitam tranquilliorem maturè quærere, Deo maturiorem ætatem suam in Religionis statu consecrare pie decrevit: Igitur resoluto animo (inscijs parentibus) Patres nros adiit, receptionem sui ad Ordinem et habitum religionis supplex petijt quod et obtinuit: Ita sic perfectionis viam aggressus, strictam ab inibio præclara et citra ætatem, maturæ ingenij et virtutis specimina edidit; nam in Deum prius, in cultu gloriosæ Virginis matris Christi devotus, in orando fervens, moribus innocens, spiritu demissus, gestu modestus, non verbis procacior, non voce petulantior, omnibus benevolus, in omnibus vel de himens Deum et recedens à malo, strictus sui observantissimus et amantissimus exstitit; quare ob probitatis suæ exempla, studio Philosophico ex Capitulo Provinciali eodem anno celebrato, applicatus fuit et Suius gratia ad Conii Stobnicense, ubi solitarium et à tumultu sæcularium alienum, à peste hunc per Poloniam grassante securiorem missus fuit. Studiorum cæ

sed.

sed qui secuior Conuentus pratabatur, hic cibus infectq maiorem Pueris cladem attulit: Vix dum enim inceptum fuisset studium, statim pestis ibidem atrociter grassari cæpit; eadem quoq infectus Fr Ludouicus, qui ab ipso principio infirmitatis suæ, mortem suam præsentiens, se ad piam mortem per Confessionem Sacramentalem, generalem à peccatis absolutionem et Sumptionem SSmi Sacramenti, disponere studuit et contra vim morbi affectibus et adibus piis, fidei, spei, charitatis reflexionis, munivit: ingrauescente autem morbo ipsa die Octaua Purificationis V. Mariæ, deuotè viaticum Sanctissimum suscepit et oleo sacro inunctus fuit: deinde Litanias de Omnibus Sanctis et orationibus flexis genibus deuotè orauit, decumbens, in lecto Hymnos solitos in honorem B.V. Mariæ, illi horum exitus sui cimentando, pie decantauit, postmodum Confessarium suum ad se vocari fecit, qui cum accessisset ad fenestram, vbi infirmus decumbebat et se abisse in promptu ad succurrendum ei si opus eet demon strasset, ad eum Fr infirmus dixit Ego iam morior, orate pro me rc et interim Hymnum Aue Maris Stella cantare cæpit Sacris deuote et affectuose et cum venisset ad illa verba. Monstra te esse Matrem, conticuit et placide expiravit, animam ac piam animam per manus gloriosæ Virginis hac die præsentatæ, in templo gloriæ Dei omnipotentis, præsentari meruit. Actus suæ animæ Religionis 3. Post cuius mortem caro eius demorthra aliàs subnigra et subfusca, alba mollis et tractabilis vt infantis quieri viri, facies vero nitida et rubicunda, aspectus iucunda (innocentiam eius designans) facta fuit.

sic, merede innocentiæ et pudoris cælo commendata
facta fuit. Corporis sui spolia in spem resurrectionis in Cœmeterio
Eccl'æ Strbnicen, non sine dolore Fratrum, deposuit anno die ut sup

F. Joes Clerig morth

Die 22. Novemb. Frater Joannes Bystrzyciur Subdiaconus Cracovien
ravum exemplar pudicitiæ et modestiæ, adolescentiæ suæ finem clausit.
Erat adolescens generosæ magnæ expectationis, et quem à puerilibus
virtutibus in suis annis enutrire visa est: Qui cum in bonis literis
tenerioves annos in Alma Acad'a Cracovien expolivisset, ex speciali
gratia Dei, amore Dei incensus, in adolescentia sua servitio
Eiusdem in Religione viæ se mancipavit: Hunc Religio purum
et pium Dei servum et cultorem [illegible], in dole egregia, in-
dicio provectum, forma venustissimum, ravæ pudicitiæ, moribus
honestissimum, sub vocationis religiosæ amantissimum, omnis denig
probitatis et virtutis exemplar agnoscens, solatium et iuvamen
in sua maturiori ætate, sibi allaturum sperebat, neq; sua spe frustra-
ta fuisset, eodem in studio Philosophico, cui applicatus fuerat,
toto animo incumbente, ut præconceptæ de se opinioni satisfaceret,
nisi implacabilis Parca, in florente ætate, filum vitæ eius fu-
cidisset: Etenim pestifera lue oppressus occubuit, cum se devotissime
ad mortem præparasset. Sanctissimis Sacramentis, munitus, sepul-
tus in Cœmeterio Eccl'æ Strbnicen. cum alijs ubi futurum iudicium
Dei generale expectat. Ætatis suæ. Relig. 7. xix.

134

P. Bernardus Gorsaig monach

Die 29 Novembris. Ordus in Chro Pater Bernardus Gorsaius Guardianus Quarentus Stobnicen, Vir summa pietatis et probitatis, vitæ perfectione sublimis, vitam presentem cum futura cælesti feliciter cõmutauit. Qui in adolescentia sua Deum timere, bene agere et a malo recedere cupiens, Deo supplicabat vt sibi scientiam Sanctorum, et rectæ vitæ, morumq normam demonstraret, dicebatq cum Psalmista, Deduc me Dne in semitam mandatorum tuorum &c et Ostende mihi viam rectam: quare instinctu diuino afflatus Ordinem S. Francisci, institutum PP. Conventualium amplexus et professus est, et mox ab initio ingressus, omnibus religiosi status exercitijs virtutum, enituit. Erat adolescens cum summa grauitate, mitis et suauis, taciturnus, modestus et deuotus, professionis suæ amantissimus et institutj sui cultor observantissimus, cuius zelo semper æstuabat: Cumq videret antiquam et auitã observantiam Franciscanam in multis deficientem ac labefactatam, nimium angebatur, Deumq precabatur vt modos et media ad puram observantiam et disciplinam pristinam restaurandam, concedere dignaretur: dum autem cognouisset quod Reformatio inter suos Conventuales stabiliretur, disciplina regularis Franciscana purior secundum mentem Constitutionum Summi Pontificum restitueretur seu firmaretur suo suo, felicem se putauit, quod se superstite id fieret et suum desiderium quo tenebrõ de restauratione pristinæ observantiæ impletum fuisse, pie existimabat, ideo ad eam ampledendam deuoto affectu et lato animo se obtulit: multo magis gaudebat animus, cum audisset, ab ipsomet Rdmo Patre Jacobo Bagnacabalen Generali Magistro Conventualium, eo tpe

persu

personaliter in Regno Poloniæ exigente et Conuentus Pro-
vinciæ Polonæ Conventualium visitante, Reformationem illã
nouellam, authoritate sua firmari, optimis legibus et san-
ctissimis Constitutionibus quibus observantiæ priscæ candor
felicius firmabatur: Fratresq illius ad tenaces vestigia
S. Francisci sectanda et amplectenda incitabnũ) munivit;
A quo etiam ipsomet Rdmo ob suas egregias virtutes et
præclaras animi et corporis dotes, ac zelum observantiæ,
Magister Novitiorum in Conventu Pizdrensi eiusdem Refor-
mationis, institutus fuit, quod officium maxima cum laude
et pio exemplo, suscepit ac plurimos Novitios in pietate
eruditos seu educatos, filios bonos Reformationi illi peperit, quo ipso
Reformationi illi maximè profuit: Sed cum paucis enim-
sis annis Reformatio illa Conventualium, dolose supplan-
tata et extincta fuisset, Fratres illi alumni per diversos
Conventus Provinciæ dispergerentur, profitetur Pater zelo
purioris perfectionis et observantiæ genuinæ regulæ S. Fran-
cisci flagrans, ad nram Reformationem hinc extinctem trans-
migravit. Ubi ex Magistro celebri Conventualium factus fuit
tyro humilis et Novitius, qui etsi cessaut primum esse Magister ver-
bo et sermone in Reformatione nra, sed verè Magistrum egit
exemplo bono, et pissima sua conversatione, [illegible] omnibus tam Novitiis
cet non eam doctrinam habuerit quæ in scholis acquiritur virtutes et veri bonam
ea certè abundauit quæ de cælo dimittitur, atq ita ut
magni vivi patres obtinuerit. enituit enim in eo luculenter singu-
laris prudentia, sedula vigilantia, dulcis benignitas, summa
exemplaris omnis probitatis. primus erat in Choro ad orati-
onem.

onem, in silentio, in opere manuali, in reliquis obsequiis exequendis, in exercitiis et mortificationibus solitis Religiosis adimplendis absq; omni respectu, profundissima item humilitate et propriæ vilitatis cognitione fuit exornatus: Cumq; annum probationis sui statis (qui in nullo fuit dispensatus) sicut cæteri Novitij Clerici, laudabiliter et exemplariter exegisset et professus fuisset Regulam genuinam servare, statim, ob suas singulares gratias et varias virtutes quibus exornabat, de consilio et assensu Patrum, Magister Novitiorum institutus fuit, quod munus cum humilitate et resignatione magna suscepit, et tanta prudentia, solertia et vitæ suæ exemplo, sanctæ et cordis teneritudine administravit, ut erga Fratrum, etiam Professorum animos sibi conciliaret: Et quamquam in se asperus et severus esset, alios tamen ut potè Novitios et novellos professos eximia sanctæ et sinceritate hortabat, cum et pergrata alloquia esset, et spirali lætitia exultare semper; Novitios in summa pietate, timore Dei, modestia, mundi contemptu, sui despicientia, humilitate ac paupertate, mortificatione sensuum tam interiorum quam exteriorum, cæterisq; monasticis rebus quæ veros decent religiosos erudiebat et educebat, ut Reformationi suæ genuinos Dei et filios S. Francisci esse peperisse, agnosceretur, non tam doctrina quam exemplo vitæ suæ, manifestè in se ostendens humilitatis magnitudinem, zelum gloriæ Dei ac salutis animarum, devotionem in precibus recitandis, in Missis faciendis et cœlestium rerum contemplatione, ut videretur potius in cœlo conversari, et à se alienari atq; seu conjungi: Ipsa etiam compositione corporis externa et conversatione religiosa, intuentium oculos ad virtutem. Et cum hu

— nestate

nestatem alliciebat: Tertio anno magisteriatur sui in grauem morbum incidit, quem miti animo et resignatissimo sustinuit, ac restaurationis sanitatis gratia Cracouiam vectus, et postquam conualuit, non quidem amplius ~~Nouitiorum~~ magisterium officio in Nouiciatu functus ~~fuit~~ fuit, sed tamen nouellorum Professorum et Trium iuuenum vt potè studiis applicatorum vel applicandorum per totum tempus vitæ suæ, curam egit, nam ex industria propter vitæ suæ probitatem, pietatem ac zelum in promouendo bono Reformationis (quod vt plurimum in bona educatione iuuenum consistere censetur) in Conuentibus vbi vel Professorum nouellorum Fratrum erat, vel studia Philosophica et Theologica vigebant, Guardiano aut Vicariis instituebatur et collocabat, vt curam professorum ipsorum iuuenum haberet, et eosdem solidè vigilantia sua in disciplina regulari, et mortificatione retineret, quod quidem munus semper cum ingenti solertia, diligentia, cura, charitate, religiose et cum laude exercuit, et multis ad professum spiritualem et pietatem sectandam, author, extitit, maximè cum seipsum bonorum operum, et exercitiorum pietatis præberet ad imitandum exemplum abundantissimum: Magnam diligentiam semper adhibebat in iis quæ pprio vocationis vel obligationis erant; tranquillitatem secessumq turba ex professionis desiderato præstitit, an recte necne, certent ingenia, ideo raríssimè è Conuentu foras exibat. Feruidus erat in oratione et in diuinis pientissimus, tantoq spiritus feruore missæ sacrificium, præmissa semper sacramentali confessione, (cui singulis diebus Christi grauiinfirmitate prælpeditus) peragebat vt totus absorptus videretur in Deum Christum, tantoq feruore Ecclesiam petebat, Chorq pro diuino officio persoluendo iugiter interfuerit, etiamsi alio

quo

Genua debilis fuerit: Orationi flexis genibus quasi continuo vacabat, quare non minum quod complura cælitus dona, vi devotionis, paupertatis, asperitatis, patientiæ, abstinentiæ, modestiæ et fere omnium virtutum incrementa, acceperat; Lectioni spiritualium librorum et vitarum SS. intentissime vacabat et lectione orationem coniungebat et quod intellectu speculabatur, postea affectione et devotione exsequebat seu opere implebat; Post Christum speciali honore et cultu B.V. mariam prosequebat, ad quam colendam verbo et exemplo alios incitabat: Canticæ, Hymnos, Antiphonas ab Ecclesia in honorem Deiparæ Virginis decantari solitas, maxima cum devotionis affectu decantari solebat et potissimum Salve regina mater misericordiæ, sic semper decantabat ut extra se rapi videretur, Rosaria. Coronas etc nunquam omittebat: Sanctos oes debita veneratione colebat; Præsentia Dei ubiq delectabi et semper coram Deo cum timore et reverentia ambulabat, credens Deum ubiq esse præsentem, seq incessanter intuevi, unde mente et corpore illi placere semper, intime desiderauit: eam ob causam singula quæq opera quantumlibet minutia singulari devotione ad gloriam Dei faciebat; Finis finisq orum actionum et cogitationum illi, erat Deus, quidquid iniquam agebat, id totum pura divinaq possidebat intentio: hinc constantiæ puritate maxime delectabat, nec leve vel exiguum peccatum deliberato animo unqm cõmisit, imo oes peccandi etiam venialiter occasiones ex animo fugiebat, et a superflua hominum familiaritate, inanibusq colloquiis, ab inutilibus otiosisq occupationibus prudenter se abstrahebat, sollicitudini et silentio studiose vacabat; totum tempus utiliter ad laudem Dei expendere studebat; ac contra vitia viriliter certabat continuo,

Cum

Cum vero pvrbur esse quam videri mallet, pietatem non solum ipse plenissime exhibebat, sed etiam ex pectoribur aliorum abeuntem, vehementer zelosè. Vide fraterna correctioni multum invigilabat, ita vt si quem verba minus caute promentem, aut aliquid operis irreligiose seu indecenter agentem, audisset vel vidisset, continuo absq; personarum delectu, ab incepto discedere ingenti zelo et prudentia, monebat cogebatq; vel sagaciter alio sermonem convertebat. Ipse verò in sermone brevis, benignus, submissus et humilis, cautus erat, et anteqvam qvidqm loqueretur seipsum intrans considerabat iuxta doctrinam S. Bonaventurę: Vtrum deceret, liceret et expediret loqvi, considerabat inqvam, vtrum verba sua necessaria, et sine scandalo proferri possent et vtrum ad gloriam Dei spectarent: Vir fuit summa cum gravitate mitis, benignus, modestus, candidus, sincerus, moribus pvrbus, erga oes benevolus, concordię necnon disciplinę publicę seu Claustralis amator, bonorum ingeniorum promotor, zelans pro iustitia et aequitate depugnans: Nedum Regulę, sed legum et consuetudinum religionis observantissimus, omnibus ad oia beneplacita paratissimus, infirmis, senibus, et debilibus magnam exhibebat charitatem, et dono discretionis excolebatur, in conversatione et consuetudine cum iucundus et eo candore, vt nullius cordis et oris dissidium in eo cerneretur unqvam: hinc omnibus domesticis et extraneis charissimus fuit, summeq; apud oes gratiae et authoritatis: Denique ea fuit in Deum pietate vt avitę religionis Franciscanę cultor existens ferventissimus et in ea promovendą laboris patientissimus, vivum in se exprimeret exemplar: Superioritatis et privatę vitę, singularis forma esset

semper

semper. Insigni paupertate diuer erat, quam sic adamauit vt nullius rei vsum, nisi quem necessitas vel vtilitas exigebat, sibi applicaret, habitu nusqm̃ nouo vsus est, sed semper veterano, obsoleto repetiato, preter vestitum vel indumenta nihil vnquam habuit, et dum transiret ad aliquem alium Conuentum, nihil amplius preter Breuiarium secum asportabat. Humilitati vti ceterarum virtutum Parenti et altrici maximè studuit et optauit nesciri potiùs quam cognosci, et contemni magis quàm laudari. Nusqm aliquid se esse existimauit, nec opera et exercitia sua quamtumuis pia, apud se magnificiebat, sed oium ingratissimum et vilissimum se reputebat sine omni fictione, deprimebatq se infra oẽm creaturam propter Deum, oes bnes etiam eos qui se aliquando odio habebant sincera charitate diligebat, nullum despiciebat, de nemine male iudicabat, ea quid in aliis videbat vel de illorum statu audiebat, in meliorem partem interpretebatur, Panem supposito sacco humeros obtegim, maxime cùm esset superior, mendicabat. Fratribus iuniorib⁹ pedes lauebat, et quodq viliora obsequia pro occasione non abhorruit exequi. Propriam voluntatem omni studio in se mortificabat, et voluntatem Diuinam singulariter amabat et Dei amore libenter et prompte Superioribus in oibq quæ licita erant, obediebat, relinqns proprium sensum et abnegans seipsum in ôibq. indeq virtutem in religione in mxã tranquillitate transegit et tranquillitatem animi summum bonum eẽ censuit, ideoq ab omni ambitione semper alienus fuit et oẽm superioritatem, preeminentiam eẽ prelaturam abhorruit quam tamen Superiorum authoritate subire coactus, humiliter ãministrare non dedignabatur; nam officium Ordinis vti discretus et

Guardianatus. Vicariatus. Custodiatus frequenter fuit condecoratus: Porrò in Guardianatus officio constitutus, ita se semper gerebat ut vigilantissimi Pastoris, et pientissimi Patris partes expleret. memor sententiæ D. Hieronymi aientis: In te oĩum diligentiũ oculi, domus tua et conuersatio quasi in specula constituta, Magistra est publicæ disciplinæ. Hinc ipse Regulæ Statutorum, Diuinarum, observantia superabat ceteros, in alta specula positus vide alios videret et ab ijsdem etiam videretur, non solum ab oĩ malo exemplo, sed à quauis mali specie se cohibebat et à licitis sæpè abstinebat, ne videretur nimium sibi indulgere: magnamq; adhibebat diligentiam, in ijs quæ pprii muneris erant et non solum ea quæ grauioris momenti erant, et præcepto Regulæ et Legum observationi prescribebnr seu ordinebnr, studiosè curabat exequi, sed minimas quasq; res, exiguas observationes et cæremonias, opere complere per se satagebat: non enim æstimauit se magnum in virtutibus profectum facturum, nisi sibi minimorum curã cordi esset: sciebat namq; Christum minimorum obseruãm in suo obsequio magnificare et ab his perfectionem velle dependere, neq; sine illis magni habitis, perfectionem velle Deum in Snę religioſe producere vel eam largiri: Solidam enim virtutem (vt quidam ait) nihil quod gratum sit Deo, minutum computare, neq; consistere et absolutionem suam habere sine his ornamentis et coloribus, posse: Et certe vulgaris opinio fert: Si quem aut perfectionis maximæ studiosum aut perfectum iam fingere volunt hnĕ, non melius id exprimere solent, quam si dicant eum ne quidem minimum violare Regulam etc. nec minimum quod peccati speciem habeat, in eo animaduerti, nec minimum quid omittere

Minimam observantiæ adh.

re quod ad Dei gustum et gloriam facere potest: Pensabat profectus sui diligens dicta Ludovica Blosij mihi Spiritu agentis Qui propter Deum sensualitati voluntatiq; propriæ etiam in rebus minimis renuntiatur ac se mortificat, rem ipsi Deo magis gratam facit quam si multos mortuos ad vitam revocaret,: Et quia sæpius contingere solet ut in parvis rebus, major sæpe inveniatur abnegatio propriæ voluntatis, adeoq; major sit Deo holocaustum quàm in magnis: nam magnitudo mortificationis non ex rebus ipsis quales cunq; sunt pensanda est, sed ex sui appetitus ac voluntatis in contrarium invictæ victoria, quod victoria in parvis rebus sæpe major est et coram Deo magnanimum quà non vero magnus affectus per observantias minutorum in Deum proditur, non enim ut ait S. Ephrem ad actionem respicit Deus sed ad propositum voluntatis. Et non intuetur quid fit sed quo quid studio et intentione peragatur: Quare profectus sui teneritudine amoris Christi ductus, sic semper vitam suam componebat ut minima quæq; quæ ad obsequia Christi spectabant studiose observaret, non solum in maximis scilicet quoad observantiam mandatorum Dei (quia ut dictum, etiam minimam offensam Dei abhorruit) sed Missalis et Breviarij rubricas non solum præceptivas et directivas, sed minutissimas quasq; cæremonias ad amussim observavit: Regulæ non solum præcepta, sed minimas admonitiones, libertates, consilia: Statutorum quoq; minutas quasq; ordinationes cæremonias, rigide opere complere curavit, ita ut simulatem sibi in hoc casu suo tempore vix habere potuit: et hæc alia sicut et cætera maiora ex sublimi motivo scilicet ex puro amore amicitiæ erga Deum, non aliud intendendo quam ut illi gustum præberet, peragebat, ex quo capite per quam magnæ apud Deum dignitatis, illiq; gratiæ

multis

multo, aliis ex se longè præstantioribus operibus sed alio modo tamen sis bono facis: inde colligere licet, qualis fuerit perfectionis ne dicam sanctitatis, religiosus.

Quoniam verò quanto quisq; virtutis et perfectionis sit, clarius patere non potest quàm ex occasione aduersitatis: Occasio namq; (ait Thomas Kempen) hominem fragilem non facit sed qualis sit ostendit. Et probatur homo in tribulatione sicut aurum in fornace. Ideo præfato Patri non defuerunt multæ aduersitates et tribulationes, nam nonnunquam grauibus infirmitatibus corripiebatur, quandoq; à fratribus et discipulis iniurias multa eum pati necesse fuit: sed et recenter ante suam vltimam infirmitatem suam, verè magnum dolorem sustinuit quando sub regimine suo in Conuentu Stobnicen Fratres suos septem quos vt filios charissimos in Christo amabat, pestilentia infectos, pereuntes videret, sed ille tam istam suam tribulationem quam alias afflictiones suas, bono animo ferebat, et non aliunde quam de manu Dei, quamlibet tribulationem et afflictionem suam prouenire sibi pie credebat, et eandem fuisse Calicem benedictionis Diuinæ, quo Sanctos suos Deus in hac vita potare solet, censuit, nullus enim Sanctorum fuit qui non aut externam aut internam Crucem aliquam portare deberet: quare ipse Pater abiecta omni pusillanimitate, quidquid sibi tribulationis et aduersitatis euenirebat, vti de manu Dei ~~mitis corde suscipiebat~~ imò ex immenso amore Dei et pro salute sua (siue vt purgaretur à malis admissis, siue vt retraheretur ab admittendis siue vt materiam virtutis exercendæ haberet) immissas sibi credebat et proinde ob infirmitatem aquo animo humiliter et religiosissimè, sustinebat: Molestos sibi Fratres et se calumniis

aliquo

aliquando afficientes à Deo missos pie putabat, dicebat
cum David, Deus precepit ei ei quare nec aduersus tribulantes
se indignabat, nec aliquid amarum vel asperum verbum aliquando
protulit, multo minus de ultione cogitauit, imò benefaciebat his et ora-
bat pro persequentibus et calumniantibus se ecc unde nihil dissimum spe-
culum perfectionis in eo enituit, siquidem in occasione aduersitatum
pacientissimus et resignatissimus semper fuit. Et verè religione
pietate ac sanctate viris Apostolicis par esse videbatur.

Cum vitæ suæ curriculum maxima cum integritate morum
sanctate transegisset, peruenit ad Desperam in Comit. Styriacens,
vbi Guardianum agens, Fridburg, pestifedis et morientibus (non
sine cordis sui dolore et mœrore quos vt filios charissimos acerba
morte eripi sibi videret) cum maxima charitate ministrans, infectus
ipse atq. graui morbo correptus, in lectum decidit, et max in ni
hio infirmitatis suæ (quam extremum vitæ suæ terminum esse certo
præsentiebat) ferendas ad tribunal Dei rationes vitæ suæ, per
amaram Contritionem, puram, dolorosam et amorosam Confessionem
generalem peccatorum suorum, atq. per deuotam sumptionem Sa-
cramentorum, ante obitum vitæ et diligenter composuit, defendas
sua errata diuino sanguini Christi obiecit, dum facilè in calculos
felicer ducta est, cuius initium (cuiusnam scilicet) timor Dei,
prouectum vigorem, religio et amor Dei, virilem integritatem
pietas, senium denig. totius probitatis et pietatis maturitas oc-
cupauerat, atq. pro humana fragilitate bene disposito, ac Deo
reconciliatur, mortem nihil timendo, quia nihil in vita sua timen-
dum commiserat, et siquid fuit, iam Deum reconciliauerat, cito fu-
turum occasum vitæ suæ expectabat, sed cum præter spem et
opinionem, per aliquot dies detineretur, hunc ingrauescente morbo

tanto

morbo, tanto amplius seipsum contra ictum mortis, per quotidianam peccatorum Confessionem et piam susceptionem Sacramenti Corporis (quibus viua fide, firma spe, amore Dei inflammatur quotidie ut in Christum totus absorptus videretur) se munibat: frequenter affectibus et actibus fidei, spei, Caritatis, contritionis, resignationis ac animam suam recreabat, et in Deum se affectuose elevabat. Nihil illi gratius fuit in sua grauissima infirmitate et intensis dolonibus, quam de Deo et coelestibus rebus loqui et audire: Demum Demum immediate ante suum obitum, vocari ad se fecit P. Prædicatorem Loci Confessarium suum quo presente leuauit se de lecto, resignauit eidem officium Guardianatus, et mox mira de Deo et coelestibus bonis, tanto pietatis affectu loquebatur ut stupesceret P. Prædicator huic audiendo, et sermonem suum finiuit verbis ss. Tædet animam meam vitæ meæ: et post pusillum, iam morior valete et orate pro me, et decumbens in lecto, satis denuo et affectuose cœpit cantare P. Laudate Dominum de coelis, et impeminans sequitur Laudate. Laudate in cymbalis et organis, quæsi extra se raptus viribus deficiens, placide expirauit, et videbatur non tam vi morbi, vel impetu mortis, quam feruenti desiderio coelestis Patriæ actus et affectus obdormisse, et qui magis coelo quam mundo vel sibi viuebat ad regionem Sanctorum (ut pie creditur) diuer meritorum, pietatis et sanctitatis suæ præmia accepturus, ab eo qui est retributio iustorum, non sine maiore et dolore totius Provinciæ, migrauit, octavis ferè sexagenarius, Reform. 25. et apposituræ ad suos Fratres in Cœmeterio Eccliæ Stobnicen quiescat, ubidem felicem renouationem ad immortalitatem æternam expectat. Anno die ut sup.

Appendix Breui post suum obitum præfatus L. Bernardus, apparuit in somni quiete Patri N.N. Confessario suo lætus et iucundus, affirmans se in refrigerio æternæ iucunditatis vivere, sed post mortem aliquantulum pœnis purgatorij sentire debuisse.

Ordinarius Prædicator Conu Strobnic et Confessarius pfati L Bernardi, cum fideliter pestiferis Fratribus in Spachibus inservisset. Sperans breui eadem labe pestis infecturum et morturum optauit suum demortuum corpus medium inter corpora L. Bernardi et F. Ludouici Clerici in sepulchro deponi (quos ob innocentiæ vitæ, puritatem conscientiæ, multo magis piissimam et sanctissimam mortem cum Christo regnare pie credidit) existimans quod ex ipsa approximatione corpuum eorum, alleuiationem in purgatorio sentire debuisset anima sua. ✓ ✓

Die 4 Decembris anno vt supp. Frater Thomas Sigismundus Cortinei Clericus Professus Reformatæ, mihis et multis, omnibus ff. amabilis et gratiosus immaturo obitu erepsus est. Qui statem adhuc impuberem manuetis primum studiis, virtuti gloriæ et honori in Alma Academia Cracouien nutriuit, deinde adolescentem, Reformationi nræ in pietate enutriendam addixit; Sed dum in religione vita et innocentia morum florere (studiosus philosophiæ factus) cœpisset, in ipso flore adolescentiæ suæ (vigesimum annum vix attigeret), nimis immature a corba mortis falce pestilentiæ sublatus est, et sic fato perceptus nondum maturo (præmissa Sacramentorum deuota perceptione) properauit è vita discessum vt tempestiue agni nuptiis adesset, anno dicto vt sup Rebyronis. 3. Atq, in Cœmeterio Ecclæ eiusdem Strobnicen addictus apposite quieuit in Dnō. Anno die vt sup

In Cœmeterio Ecclesiæ Conuentus Stobnicen. vbi præfatorum Fratrum pestilentia sublatorum corpora, Dei cem iuncunditatis Dominicæ et SSmam vitam expectant, posita est Crux magna lignea, cui affixum Epitaphium vt sequitur, cernitur.

D. O. M.

Pia memoria

Religiosorum Patrum et Fratrum nouem Guardiani, Viciarij aliorumq. Cœnobii Stobnicen. Reform. S. Francisci

Qui

Pestilentia communi Christi 1682, sublati, hic iuxta Crucem gradatim depositi, nouissimam hubam in resurrectione expectant. Haber Viator.

Mortalitatis speculum, Pietatis officium, Commiserationis argumentum, Regularis Ordinis Lucrum.

Tot funera in vno funere.

Pie Jesu Domine dona eis requiem sempiternam.

Anno Dni 1693. die 18. Mai. P. Pater Fr. Antonius Miaszkowic Confessarius, religiosus himens Deum et de Religione bene meritus, sera post fata decessit: Vnus erat ex eis Patribus zelosis qui Reformacione Conuentualium destructa, zelo puroris observantiæ regulæ genuinæ S. Francisci ad nam Reformacionem (cuius odor sanctitatis iam per totum Regnum Poloniæ fragrabat) transiuit: Vbi magno spiritus feruore nouum vitæ genus aggressus est

1693

P. Antonius moritur

esset, quàm vagetiamvis maior, et post Novitiatus rigorem professus omnibus exercitiis Reformationis nrae ex animo se applicuit: Disciplinis, pœnitentiâ, devotione, caeterisq piis exercitiis et operibus delectabatur fuit: Professionis et Vocationis suae amantissimus cultor exhibit: Sed praeter alia orationi multum vacabat, nam praeter quotidianum persum Divini officij, quod quidem cum maxima attentione, intentione et devotione recitabat, et praeter Missam quam quotidie summo pietatis affectu in Deum praemissa confessione Sacramentali celebrabat, quotidie septem Psalmos Pœnitentiales, Graduales Officium defunct: Coronam vel Rosarium Virginis gloriosae Mariae (quam semper speciali cultu colebat) flexis genibus, recitare consueverat. Erat mediocris naturae, robustioris complexionis, unde quamvis pœnitentiae penas sustinere poterat, quod ille praenascens suum corpus singulari quadam abstinentia, immensis laboribus, disciplinis ex flagellis, cilicio equinis è crinibus confecto, catenulis ferreis aculeatis, affligere et spiritui subjicere frequenter satagebat: Humilis item erat et vitiosa quaq; claustralia munia, seu obsequia, etiam Guardiani vel Vicarij existens, non abhorrebat: Honestissimus quoq; cum esset, consortia mulierum summopere fugiebat solebatq; dicere, quod omnia pericula et occasiones peccandi (adjutante Deo) facilè devitare posset, iam verò ex consortio et familiaritate mulierum, periculum incontinentiae subire, non audere, nec securum se esse ducebat, et propterea eis occasiones conversandi familiariter cum feminis, abhorrebat: quia verò magno zelo salutis animarum flagrabat, proinde circa Confessiones Sacramentaler excipiendas, indefessos subibat labores: Stis et similibus bonis exercitationibus et bonorum operum officiis, Deo et Snibg

grata

gratus exhibit: Quanto autem virtutis et perfectionis esset à Deo per infirmitatem probatur fuit, nam Dei voluntate incidit in grauem et letalem infirmitatem, cuius cum sentiret molestiam, intellexit pie, easdem esse (iuxta sententiam D. Gregorij) pulsus Dei visitationis sibi mortem nunciantis, quare vti de manu Dei, immissas grauitates eo dolore mortis sui, patientissime et resignatissimo animo velle sustinere, imò extremam mortem subire, initio morbi protestatur est, ut vero pulsanti Deo aperire et eum cum amore suscipere paratus se ostenderet, statim initio morbi sui per contritionem dolorosam et confessionem lachrymosam, deuotamq; susceptionem Sacramentorum ad occurrendum lampade non vacua se dispositit; et cum quinta die infirmitas sua ingrauescere, praesentiretq; iam iam sibi imminere mortem, serio Fres infirmarium admonuit, quatenus Fres citi conuocaret vt se adiuuarent ad felicem exitum de hac miserabili vita, ad aeternam felicitatem, Oleo sacro citò vngerent, et Deo animam suam per piam precem commendarent, quare (absoluta Nona diuini officii in Choro) accurrentibus et adstantibus Fratribus, integris sensibus existens Oleo Sacro vnctus est et ad quamlibet vnctionem actus contritionis et amoris diuini deuote et cum maximo pietatis affectu eliciebat; Post sacram vnctionem, surrexit de strato, et resedit in sella et cum Fratribus 7. Psalmos, Litanias et commendationem animae eius dicentibus, orauit, integris sensibus sensum orationum percipiens, et verba in Litaniis dicendis proferens: Finita commendatione animae suae, et à Fratribus exoratorum suorum venia humiliter petens, in sella sedens et cathedram benedictam tenens, pacifice expirauit: Atq; sic flendo veris tempore, inexorabilis libidine mortis falce messus atq; feraliter dimitus cupresso, druer, dilectior virtutibus, quas ei post funera

intumulata

intumulata, reliquit, inimica fatis, concessit: Corporis mortalis exuuias in comuni Fratrum Sarcophago Ecclesiæ S. Casimiri Cracouiæ, post diem resurrectionis animaturas, deposuit. Anno die vt supra

1654. die 2da Mai. Fr Hiacinthus Pruorscensis Prædicator Conuentus Premisliensi, pietatis religiosæ auidissimus, præsenti seculo valedixit: Fuit alumnus Reformationis nrę et status sui observantissimus, qui adolescentiæ suæ annos in Alma Academia Cracouiensi studiis lrārum et Philosophiæ Aristotelicæ, non sine multo profectu, impendit: adhuc in illa ætate, pius, deuotus, modestus existens: Eius egregiam animi indolem, honestis excultam moribus et disciplinis lrārum expolitam Viri Academici suspicientes, adolescentem, non tām se ingerentem, quām coactum prima Laurea condecorare non dubitārunt et Baccalaureum Artium creauerunt, tali honore et promotione ad maiores progressus in studiis eum prouocantes, consequenter ad maioris gradus Academicos successu temporis obtinendos, eidem bonam spem faciendo: sed ille spiritus S. gratia illustratus, postposito tanto honore, spretis sæculi huius illecebris, vanitatibus et fallacibus promissionibus, Deo se in Reformatione nra recenter consurgente deuouere, decreuit, et primus fuit ex alumnis Academicis, quem Reformatio in sua iuuentute Chrō peperit, Conuentusq Cracouien recenter possessus, salutauit: qua in Vocatione sua, tanta bonæ indolis honestate pollebat, cæterisq virtutibus præstabat, vt boni religiosi speciem de se daret: Fuit in cultu Dei Omnipotentis feruens, in regulari observia exactus, in exercitiis religionis exequendis promptus: In Conuersatione exemplaris fuit, alliss.mis quibusq amicis, P. Hiacinthus Prouorscensis

1653. 23 Juny F. Victorinus Labacen Dalmata Laicus, egregius infirmarius Conuentus Fr. seruitor, eximia enim cum charitate et summa diligentia munus infirmarij sustinuit, sed et aliis virtutib. enitebat, q tandem morbo grauatus pcepit sacramentis pie defunctis, in Conu Crac et ibidem sepultus, anno et die vt sup

humilitatis, obedientiæ, et mortificationis, amator, orationis et pietatis cultor eximius, cæteris ad hæc virtutibus illustris, unde cham omnibus fratribus amabilis et gratus erat. Ob suam egregiam doctr, et conversationem probam ad SS. Ordines citò promotus, et Sacerdos Varsaviæ consecratus fuit, ibidemq in Conu S. Antonij presente Serino Rege Sigismundo III. et totâ Aulâ Regiâ, ac primam Missam, Musicis S.R.M. psallentibus, decantauit. Breui postea Predicator institutus, pro sua in Deum pietate, et Ecclesiam (quam semp piè coluit) cultu, et pro sua erga Religionem observantia, de qua p viribus bene mereri studuit, non alium scopum ingenij et indolis sue, non aliud institutum vitæ habere voluit, nisi Deo, Ecclesiæ Religioni seu bono cõmuni toto vitæ suæ tempore, seruire et obsecundari; quo verò modo fructuosiùs id exequi valeret, maturè deliberauit: atq inter alia, cuiuscunq boni et zelosi religiosi, non postremum munus esse iudicauit, Prædicationem et dissemincationem verbi diuini, quiuerus est animi cibus, sine quo, non modo nitescere, sed ne quidem ali anima cuiuscunq fidelis possit: Cognouit item ingeniose, multa in quolibet Concionatore desiderari, nempe vitæ parem, animum plurimarum rerum et virtutum capacem, studium et doctrinâ insignem, experientiam grauem, facundiam seu eloquentiam dulcem, vigiliar nocturnas, laborer indefessos, deuotionem, pietatem etc quibus omnibus se carere humiliter animaduertit, fortè tamen animo in Christi D. Principis Prædicatorum confisus auxilio, hoc tàm nobile et diuinum Prædicationis munus et onus (per quod scilicet, ignaris lux veritatis affunditur, animi ad virtutem inflectuntur, à vitijs detorquentur, hæres ab inferis eripiunt

cælo

celo inseruntur) amore et zelo Dei ductus, humeris suis sustinere, peroptauit, memor profecto sententiæ D. Gregorij, quod nullum Omnip. Dei par esse sacrificium, zelo animarum: et S. Dionisij areopag. Omnium diuinorum operum, diuinissimum est cooperari Deo in salutem animarum; quare de licentia Superiorum deuotè et humiliter se tanto muneri Apostolico, totius Sacerdotij sui vitæ applicuit, et ex ofsto variis in Conu Prus tantum onus cum laude sustinuit, neq. sine notabili animarum fructu, multis enim exhibit Pr. dicationibus suis causa salutis et profectus spiritualis: Nec minimè cum sermones suos postpositis inhibitum quæstionibus, capacitati suæ et auditorum accomodare probè nouerit, vt potè de necessariis ad salutem de virtutibus et vitiis, de infernis et celo, de Sacris eloquiis, de montis salutis et de lege Dni: et quod maximum, ipse in se prius exprimere moribus et vita exemplari, niteretur quod aliis è suggestu prædicaturus erat, iuxta doctrinam S. Pauli. Attende tibi et doctrinæ. Et S. Ambrosij qui ait. Ante vita quàm doctrina quærenda é. vita enim bona sine doctrina habet gratiam, doctrina verò sine vita integritatem non habet: quamobrem id quod D. Hieron. grauiter monet? Non confundant sermones tuos opera tua, ne cum in Eccla loqueris, tacitus quilibet respondeat, cur igr hæc quæ dicis ipse non facis? religiosa vita sua et conuersatione pia sedulo obseruauit: Et primum se ac deinceps eorum Deum semper præbuit, et via quacunq. ad seruitium et cultum Dei, etiam minutiora, spectabat maximo cum feruore explebat: Inter cætera, Rubricarum, cæremoniarum Missalis et Breuiarij studiosissimus explorator, et observator exhibit, (Rubricellas pro Choro Prus et Stum vsu diligenter et solerter quolibet anno ordinabat). Ergo proximos charitatiuum

officio-

officiosum et exemplarem se in oibus prebebat: Ergo Superiorer humilem et obsequentem se exhibebat: Preceptorum diuinorum, Regule, Legum et Ordinacionum Ordinis seu Fris egregius executor fuit, maxime vero cum officium Predicatoris subiret, oia precepta et ordinaciones Superiorum et Statutorum pro Predicatoribz ad amussim obseruare nitebr: Diuinis in choro prescripto tempore deuote assistebat cum Fratribus, et ex abundantia pietatis, omni tempore cum Predicatorem ageret, quandocung diebus Dominicis et festis, (quibus verbum Dei annunciare necesse habuit) videret defectum Fratrum in choro p cantu (ut sepius accidit), chorz sponte sua, aut à Superiore inuitatur presentialiter ipso adiutorio psallentiu adesset, et tamen Predicabat, confessiones excipiebat (etsi opus erat) missam Conuentualem cantabat, cum mxo exemplo Frum et Comunitatis leuamine, ideoq ob hanc suam prumptitudinem, actiuitatem et dexteritatem, eius cosebitaonem Superiores Locales, exoptabant, his et multis aliis virtutibus fuit exornatus luxit Fratribus et fidelibus populis; tandem meritis plenus, longa grauatus infirmitate, quam patientissime tulerauit, premissis Christiani mis et religiosi viri muniis, receptis Ecclesie Dei Sacramentis, pie et in Chro vita functus, etatis sue quinquagenario maior, religionis 30. die et anno ut sup, atq in eodem Conu Predmistica honestta sepultura cosepultus est.

1633. die 12 obris Fr Didacus Myghowic Laicus Sartor, iuuenis etate, canus virtute et grauitate morum, pauperta-tis, humilitatis, obedientie ac regule obseruus amans, maxime Sanctitatis erga Fres et pcissimum Chm Dm quod ad suum Sartoria officium spectabat, diligentissimus, etiam rogatus, vbi solum cognouisset necessitatis Fris cuiuscung libens subueniebat. Hic cum

in vinea

in viridi ætate sua pestilem contraxisset et non modicum infirmitatem lecto decubuisset, sumâ cum patientia suam infirmitatem amore Dei sustinuit, tandemq; Sacramentorum antidoto munitus, obdormivit in Dno in Conu Crac et ibidem sepultus, anno ætatis suæ 76, relig. 8. Vixit sat satis, quia bene

P. Simeon morith.

Eodem anno, die 21 Decembris in Festo S. Thomæ Apostoli Indus Fr Simeon Stavinius, Vir simplex et rectus coram Deo et hominibus omni tempore vitæ suæ, plenus dierum et meritorum suis mundo in Conventu Vielicen, valedixit.

Vir erat humili quidem loco natus, nempè in Oppido Staw in Maiori Polonia, indeq; à natalicio loco dictus erat Stavinius, non adeo doctus vt potè qui vix rudimenta humanorum studiorum attigerat, ob naturalem tamen dexteritatem, et solertiam in agendis tum ob probos mores, experientiam probatam et conversationem bonam à quodam nobili Illmo Polono adamatus et ab eo super quasdam possessiones suas Præfectus seu Œconomus constitutus fuit, in quo officio cælibem et honestam vitam agens, satis industriosè fideliter, prudenter et cum gustu et complacentia Dni sui, se gessit; sed cum esset timens Deum et rectus corde ac recedens ab omni malo, altiora Dno placuit, cuius speciali gratia illustratus, tædio vitæ sæcularis affici cœpit ac protinus mundo et pompis eius atq; carnis illecebris abrenunciare, et servitio Dei se consecrare, peroptabat, sed recusante suo Dno eum dimittere eo inuito, Cracoviam ex Maiori Polonia veniens, habitum nov Religionis Reformatæ in Conventu Cracoviæ ad S. Casimirum, ipso die Sacro Purificationis B. V. Mariæ cum devotione, suscepit, 1630 nomen q; S. Simeonis Senis accepit, scilicet vt eundem vt ipse iam

gerendo

grandaeuus (quadragenarius fere erat) in pietate ac deuotione, moribus sibi in exemplar propositum, sedulò imitaretur, quod etiam egregie perficere quantum possibile erat, toto vitæ tyro, non neglexit. Post suam incæptionem, medium probationis sub annum in Conuentu Vilicen laudabiliter et exemplariter peregit, postmodum vò Voluntate Superiorum ad Conuentum Casimiren, missus, ibidem finito anno probationis integro, professionem solemnem emisit. Erat quidem grauis ætate, sed in explendis religiosis exercitijs et mortificationibus vt iuuenis feruens, promptus et alacer, apparebat, Pietatis, deuotionis et oreonis maximus cultor, nam præter solitum et obligatorium Diuinum Horæ officium, quotidie post Matutinas preces (nisi legitimè impeditus) genuflexus Psalmos Pœnitentiales, Sæuolet. Coronam seu Rosarium SS V. M. et alteras extraordinarias deuotiones recitare deuotè solebat quotidie! Sacerdos verò factus, multò magis in pietate deuotione et meditatione cœlestium bonorum occupabatur et SS. Missæ Sacrificium, præmissa summa animi demissione, præparatione ac frequenti Sacramentali peccatorum Confessione, cum pietate maxima, celebrabat: et maximè cum per aliquot annos patiebatur capitis dolorem et vertiginem, vnde SS. Missæ Sacrificium, summa cum anxietate et debilitate peragere debebat, nec tamen ob id omisit celebrare Sacrum vnquem! et qá pientissimus et deuotissimus erat haud mirum fuit, quòd diuinitus multis gratijs condecoraretur! Erat etiam grauis moribus ac optimæ conuersationis, benignus, affabilis, mitis et humilis, paupertatis Franciscanæ amantissimus, obedientiæ promptus amicissimus, singulari puritate et honestate decoratur! Abstinentiam summè colebat, nam

præter

præter Ecclesiæ Regulæ consueta ieiunia, quæ strictè et acta-
musim observabat, singulis Sabbathinis et Vigiliis B. V. manè,
in cervisia et modico pane, in honorem Virginis gloriosæ Mariæ,
(quam semper summa veneratione et pio cultu prosequebar) ieiuna-
bat, disciplinas extraordinarias, catenulis ferreis acutissimis, vigiliis
carnem suam domabat et spiritui subjiciebat; ex humilitatis devotione
ad eò obsequium etiam velissimum promptum se etiam Superiorem a-
gens, asserebat, ob suam enim egregiam virtutem et zelum observantiæ
Seminii Sacerdotalium, Præsidentatum, Vicariatum administravit, in quib.
officiis laudabiliter se et exemplariter cùm eum omnimoda satisfa-
ctione Fratrum semper se gesserat. Patientiâ enim exhibuit in multis
suis et frequentes debilitationes et infirmitatibus quas semp humili et
resignato animo perferebat, sed vel maximè in sua se patientia firmi
ostendit, cum Suecicus exercitus hospitaliter Conventum Vilicen occupasset
et depraedaretur, eo pro hunc ut infirmo in lecto decumbente; Cum enim
superior loci ad securiora se recepisset ubi Præsidens Loci relictus
multa ab Hæreticis militibus perpeti debuit, nullaque Sabita senilis æ-
tatis et infirmitatis gravissimæ ratione, ab eisdem contumeliis multis affi-
ciebatur, terrebatur, percutiebatur, pungebatur, aliis modis injuriosis
volenter adigebat ut haberet Ecclesiæ utensilia, quæ tamen ille
omnia constanti animo, patientissimè imò gaudenter pro Christi amo-
re sufferre visus fuit: et tàm crudeler Hæreticorum tractatus eidem
mortem accelerarunt, nam brevi post Sacramentis munitus pie ob-
dormivit in Dno, et in eodem Conventu sepultus clangorem tubæ ex-
tremi judicij denunciantis, expectat.

1650. d. 28 Martij. V. Pater Emericus Bacouius, annorum plenus, virtutum et meritorum diues in Conuentu Leopolien ad S. Nicolaum, obdormiuit in Domino.

P. Emericus Martij

157

Erat Sacerdos ~~religiosus~~ ad legem Euangelij, Religiosus ad normam Regulæ compositus, in quo vitæ Sacerdotalis exemplum educebat: singularis item Religionis decor, in promouenda Regularis observantia et bono Reformationis peculiaris zelus, morum suauitas, adhibendis dignitas, humanitatis et benevolentiæ mira in omnes promptitudo, fulgebant in eo: Tam ob causam officij Guardiani, Præsidentis, Vicarii frequentis exemplariter sustinebat: non erat quidem doctus et eruditus, at maturus iudicio, præstans consilio, prudentia et dexteritate in agendo illustris, et in omni expeditione circumspectus et admirabilis, vt potè qui experientia rerum Religiosam conversationem eximiè exornatur esset, in aduersis rebus infractum, in prosperis cautum animum, tenebat: Supra oia veri pietate in Deum insignitus, humilis, patiens, obediens, charitatiuus, deuotus ac per omne tempus vitæ suæ optimæ conuersationis et exemplaris honestatis exornatus fuit: Conscientiarum indefessus arbiter, infirmantium, afflictorum et morientium præclarus erat consolator et maximè Leopolien Ciuitatis incolis, vbi morum Sabbatinis brevi, fuit semper gratus et amabilis. Qui tandem in morbum lethalem incidens, post peracta circa se oia quæ in tantum iter immortalitatis necessaria erant. Religiosissimus hic Pater Viatico sacro et Extremæ Vnctionis Sacramento præmunitus, decessit è vita anno, die vt sup, ætatis suæ 60 maior, relig. 32: Cuius exequiis

tota

hita fere Ciuitas Leopolien interfuit et in elevatione corporis
eius ad sepulturam, tantus fletus promiscue plebis exortus fuit,
vt vix possibile sit enarrari, cesq prium et clamum Deo et
hominibus proclamabant: In sepulchro Fratrum honestissima se-
pultura cohonestatur fuit.

Eodem anno d. Pr Thomas Kozaczkowic Graecen
Praedicator Casimirien Conventus, praesentem vitam cum futura celesti
cõmutauit

Vir erat, honestis et pijs et locupletibus Parentibus in Ciuitate
Graecen natus, cuius Parens inter Primarios Ciues et Consulares viros
annumeratus fuit: Mater verò eius vti altera Monica sub potestate
Viri constituta, mulier pia, deuota ac timens Deum erat, quae in
omni vita sua nihil magis timuit et abhorruit quam peccatum et offen-
sam Dei: et cum sic Parenter essent timentes Deum, filium suum in omni
pietate et timore Dei ac honestate morum, in bonis litteris honestis imbu-
endum in Parochiali Schola, curauerunt, postea verò ad Academiã
Cracouien maioribus studijs expoliendum, destinârunt, vbi studijs
vacans Dei speciali gratia illustratur, vt seculi vanitatibus et
carnis illecebris expeditius renunciaret, Reformationis nrae institu-
tum, susceput et aptum se omnibus exercitijs religiosis, reddidit,
Professione emissa Philosophico studio applicatus fuit et Sacer-
dos factus, ac postmodum officio Praedicatoris functus: Honestis
castus, et sobrius fuit, fortis robore, natura semper latus et iucundus
et ad quaevis negotia pagenda dexter et industrius extitit, ideoq
non solum Fratribus, et secularibus, sed etiam Prelatis religiosis
amabilis et gratiosus erat, qui eum in socium itinerum suorum

sæpius

sæpius adhibebant; Quia verò plerumq; et in electissimis amicis
suis aliquid semper vitij Deus residere permittit, unde vulgo dr
Rara sunt vitia, quæ careant nisi is pfectus Pater vt plurimum ad
iram et indignationem promior fuit, et ~~vtcunq~~ Superioribus Localib⁹
molestum se, irreuerentem, immorigeratum sæpiùs præbuerat, atq;
propterea seu eam ob causam ad nullum officium honorificum pro-
moueri quiuit, de cætero multis vitijs fuit, neturq; ea gratia erat
decoratus: Dum igitur Prædicatoris officio fungeretur in Conu
Casimirien, incautus incautè cuiusdam personæ peste infectæ excí-
piens Confessionem, ipse infector in grauem et lethalem morbum
incidit et continuo per dolorosam Confessionem et Sacramentorum deuo-
tam susceptionem ad mortis ictum se muniuit et præparauit, Et toto
temporis infirmitatis suæ amarosè ~~et~~ ingemiscebat, dolendo, quòd inxē
aliquando erga Superiores irreuerentem ac rebellem se præbuerat,
etenim vicinus morti hac occasione ab hoste maligno desperatione tenta-
tus fuit, contra quam tentationem acriùs fidei, spei, amoris diuini,
Contritionis amorosè se munire non negligebat: Atq; sic pio et
religioso animo, munitus Sacramentis et piis affectibus, animam
Deo creatori reddidit, et in eadem Conu Ecclesia sepultus anno
et die vt sup

1637. die prima Martij, P. Josephus Rekleus F. Joseph
Laicus nonagenarius, à crudelissimis hæreticis Caluinistis in con- Laicus occisus
uentu Premisliens S. Antonij Paduani crudeliter et feraliter in
odium fidei, occisus est.

Cum enim eodem anno Georgius Rakotius Princeps Transsyl-
uaniæ

uanica Caluinistæ professionis, ex Vngaria finibus Regnum Polonia hostiliter ex insperato inuasisset, exercitusq; eius Ciuitatem Premisliensem vbi primum occurrens Fortalicium, oppugnaturus obsedisset, Conuentum nrum S. Antonij Paduani extra Ciuitatem positum occupârunt et vastauerunt, ibidemq; Patrem Iosephum Laicum nonagenarium (qui cum aliis Fratribus ad Ciuitatem securitatis causa confugientibus fugere detrectauit, siue confidens suæ canitiei hostes parciturj essent, siue (vt aliqui affirmant) vt pro fide Catholica occideretur) reperientes, sine vllo respectu senilis ætatis, impetu in eum facto crudelissime ac tyrannice caput eius vsq; ad cerebrum præciderunt, iacentiq; in terra iam semimortuo vtrasq; genas faciei æqualiter ex vtraq; parte quasi studio una cum dentibus præcidentes, crudelissime vere in odium fidei vt potè hæretici, interemerunt; Hunc Fres soluta obsidione sic interemptum in Conu inuenientes, honorifica sepultura non sine lachrymis donârunt, Neq; tamen impunè cessit scelus patratum auctori, Iusta enim crudelitate ipsi hæretici sanioris mentis offensi, principalem tanti facinoris autorem (vt vulgò spargebatur) decreto militari, iaculis bombardarum, discerpserunt.

Refertur Fr. egregius erat vir, qui adolescentiam in Aulis magnatum maiorum Polonis enutriuit et multorum nobilium primariorum, ob singularem morum elegantiam et in rebus gerendis prudentiam et dexteritatem, experbus fuit gratiam! Et dum à vitiis et cœnitiis mundi puram seruare cuperet animam, in flore iuuentutis suæ, vitam religiosam ducere præelegit et primi Pp.

Conuent'

Conventualium institutum professus, vocationis suæ ac totius honestatis religiosæ semper amator fuit: Cum verò inter PP. conventuales exorta fuisset suo tempore Reformatio, ille cum cæteris zelosis PP. et FF. eandem amplexus, toto tempore satis exemplariter in illa vixit, eadem postmodum Reformatione extincta, cum zelantissimus perfectæ Regulæ observator esset, de legitima Superiorum licentia ad Reformationem viam hanc exurgentem, transiit, sexagenario maior et Novitiatum strictè peragens professionem super genuinam Regulam S. Francisci, emisit: In quo quidem statu senilem ætatem præferebat, sed ubi invenis totius perfectionis et virtutis culmen attingere haud negligebat, nam statim cœpit ad amussim viam mortificationis tenere et pœnitentiæ operibus se exercere; puritatis item, fervoris (cum vix esset senex) continuus oratorius fuit amantissimus; paupertatis, abstinentiæ cultor eximius nam solo habitu contentus, tunicella interiori etiam frigidi temporis nisi peregrè constitutus vix aliquid utebatur, hinc [illegible] invicuè gloriabatur senex, quòd plus quam per 60 annos tunicellâ vinum usum habens, eandem integram servaverit: Cibum et potum parcissimè vix ad necessitatem naturæ sumebat, sæpiùs biduo, triduo abstinebat, à vino et potu et quibuscunque inebriari potest perpetuò abstinuit, excepta gravi stomachi infirmitate, hunc enim vino adusto tàm parce utebatur ut vix ad stomachum aliquid de illo potus intrare posset: Semper lætus facie et animo, ad pœnitentiæ professionem in senili suæ ætatis fortis, tàm domi quàm foris honestus exemplaris fuit et ideò fregratius in socium etiam

à gravib.

grauibus Patribus pro itinere faciendo expetebatur. Patientissimus erat in suis grauioribus et frequentibus doloribus!
Cumq sic per annos fere duodecim satis laudabiliter in Reformatione vita vixisset, mansissetq in Conu Leop., graui tentatione et insidijs hostis infernalis impetitus fuit, qui et statum sui moderni et obseruantie Reformate tedium et simul pristine inter fumentucler, maximum desiderium, iniecerat, qua tentatione victus palam dicebat, suam professionem inualidam ee nullog modo se in Reformatione perseuerare posse, neq aliter saluandam animam suam nisi inter Patres Conuentucler sub ad quos proinde regredi sibi necessum esse, aiebat. Cumq hec sepius aliquanto tempore, tum vel maxime quadam die pro more idem instanter repeteret, Patres Conuentus illig, omnibus modis eum quietare conabantur et multis rationibus et persuasionibus tentationem friuolam et frustraneam esse, impossibilemq regressum ad Conuentucler ostendebant, non acquiescit ille imo ira maiorem in modum concitatus furiose presentem statum suum detestabatur, sibi et Reformatione fere maledicebat, sicq in suo eo furore ad cellam cubitum perrexit (deprecabun interim Fres pro eius anima Deum vt ab hac pessima tentatione soluereturr) vbi decumbens in lecto eadem ruminabat, excogitans modos qualiter ex Reformatione ad Conuentucler redire posset, sic malignis cogitationibus occupatus in somnum modicum duxit et surgentibus Fratribus pro Matutinis precibus, ipse surgere (cum aliqr semper aderat Matutinis) contempsit. Jamq Fres dicto Matutino in Choro Meditationi solito insistebant, cum ecce eidem apparuerunt

ruerint visibiliter cacodæmones in horrendis et terribilibus
bestiarum formis, qui eum opprimentes in lecto ad infernum barathrum
pertrahere conabantur, quibus spectris perterritus inclamabat fra-
tres ut se adiuvarent, nullo autem fratre adveniente, qui in cho-
ro occupatis, conturbabatur et afflictur graviter à manibus Dæmonum
forte fortuna eundem, ex cella egressus voce alta et lacrymabi-
li inclamavit ingeminando. Adiuvate, adiuvate me Fratres amore Dei,
hac modo voce terribiliter Fratres in choro existentes, audierunt accur-
rentesq. cito in dormitorium eundem Fratrem totum conturbatum afflic-
tum et fere semimortuum reperierunt, quo confortato, cum paulisper
respirasset, interrogatur quid circa se factum esset, quod tam terri-
biliter inclamaret et turbaretur, totus pallidus et tremefactus to-
tum aperuit, quomodo scilicet, ob suam pretensam professionis recla-
mationem et præconceptum reditum ad Conventu cler. rō ob verba exe
crenda vesperi ex impatientia prolata, à Dæmonibus exagitatus visi-
biliter fuerit et quomodo ad infernum barathrum quod iam apertum
sibi patuit, traheretur, et quomodo maximè à Dracone terribili et grandi,
ore hianti deglutiri tentabatur, enarravit tremens et circumspici-
ens hac illac, ne sibi hucusq. assisteret, quare à Fratribus consolatus
et deductus in refectorium, Deo se per humilem et amaram confes-
sionem reconciliavit, palam dicendo et retractando verba in Deum
et Fratres iniuriosa esse et professionem continuo renovando. Post
hæc maiori cum timore et ardentiori amore ~~Dei~~ Deo famulari
usq. mortem suam quietem pie satagebat. ~~sepe~~

F. Tiburcy Laicus occidit

Eodem anno die 6 Aprilis ab hisce hostibus hæreticis in Conuentu Drohiczen Fr Tiburcius Ciszowius Laicus Camenecen. pius et deuotus ac vitæ exemplaris, grauiter infirmatur, decumbens in lecto, et ante aduentum eorum Viatico ac Extremæ Vnctionis sacramento munitus, in infirmaria deprehensus est: A quibus ex lecto tractus et per pauimentum ambitus inferioris Conuentus ex infirmaria ad Scenstram vsq; per pedes, capite deorsum terram verente attractus crudelissime, ibidem multis plagis, verberibq; immaniter et feraliter tractatus, et crucifixus fuit, vt prodiret thesaurus Ecclæ absconditus, demum multis vulneribus tyrannice affectus semiuiuus in Scenstra deretinetur, quem Fratres qui in eodem Conuentu abscondi latitabant, post discessum eorum vix spirantem inuentum ad infirmariam deferentes, paululum refocillauerunt, non tamen poterant atrocibus vulneribus sibi inflictis mederi, nam eo die prouisus occisoribus ouans, obdormiuit in Dno. et ibidem in eodem Conuentu sepultus fuit.

Frater Chrystoph et Fr Matthias occidunt.

Eidem hosti cum numeroso suo exercitu versus Solecium et Casimiriam peruenerunt cuncta ferro deuastantes, vbi Conuentum Solecen et Casimirien spoliauerunt, Fratribus ad securiora fugientibus, Patrem Chrystophorum Czechowic Brzezin Sacerdotem Confessarium et Fratrem Matthiam Rusznowic Casimirien Laicum Lectorem fugientes in sylua deprehenderunt, quos crudelissime interemerunt et Frem quidem Matthiam statim decollauerunt sed P. Chrystophorum multis letalibus vulneribus affectum semiuiuum demisserunt, qui in nemore fugiens ibidem mortuus est. Erant ambo boni religiosi, mode-

sti

pii pro suâ Regulæ Observantia zelosi; Hi post mortem suam
P. Guardiano Casiminien in somni quiete apparuerunt, rogantes ut
eorum corpora ad Conventum transferri curaret quod et fecit. et
Fratris quidem Matthæi Laici caute inventum, effossum, transpor-
tatum ad Conventum Casiminien ibidem honorifica sepultura donatum é
Patris verò Chrysstophori corpus in nemore reconditum nequequem
inveniri potuit. sed ibidem in nemore adventum magni Dei et Salva-
toris. expectat. Anno ut supra scilicet 1657 die 16. Aprilis. per Mar-
tyrii palmam ad regionem Sanctorum migrârunt feliciter.

Anno dñi 1671 die 5ma 9bris in festo Oñm Sanctorum Nobilis
famina Cribulby Commendata discessevat in Cam
cum famulo per illum Locum vbi Nominati Fres P. Christophorus et Fr
Matthias occisi sunt. subsistit modicum ad pabulandum equos in illo
loco circa Meridiem. Ex improviso apparent duo Religiosi Re
formati, Complicatis, manibg, demissis, brevis Lumine circumfusi
quos dum attonita demiratur, alloquitur famulum, Virum eosdem videre
Reformatos Fr Lumen disparens subisse, et mox in animo ex
hilaratum fuisse. Hac eadem pia Matrona retulit Fratribus.

A66

Obitus R. P. Rÿchtorÿ. 1673

Anno Dñi 1673 die 21 Martÿ Decessit Pastor bonus, ac Coniphæus huius Reformationis R. P. Franciscus Rÿchtorius Minr Provincialis Hic Ao 1640. die 23. Aprilis audito Cursu Theologico, Zelo maioris perfectionis ad Observantiæ Venit ad Reformam. Intra Annū Deuotionis, Cursum Philosophicum bis, Theologicū quinquies solus aliis quandoq; grauatus officijs, ad summum fructu et applausu in Reformatione peregit. Per ipsum sicut Studia et Viri docti, ac religiosi deuoti crescerunt, ita Reformata paupercula, in pietate Exemplaritate, et Observantia vigorosa sumpsit incrementa. Quam ipse Verbo Exemplo et Vigilantia continuo informabat. Multoties Guardianus, Custos Provincialis Secret, ter Definitor, ter Provincialis Minr Vicarius et Commissarius Provincialis fuit Electus, pedes semper Provinciam etiam rigidissimâ hiemē Visitabat. Romæ cū Voto pro Capitulo bis, sine vera, tertiario, et Cursu adfuit, Ibidem gloriosè disputauit; Cracouiæ, Leopoli, Premisliæ Theses alias Religiosè cū honore propugnauit; suas frequentius defendit quas nunquam typis dari sed scriptas à Studiosis iuxta consuetum Reformationis Vsum haberi voluit. Anno Dñi 1660 Inuitatus ad Illustrimo Castellano Wojnicensi postea Palatino Cracouien Ioanne Wielopolscio Rozmoriam, cū Authoritate loci Ordinarij Vt obiectionibus Arianos, satisfaceret, quod non tantū docte et subtiliter executit, sed Viriliter illuminauit, ex quibus multi baptisma et fidē Romanā amplexi sunt. huius disputationis extat authentica in Archivio Provinciæ. Premisliæ Triennio Guardianatus, simul et Radicatura Cathedralis Eccliæ perfunctus, Auditores Schismaticos vitris Presbyteros præter multos alios habebat: ab Illustrimo illius Cathedræ Episcopo Examinator pro confessionibus et Beneficijs Inferioribus. Vibrata aduersariorum tela contra Theologicā Mysticam R. P. Chrysostomi Zebrowskÿ: sicut S. P. Bohemicis iaculis, vaone Confessarij in Silesia; fortissimo et doctissimo scripto Concussit et confutauit. Dum Lectoris, Radicatoris, Guardiani et Provincialis officio fungeretur, Panem pro suis ostiatim quærere, Vtensilia adhuc, pedes sæpe lauare, stomacē sibi tunc hiemis succendere non erubuit; Montagnam assiduus, Vinus per multū temporis in duobus Ministeriatus officijs constitutus non bibit. Passioni Dominicæ et Meditationi ita intentus fuit Vt ne itinerans eam Vngue quidem intermitteret. Missæ Sacrificio tremendo, celebrando ita se disponebat, quasi mox in Iudicio rationē redditurus. In corrigendis suis pro subiectorū et fragi:

citato

litatis qualitate et merito Ord. manuetus, ac zelosus fuit. Hunquid otiosus à continuo
libris, et Prædicatoni Verbi Dei, cui inuenatus intentus fuit. prout 4or Volumina, de
Dominicis duo, de BV. M. Und, de SS. Und præter funeralia restantur. De mo-
ribus aliorū nec loqui, nec audire voluit. detractatem sæpius signo aut Verbo corripuit,
Ferijs lexit ferè ser Annis cibo abstinuit, alijs temporibus modico cibo et potu
simplicis cerevisiæ Vebatur; Unde Viribus exhaustis, nimio phlegmate ex pulmonibus
oppriebatur: quod quia ex sedentaria Judicio Medicorū euenire videbatur, Ut tanti Viri
diutius conservaretur Vita, et eo moueri posset in Anno Proximo sho electus: Cū in de-
cursu bienij Visitaret Provīā Lublino petitans Leopolim vicina hieme incidit in Febrim
Malignā: Decumbens S. Nicolaus Leopoli Magistratus à PP. curatus, quo
concesso accepto à Parocho sui illius Viatico die pexit imualescente Febri posito
in terra gallico ad Matutinas finiret Horas Recepta per Pō Antidotā Eucē Sanc-
tore in modico fidelis, intra in gaudiū Domini tui, Ipso die S. Benedicti Abbatis Benedi-
cti Ut pie credimus Deo reddidit. Vir Apostolicus paupertatis Seraphicæ et Observ:
antiæ Reformatæ Zelatissimus promotor et Observator, ac S. P. N. FRANCISCI Vera
filius et Imitator. Cui parem non habuit Reformatio, an habitura in posteris secula Videbit.
Duo admiranda, et imitanda in tanto Viro, Magna doctrina, et profunda humilitas, quæ
raro in Uno subiecto reperiuntur. Adductus Cracus Leopolim non tantū multorū homi-
frequentia sed ōm Ordinis Religiosorū assistentia et Actorijs condecoratum, in Sacrario
Ord. collocatus est, anno Natalitatis eius 60. Religionis 40. supra. Quidā Magnat
auctoritatis Publicus auditā morte eius Ingemuit, et subiunxit: Magnum decus Ordi-
cessit, et Vestra Reformatio amisit, Vor meo seculo non Vidi in Polonia Viros Re-
ligiosos, pietate, doctrina, humilitate, rigore Observantiæ, Mortificatione sui, Verbi Dei
Zelo, Exemplo, Sanitate Naturā, et physionomiā æquales: Pō Pasparus Druzbicki
Soc: Jesu et Pō Franciscum Rychlowski Reformatū, qui sicut adueua et pe-
regrinus Vixit: Ita eius peregrinus et Uator in Via mortuus est, dignus longiore Vita
Ut diutius Reformatio in suo decore conservaretur: Deo ita placuit, sicut Domino placuit.
Referebat de hoc Pientissimo Patre olim A.R.P. Antonius Wegrzynowicz Laliquādo
eundem in Visitatione Conventuum peregre constitutum, obviam fuisse in quoda
ponte, prædicto Pō Pasparo Druzbicki amico et familiari suo: Viro
Cnam ut asolet, Sancti Sanctorum amanti et Sodalesij de dum se à longè conspe-
xerunt Pō Druzbicki in curru vectus, Pō Rychlowij nudipes absq; pera, desilijt è
curru suo P. Druzbicki et in teneros amplexus P. Francisci prorupit. Tum Salutā-
tione ad invicem facta, Pō Rychlowij interrogavit: Dic mihi Pō Druzbicki candide,
quid tu cogitaveris me conspecto. Respondit ille: Recogitavi meum: ego omni commo-
ditate provisus, absq; defatigatione Vector &c: Hinc Pater, æquè Provincialis sicut ego,

168 nudipes, seminudq; sudat & algeat, exanllat vires ultimas, abrq; commeatu, famulo & lætus viam suam apparat, vir quo mundq; n' est digng &c. ô quàm me confundet in Judicio hoc Dñs meus! his verò dictis addidit. Die ergò & tu mi amantissime Pr, quid cogitasti me viso. Respondit P. Ryckhovig. Ubi te à longè conspexi sic meam revisebam. Ecce iste illusor mundi pergit in curru sedet & in cælum evolat, nec sunt tot ligna in hoc ponte, guttæ in aqua, quot ipse motus anagogicos elicit, quot actus amoris Divini, humilitatis, vilificationis suæ &c. Posthæc verò in osculo pacis, uterq; in viam suam abierunt. Quidam Pater dignissimæ fidei narrabat mihi (hæc scribenti) quòd dum Pr Ryckhovig ageret Guardianum in Conventu Premislien, conspexerit semel hominem pauperculum, immani lepra tabidum, à quo enixè rogatus ut ei relictu ab omnib; horraret miseri cordiam, Pr Ryckhovig recepit illum in suum Conventum & locavit in Foresteria portæ interna, ibiq; clausum retinuit per longum tempus cui ipsemet vix aliquo hæc sciente, omnem commoditm, curam & cibum, non exhimescens putida ulcera & contagionem impendit, ac demiq; potiùs precibus & meritis suis, q'm ullis antidotis, miraculosè sanatu dimisit.

170 exantlat ultimas vires, sudat & alget, seminudas imitator pauperculi J. Xti, soli Dnæ Providæ innixa

P. Norbert + Michalowscii senior vita

1661 P Norberts Guard. Leop. moritur.

1661. die 28. martij. V. Pater Norbertus Michalowski Guardianus Leopolien. Et S.T. Lector Actualis eximiæ innocentiæ, et perfectionis religiosus, præcoci oppressus fato, præmia à Deo recepturq. (ut pié credimus) æterna, migravit ad cælum.

Vir fuit sanguine et natalibus insignis, ab optimis et nobilibus Parentibus, in omni pietate, bonisq. moribus puer educatus, quem post obscuræ Trivium rudimenta et prima incunabula, in adulta iam ætate Cracoviam, in Alma Academia studiis maioribus et severioribus imbuendum, destinarunt, ubi eam brevi, ob excellentiam animi et indolem ingeniam, humaniorum trivium scientiam, adeptus fuit, ut facile fere oes coætaneos, superaret, nec mirum, cum pietatem cum bonis et studiis avidissimè imbibere studuerit, memor illig. Initium sapientiæ timor Dni, pietatem nanq. in Deum ferebat mixa, in Cultu Gloriosæ V. Mariæ (quam in Patronam studiorum et vitæ suæ Directricem elegerat) incomparabilis devotionis, in q. cælitum veneratione, singularis: nullus Festus Dies Dominicus, nullus B.V.M, vel Sanctis præcipuis dicatus erat, qui in confessum et incōmunicatum videret. Honestus et pudicus, modestus et pacificq. Parentibus obsequentissimus, Præceptoribus morigeratus, ōibq. in conversatione amabilis et benevolus fuit; à vitiis ōibq. plurimū alienus. Donis fere ōibus, sive naturæ, sive fortunæ, sive gratiæ decoratq. exhibit, nam ei fortuna nobiles et generosos Parentes: Natura corporis dignitatem, animiq. solertiam, Virtus probitatem et sinceritatem morum, adeò indulserat, ut merito ōium amor et delicia esse videretur: Et dum longioris et maturioris vitæ spes et uberiorem in studiis profectus, maiora nobilitatis suæ incrementa ornamentorum et virtutum decora, Parenter, amici et propinquanti et ut fuis vobis satisfiat, deuti precibus id à Deo omnium bonorum largitore, expoſcere non omittunt. Sed ecce præter oem spem ac

ephimaonem

æstimationem eorum, adolescens flamma Spiritus S. incensus, fallacis huius
sæculi blandimenta, carnis oblectamenta et inania mundi promissa agnoscens, ac saluti suæ in iuventute adhuc ætate prouidere cupiens, cœpit teneri desiderio seruiendi Deo in Religione S. Francisci
imo maiori flammæ amoris diuini inflamatus, mundo, carni et semetipsi
renunciare efficaciter decreuit, resolutoq animo ad PP. nros (quo
rum) accessit, humili petens sui susceptionem ad Ordinem et Refor-
mationis institutum: videbant Patres nri iuuenem immaturum et
statura pusillum, propterea susceptionem eius vsq ad maturiorem
ætatem differre voluerunt, sed eo feruentius instante, in discursu
agnoscentes ophimæ indolis iuuenem, in cruda quidem et immatura
ætate (scilicet 16 agentem annum) sed miro zelo seruiendi Deo
æstuantem, in moribus comum, in responsis prudentem, in discursu
acutum et in facie serenum et venerandum, ac iudicio maturum,
et quod mirum, non leuitate puerili aut respectu humano, sed pio
affectu et deuotione deliberata ad capessendum Religionis statum
duci, proinde annuerunt votis eius et ad Ordinem susceperunt.
Quare gaudens gratiosus adolescens, maximo cum deuotionis affe-
ctu Reformationis nri habitum suscepit feliciter anno Dni. 1545
die 19. Octob. in Conu Vicicen S. Francisci; et qui à puero cœpit
Deo seruire in simplicitate cordis et timore Dei, factus Fr Mi-
nor, tanto feruore spiritus incensus fuit vt statim cunctis exerci-
tiis religiosis, mortificationibus, tam internis quam externis ex animo
se daret, ordo studio ad bravium virtutis aspirans, summa cum
diligentia actionum Trum egregia facta ingeniose exploraret, bre-
uique sibi faciles conquirenda ac æmulanda sperans: Absoluto
tandem laudabiliter et cum maximo profectu spiritualis vitæ proba-
tionis anno, professus factus, iam altiorem vitæ modum mente

revolueba-

revolvebat, diligentius vite pfectioni insistere, et ad culmen virtutis
pfingere conabatur, et [illegible], oeq; studium suum ponebat, in pfecta regule
et pfessionis sue observantia, quam diligenter ad amussim legebat,
servabat, scrutebatur et intelligebat. Erat sic Serap. S. Francisci verus filius apparere, indeq; fiebat quod ipse velut sol inter sydera splendescens micantibus virtutibus, alios fratribus quibusuis antiquis, vel virtuosis zelum profectus spiritualis et sue professionis suo exemplo adderet: et haud minus cum divina gratia pollentibus, sanctis erat beatam animam, erat inquam iuvenis optimis indolis et bone voluntatis, cuius quidem decor et membrorum corporis exilitas, iuvenem ostendebant, sed morum integritas, gestus corporis et animi compositio, perfecte virtutis, maturum virum in ore predicabant, a
Erat pietate, devotione, humilitate, mansuetudine erat insignis, ingenio clarus, pulcher facie sed pulchrior mente et spiritu, vite innocentia prestebat, puritas eius erat preciosa magis Angelica quam hac, ut pote castissimus virgo: Accedam et odium et vitium fugiebat honestatis religiosis et mortificationis amantissimus fuit. et de omnibus bene merendi occasionem non omittebat; Eius, obedientia simplex et cæca, humilitas profunda, quæ illum ac viliora et abiectiora cuiusvis obsequia promptum faciebat, orationi, meditationi rerum celestium iugiter intendebat, de rebus spiritualibus ferventer loquebi et loquenter lubens audiebat: Solers et sagax in rebus agendis, Et ut una verbo dicam, quidq; in iuvene preclarum desiderari potest eximium in eo fuit, talemq; in omni gne virtutum assecutus videbat profectum, ut brevi evaserit optimus religiosus: qui cum eet quadam singulari nature prestantia insignis et ingenij dexteritate predithus, ac rer sublimiorer altius progressu gerendas natus esse videbatur, quod omnia

P.P. Prov

Pb. Prūs in eo consideranter, vt eundem ad grauiora æmulanda pro decore Religionis et cōmodo Prūs, prouocarent, applicuerunt eum studio Philosophico, in quo ob animi et ingenij sui solertiam, maximum profectum super ceis condiscipulos suos, fecerat vt liquidò apparuerit, vt qui ab initio susceptj habitus religiosi, profectionis specimen præbuit, ita quanto cresceret ætate et adolesceret scientia, tanto suauiorem virtutum redoleret odorem: Et propterea finito laudabili et fructuose studio Philosophico, auditor et candidatus S. Theologiæ designatus fuit: Et sicut in perspicuitate scientiarū S. Theol.ae mira capacitate et ingenuitate videbat̄ præcere, ita et in deuotionis gratia et affectu continuum sanctæ gloriæ amplioris incrementum; et quidem nullam sapientiam vel scientiā inordinatè appetiuit, imò eam quam percipiebat veritatem intellectu, ad formam orationis et deuotionis, reducens, continuo niminabat affectu, et piò opere complebat.

Assecutus diligenti studio trium cognitionem, ing. sacris institutis peritiam vt iam et sibi consulere et alijs prodesse, atq. Deo pro talento sibi collatus concesso, obsequi posset, de cōmuni PP. Capitularium consilio et assensu Subdiaconus adhuc (raro exemplo) in Philosophia fuit Lector Philosophiæ, cum mandato vt eo Magistro inuenerit. Et studiosi cum iris et studiis pietatem colerent, quod quidem adimplere facto egregie satagebat: Et dum in iuuentute informanda summa diligentia, assiduis laboribus vigilasset et rudimenta Philosophiæ tradere cœpisset sin Conu Strbnicen S. Mariæ Magdalenæ dicato) ecce seuiens pestilentiæ plaga, quæ tunc per Poloniæ regnum grassabatur seuissime, eundem Conuentum Strbnicen, inuasit, vbi nouem Fres, et inter illos tres Fres Clericos Studiosos cum mxò suo dolore, ereptos sibi morte implacabili, condoluit et ingemuit, opportunitatemq. legendi quousq. cessaret tempestas illa crudelis, abstulit, qua postmodum cessante, conuocatis residuis Fribus studiosis, reassumpsit studia et fere cum maiori

feruore

feruore studenter suas, non solum ad p̃arum studia ingenti conatu et labore suo, sed multo magis verbo et exemplo ad meliorem vitæ fugę sollicitudine Lectoratus sui, inducebat, maxime cum iam 3tio Lectoratus sui anno Presbiter consecratus fuisset, admirandis virtutibus, illuxit et totum pfectionis specimen de se prębuit pietate nang probitate vitæ, mansuetudine, moderatione animi præditus erat, candore et sinceritate, honestate morum insignitur erat, recta conscientia, honestis actionibus, integra existimatione intentus: tanta ferebat deuotione vt semp orare et versari cum Deo videret: Silentij, sollitudinis, orationis Meditationis, recollectionis (recollectione lo dicerum iuxta Prescripta Statutorum quolibet anno iugiter recolebatur, percupidus erat, in celebratione Missæ Sacrificij prentissimus erat, quod quidem gustidie, prhmissa diligenti examine conscientiæ, et contritione dolorosa ac Sacramentali Confessione, sic dispositus piis affectibus, animiq dulcedine perageb̃at, vt totus in Deum transformari videbatur. Eximii feruoris, in diuinis rebus et in salutu animarum procurandæ, fuit: in precibus suis se et oia sua desideria Deo offerebat et obsecrabat vt per gĩa cum auxilio Dei, eius sanctissimæ voluntati conformari pt; Sine etiam singula quæq opera sua, quantumlibet minuta, imo verba et cogitationes ad honorem Dei dirigebat. Erga Deiparam Virg. Mariam, mira pietatis affectu semper ferebatur, sensus carnemq suam (etiam secularis existens iejuniis, disciplinis ac se affligebat) iugiter mortificabat et spiritui subiiciebat, cibo, somno, potuq vix ad necessitatem vtebr; Et cum semper eet pauperrimis altissimæ cultor eximius in vestitu, victu, aliisq necessariis vix quæ extrema necessitas postulabat, requirebat. Obedientiæ promptæ amicus et executor insignis erat, nunquam otiosus inueniebr, sed vel orabat, vel legebat, vel scribebat; vel lecta ruminabat, insuper laboribus sumo cum studio, docendo, legendo disputando etc pie occupabatur: Statura corporis pusillus et imberbis, at ingenio

solido

solido et recto iudicio, usu et experientia insignibus, rebus et factis non specie aut verbis vitæ offá colens: Suapte natura lætus et iucundo mentem tranquillam læta fronte præseferebat; innocentiam et virginitatem ab infantia castissimè coluit, maximoq honestamento pudicitiæ et verecundiæ ferè Angelicæ toto vitæ suæ type condecoratus fuit: oculorum et linguæ custodiæ inuigilabat, mulierer gntumuis honestissimas alloqui vel videre vel ab illis dicteri abhorrebat semper et poterat dicere illud Pepegi fœdus cum oculis, ic Virtute conseruentis delectabatur et coram Deo sic ambulabat perfectè vt nec labe criminis mortiferi vngm se inquinatum senserit vel quicquam contra virginalem pudicitiam:
Humilitatem tangm fundamentum aliũ virtutum sũmè adamauit cuius vi frebus ab omni æmulatione et ambitione alienus fuit, nulla quidq exercitia prompto animo exercebat, panem offabilem supponendo humeris sacco etiam Theologiæ Lector expressus, mendicabat, manuali exercitio cum fratribus studiosis vt potè circa viridarium scepius occupabat, pedes iuniorib fratribus lauabat, in verbis, in incessu et compositione externa, humilitatem spirabat, verè non quærebat illi illud commune dictum, Fauus raro humilis, a cum ille pusillus corpe, sũma tamen humilitate et demissione animi delectabat, tantaq comitate affabilitatis conditus erat eius humilitas, vt mihi beniguus, et suauis obij, gratiaq conuersatione sua eum oculos conspicientes, Accidit aliquando vt quidam ex Patribus probandæ eius humilitatis causa, aliquibus et duriusculis eum verbis obiurgasset, inter cætera exprobrando illi, quòd de suo pristino perfectionis statu, multum remisisset vitam et morem suos in deteriùs immutasset, negauit ille et serenis vultu respondit, se nungm in deteriùs vitam et morem suos cõmutasse: cum ille Pater superbam eius responsionem admiretur, illico verbere cæpisset nisi ille causam subridendo reddidit, quòd ideò de sua perfectione nihil remisisset, qã scilicet nungm perfectus, nungm bonus extitit, nec quicquam boni operis inchoauit: sic non solum simplicitate columbina, sed etiam serpentis

his prudentia, a stum Latinis illiur clust: Ad extremum ordg fere virtu-
tibur ita excellut, vt bene et pie viuendi exemplar, et nitidissimum pro-
fectionis speculum ab ordg celebrarer et pro optimo ac vigilantissimo Ma-
gistro artium et pfectionis religiosa censeretur, quar vera ingenuita-
tis notas Religio in eo suspiciens, non expectata grauioris ætatis ma-
turitate eum in Confess. et Prædicatorem verbi divini et S. Theolo-
giæ Lectorem, maximè postqm per continuos 6 annos in lectione
Philosophiæ fideliter et diligenter laborasset) eum ex Capitulo Pro-
vinciali, creauit et instituit, ordg in Conventu Leopolien S. Rochi vti lu-
cernam ardentem, expolunt, vbi minum in modum, quantum ille lucidissi-
mos scientiæ ac virtutis radios, diffudit: Florebat hunc Ciuitat illa
Cath. Metropolis Russiæ) multis et eruditis Variarum Religionum
Doctoribus, publicis etiam multorum Lectorum disputationibus celebris
erat, quorum fama permotus præfatus Pr, pusillus quidem corpe et ætate
immaturus, sed altiuaga mente sublimis, aliquatenus de suis viribus
diffidebat comparere coram iam exercitatis, donec tandem suspensum animu,
diuino implorato numine, erexit et publicam disputationem in Eccla sua
defendendam suscepit, inuitatis præcipuis et eruditis ordum fere Religionu
Doctoribus et Lectoribus, sapientiam inter pfectos hoc cepit, et ad ob stru-
sa illorum quæsita, cum suma auditorum stupentium satisfactione respond-
bat sic vt otium animi raperentur, illiur sapientiam celebrat fere intuens
audire gestirent: Peracta suma cum laude, solemni illa disputatione, cam-
pum certaminis et occasionem expoliendi animi nactus, ad sublimiora
diuinæ scientiæ sectanda vestigia totum se tradidit, ab dita Theologiæ
arcana, suppeditanti quadam stillante gratia, penetrabat, publicis disputa-
nibus frequenter aderat et variorum Lectorum publice ppsita axiomata
sumo intellectus acumine, dissolebat, vt oes sublimem viri sapientiam et
cum magna admiratione venerarentur et cum maxima veneratione vtq

eur.

eius religiosa probitatem et morum grauitatem, admirarentur, haud minum radiabat name in illo mirificus zelus Diuini cultus et honoris, regularis observantiæ peculiaris amor, in promouendo bono Reformæ speciale studium singularis benevolentiæ in oes mira promptitudo, actionum dignitas, mira affabilitas, benignitas, claritas immensa in eo fuerunt, preterea in dictis et factis constantia, in moribus comitas, in responsis prudentia, in discursu acumen, in vultu serenitas ppetua, in conuersatione lepos, in dicendo fluida facundia et sermo ornatissimus, in rebus aduersis fortitudo, in prosperis moderatio animi elucebant in eo ppetuo: et in eo breuis ætas multa virtutis, adolescentia et integritas, altum ingenium et animi demissio! item dignitas sine fastu, summa doctrina sine vana ostentatione, probitas sine fuco, studium sine fictione, dulci quadam ambitu in eo certantes, eum Cruciferi pp. atq. etiam extraneis amabilem et gratum, cunctis Tribus nris æmulandum Archetypum, effecerunt. Eam ob causam à Superiorib. Prouin. in Congreg. annuali congregatis, vt tanto magis luceret, et vt ingenij eius dexteritas probaretur (quæ magis probari non potest quam in regimine, iuxta illud, Dignitas probat virum) Guardianatus officio et honore eiusdem Conu. Leop. condecoratus fuit, quod officij munus et onus non tam libenter quam (vt vulgo dr) reuerenter ex merito obedæ suscepit atq. in eo semper humilis in oculis suis, moribus, incessu, gestu religiosissimus, cernebr, vitæ regularis, Constitutionum eic æmulator et primus omnium executor existens, in oi obseruæ Reformationis zelum cum condita pietate colens, innatam bonitatem cum benefaciendi studio coniungebat, erga suos subditos totus affabilis, benignus, humilis, ita vt videretur cæteris non præesse sed cunctis subesse et prodesse: In Directiua et exercitiua officij administratione, passione mutatum, ira vel odio ductum, nemo vnq. vidit, sed pacifica bonitate, mira patientia, ingeniosa sagacitate, circumspecta prudentia, cauta in agendis dexteritate, sedula vigilantia, cæteris virtutibus

adornata

adornatus apparebat, vt omn̄ subditorum pio exemplo, animos ad fer-
ctandā pietatis et religionis officia et virtutes facile prouocaret: Et
verè in eo offō Guardianatus, illius dexteritatis, vigilantiæ Pastoralis,
egregium dedit specimen, cum mxō gustu et complacentia spiritūs,
Patrum, quidam eum ad sublimiora quæq; nactum et aptum iudicant,
dum de eo maiora meditantur, dum multa sibi de eo succes-
temporis et maturescentibus annis pollicentur. et ecce in ipso cur-
su rerum et flore etatis, stupenda latentis Dei virtute in grauem et
periculosum morbum, incidit, paroxismus valde pestilens, membra
eius corripuit vt ceā quotidie aderant ex habitus parenimia hilari-
tia et condolentia in lachrymas diffluere vidēr: Ipse verō infirmi-
tate grauis pressus, tanta cum Deo suo sollicitudine versabatur, vt
non nisi quod ad Vnionem dilecti conduceret, eum mouere posset,
Sacramentis Pœnitentiæ et Eucharistiæ aliquoties pie munitus, interiori
volutans amore, parē obstruxerat rebus terrenis, et quosdam seculares
extraneos ex deuotione se visitantes repellebat, vt liberius per pro-
funda suspiria, pios affectus et actus aperet cum Deo suo: Nec inten-
sissima morbi vis mentem eius à conuersatione diuina, seduxit, quin
balbutiens et ruminans quod aliàs in oratione labauerat, inter grauis-
simos dolores, affectuosissimè ruminaret: Infirmitas eius dubitabatur non
fuisse ad mortem, sed prouidā Dei, nam Medicorum sententia, extraor-
dinaria et supra cēm cursum naturæ febris fuit; cumq; iam aliqui
periculosissimos dies Criticos, superasset, et oīa signa futuram eius
sanitatem certō certiùs promitterent, voluntas Dei fuit vt cederet
in prædam morti, scilicet manifestè patuit quod placens Deo factus é
et propter hoc properauit educere illum de medio iniquitatis, ne mali-
tia mutaret intellectum aut ne fictio deciperet animam eius: Morti
proximus sentiens se totis fermè viribus exhaustum, cum summa pietatis
et humilitatis affectu petiit afferri sibi vnam ex his partibus assutam lacerna

ad vsi

et vili ac rustico panitentiæ sago indutus totus absorptus animo et pungente desiderio plenus, quasi per duos dies rigescebat, extra se positus et nesciebat cognoscere fres, eratne defectus sensuum, an violentur aliquis extraordinarius à Deo raptus; tandem quasi de somno excitatus, astantibus trahibus dixit. Fui in iudicio Dei, non sensi (inquit) timorem de mortali peccato. sed tamen suspensus sum et nescio quid mihi debitur sors. et mox quasi raptus, contremuit, orantibus interea fribus et animam eius Deo commendantibus, continuo et de repente facie conversus ad fres, vehementi spiritus impetu correptus, et ebulliens præcordiis suis infremuit cum summa afflictione, ~~ter ingeminando~~ dixit. Nunc fres adiuvate me, adiuvate me et ter ingeminando eadem verba cum cordis vehementia et dolore, quibus dictis, conquierunt: trahitur interim stupentibus et horrescentibus, et eò amplius et instantius orantibus, tandem quasi post spatium unius horæ exhilaratus animo et corpore, dixit. Videte fres, videte diligenter: cumq; interrogatus fuisset, quidnam videre et considerare deberent, respondit. Videte cælum apertum ie et his dictis, animam piam Deo creatori suo reddidit, atq; ex hac miseriarum valle ad amæna cælestium gaudiorum palatia, præmia æterna recepturus, migravit magno desiderio sui apud oes non solum fres, sed Viros primarios ac Religiosos relicto: Et vix credibile quantum tota Civitas audito eius obitu consternata fuit: fres vò orbati tanto patre suo in liquorem penitus resolvi debere toti putabant: Ad cuius exequias pie celebrandas fere tota Civitas una cum Religiosorum processionibus, aderant, oes pium et Deo charum proclamabant: et dum grecile corpusculum eius (quod iam mortuum spirabat innocentiæ et vitæ puritatem) sepulturæ mandaretur, tam largis imbribus rigarunt fres faciem suas ut lapidem ipsum emollissent, ad quod spectaculum flere oes coacti et resoluti in torrentem doloris, nullo modo continere lachrymas poterant: Et sic fribus et fres plandum sua morte, sibi vò summum in cælesti gl. gaudium comparavit: Catalis sud anno 32. Relig. 16.

1683. d. 23 Januarij. V. Pater Thomas Kutschga Wisnicen. Confessarius et Praedicator carnis ergastulo solutus, vitam cum morte commutavit: Qui 1630 fuit susceptus ad habitum Reformationis, sed post aliquot menses Vicarius tentavae Reformationis institutum deseruit, et postea amplexus fuit institutum PP. Carmelitarum antiquae observantiae in Aremis, ubi postquam induitus fuerat habitu Novitiorum, atq; per aliquot hebdomadas permansisset, mox adverterat differentiam magnam institutorum et exercitiorum spiritualium, quae in Ordine Reformationis. et gratis, quem delectari coepit, et de Sidevio magno iterum Reformationis institutum amplexandi tenebatur. et per specialem Benef. et Patronum Reformi instantissime egit apud Superiorem nunc ut iterum suscipi mereretur ad habitum Reformationis. quod tandem instantia effectum, obtinuisset. uti miles ex bello fugiens, reversus strenue adversus Hostes sub vocationis pugnavit: Et toto vitae suae tempore fuit Ordinis sui religiosi amantissimus zelator: Strictae observantiae zelosissimus aemulator et semper exemplaris. ita ut eam ob causam fratribus et Superioribus semper existeret amabilis et gratiosus. et ad officia Reformi promovendi: Sunt n. Officia Prioris, Guardiani officia multoties exemplariter sustinuit. sed Praedicaturae munus satis onerosum et Angelicum toto vitae Sacerdotij sui laudabiliter, fructuose et laboriosissime egit, dico laboriosissime, qa sicut fuit pusillus statura, ita mediocris doctrinae, ideo circa faciendas Concionem publicas, pro aedificatione auditorum et ornamento Religionis multum laborare et sudare debuit: et vulgo dicebat de eius Concionib. quod non fuerat eruditione magna nec Philosophicis nec Theologicis quaestionib. ornatas, at tamen satis elaboratas, ad aedificationem, gustum et compunctionem auditorum.

Obiit fecit

faciler et devotè ac semper accomodatè capacitati auditorum, de necessariis ad salutem, et sctorum præscriptum Regulæ. sub brevitate sermonis, et examinatis verbis, de vitiis et virtutibus, de pœnis inferni et glâ celestis, de Sacris eloquiis et monitis salutis et lege Domini: ede. Et non minus quàm multis fidelibus Concionibus suis, ac præterea vitæ sua religiosa pia et exemplari, exhiberat causa salutis.

Fuit autem pietate in Deum tutelaver, zelo, singularis in Deiparam V. cultu flagrantissimus: Orationis. paupertatis et omnium virtutum amantissimus cultor: qui cum altissimo Deo plurimis annis feruentissimè famulatus fuisset, et laboribus religiosis debilitatus fuisset, paralizi morbo tactus fuit in Conu Casimirien, et totus debilitatus, loquelam et sensus amisserat. sed tamen Dei beneficio mirabiliter relevatus, sensus et loquelam recepit. et divinum annis toto corpore vegetatus, vixit. missas et Confessiones fidelium excipiendo. et tandem iteratò in Conu Crucis paralizi debilitatus, usum exteriorum sensuum et linguæ amisit et lecto per aliquot hebdomadas affixus decubuit, Dei tamen gratia usum interiorum sensuum, et potè usum rationis et memoriæ vivacis et manus dextræ. habuit: Patiens et resignatus erat in sua infirmitate, ut nullum unquam signum impatientiæ vel diffidentiæ in Deum, prodiere unus est. Necessitates suas tam corporales qui spirituales per signa manus dextræ, fratribus sibi inservientib. exponebat. Et profecto tunc apparuit, qualis vita eius vita, dum sanus erat, fuerit: nam toto Ipse divinæ sibi infirmitatis, totus Deo vacabat, præsentia eius recreari videbat: sæpè Sacramento Salutari Pœnitentiæ: Eucharistiæ, animam suam devotè reficiebat, affectibus pijs et actibus fidei plurimis per diem elevatis

frequenter diu noctuq; à libris se vix retinuit. vixq; super se vigilantibus, aliquid de Passione Dni. vel aliquo pium, quo spūs eius recrearetur, breuiter sibi legi, cupiebat, et petebat, et post lectionē pie meditabi et ruminabat: de Deo et cœlestib. seu spiritualibus frē loquenter, libenter audiebat: iam verò si quis frum ex loquacitate minus necessariam, vanum vel mundanum vel ad deuotionem non spectans (vt vulgò fit per abusum satis reprehensibilem) loqueretur, continuò manum dextræ digitum ovi suo imponebat ac per signum, quod ægre illa audiret, nisi quid de Deo et cœlestibus quod eum ad deuotionem mouere poterant, libenter audiret: et propterea frēs cauti ipsius pio desiderio morem gerebant, nihil nisi ea quæ pietatis erant, pro solatio eius animæ loqui curabant: Tandem cum sentiret grauiori infirmitate se aggrauari et debilitari, cum vel nixa per signa actus contritionis, pœnitentiæ et desiderium Sacramenta sacra, suscipiendi, expeteret, quibus pie et deuote susceptis, contra ictum mortis et tentationum armatus, totus recollectissimo in Deo absorptus, in quiete magna permanere visus, ac post quasi ex somno correptus, vehementer per signa petiit à superiore iterata absolutionem peccatorum et benedictionem pro felici transitu, qua accepta absq; resistentia vlla aut inquietudine, placidissime expiravit anno ætatis sue supra quinquagesimum, religionis 34. et honestam sepulturam accepit in Capella parua S. Casimiri intra Vrbem Cracouiæ existente, transferendus in nouam Eccliam eiusdem Conuentus. Ex. requiescat in

pace

1663. d. 30 Augusti: Vidur Pater Casimirus Krzyżanowius Confessarius in Conventu Cracoviensi ad S. Casimirum, diem vltimum clausit: Vir fuit nobili genere natus, à iuventute, moribus, et humaniorib. institutionibus in Acadâ Posnaniensi instructus, adolescentiam suam seruitio Aulis Magnatum dedicauerat, et sicut à iuventute Deum timere cœpit, sic et in Aulis delitiis et mundi illecebris timorem Dei non deseruit, imò crescente ætate, crescebat et in timore Dei, et puritate conscientiæ delectabr, castus, modestus, verecundus, Diuini Numinis et honoris, amator eximius, spiritualium personarum, religiosorum cultor piissimus. ob quæ suas et similes virtutes, cunctis amabilis fuit: Et dum eum alter, generis nobilitas, corporis vires et venustas, illecebræ carnis, conuersatio optimatum fauor Magnatum et foueret, et ad delicias mundi fruendas vocaret, Ipse tamen præcibus Dei grâ et amore, magna animi alacritate, relictis omnibus contemnere elegit, et magis deliciis spiritualibus, quæ inchoant à luctu et mœrore, et ad gaudia cœlestia perducunt, quam carnis, ~~quam mundi~~, mundi deliciis, quarum initium lætitia, finis verò luctus, se dare et consecrare elegit et constituit: quare spiritus S. feruore conceptus, contemptis mundi vanitatibus, carnis voluptatib. et quod maximum seipso victo, in florida ætate, ne malitia mutaret intellectum eius, et ne fictio decipiret animam eius, se Religioni S. Francisci inter nouos Tres Reformatos, se dedicauit, et susceptus in Conuentu Cracouiensi S. Casimiro dicato, cum maxima deuotione sanctus, seruitio Dei se mancipauit, et tyrocinium sui Noviciatus et perfectionis, cum maximo feruore spiritus in eodem Vticensi peregit.

Et

promptum se et aptum cunctis vitæ religiosæ exercitiis et mortificationibus reddidit. fuit, semper suæ vocationis zelosissimus, amator Regularis ac Strictæ Observantiæ cultor et æmulator denuo fervens, multis virtutibus per oē vitæ suæ religiosæ decoravit. Et qā humilitas oibus vere spiritualibus primaria et singularis ē virtus, imò fundamentum oīs spiritūs ædificij et oīum virtutum, ac ipsius sanctitatis, ideò hanc virtutem à tyrocinio Novitiatus summè adamavit, et hīc vitæ suæ tyro, sic eam amavit ut semper veluti Novitius, non solum ego servorem sed et iuniorem Dei se reputabat, semper ad humilitatis exercitia parebat fuit, maximè ad obsequia vilissima et ministeria abiectissima, quæ p̄ sua vilitate alij abhorrebant, festinus, etiam sacerdos ex Confessarius et Guardianatus existens, imò post officia religiosa Guardianatus, Custodiatus, promptè se ingerebat, hinc culinæ officia in Refectorio Fratrum sustinere, ligna secare, portare, fornacem vicissim, infirmarij. ecc calefacere, scopare, vtensilia vilia et contumeliosa purgare, pedes Fratrum lavare, cum devotione osculari, scandalia detergere. infirmis Fratribus lecto assistere, consolari et alijs necessitatibus, tam spiritualibus, qm corporalibus, occurrere sedulo curabat, Fratribus obq tam fuit quam in itinere positus, cum mxa pietate et humilitate, inservibat, multoties itinerantes Dei mxe iuniores etiam Laicos per lutum et aquas in oppidis humeris, transportabat. scandalia lavabat. reficiebat, et quovis nullam occasionem

humiliandi

humiliandi se coram Fribur, imò seculoribus ad imitationem et exemplum Christi et ædificationem proximi, unquam intermittebat. Et cum ppter suam pietatem, exemplaritatem, ad quam obsequia promptitudinem semper Fribur, et mxe Superioribus existeret grata et amabilis: eundem Superiores S. Ministri Prædicatores in socium itinerum et peregrinationum suam non solum pro tota Provincia distantes. sed et Romam præficiebant. Habebant, quibus ille cum mxa pietate et reverentia ubi pro Christi, inserviebat.

Inde ob suam præclaram virtutem à Superioribus ad Officia Religionis promovebi, fuit bis Cellor Vocalis, Officiu. Provi, in quibus officiis bene exemplariter cum satisfactione et ædificatione Fratrum et delectatione Superiorum se gerebat. Guardianus officio sæpius fungebi, quod cum summa prudentia, exemplaritate, charitate, diligentia in iis quæ sui obligationis et muneris sui et zelo status religiosi, exercebat, et non solum circa exteriora Regulæ, sed in minutissimis cæremoniis religionis, Statutis, ordinationibus, exacte servandis. Zelosissimus existebat; cibus seipsum præbens exemplum in executione præceptorum, communitatem ex integro sequens ubi illius Conventus nouissimus inquilinus, primus orium adiret in choro et in alijs muniis obeundis, abiectu et vilia sibi dedignabatur explere munia: cunctorum Fratrum necessitatibus summa Vigilantia et charitate occurrebat, benignus, affabilis in ore, sic subditos diligebat teneerrime, sic eos regebat, benigne corrigebat ut eos ad perfectiora provocaret, sine ea Frei cum ipso cohabere, conversari exoptabant: Humiliatus et charitatiuus cum esset, videbi cæteros

Frei-

ter non præcedere, sed subesse, et socius magis et minister Dñi
sdi intentionem S. Francisci, celebri, quam Prælatus. et ipse fregrē
impositio sacco humeris ostiatim p Ciuitatem mendicabat panes et cete
ra ad victum spectantia. aliquib accidit (me ptē) cum portaret elee
symam p Vrbem, dixit ei quidam Benefactor, Pater si portabit ipse succi
dian partem carnis porcinæ salsæ (potec stomy) dabo tibi. et cum se
offerret ptextus Pr ad accipiendam, et per se portandam, et submisisse
set humeros eidem, admiratus eiusdem submissionem, dedit ei, sive impo
suit humeris eius. putans, quod ob verecundiam deposituru eet Dñs
dem in vicina aliqua domo, per alium deportandam, at cum vidisset
quod ipse vsq ad Conu per medium Ciuitatem, deportaturat, tum
obstupefactus sup ipius humilitate, edificatus multum fuit eius re
solutione et humilitate

Oī animi sui insignia dona et merita, multoties ad Offi
ministeriatur seu Prouincialatus fuit expetitus, et p candidatos ppo
situs, nemo tamen vnquam potuit notare in eodem signum alicuius
ambitionis et protentionis alicuius Prelaturæ seu preeminentiæ,
indignum enim se putabat omni Prælatura et magis subesse quam
prælese semper elegabat. In Capitulo Pentecostes vadeano in con
ventu Arecen celebrato, oīum fere vocalium vota et desideria
in electionem eius ferebnt (erat cuius vocalis p hunc) nec quidem
sperabatur adirentur eius, scienter grauiter infirmasse in Conuentu Leon,
nihilominus expectabant aliqm innotescentiam de eius conualescentia,

Verfantes

versanter in animo, si sanitati restituitur fuisset, etiam absentem eligendum in Ministrum Papalem, et cum pulsu spem et opinionem pridie ante electionem post occasum solis in locum Capituli adueniset sanus etsi debilitatus, labor à PP et FF. orbi conualescentibus sibi conualescentiam et felicem aduentum eius et tunc fere omnia vota et desideria, impleta fuisse, sanè maxime dubitabatur. et cum ipsi congratulentur futuram Pulsationem; ille dicebat cum S. Augustino Deus Pulsationis à viris probatis virtutis potest cōactione et formidine suscipi, à peccatoribus autem et infirmis, dicebat qualis ego sum tota debet intentione vetari: et cum S. Thomas Officium Pulsationis non è vera sublimitas, sed deiectio, non gloriosa excellentia, sed periculosa ruina: pro eo quod potenter, potestates tormenta patientur. Et Judicium durissimum fiet his qui potestatem, quare inquiebat: Deum meum precor Pat et hac vice sicut alias à pulsatione Vocalium contentione, me preseruet: ita et sic factum fuit, nam voluntate Dei cum data fuisset vota in conclaui, sors cecidit in alium, superante eum duabus votis. et cum illi aliqui congratularentur ille vero latenter sibi congratulabatur, quod voluntate Dei electio eius fuisset impedita. et cum pro nunc et postea Patres et Vocales considerarent pfectum P. nullum signum habuisse, impatientiæ vel deiectionis præbuisse nec pristinæ, hunc perspicue, notarunt in eodem ordine motus in inexcelsa tendentes, repressos et mortificatos fuisse et non sine maxima admiratione multorum qui eum ab omni ambitione et emulatione alienum exhibisse, pie censuerunt.

Pius semper in Deum et coram eo semper ambulauit, nec à punctim à presentia eius recedere videbi, in deuotis in quibuscumque precibus recitandis, missis celebrandis, et diuinarum rerum

meditatione

meditatione assiduus: Animas purgatorij patres detentas singulari pietate iuuabat, dicebatq, Deum absq; dubio habere gratiam ex charitate, pro eis oblatum fuerit; interrogatus aliquando ut quid tam frequenter et semper oraret. respd si nulla eet alia necessitas continuo orationis, nisi ut inuentur animæ purgatorij pro liberatione. et animæ in tot tantis mortalibus detentæ pro confessione scientia non sufficeret tempus orandi et benefaciendi. sobrie.

Postremo deuotione fuerit erga B. V. Mariam: SS. Eucharistiæ Sacramenti mysterio summe semper delectabit. Magnopere studebat puritati animæ et corporis. Pietas eius circa salutem animarum sanguine Christi redemptarum, pro curandam largissima semper extiterat, magnaq; quippe sollicitudinem et zelum in eo possisse videbit, ut nullam occasionem lucrandi animas, negligeret; ut in eo casu veri in illo quæ aliis suo tpe D. Francisc. filiis, singulariter effigiet tenti Patris præfulsisse videretur. Sciebat enim ex sententia S. Greg. Quod nullum omnipotenti Deo, tale sacrificium est, quale zelus animarum. et ex S. Dionisio: Ordium diuinorum esse diuinissimum, Deo cooperari in salute animarum: Hinc zelo Dei ductus adeo Clericis existens, multis magnis sacerdos. Prædicator et Confessarius factus, circa instruendos simplices et rudiores zelosissimus et laboriosissimus fuit: et siue domi, siue peregre constitutus, imò ubiq; vti inter fideles commorari eum necesse fuit, ob sedis capacitatem, statum conditionis, qualitatis personarum. officij docere et informare in ijs quæ pietatis, deuotionis et perfectionis Christianæ erant diligentissimus et sollicitissimus erat. Et quidem simplices et

rudiores

mediocrer informabat, qualiter Deum timerent, amarent, attente orarent
Deum presentem non solum in orationibus et precibus sed etiam in suis
operationibus, haberent, simpliciter confiterentur, devote Sacramenta
Penitentie, Eucharistie, susciperent, peccata et occasiones eorum deuitarent
fidelitatem Dñis suis prestarent. Mulierculas simpliciter quomodo Co-
ronam, Rosarium B.V.m deuote persoluerent, et alia quæ informan
dos simpliciter, necessaria scirent, solicite semp informare non negli
gebat: Si inter Nobiles et Politiores sospitij ~~causa~~ aut alia de
causa commorari necesse fuit, occasionem quærebat, de offensis Domino-
rum erga subditos, de oppressionibus eorum, de contractibus iniquis, de-
bitis, luxu et alijs vitijs eorundē statui, conditioni, officijs ac
accomodatis, disserebat: Si cum militibus conuersare necesse fuit inter militer
semper sermocinabatur vt alter S. Joannes Baptista, de eorum offi-
ciis, obligationibus, articulis militaribus, exercitationibus militaribus in
statuis, oppressionibus, exactionibus iniquis, abusibus, et alijs vitijs mili
taribus, vt veteranus aliquis miles. etiamsi nunquam secularem esset
ete de et sic de alijs statib. conditionibus personarum intelligat, quos
dei docere, instruere, omni occasione non omittebat, et quia hæc
ex pleno amore Diuino et zelo salutis animarum faciebat, ideo
talibus suis sermonibus cōmotionibus audientium cordā commouebat
suspiria, et plurimæ fuit causa, compunctionis, emendationis vitæ con
sequenter salutis.

Circa Confessiones fidelium tam sanorum quām infirmorum excipi
endas, et alia Sacramenta administranda, tota vitæ sue tpe fuit solli
citissimus et infatigabilis, vt suo tempore simulem sibi haberet, non ap
pareret. oēs enim sine discrimine et acceptione personarum, versa
batur erat in Nouitia Theologia et casibus, siue vir, siue mulier
siue nobilis siue ignobilis, siue pauper et diues, spiritualis siue secu-
laris

tavis, cuiuscunq; ordinis, dignitatis, conditionis etc oēs ad se poniten-
tiā causa accedentes, cum mirā charitate et benignitate excipiebat
et eorum Confessiones excipiebat, cum omnimoda facultate poniten-
tium: Et vt hic officium cōmodius præstaret, quæst quotidie etiam
festivalibus diebus, absolutis Divinis, in Confessionario Ecclesiæ sede
re soleat, vt daret occasionem pœnitentiā fidelibus, sicut scriptum fuit
ipse sua promptitudine plurimis occasio pœnitentiæ etc. Admirabi-
lis fuit toto artis Sacerdotij sui erga infirmorum magistros et curatos, quib
eximia charitate ita munus singulari amore, exercuit, dicebatq; assistebat aegrotantib. eorq
in miseriis et calamitatibus so-
labatur, nec satiabatur unquam ovia charitatis officia talibus im
pendere, et eo magis circa infirmantes periculose et agonia præsi
mit, qualiter illos Deo conciliatos in viam salutis disponeret,
multam diligentiam semper adhibuit. Dissidentium et discordantiū
corda scripsit emolliebat suis persuasionibus pacificabat et caritate
inimicitias sua prudentia sedabat. Vt iniuriat condonarent et in pristinū
amicitiæ fœdus reducerent
Eodem pietatis zelo inflammatus, tempore pestis ad inserviendum
in spitalibus pestis infectis, sponte et libere se obtulerat, pie et reli-
giose existimans, optimam sibi occasionem à Deo offerri ad proban-
dam efficaciter suæ dilectionis in Christum, virtutem, nam proba
tio dilectionis, exhibitio operis est sm sententiam D. Gregorij
quare amore Jesu Christi et zelo animarum pretioso sanguine
eius redemptarum ipse pestis Neapoli et Cracoviæ obsequio spi
rituali cum forti animi constantia et alacritate, deuouerat, etiam
si vitam profundere cum morte subire contigeret. consecutus est

gubus cum maxima pietate, charitate ministrabat Pœnitentiæ et
Eucharistiæ Sacramenta, non sine maxa ædificatione et consolatione fi-
delium: maximè cum AD. 1662 Cracoviã pestilentia infesta fuis-
set, ipse vero valetudinarius et debilis esset, tamen se resoluerat
pro posse saltim in vicinia peste infectis ad Sacramenta minis-
trandã: sed cum incipisset eadem ministrare, sensit fere extraordi-
narie & miraculose, voluntate diuina, viribus restitui prioribus, et
ad maiorem laborem et ministerium roboratum, hunc nolens deesse
voluntati diuinæ, in nomine Dñi, resoluto animo etiam extra Civi-
tem pestilentia infectis, eadem obsequia præstare, non neglexit et
pene toto tempore pestilentiæ, quotidie, absolutis diuinis in Con-
ventu et ministratis Sacrã infirmis extra Civitatem, exibat in Subur-
banã, sumptis secum participibus Confessarijs in compendium plur minus 30. vel 40.
gentes, quotquot infirmos et peste infectos, quos cum magna charitate
et pietate discipiebat prius. Sacramentis Pœnitentiæ et Sacrã Viatici
reficiebat: et demum, distributis cibis quos acceperat particulis cum
sacratis, vacuus redibat. sed et multos pauperes et egenos magis
ex inopia quam peste infirmos, cibis corporalibus reficiebat, quotiens ni
exibat, habere sumebat quantum poterat habere de pandibus, legumi- ex mendicitate
nibus, cibis, quæ ora cum charitate inter egenos fidos, distribuebat
et alios fideles diuersos ad subueniendum pauperibus, verbo et
exemplo provocabat.

Cum Civitas Leopolien 1648. obsideretur ab hostibus Regni
vel. rebellizantibus Kozacis duce Bogdano Chmielnicio, hunc in eo
les Civitatis ob penuriam aquæ et victualium, fame maxa laborabant
et consequenter multi varijs morbis inficiebãtur, et pestim monebãt, hunc
eiusdem Patris Cqui cum tribus ad Civitatem securitatis causa, confugit)
apparuit et innotuit Civitati et incolis eius magna sollicitudo et zelus

salutis

salutis animarum fidelium, toto enim tpe obsidionis, die noctuq; circa audiendas confessiones in Cathedrali Sedâ, consumebat, et tam per se qm̃ per fres confessarios suos circuibat cum magna sollicitudine, per domos, plateas, vicos, per muros, propugnacula & alibi, quibus cui ministraret Sacramenta salutis, oes et singulos ad seriam pñtentiam exhortando et plurimos suis exhortationibus ad compunctionem et pñtentiam, mxe timore inimicorum pterritos, perducebat. quorum confessiones excipiebat, et Sacra Synaxi, per aliquem Patrem sui Ordinis portatum plenu calicem Sacrarum participationum, reficiebat animas. Et non solum animas verbo salutis et Christi corporis pabulo. sed languentes pre inopia, esurientes, sitiq; fame laboratos, corpalibus alimentis et aliis subueniendo, mendicando per vicos et domos eleemosynam, refocillabat fregerat, et quicqd poterat habere manus eius, cum mxa charitate distribuebat subuenendis tribulatis, hunc et tabellas argenteas et clinodia alia ex imagine B.V.M sumptas inter egenos distribuit. et quorundam religiosorum qui p vltima sua sibi. et necessitate seruiebant quibusdam feminis ut eadem lapidea vbi fres mi manebant, sibi cia inter pauperes larga manu (per epicheiam) distribuit. quibus vo pro voto sibi requisita subuenire nr corpalibus necessitatibus non poterat, verbis dulcissimis et exhortando, demulcere et consolari non negligebat. Hec et multa alia opera pia tempore illig obsidionis sive per se sive per fres suos operebat, cum magno lucro animarum et edificatione incolarum illig Ciuitatis. Jam vero quantum sibi potuerat mereri apud Deum tanto suo zelo, audire licet sententiam V. Bede. aiens: Quod gratior, sublimior et Deo gloriosior conuersatio ee pt, quam illig, qui quotidiano exercitio aliorum ad Authoris sui gram studet conuertere, et crebra aiarum acquisitione, gaudia celestis semper augere. In oi vita sua nihil magis curare visus

est

cpt, quam puritati Regulæ et conscientiæ suæ prouidere, sine animæ
suæ diuini amoris et humani plenam, cui vitij et malitiæ experten
habere toto vitæ suæ tempore, habere videbit, ergo prius deuotum exam
plarem, de religione bene meritum, candidum, sincerum, pro iustitia et
strictiori obseruantia regulæ zelosum et virtuti semper faueutem, ipsi aduer-
te pugnantem, monstrauit vltionem in se et in alios bellum indicentem,
agnoscebat. Cumq; sic cum summa laude, toto vitæ suæ religiosæ con-
uersatus esset, et sine Superior seu inferior, vita exemplari apollevet
humillimus, patientissimus tum in laboribus circa salutem animarum
tum in aduersa valetudine semper apparuisset, diuersarum enim
egritudinum molestijs vt potè plica, pectoris angustijs, tussi maxime
per aliquot annos lacessitus fuit, et tamen eo amplius patientiæ erut
elucebat, nec à gemitus seruore absc[i]debat, fere vsq; ad vltimum finem
et diem vitæ suæ. nam eo die quo mortuus é, post mediam noctem absol-
luto sacro. et sumpto S. Viatico, dixit Fratribus: Hodie moriar, et tamen
mane ad Eccl[a]m ibit, in Confessionario sedil expectans si alicui adhuc in
seruire pt in Confessione excipiendo. (desiderent i semper in Confessio
nario mori.) vbi sub pœnitentib. ordinarijs valedixit. Cumq; eum
frēr viderent satis nimis debilitatum, dixerunt ei, Vere expedit vt
B.V. quiescat in lecto et se disponat ad exitum mortis, ad quorum
persuasionem ibit ad cellam pprian, dicendo. Hora completorij, dies
vitæ meæ completæ, cumq; inde rim à Pt. disponeret per actus di
uersos deuotenis, oleoq; sacro inungeret, dato signo pro oratione
mentali ad initium Nunc dimittis, plenus dierum et bonorum operum
placidissime, expirauit, non sine dolore et consternatione Prim Fratr. et
pro hunc Congreg. annualem in Conu Vicetin. celebrantium
sed cum suum suam mortem deplorantium. Moritur é die et anno vt
sup. ætatis suæ 57. Religionis 36. ad cuius exequias in crastino
dar fere tota Ciuitas Grad. una cum Religiosorum processionibus ade
rant. Sepultura est in Cœmeterio Cœci intra muros, in sacello parui
ad parietem. ~~ita ibid~~ transferendus ad nouam Eccl[a]m qdificandam.
Ibidem futurum iudicium Dei generale expectamus.

H, non sine mxa opinione spectis mir charitate et patientia religiosa.

Incipiunt
Monumenta trishia.
seu
Speculum morbis horrendis Fratrum Prdc nrd
Religionem deserentium,
enarratum.
Mors peccatorum pessima.
Ad Lectorem.

Descripsimus superius pro modulo nro (faciente Dei gratia) Fratrum Prdc nrd Reformatæ minoris Poloniæ proborum vita functorum memoriam et merita, non aliam ob causam (ut ibi dictum est,) quàm ut exemplis piis provocaremur ad eorum pia vestigia, sectanda: Quia veri secundum D. Chrysostomum, ubicunq; fuerit triticum necesse est ut illic inveniatur et zizania, sic ubicunq; fuerit bonum Dei, illic et scandalum inimici: Sicut et de sua dilecta Ecclesia Christus Dnus prædixit, in eadem scilicet area fore triticum et palleas, in eadem massa, pisces malos et bonos, in eodem agro, triticum et zizania, inter ipsas Ecclesiæ Virgines, alias prudentes, alias fatuas: Item sicut ab exordio nrd Religionis, dum florescere et odorem sanctitatis spargere cœperat, non deerant, qui contra, eandem vitiis suis contaminarent et male olerent, qui scilicet, retrocedebant et à via perfectionis

male-

male viuendo, deficiebant (quorum defectus cùm S. Patriarcha nr̃
Franciscus coram Deo amarosè deploraret, talia à Chr̃o audiuit,
Quid turbaris Franciscè, aut quid angeris, cum horum tuũ quis-
piam vel Ordinem deserit vel in Ordine scandalum concitat?
An fortè existimas, ita te rectorem huius gregis constitutum
vt me non intelligas Superiorem eius esse Rectorem? si vnus ex
vomitum redeat, ego in eius locum alterum excitabo, Sic S. Bonau.
Sic et paruula plantula nr̃æ Reformationis, dum in suo exordio
floreret et odorem sanctitatis per quam tuũ conuersationem spar-
geret, non caruit tamen reprobis et maledentibus fratribus vt di-
cere possit cum D. Augustino Epist. 137. Quantumlibet disciplina
na domus meæ vigilet, homo sum et inter hoĉ viuo, nec mihi ar-
rogare audeo, quòd domus mea melior sit, quàm Arca Noë vbi
inter octo hoĉ, vnus reprobus inuentus est! aut melior sit quàm
domus Abrahæ, vbi dictum é, Ejice ancillam; aut melior sit quàm
domus Isaac, cui de duobus gemmis dictum est, Jacob dilexi, Esau
odio habui: aut melior sit quàm domus Jacob, vbi lectum Latris
filius incestauit, aut melior sit quàm domus Dauid, cuius filius cum
sorore concubuit, cuius alter filius, contra Patris tam sanctam mansuetudi-
nem, rebellauit, aut melior qm̃ cohabitatio ipsorum Christi Dñi, in
qua videcim boni, perfidum et furem Judam tollerauerunt, aut me-
lior sit quàm cœlum vnde Angeli ceciderunt, Hæc ille, talia inqui
dicere potest Prouincia nr̃a, quòd non sit omnibus Congregationibus, Com-
munitatibus, quin reprobis careant, his tamen turbari et commoueri

melior

S. Cyprian. Triticum non rapit ventus, nec arborem solida virtute fundatam procella subuertit; frumenta pulsa tempestate iactatis, inualida arborum turbinis incursione euertuntur

non

non debemur, iuxta S. Bonau' sententiam dicentis. Quòd si (inquit) Deo permittente, aliqui seipsos ejicerent, gratiæ sunt referendæ, non qà illi peccauerunt, sed quòd ouer suam à pestifera contagione liberauerit, iuxta illud (Ad Galat: 5) Vtinam abscindantur qui vos conturbant, scilicet pacem, puritatem et famam vitæ: Manifestum è quòd (iuxta dictum Aug. vbi supra) quia ista in Ecclesia (et Religione) non accidunt sine graui iniustitia Sanctorum aliq fidelium, verum consoletur nos Deus qui cuncta prædixit aliq vt abundantia iniquitatis non refrigescamus, sed vt vsq in finem perseueremus et salui esse possimus, admonuit.

Sicut igitur bonos Frés nros, ad exemplum bonorum operum sectandum proposuimus supra: sic hic malorum et peruersorum Fratrum, Reformationem nram (nostris diebus) miserè deferentium ac miseriùs vita descensorum, Catalogum, vt nobis timeamus ac salutem cum timore operemur, texere haud dubitamus vt sequitur.

Mors peccatorum (deferentium Religionem) pessima.

1537. Fr Didacus X Sartor Laicus professus, qui aliàs Nouitiatus tempore videbatur, deuotus, pius et sollicitudinis amans, post emissam verò professionem multò magis deuotus, aliis virtutibus multum profecisse putabatur: Hic sub specie zeli perfectionis vitæ tentatur, abscondebatur in angulis, conuertur per aliquot dies, silentii et sollicitudinis ergo, modo veri, dùm Frés cæteri dormire scirebat, clauè ad id opportunè limata, Cancellum et Cellarium

culinar
rium, adeperiebat, ingrediebatur, et providebat sibi de victua-
libus, tandem aliquando deprehensus in hoc casu, correptus, et
correctus, nihilominus fugit de Conventu Leopolien ad Ruthe-
nos Schismaticos ad Monasterium in Krechow 3. milliaribus à
Leopolien Civitate distans) ubi inter illos satis strictam vitam Dia-
boli suggestu per aliquot notabile tempus, duxit, sed inde timens
sibi ne prodiretur, fugiens, Kiioviam usq; devenit atq; ibidem
ducta uxore, demum impoenitens miserè vivere desit.

1630. Fr Albertus N. Laicus fugiens ex Conventu
Glinicen Romam veniens ad Conventum S. Francisci declinavit
ubi ob itineris fatigatam et aliar incommoditates totus debilitatq
et infirmus, cùm loco carceris ad infirmariam per fratres
deduceretur, inter manus illorum correptus doloribus subitaneis,
expiravit, subito, sine Confessionis Sacramento, et absolutione etc

1632 Fr Matthias Brecen Arcularius seu Mensator
Laicus, cum esset in seculo probam aliàs vitam duxit, modestus, be-
nesius, deinde quat, sti Religione quoq; post ingressum suum multa-
rum virtutum praestantia ornatus, speculum fuit tutius pietatis ad
exemplum, tandem motus suus ex conversatione cum secularibus
aliis eiusdem operarijs, corrupit, quia ei Spiritus creatum prop-
nebant, ille vicissim furtivè Conventui victualia surripiendo ijsdem
dabat, dum id parvipenderet, nec quidem (ut creditur) per Con-
fessionis viam diluere curaret (dixit enim aliquando, quòd per-
plures

NB. Apostasia,
Leonardus Laurentanus in Sylua rerum memorabilium, sic dicit; Collum aperhum-
sed etiam ante illam è Novitiatu egreditur, experientia enim didicimus

plures annos Confessiones Sacramentales ~~intrasset~~ sacrilegas id est non integras fecisset) conscientiâ reatus gravatus tertiò vel quartò apostatavit, et Gedecicam perveniens, ibi suam malefanicam artem exercuit, ibiq; ad extremum impœnitens peste infectus, sublatus est.

1655 Pater Andreas Judaszewic Solecen professus nrae Reformationis de licentia extorta Rdmi Gnalis ex Reformatione ad Bernardinos transierat, sed ibidem apostata factus inter successores hæreticos hæreses pro tunc malignor Regni Poloniæ Ministros factus, tandem à PP. Bernardinis Catechistis post multas cruces, flagellationes, carcerationes iterum fugiens, atq; ut secularis Sacerdos in Russia demorans, miserabiliter mortuus est.

1656 Fr Athanasius Jaroszewic Clericus professus sub specie mutuatæ professionis ad Fratres deposito habitu regulari fugit, et eis adhærens cum casu spatiatim seu recreationis causa Cracoviâ in suburbium exisset, captus à nris militibus et ad castra ductus, ut proditor patriæ et desertor religionis, decreto militari, post multam macerationem, decapitatus, benè tamen dispositus, vitam finivit.

1654. die 29. Octob. Fr Michael Kosthowic Laicus apostata, iter faciens, morbo præventus, cito diem extremum egit.

1655. Fr Ignatius Silesita in apostasia, miserè mortuus est.

1660. Quidam Fr Benedictus Stomowski professus Majoris Poloniæ Reformatus, apostata, in seculari seu decentali vestitu in Russia demorans, ab Illmis Archiep. Leop. captus, et

et paratum gladio carnifici portat qui non solum post professionem ad infestan-
quod tales exeunter à carnificibus gladii feriuntur. Recille. 14

ad instantiam nrām, Varsaviam vsq ductus Latibur nostris red-
ditus fuit, sed cùm ex carcere fugisset, et ut sacerdos secularis
per suburbium Varsaviæ transiisset, ibidem à grassatoribus miserè
et crudelissimè occisus fuit, quem occisum viderunt et agnove-
runt Fratres nri, dissimulaverunt tamen fuisse Frem nrum.

1662. Fr Thomas Gorgenius Laicus ex apostasia in Pol-
niam, redierat, multo gravi in Germania perduratus, et cum se vicinum mor-
ti persentiret, rogavit ad se vocari Sacerdotem, sed cum in eadem
loco nec Parochus adhuisset, nec aliquis Sacerdos de vicinia adesset,
inconfessus satis decessit

1662. Fr Damianus Vilicen Laicq professus, cùm ex
apostasia Roma rediisset Iverstus Poloniam, ex maximis incommoditatibus
itineris, contraxit maximam debilitatem et infirmitatem, quæ fractus, cùm per-
uenisset ad Conu Observu Recanati in Italia (duabus milliaribus à Lo-
reto distantem) et ibidem à Fribus illig Conu non fuisset susceptus nec
admissus, imo repulsus, videns se sic despectum, et sentiens se maximè
debilitatum et infirmum, furtivè et clam ad interiora illig Conu de-
scendens, in quodam loco et angulo, decubuit, atq ibidem brevi post,
absq ulla dispositione, mortuus fuit: Cumq paulo post maximus fœ-
tor contagiosus exorsus fere totum Conventum implesset: Fres illi in-
vestigantes illius fœtoris causam, cum pervenissent ad eum locum,
invenerunt eundem Frem demortuum, cadaver illig satis nigrum
et horribile visu, et odoratu fœtido plenum, quod extrahentes asini-
na sepultura, donarunt: Et hæc erat pœna apostasiæ.

1663. decurrente mense Julio. Fr Paulinus Ghuicen Laicq
fautor trium annorum Religionis, officium Coquinarii in Conventu Za-
hlicen agens, suscepit subito quosdam vestes germanicas ab Aulico Magnifi-
ci Capitanei Biecen, donatos, sine scitu Superiorum ad fidelem

depositum

depositum, seu ad certum tempus servandas, quibus receptis, stimulante diabolo, easdem furtiv auferens, clam noctu è Conventu egressus, apostatavit, perrexitq; recta in Silesiam, ydemq; vestibus indutus adscribi petiit inter milites. Cæsarianus, receptusq; atq; inscriptus fuit: tandem agnitus à quibusdam commilitonibus, quod ille esset, qui ante aliquot annos eandem militiam professus, clam aufugiens, militiam et stationem suam deseruerat, delatusq; huc deve ad Campiductorum siue Gnädem Capitaneum: et convictus de sua infidelitate, decreto eiusdem ut proinde mortis adiudicatus, et gladio sectio petitum, haud dubie interivisset, condemnatus erat, sed cùm supplex peteret ut mitiori pœna plectereturr, allegans frustra, se Religiosum professum esse, tandem (ut quidam asserebant) carnificis gladio, plexus, interiit. Et sic ut perfugus et apostata, digna facti recepit. eodem anno ut sup

1646. Cùm duo Fratres Ungari, Provt S. Salvatoris professi, Cracoviam apostatæ ad Conventum S. Casimiri venissent, atq; per R.P. Nicolaum Lvalem Sui professionis Statutum, ad ipsum Fratrem venissent, unus eorum Laicus compunctus Superioribus suis professus est se, alter vero vot. Ut Carolus Diaconus Monogonius, recta se contulit inter Schismaticos. Cumq; ibidem in Ungaria grassaretur, et ibidem citò depositis Sacris Religionis, abiurata fide Catholica, Calvinianæ professus fuit: sed non diu in suo scelere exultavit, nam post 3. vel sex dies inter Schismaticos Schismaticus, horrendè et miserabiliter subitanea morte præventus, vitam cum morte mutavit, cùm tempus non esset pœnitendi.

1669 d. 30 Martij. Ut Augustinus Mathiewic Sacerdos, multarum apostasiarum et furtorum, criminumq; reus, ideoq; perpetuis carceribus adiudicatus, et in ijsdem insperate, absq; Viatico, mortuus est, de cuius quidem salute etsi non desperetur qà pœnitens et ante aliquot dies Sacramentaliter confessus et absolutus fuit, qà tn in extremo vitæ suæ Sacramentis muniri non meruit, hanc pœnam criminis suorum à Deo sibi permissam, censendum est. Sepultus è in Sacra nova Conventus die et anno ut supra

In nomine Dñi. Amen.

Quæstio.

Excipienter seu recusanter Comiss. vel ijsdem rebellizanter, quando pœnas in Bulla Gregorij xiii. fulminatas incidunt?

Ad hanc quæstionē melius discutiendam, resoluenda sunt quædam vt sequitur.

In primis. An Comiss Visitator missus à Rmo P. Gñali ad celebrandum Capitulum, anno officij Ministeriatus tertio non exacto, iure sit ea ppter repellendus.

2do. An Comiss Visitator missus ad manutenendam Reformā nouellam si ipsi concedi à Rmo P.G. faculter, excedens Statuta Gñalia, eappter, recusari posset et repelli.

3tio, An citra crimen rebellionis pt recusari Comiss. ie iam ante ab missus, receptus, dum actu pure paternam instituit visitationem

4to. An Comiss ie non observans aliqua particularia Statuta, quæ nec ad mortale, nec ad veniale, obligant, eppterea pt recusari citra crimen rebellionis

5. Quænam et quod sint illa quæ deficientur ad hoc vt contradicenter Comiss et eos recusanter, non incidant in Bullam Greg. 13. quæ incipit Quoniam nrō Pastoralis.

Postremo denig expendendum é illa quæstio dubitatiō: An perpetrans atrox Rebellionis crimen notorium, ante citationem et defensionē possit comprehendi, processari et sententiari.

Interrogatio 1.

An Comiss Visitator missus à Rmo Gñali in Ordine ad celebrandum Capitulum Prōvale, statu tpe anticipato, iure sit ea propter repellendus.

Supponendum hic in primis, quod Min Prōvalis non recipiens Comiss à Rmo P. Gñali missum incidat in pœnas in Bulla Greg. 13 illatas: ita enim ibi decernit. Proterea sub pœnis prædictis prohibemus, ne quis Prōvalis ic. Commissariis ab Gñali pro Visitandis Provincijs, missis resistere, nec eis se opponere.

nere aut contradicere, aut se rebellem exhibere, ipsos quacunq de causa vel quæsito colore, non recipiendo, audeat neq debeat: Hæc enim sententia clare decernit, quod non recipientes Comissi seu rebelles se ipsis exhibeant, incidant. Vt solum dubitari pt: An et illi qui in principio quidem Comissi recipiunt ipsis hi postea contradicunt, eos per viam exceptionis repellunt, crimen rebellionis appetent: Hinc enim et Rodrig. 3. Tom. q. 54. art. 2. supponens ut certissimum, quod non recipientes Comissi incidant in pœnas in Bulla memorata irrogatas, quærit: An contradicentes Comissi iam admissi contra formam et præscripti Statutorum Ordinum præcedentibus, eandem pœnam incurrant: quæ dubitatio. Interrogatiuncula ata dissentiens.

Suppnit 2do. Quod sicut non obstante amplissima facultate Rmo P. Gnali in Bulla prædicta, concessa, ad mittendos in Provas Comissos quoscunq sibi libuerit, ita non debet et mittere Comissos extra necessitatem et vtilitatem, non deberet V. P. mittere Comissos in Provam Rectore bono gaudentem, qui potestatem exerceat in ædificationem gregem, et non se in massa carnia pascit: Et vice versa, Pr Minister si haberet aliquod ius, non recipiendi Comissos, nunqm tamen eo vti pt sine peccato et sine iactura boni communis et bonæ æstimationis, etiam quando licite pt Comissos non recipere, non deberet hi extra summam necessitatem id facere, de quo iterum redibit sermo in progressu.

Suppnit 3tio. Quod præfatendo etiam à facultate in Bulla memorata Rmo Pri Gnali concessa, si Rmus P. Gnalis mitteret Comissos in Provam ad libitum, hoc é quotcunq aut quandocunq sibi placuerit, Provā non dissentiente, eo casu Rmus ic non mitteret Comissos con formā Statutorum Ord.: qualis erat Prova, quod à principio sui fundationis semp biennaler habuit Comissos, vel quod in electionem Ministri Neapolitani et in nullo offo probati, non vellet nec velle posset consentire, nisi sub hac conditione, vt Pr Comissi in Provincia vicem ipsius Rmi Gnalis, residerent. Et hæc quidem bene intelligenti et bene disposito sufficere pt, ad persuadendum, quod non recipientes Comissos à Rmo é ad libitum missos, incidant in Bullam supmemoratam, pœnasq in ea decretas incurrant,

vt hi

vt tamen hoc fiat adhuc apertius:

Examinandum: An in eo casu, dum Rmus Gnalis in Missione sum missarij Ordinarijs Gnalib. se non conformet, ea propter suus delegatus debeat et vt recusari: quando v.g. Rmus P. Gnalis mittit suos Comissarios quoscumq; vel quocumq; ipsi libuerit, cum sic faciendo, non conformet se Ordinarijs Gnalib.? Dubitatur: An propterea eius delegatus vt recusari? Et specialiter expendendum est. An quando Rmus P. Gnalis mittit in Provam Comiss. Visit. in Ordine ad Capitulum celebrandum ante statum temporis et in Ordinarijs Gnalibus definibam ea de causa eius delegatus debeat esse vt recusari, non eo quod missio Comissarij non suo tpe sit actio peccaminosa, sed qa est nulla: Temporis n. indebiti circumstantia, etsi quidem non sit circumstantia, vitians actum, est tamen circumstantia invalidans, quod contingit, dum agitur ex ignorantia bona fide et sine dolo, tempus actioni prefixum antevertendo: Huiusmodi autem Interrogationi resolutionis: quamdam et resolutioni sequentium, distinctionem illam Recusationis et Exceptionis celebrem, premittendam, puto qua Exceptio dividi in Legitimam et Frivolam. Et Interrogatio in titulo proposito procedit de Legitima

Respondendum puto negative: Quod propter missionem Comissarij tempus prefixum Constitutionibus Gnalib. antevertentem delegatus Visitatorum non vt recusari: Tum qa ex hac facil~~e~~ nervosissime clara et irrefragabilis Constitutio Pontif. Rom. Greg. 13. quae incipit. Quoniam nra Pastoralis, in qua planissime plenissima facultas datur Rmo P. Gnali Ord. Mis de Observantia mittendi Comissarios in Provas quotiescumq; illi libuerit, ubi ly ~~libuerit~~ quotiescumq; distributi sumi notat Bordonius: Ita vt sub hac particula liceat descendere ad omne genus et ad omem speciem missionis, sive enim illa missio fiat in ordine ad manutendam Provam, sive ad compescendas insolentias et insanias Neophitorum Prelatorum, sive quod idem est, ad parvulas grumeculas Vineolam Provae demolientes, capiendas, sive ad puniendas delicta praeterita, sive ad puniendas futura, sive in ordine ad Capitulum celebrandum seriùs et citiùs quam velint ordinationes Gnales, semp interim si Rmo Gnali, cum sibi placuerit, Comissarios ad Provas mittere, non obstantibus Constitutionibus et Statutis quibuscumq;.

Tum qa

Tum gà ordinatio illa Gnalis, prescribens tempus ordinatum missionis Comiss^is hunc solum modo ligat, quòd cõmode id fieri pt. et cum dignitate delegantis et delegati; cõmodè autem hoc à Statutis prefixo fieri non pt in multis casibus, obviis quemadm multoties non pt fieri stato hoc, salva dignitate Rdmi P. Gnalis: Adduco unum casum, sit talis P. Mnr, qui recursum habuit ad favores Principum secularium, obtinuitq; Irãr à S.R.m. et à Regni Proceribus, adeoq; et ab Augustissimo Imperatore ut non sit licitum P. Gnali mittere quem vellet Comiss^i: Imò qui adèo insaniret ut medijs ijsdem favoribus sibi ipsi procuraret commissariatum, eo casu, nisi Rmus de hoc certior fiatur, tempus prefixum missioni anticiparet, non pt hoc prefixo mittere Comiss^i cõmode et salua sua dignitate.

Tum gà Comiss^i non mittere nisi stato hoc, non illo iure arctissimo vetatur Rdmõ, quo vetatur susceptio presbyteratus ante completum annum ætatis 24, verum illo forte iure hoc vetatur, quo interdr ne in Diffinitorem eligatur, nisi annos ætatis 30 et Relig. 15. compleverit: vel quo Statuitur, ne ad solam probationem admittatur quisquam ante annum saltem 15 completum, quod dum cõmodè fieri non pt, non obligat: Unde Miranda in Man. Regul. Tom 2. q. 15. art 4. Concl. 3. probat Rmũ P. Gnalem posse tempus Capto celebrando in Statutis prefixum abbreviare detrahendo mensem vel menses indefinitè: et ut censet Collector Privileg. v. electio, detrahendo 6 menses integros: quo admisso, dato casu, quòd Prõa predictam non pt visitari in ordine ad Capitulum celebrandum spatio trium mensium, sequitur profectò, quòd eo casu Rdmus anno 3tio indoctato Comiss^i in Prõam mittere teneretur:

Tum gà dato, quod Rdmus prædicta Constitutiõi Gnali se non conformaret si tempus missionis in ea prefixum anteverteret: In eam tamen Prõam Comiss^i ante tempus mittendo, in qua hæc Constitutio non é usu firmata et in qua per annos 20, in casibus illam servandi occurrentibus ipsi é contrario cum in tali Prõa, tam diuturna consuetudine, ista Constitutio censetur enervata, Rdmus non contravenit Constitutioni Gnali, mittens in eam cuius Commissarium

Tum

Tum gā Pr̄ ministr, si facher Mr̄ non desit, ēē Fr̄ minor, dictam anticipationem non reputabit prōiudicialem sed favorabilem, memor consilij Serapici à Patriarcha Serapico cōmendati in Opusculo Admonitorio, quod tale est. Illi qui sunt sup alios constituti, tantum de illa Prelatione gloriantur, quatum si ēēnt deputati offō abluendi pedes Frūm: Et quanto magis hinbantur de ablata sibi Prelatione, quām de ablato sibi offō abluendi pedes, tanto magis sibi loculor ad periculum animō cernunt.

Dicer, saltem recusanter Comiss' taliter missum, non incidunt in Bullā Greg. 13 in qua datur facultas Rmō Gnali mittendi Comiss' quotiescunq; sed non quandocunq; voluerit, quę particula sunt distinctę.

Contra, Dbi ius non distinguit, neq; nos debemus distinguere, presertim cum tale Constitūo in favorem Animę Dignitatis emanaverit in Ordine. Ergo Constitūo quidem concedit Rmō facultatem mittendi Comiss' quotiescunq; voluerit.

Cōfirmo Qā verba legis, ea omia quę ppriè significant, includit, particula autem quotiescunq; ppriè significans et quandocunq; ergo includit etiam quandocunq;. Nam si aliquem daret facultas legendi libros haereticorum quotiescunq; vellet, particula quotiescunq; sine dubio includeret etiā quandocunq;.

Interrogatio 2da.

In Comiss' Visitator missus ad manutenendam Reformā novellā, si ipsi à Rdmō concedit facultas excedens Statuta Gnalia eapprobata recusari: Novella Reformā intelligendum puto, quę adhuc parvula ē et ubera non habet, presertim si eam regat et pascat Rmō Neophitus et parvulus in nullo unqm offō et regimine acte hactenus, et tali Prōā quęsitum intelligendo.

Respondendum esse opinor: Quod ad eam manutenendam, adiuvandā et defendendam in suis terminis et cancellis continendam, Comissarius ampliori quām ordinaria potestate et authoritate munitus sit pernecessarium, missum in Prōam, non ut recusari citra gravissimum et manifestissimum Rebellionis crimen: Tum gā nauis Neophito gubernatori Comissa, indiget veteranō et emerito, qui novellum instruat, dirigat et

in offi

et in offo continet, aliar nauis redditur naufragio obnoxia: Tum gá neophytus Mnr, qui etiam in electione videtur habilis, in progressu elatur in superbiam, gradog, nil differt à mente capto et furioso: Furiosus enim curatore ppetuo et indiuulso omnino indiget: imo vt grauiter et acutè Petrus Damianus pronunciat; Neophytus (qui etiam in electione videtur habilis) in nihil aut parum differt ab Apostata: Nam enim (inqt) vt quis Neophytus Abbas incipit, Monachum eē desiit et dum Abbatizando culmen efflagitat, nihil ē aliud, nisi quod Monachum velut importabile pondus quadrat abijcere, et ne Apostata videatur, sub fucato se vult regiminis colore palliare, Tum gá nouella Reformatio non se habet instar arboris procere et optime radicatæ, quæ neq, eo qui plantat, neq, eo qui rigat, indigeat, verum se habet instar arbusculæ nunc satæ, quæ si plantatem Comiss' iam non desiderat, irrigantem tamen, nimium solis ardorem, aut nimium noctis gelicidium arcendē exposcit: Tum gá longa experientia constat, quod quam diu nrām nouellam Reformi Comissarij triennaler, gubernauerunt, tam diu in Pria fuit eoꝝ cor vnum, anima vna, vnum velle, vnum nolle, quasi Comiss' desitata Pria nra, illicò miserabilr in factiones scindi cepit, donec tri discepta ē, Nouella igr Reformatio triennalis Comiss' ē penitus necessarius, qui proinde in Priam missus, nequit recusari citra salutem et rabidam rebellionem.

Interrogatio 3tia

An citra crimen Rebellionis Comiss' altar recepta, dum paterne Conuentus visitat, recusari possit et repelli?

Hic repetenda illa ē celebris distinctio Exceptionis, in Legitimam et Friuolam, factamq bono aīo, et factam prauo, et maligno animo; Et de Friuola, factaq animo maligno dubitari non pt: Qā Friuola Exceptio et quæ malitiose oppnr, etiam con' Comiss' gerentem se vt Judicem, est inualida, et nulla, Solum ergo in dubium vocatur: An sicut Exceptio contra Judicē gradog, pt eē valida et legitima: Ita con' P. Comiss' procedentem patenē, et inquisitionem gnalem in ordine ad paternam correctionem, non in ordine

ad

ad ullius punitionem instituentem Exceptio opposita ꝓt eè quandoq; Legitima et valida? Ad quod.

Respondentum puto negative qá nimirum nullo unquam casu Confessarij Visitator paternam indicens et iniens inquisitionem, citra nolam rebellionis manifestæ ꝓt recusari: Tum qá legitima Exceptio sdm oēr, ita dfinitur. Est oppositio coñ Judicem litem intentantem: Sed oppositio contra paternè Visitatem non è legitima sed frivola Exceptio, quid citra alterius rebellionis crimen non patratur: Tum 2dò, qá Exceptio contra Confessarium iuridice inquirentem, et iuridicas probationes excipientem, opposita, non è valida: Ergo à fortiori, opposita coñ Prem paternè in qnè tantum inquirente non è valida: Antecedens probó: qá inquisitio specialis et probationum perceptio, est tantum quid preparatorium ad litem alicui intentandam: Exceptio vò non nisi coñ litem intentatem opponi debet, qd non putatur intentari seu inchoari, nisi interveniat citatio vel culpæ iuridica intimatio, neq; à preparato ad preparatorium valet argumentum ut probat euidenter Navr in Comment in Rubricá de Judiciis: Tum 3tiò. Qá Regulares qui nixe dñt cauere ne inhret litium certamina, etiam coñ Judices Regulares quoniam Judex Regul de plano procedens, paterna non exuit viscera, Patris vò amantissimi etiam vulnera hostilibus osculis sunt preferenda. Facete Julius Cæsar dicere solebat, malo curari ut versus si male agam, de Verso enim scribitur, quod dum capitis grauedine laborat, alueatria quadrat, non tàm ut mel sorbeat, quàm ut apibus pungatur, sicq; tali missione sanguinis medeatr grauedini capitis: longè autem salubriora sunt paterna vulnera, longè efficaciùs capiti medicantur grauato medtr, Et vice versa subditur memor illis memorabilis Gregorij documenti: Summopere iurgia fuge, nam coñ pareri contendere, anceps é, contra Superiore furiosum, cum inferiori sordidum est. Memor (inquam) huius monitj quilis subditus liter cum Superiore summopere fugere debet: Tantò magis Regularis, qui ut grauissimè et religiosissime Navr monet. Tom 1. Consil. lib. 3 de Regul. Consil. 21. Non habet causam sufficientem vixandi, si illi multa irrogentur iniuriá, et quod sicut cani latrare, ita religioso ꝓprium sit

iniurias

iniurias aequanimiter tolerare, seu sicut à cane nihil aliud expecter, nisi mor-
sus et latratus: ita à vero religioso, nisi mansuetudinem et tolerantiam
iniuriarum et presertim à Minorita Reformato, cuius quanta debeat esse
mansuetudo in perferendis iniuriis, docet Seraphicus Seraphicq Patriarcha Ord.
Min. et certè quantum dedeceat Religionem litigia, ex hoc abunde colligi,
quia teste S. Augustino in quidam suo sermone: Nihil ita simile est achbg
dæmonum, quam litigare, satisq; impiam lucrari, si discedat à lite, meliqq
esse, pati modicum, quam inire litium certamina: docuit Albas in Capite
de Appellatione: Et hinc e, quòd omnis de iure in quibusdam casibus facta
fieri non debeant, facta tamen aliò recedendi à lite, mandat Rota seruari,
imò si diquid detur eo fine, vt à lite recedatur, et vt vexatio redi-
matur, non debere dici Simoniacum iure statuti.

Dicer. In eo saltem casu fas e Comiss' recusare, dum ad partis ad-
uersæ instantiam et malam informationem mittitur con' partem suæ ma-
iorem et saniorem? Rdeh, fas e talem Comiss' recusare, excipiendo
con' eius patenter continenter hanc clausulam, quòd mittatur ad partis
instantiam: sed netas e talem Comiss' admissum iam et receptum et ad
Priam Visitandam inuitatum, recusare: cuius ratio e, qa quòd semel placuit
ampliùs displicere nequit, de Reg. Iuris in 6. reg. zz: Comissarius
ergo qui placuit per sui receptionem et p gratiam adhesionem Rdmo
pro sui missione, et per inuitationem ad Visitandam Priam ampliùs
recusari non potuit, cancellet paterna Visitatoris non transiliens

Dicer. Ad summum ergo saltem, eo casu Comiss' paterne Visitans
pt recusari, quòd aliàs ed suspectus inimicus et partialis? Rdeh
neq, eo casu posse recusari Comiss' paternè Visitantem, hoc n. prohibet
expresse decretu Sum Pontif. Pauli V. quòd refert Portel. in trac' Resol.
casu 71, concl. 1. n. 3 et sequentibq! In quo decreto illud singulare inue-
nitur, quòd Visitator etiam suspectus et partialis, dum paternè visitat,
non debeat nec pt recusari: qa paternam Visitationem instituens, in qua
de nemine in specie et individuo, sed de oibq in genere inquirit,

nemini

nemini officere aut prejudicare, pt: Quod veritas illo D. Thomæ monito egregiè confirmat: Increpatio generalis, non est injuria personæ vnius: quod ita intellexit D. Doctor, quando increpatur vitium in cõi et generalitm, quo multi in cõmunitate laborant, hunc plures vno ictu sed leuissimo feriuntur: qã plaga in plures diuidit, si verò vnus sit in cõmunitate, qui illo laboret vitio, hunc illa increpatione, non ferit vnus determinatè sed vage; at verò si nullus in Comunitate adsit, qui illo vitio laboret, hunc illa increpatio, non ferit personam vllam sed vitium: Quare generalis paterna Visitatio non nocet nec est injuria vlli personæ, Tum qã paternæ Visitationis scopus non est alius, quam cõis et publici emolumenti prouisio et promotio: ergo Visitatio paterna, nequit esse prejudicialis: aliquin et Epus suspectus et partialis et Minister Privatis inimicus Visitans Rõlum paterne posset à subditis recusari.

Interrogatio Quarta.

Vtrum Comiss Visitator obseruationem Statutorum aliquorum particularium, quæ nec sub pœna Veniali obligant prætermittens, propterea possit recusari?

Ratio dubitandi est, quia vt notat Rodericq 1. tom. q. 54. Contradicenter et non dedienter Comiss Gnalibus ad vniuersitatem causarum, cum potestatis etiam plenitudine missus, non incidunt in Bull. Greg XIII, quòd sonus sapij faciunt aliqua, quæ ipsis p Gnales Constitutiones sunt prohibita, plura autem per dictas Constitutiones sunt Comiss prohibita, quorum transgressio non est peccaminosa, cum certum sit, quòd transgressio eorum, quæ solent duntaxat Statutis Gnalibus vetari, non sint peccaminosa, sinon fiat modo peccaminoso et iniurioso et mxè si fiat citra contemptum: Videtur autem dignissimum quòd lectissimus aliquis et religiosissimus Comitetur, omnia naturalium et diuinorum aliq humanarum perceptorum seruantissimus, propter solam vnius et alterius Statuti omissionem, nullo modo peccaminosam, dura et irreparabiliter à subditis patiatur repulsam. Vt igitur ista dubitatio resolua

Aduertendum

Aduertendum ē, ex Trad. de legibus, quod leges quæ trāsgressores ad pœnam tantum obligant, ppriè loquendo, non præcipiant aut prohibeant, quām ordinent aliquid, quod per se indifferens ē, et nulla alia lege naturali vel diuina præceptum vel prohibitum: Dixi quæ ordinet aliquid petitū, quām prohibeat, qā quod ppriè prohibetur, eius transgressio eo ipso est peccaminosa, et iniuriosa, qā ē contra Superioris prohibitionem, et qā est cōtra legem, quæ non solum dirigit et ordinat, sed etiā obligat: Quod autem ordinatur solummodo cum pœnæ appositione, illius transgressio, non eo ipso est vitiosa, qā ē contra ordinationem, sed hinc solummodo contingeret eam esse peccaminosam, quòd eet contra ordinationem modo peccaminoso et ~~vitioso~~ iniurioso.

Aduertendum ē 2dò. Quod si hoc pt esse in controuersia an Candidatus pro dignitate ātigua, aliàs habilis, sufficiens et dignissimus ppter leues aliquas et venibiles transgressiones, ppter frchonem v.g. silentij, aut priuatam comestionem, per viam exceptionis pt à promotione impediri, certum quoq ē posse, et de hoc controuertere. An Comiss. alioquin dignus, tantoq muneri par et sufficiens propter solam omissionem aliquarum ordinationum ad cultum non obligantium, per viam exceptionis à subditis pt recusari et repelli; Quod si vero error sit extra controuersiam: His ergo præmissis

Respondendum arbitror negatiuè, quòd dict Comiss. ea sola de causa, qā non obseruat generaler obseruationes nullis alijs legibus præceptas, non pt à subditis recusari, vel p viam exceptionis repelli: Tum. qā candidatus pro Prouincialatu v.g. non pt repelli per viam exceptionis ob leues transgressiones, sed solum ob grauia crimina vt probat Nauar. in Trad. de Conf. Tom 2 lib. 5. Conf. 7. n. 8. Ergo et Comiss. aliar dignus ob solam transgressionem nudarum transgressionum, non pt à subditis recusari:

Tum 2dò. Quia ordinationibus huiusmodi facili negotio derogatur, præsertim

sertim contraria consuetudine, sicenim leges humanæ, non solum ordinanter sed etiam obligantes sub peccato, non solum corrigi pñt et emendari ata per Expressam explicari, verum etiam consuetudine abrogari, multo facilius quis et simplicibus Ordinationibus derogatur.

Ad rationem dubitandi, Respondet. Contradicenter et non obedienter Comiss. non seruantes ordinationes Gñales, prohibentes aliquid, quod alias iure naturali aut positivo Diuino vel humano est interdictum non incidunt in Bullam Greg. 13, concedo, Contradicenter Comiss. prætermittentibus adimplectionem ordinationis simplicis, qua retatur aliquid per se indifferens, et nulla alia lege naturali aut diuina prohibitum, non incidunt in pœnas in Bull. pdicta illatas; nego, Cuiusmodi ordinationes illas esse non est dubium, quibus ordinatur; ne Pater Gñalis in missione Commissarij tempus biennale anticipet; ne Comissarij Clericos ad Ordines nitatur aut Prædicatores instituat,

Resp. 2do Dato quod contradicenter et non obedienter Comiss. metam debitis transilientibus, ordinationes præsertim temere tenuatibus non incidat in Bullam Greg. recusantes hi suos Comiss. et repellentes, iugum obedie excutientes, incidere in pœnas rebellionis in Bull. pdicta apposita, nemo sanæ mentis ambigit. Nam præcipienti etiam P. Ministro aliquid quod est contra [illegible] et Regulam, subditus non debet obedire, imo oportet magis obedire Deo qm hñbs, iugum hi obedie non debet excutere nec debet contra Minum excipere; quivis enim præcipienti ea quæ sunt contraria præceptis Dei et volenti sic contradicenter excommunicare, licitum sit subdito appellare ad superiorem censuras contra Jus latas, non tamen est subdito integrum, Ministrum recusare et hostiliter repellere.

Interrogatio Quinta.

Quænam et quot sunt illa quæ ad hoc desiderium ut contradicenter Comissarijs à Rmo P. Gñali ordinario in Provinciam missis, eorum recusanter non incurrant pœnas in Bulla Greg. 13 contra latas latas?

Ex gratis

Ex premissis non obscure colligi, ad hoc ne contradicentes incurrant pœnas predictas, sufficere si contradicant et non obediant suis Comissis, precipiendo quod Deg et iustitia eius vetat, eorumq; sententias interea contra iura lata appellatione suspendant, preterea ad hoc ne recusantes pœnas in Bulla decretas incurrant, sufficit si recusatio et exceptio sit cognita non frivola: Quæ proinde inquirantur et sufficiant ad hoc, ne recusatio et exceptio sit frivola, eadem regnatur et sufficiant ne recusantes pœnas Bullæ memoratas subiaceant.

Respondentium ergo existimo, adhuc ut Exceptio sit licita et iusta non illicita et frivola, in primis regni libertatem et cognitionem, qã honitas et iusticia et honestas moralis, non competit nisi actui humano, quæ non est, nisi actus liber procedens ex cognitione: Rursus non minus certum est, non sufficere qmcung cognitionem, etiam deliberatam ut Exceptio honesta sit et bona moraliter. sed regni cognitionem alicuius bonitatis honestæ in ipso actu, aut alicuius bonitatis valde utilis et necessariæ.

Ad quod intelligendum, Aduertendum est præter iudicium prudentiale, quo iudicatur Exceptionem factam, cum debitis circumstantiis esse licitam requiri aliud iudicium particulare, quod in Exceptione particulariter regnat quo altius cognitionem licitæ et honestæ in exceptione, cognoscatur: præterea esse necessitatem particularem Exceptionis ut merito quis excipere possit. Nam cum ex dictis in Responsione ad 3. Interrog. et præcipue ex illo S. Matth. c. 5. v. 40. Et qui vult tecum iudicio contendere et tunicam tuam tollere dimitte ei et pallium: Cum ingã ex S. Scripta sententia, constet, legem mundi esse, cum iniuriante contendere, non mundi autem sed Christi legem esse, raptum tunicam etiam pallium deijcere in auditorium, eo ipso censendum est, non bene exceptionem opponi extra necessitatem, qmuis adesset veritas et iustitia: Ut ergo cognoscatur quod adesset huiusmodi necessitas, recte requiritur iudicium particulare, quod maxe conuenit cum discretione speciali, quam hic dat Excipiendo, non solum ad hoc ut quis discernere inter exceptionem licitam seu inter bonam, seu bene circumstantiatam

circumstantiam

cumstationatam, et inter Friudam: verum adhuc insuper vt valeant discernere, inter eam quod sit extra necessitatem, idq; ad discernendum, non quod sit ex necessitate conducente ad bonum cõe promouendum vel malum repellendum.

Rara enim litigia tractari sine Iniustitia, vel sine comitatu Iniustitiæ, sc̃ sine insidiis, fraudibus, iniurijs, iuxta illud S. Pauli 3. ad Corin. Jam quidem delictum omnino est in vobis, quod iudicia habetis inter vos, quare non magis iniuriam accipitis, quare non magis fraudem patimini, sed vos iniuriam facitis et fraudatis et hoc fratribus: Etsi enim vir non est grauis Iniusta, tamen non est sine comitatu iniustitiæ: qui grauem non solum Iustitiam sed et comitatum eius odit, is misidiar, fraudes et iniurias malit accipere qm̃ inferre: 2dò Ad hoc vt Exceptio sit Iniusta, requiritur, vt Excipiens sit improbus litigator: 3tiò ne Exceptio opponatur con̄ comitis receptũ patenter visitantem, litemq; nemini intentantem. 4tò vt Exceptio in libello relata, causas veras Exceptionis, contineat quod Excipiens confirmet iurando, se non causa calumniæ agere: 5to, ne Exceptio iniquo et maligno animo opponatur. 6to vt recusan̄ finem et modum Recusationis Regularis non excedat. 7mò vt recusans non compareat amplius cor̄ recusato.

Primam conditionem regni certum é, qà improbus litigator, odio habet pacẽ ideoq; iure præsumit de lana caprina litigare, porrectio enim accendit litem, et vir peccator turbabit amicos et in medio habentium pacem, immittet inimicitiam, inqt sapiens, Eccl 20. Improbus autem litigator censetur sdm̃ iura, qui est astutus nimis, et callidus sæcularibus argumentis, ac litigiosis contentionibus vehementer intentus, qui in mutandis et instituendis Prælatis, ac perturbandis Tribs, æstuans non quiescit: 2dò. ille etiam improbus reputatur Litigator, qui aliquam iniustam suspicionem ex lite contraxit, vel qui ex euentu litis, iniustus vel improbus fuerit declaratus: 3tiò. Improbus litigator præsumit, qui senes et infirmos ad litem trahit, eos præsertim qui in Regimine introductione primam glaciem fregerunt, et in quorum laboreis ipse intrauit fructus fructibus laborum et sudorum suorum contrauenit n. illi regulæ Nemo debet alterius fructum consequitur impugnare.

Idem

Secundam etiam conditionem regri, patet ex responsione ad 3tiam Intro-
gã Exceptio è, Oppositio con' Judicem litem intentantem, adeò quod si Commissus
extrajudicialis P. Marum, vel Præam grauaret, non eet recusandus, nisi postea
rudicialis procedere voluerit: semper n. superiores recusatio, in actione sit cãa,
causa autem non agitatur nisi coram Judice, Deterra Accusatio, Appellaõ, Recu-
satio Superioris, eandem personam respiciunt sub eãdem ratione, sed Accusatio
et appellaõ, præsertim seguens recusationem vel ei coniuncta respiciens Supe-
riorem vt Judicem non vt Prem: Accusatio fit tantum coram Judice et
Appellaõ fit à Judice: ergo et Accusaõ è oppositio con' judicem litem inten-
tantem: Confirmr, gã Recusatio debet fieri scripto libello, qui debet porrigi
rudicialiter post citationem et comparitionem rei: ergo non gt recusari Su-
perior, nisi qui gerit se vt Judex

Tertiam quoq; conditionem exigi, Nauarrus q. Releã. in Caput, cum contingat
de Rescrip. decima causa multiplicr, ny. probat ex multis textibus, in quibus
decernit exceptionem fieri debere, non verbo sed scripto et causa recusãdi
expressa, adhibito ab Excipiente iuramento, se non causa calumniã, recusare.

Quartam autem Conditionem desiderari patet, hm gã ex intentione mala
vel bona, actus boni à malis dishngnt: ergo et Exceptio valida à Prima
in ee discrepat, gã legitima sit bono et ordinato animo, Prima autem aio
inordinato et iniquo: Tum gã bonum ex integra cãa, malum autem ex de-
fectu omnis causæ et mxe ex defectu bonæ intentionis: Exceptio igr
vt bona sit et legitima, regritr vt bono fiat animo: Tum gã intendens
aliquid, non intendit contrarium eius, sed qui intendit malo aio recusare,
intendit Justitiæ illudere vel eam eludere: gintendens aut iuste recusare, non
intendit iustitiæ illudere, imò intendit iuste iudicari, ergo ad hoc vt Recusaõ
valida debet fieri aio, seu intentione bona et ordinata

Quintam tandem conditionem ad eundem effectum vt Recusatio sit legi-
tima esse necessariam: patet, gã suus cuiusuis probæ actionis est modus, scili-
cet neq; scelerati aut extremè superbi, aut extremè humiles Tum gã si Superior
qui non è conditionis detentionis, subditus, qpt à subditis recusari modo pre-

postero.

postero, contra eos procedens, prefecto et subdito, modo procedendi contra Superiorem nimium excedens, non est tolerandus. Tum qa defensio, quo non ita praeiudicat Superiori ut Exceptio, cum haec ipsum penitus ex authorizet, debet ee moderata, cum moderamine inculpatae tutelae? ergo si defendenti non licet iniurijs Superiorem afficere, nec licet in defensionibus cui eum calumnijs inhonestum stringere et manus illi etiam sacrilegas injicere, a fortiori recusatio cum tali rabie facta, frivola et exacerbata excessiua.

Vltimam tandem Conditionem ad eundem effectum, ne Recusatio sit frivola esse requisitam patet ex iure vt probat Navi citato loco, nam si post Exceptionem et duram repulsam, denuo coram Excepto et recusato recusans comparet, tantoq magis si eum denuo Superiorem agnoscat, ipsemet, nouo huc recusandi modo seipsum refellit, demonstrans recusationem illam non fuisse veram sed apparentem, ad tegendam insanam, foedamq rebellionem adhibitã, Praeterea, tametsi recusare Comissi vel contra eum recipere exceptione apparente, sit in potestate Recusantis, facta hi recusatione et Exceptione apparenti non est amplius in eius potestate, non obligari ad luendam poenam Rebellionis delictam: sicut tametsi comburere v.g. segetes sit in manu et potestate incendentis, facta hi conflagratione, non est in eius potestate, non restituere aquae, ac non in sua potestate non comburere: Ideoq stat p viam Exceptionis repulsae ejusmodi a dignitate tanqm inhabilem et indignum, licet potuerit cui eum non excipere, facta autem Exceptione, nunc in potestate eius non excepisse et non obligari ad ea, quae ex natura actus sequntur, nisi iudice retractet et revocet recognoscens suam Exceptionem penitus fuisse frivolam, seu ipsissimam Rebellionem Exceptionis mantello palliatam: Si vero Recusatio est hi apparens seu fucata et ficta, seu si est pura Rebellio speciosa, Exceptionis non relata, tunc sic recusantibus, detrahenda est haec larua, et quia non sunt ipsi iudice est declarandum: alioquin et aliis perniciosissimis sceleribus honesti et virtutis velamen praetendentibus, larua non est detrahenda: quare interposita Exceptione, non est integrum Recusatibus, coram

recusato

recusato comparere, aut eum demum recipere, nisi recusans recusationem retractet. et satisfaciat.

Interrogatio Ultima

An Regularis perpetrans alterum Crimen Rebellionis, inauditus, indefensus, possit, imo debeat per sententiam declaratoriam sententiari?

Quaeritur specialiter: An Regularis ut hic pacto sententiari? Quia Secularem Principi rebellantem inauditum et indefensum posse damnari, est in confesso ut tenet Aragonius 2.2. quest. 62. artic. 7. idem tenet Navi in Manu. cap. 25. n. 9. Et nouissime Lezana in Quest. Regul. Tom. 3. v. Index, citans pro eadem sententia Panormitanum Sylu. Sanchez: Eandem quoq; sequitur Glossator Sum. Caietani Verbo Homicidium, citans pro eadem Lessium et Banner: si enim doceat aliquis, quemuis malefactorem notorium vel in crimine repertum, posse è vestigio damnari: Quia crimen Notorium et publicum est loco accusationis et testium, ne relinquit reo ius vllum defendendi se in iudicio, et ipsa notorietate facti excitat Iudicem ad sententiam. Docent preterea, quod quis ob eam etiam crimen non esset Notorium, sed tamen timeretur Rebellionis periculum si iuridice procederet, vel quod malefactor machinatur Reipublicæ aut priuatis perniciem, quæ aliter auerti non potest: quia eo casu crimen cõmissum, non tam punitur, quam impeditur malum imminens: Quare à fortiori certum est quod malefactor Principi se rebellem exhibens, inauditus et indefensus possit sententiari.

De Regularibus tamen posset dubitari vt obseruat Lezana loco nunc citato.

Respondendum nihilominus existimo, quod tametsi Prælatus Regularis non possit regulariter loquendo procedere cont reum non citatum, vel non auditum: In casibus tamen exceptis posse eum sic procedere vsq; ad

Sententiæ

sententiam inclusivam, non pt dubitari, nempè in notorijs vt docet chi Praxis Criminalis, pro Ordine nro nuper edita, et quòd eèt periculum Rebellionis, vel alterius gravis turbationis, si iudice procederet, vel quòd veur mollirentur aliqui in Ordine nouiter, diuisicherg in perniciem Provinciæ, vt expresse docet Cyprianus Crouers et Rodericus, quem citat et sequitur Lezana loco antea allegato. Et ratio è, quia suspectus de Rebellione, est de contemptu Iurisdictionis suspecti, ac proinde et citationis, quæ est actus Iurisdictionis: Suspecti ergo suspectione violenta de Rebellione, sine citatione sunt capiendi et plectendi; sic enim violenter suspectus non per Iurisdictionem, sed per defensionem mulctabitur. Quæ defensio sive propria sive alterius etiam cum damno illi est licita, boni autem communis è necessaria, si fiat cum moderamine inculpatæ tutelæ, cum qua moderatione foret, quòd alia via ad impediendum Rebellionem imminentem et è vicino se ostentantem, non suppeteret.

Ex quo sic argumentari licet: Potest suspectus de Rebellione comprehendi et mulctari per viam defensionis, non per viam Iurisdictionis, omissa citatione, testium, probationum et defensionum examine: Ergo à fortiori pt his omissis, comprehendi et mulctari, qui crimen Rebellionis notorium perpetrauit: Antecedens patet ex probatione præmissa, Consequentia probatur à simili: Sicut enim quòd licet contra suspectum de hæresi, licet à fortiori cum hæreticum notorium, ita etiam quæ licitè fiunt contra suspectum de Rebellione, licitè adhibentur contra eum qui patrat Rebellionem, consumatam, notoriam: Quòd ea fundatur ratione: Quia etsi hoc quòd statuitur vel permittitur contra facientem aliquid, non statuatur contra conantem facere: quòd tamen statuitur aut permittitur in conantem et machinantem, statuitur etiam et permittitur contra patrantem

Secundò probo. Lex non obligat ad periculosissima: Citatio verò Rebellium desperatorum non minus est periculosa quàm, quam Banditorum Et ratio è, quia difficile nimis et periculosum non esse in facultate Judicis

cis: quibus autem non ē in eius potestate, ad illud non obligatur, cùm lex non obligēt ad ea quæ sunt etiam moraliter impossibilia

3tio probō. Cessante causa finali ac mutua Citationis et examinationis, judex ad eam non obligatur: Causa verò finalis Citationis ac examinis nis est vt reus convincatur: Atqui reus patratus Crimen Rebellionis Notorij, est ipsa facti notorietate et evidentia convictus: Ergo vt comprehendi et mulctari, citatione et examinatione prætermissa, præsertim ab ipso eidemmō Prē Generali vel à suo delegato vt adnotat Lezana Tom. 3. quæst Regul verbo Judex, n. 17. dicens. Quando crimen ita ē Notorium vt certo et liquido, constet reum nullam habere defensionem, potest Prælatus Regularis, contra eum procedere non citatum nec auditum, præsertim Supremus Tribunal V. g. Pī Consessarius Gnālis Ordinarius, qui Supremus est in sua Familia Superior.

Confirmatur. Qā Prælatis Regularibus datur facultas recurrendi ad brachium seculare contra Rebelles, quam hī dari intelligendum ē quando non suppeteret alia via ad illos compescendos: Vt proinde Prælati Regulares nihil intentatum debeant relinquere, priusqm ad invocandum brachium seculare deveniatur; Tenētur itaq Superiores dum prō sine ulla strepitu quam cautissime Rebelles comprehendere et castigare, quod non fierent, si per strepitum Citationis et examinationis contra eos procederetur.

+

Discursus seu Quæstio.

An Patres ic Prōa N.N. in libello Exceptionis subscripti, rebelles se exhibuerint Comissō. Visitatori ic, repellendo eum paterne Visitantem, eapropter an inciderint in pas nas in Bulla Grey. XIII contra Rebelles latas.

Resp̄deh affirmative, quod PP. ibi subscripti barbarum et immane facinus Rebellionis consumate patrauerint, eapp̄r pœnas in Bul' memorata decretas incurrerunt: Tum imo gā non potuerunt vel noluerunt videre, quid sit Exceptio paterne, in ijs Casibus oibus integrum eē Comiss" recusare et p̄ vtam Exceptōn. rēpellere, in quibus licitum ē Comiss" contradicere: Noluerunt etiam discernere, inter Exceptionem bene conditionatam et Friuolam, sicqdem iuxta sint aiunt Doctores et consonabus notum est, Exceptionem con Rem paterne Visitāt ēe primā Friuolam. Præterea eventus declarauit extrā necessitatem omnino fuisse illam Exceptōn. siquidem simplex cōnō fuit consumata, cum ei mox ipsimet renunciarint cum ab ipsis diuisionem Prōa exhibitam fuerit ordinata: Deinde debuerant ipsi PP. meminisse gnā necessitate hāc Prōa, premebō ad recusandum P. Calsalminum, qui tū necessitas, gā non conduxisset ad bonum et conseruationem Reformō, sed potiūs ad eius exterminium, ideo PP. saniores memores illis sententiæ D. Nazianzeni Quæstat honeste vinci, gm periculose et nefarie vincere Et D. Ambros. Vincis dum cedis: Quiuerunt Superioribus vt à lite abstinerent, eō quod Exceptio Reformā prouella con' P. Comiss" valde etiam lacessentem et prouocatem nimis fuisset scandalosa, sicut ē con' præmissa illig fuit etiam omnium inimicorum edificationi et optimo exemplo: quod quidem si Neophiti ipsi ex ia Religione nuperi spectassent, à lite tam sterili et extra necessitate, imō in pnicien scelta, lingua et calamo abstinuissent: Quid n. consultius fuisset, tam sterili, tam turpi tam exitiali abstinere, quam non solum moribus suis, sed etiam toti Prōe, imō toti nationi maculam multiplicem affricare! Cuius reipsa eventus latis testis ē loquentissime vt n. præclare Dnicus Soto docuit de Iure et Iustitia lib. 5. q. 6. ar. 3.

Etsi

Etsi fortasse (inqt) accedere gndog, pt aut Monachor aliqs iniuria posset affligatur, in ex alia parte Italia damna (quod vanissime contingit) pace et quiete compensantur: neminem n. et decor Relig' in hoc mee consistit. Vtilissimo interse silentio ora velut inter Fer quod sua est professio, planiter tractent et transeant, nq se seculo prodant: Etenim vbiprimum Relig' cor, claustrorum metas exterint actu de illis e', gndo autem subditi iugum obedie excutiunt, vel superiorii' iurisdictio nem impediunt, causa Relig' claustrorum metas exire dit, quit exire debuerunt post rebellionem à predictis PP. patratam, q ad S.R.m. titulo querele contra Rdmum P. Gralem recursum habuerunt, adeo vt S.R.m. à RP. Comisso informari debuit: Tum 2do. qa oer Guardiani, oesq PP. à RP. Com'o Visitch amplo authentico instrumento testantur RP. Comiss' paternam solumodo Visitationem nimis placide cum oium satisfactione et edificatione obiuisse, neminis litem intentasse, aut se intentaturum iactasse, et neminem vllateng grauasse: Talis autem Comiss' repulsio e' consumata Rebellio.

Tum 3tio, qa author, incentor, impulsor et principalis executor illig Recusationis fuit P.N.N. quem peruersum litigatorem luce meridiana e' clarius, huc facit qa eruntur ipse litis aperte demonstrat pfectum P.N. iniustum litigatorem fuisse,: Preterea hinc eruntur litis declaret litigatorem iustum fuisse, et probum, gndo successus litis ad mentem cedens litigatoris, bono comuni conducit: quando vo eruntur litis, tunq potius bono coi prodest, sinon fiat ad mentem litigantis, eo casu litigator ex eventu litis iniustus fuisse declaratur: litis autem à P.N. attentate eruntur non quidem ad suam mente, sed potius bono coi totius Prois N. à Diuina prouidentia singulerissime è immissus: siquidem excluso N.S. non fuit lis in Caplo, nec amplius Deo placate tumultuabi puer con' senem, oibq PP et FF. petentibq vbinam abscindor gulor plurbent: grauis Recusatio Comiss' à talibq litigatoribq facta, e' ipissima rebellio, Recusationis secta amiculo.

Tum 4tò, quia cas motiud ad Recusationem in libello Exceptionis expressissime mere calumnid: ergo Excipientes iuuare non potuerunt, se non causa calumnie Recusare, atq ita Recusatio illa non fuit legitima sed Frivola, etiam ex hoc capite, ideoq fuit Rebellio pallicata. Ad hoc probr, qa inter causas motiuas ibi expressas hc fuerunt potissimae: qa RP. Comiss' P. Minim offo et dignitate priuarit, qa e' suspectus, qa é partialis, qa e' subornator, qa remoto Secretario na-

hinc

tione Silesio, accepit in socium P. N. suum malignum subditum, et prae
dissamatorem, quae ôia sunt calumniae impudentissimae, Nam quilibet meritissimo
etiam et laudatissimo. P. Minister, Comiss' visitatione durante ab usu et exercitio
sui offij suspendet, neq; hi eapyr conjuncti se p hoc dignitate privatum: Non fuisse
vò partialem et suspectum R.P. Comiss' ipsemet P. mus in suis lris ad P.N. dabis
luculenter testatur, scribens haec formalia verba: Siquo P.V. etc quia iste Comiss' sit
vir bonus et religi bonus, sufficiens, indifferens, neq; villam cuipiam litem intentare
intentat! An forte bonus fuit, et indifferens, quam diu putabat vestris imperfec
concupiscentiis consensurus, verum n. è illud. O quam apud nos est preciosa
si mus pathi adhaereret, rectè in nos quadrat illud D. Nazianzeni. Quae hodie
laudatis, erat vituperatis, qa maior apud vos non constituunt morer sed dissi-
dium, bonos aut consensus in opinione. Et illud Greg! Magni, Perverse mentes si
semel ad studium antiquitatis erruperint, sive pravum sive rectum, quod à contrarii
centibus audiant, impugnat, qa cum persona p contrarietatem displicet, nec re-
cta quae protulerit aut faceret, placeat, ic Nec bonum, detracta n. charitate vivi-
ter alienum spernunt, sola vitia vident! Ut n. oculo viridi v.g. colore tincto,
viresçunt ôia: ita huius odio, livore pertinacia imbuti, ôia quae à dissidentibus
audiunt aut vident, vitiosa apparere: Et qmadm vultures ad cadavera odore
feruntur, sana corpa non sentiunt, sic inimicus, si quid è delicti stratum offecit, ad
eo statim occurrit, ad recte facta stupidus mgt Plinius: Quod facile solemne esse
tyrannicè dominantibus docet S. Thom', ipsis enim subditorum virtus formidolosa
est, eò quod tales vitiis potiùs subditorum qm virtutibus se tuetur! Quod verò R.P.
Comiss' fuerit suspectus, partialis aut subornator suspicionem sunt malitiosae, qualibus
soli utuntur calumniatores, qui dum malum etiam de superioribus suis aphimis
suspicantur, optant invenire malum, adeò ut cum nullum reperire potuerit, calumni-
entur. Quod vò mendacer isti blaterant P. Comiss' fuisse subornatorem, quare qua ra-
tione facitis R.P. Comiss' subornatorem, audivimus (ait) id ex aliis, ex quibus nam?
illis aliis, ex Guardianis inquiunt? Pertinacia frontem adeone pudorem âem decoxistis.
Ut sane fabulam in libellum iuratum et iuridicum referre non eruberetis: Ecce
oêr iam Guardiani luculenter ac unanimiter perhibent testimonium, hoc verum
esse.

esse impudens figmentum! Cui non absimile e illud de amatione Secretarij, cum ille Pater solummodo Visitendorum in Silesia consanguineorum grā RP. Comō fuerit associatus! P. vō xx. vt RP. Comiss. in comitem itineris assumeret, ipsenet & Mnr et ore et scriptis ad RP. Comiss. lris, postulauit! Vtria vō quæ vos Patri huic interpretimini obijcitis, in ipso non aute demonstrabitis quàm eum Vri similem probetis: Cum ergo rationem motiuæ Recusationis sint agentes calumniā. qua fronte poterat iurare; nisi forte gā sunt de illa face, qui dicant. Jura perjura, secretum prodere noli.

Quintò. gā Recusatio illa facta fuit mente maligna atq; nimis proterua! Nam tametsi homo ea videat tantum quæ patent, Deus autem inspiciat cor! gā tamen non vultus tantum et oculi, sed verba etiam et scripta, actiones q̄ bonum Recusantium saltem principalium passim mentiebūr, passima decipiebant, ita vt ea etiam quæ ad virtutis normam facta, ab eis videbūr maligna mente, et animo proterno, fierent, Ideò merito et prudenter præsumebatur eadem capita malignissima, Recusationem illam nimis pronā intentione fecisse, dato etiam quòd nulla signa latentis malignitatis, nulla indicia pectoris proterui extarent, quæ in extant clarissima! in primis n. quo indicio proterua mulieris alienum filiolum appropriatis à Salomone è deprehensa, consimili indicio, proteruia illorum recusantium, declarat, qui potius discernere Pream maluerunt, quàm Visitationem paternam Vrius Conuentꝰ, permittere! Neq; minus clare p hoc eorundem malignitas prodibat, quòd isti Patres alias oculati, quasi oculis et auribꝰ carnissēt, videre non potuerint, quòd exceptio con Prem sit frivola, nec eos audire, qui hoc ipsum inculcabant illis, hoc n. luculentum e indicium, quòd isti Recusarent, dum sanè recusationem, contentam in ipsa falsitate et mendacia, conservarent maligno et furioso animi impetu, abriperentur quodlibet vetitū pro licitè interpretantes

Sexto. Qā modum Recusationis religiosa nimium excesserit, nam in primis in libro excep adeò sine modo mentiuntur vt nisi forte præter

mentem

mentem, nullum illi reperias, quibus mendacijs et conuitijs more furibundorum in eŏr inuehuant, ac precipue cŏ Prem N. et furor illis arma ministrat: Deinde modum Recus.ē et in eo excesserunt, qâ libellum Exceps plane famosum, iudicialiter p notarium iuratum R.P. Comiss. ponexerunt, qui Recusato non debet iudicialiter offerri, nisi post Citationem aut culpa iuridicam intimationem: Preterea turmatim ex improuiso in Stubellam R.P.v. irruentes, non permiserunt Recusari, socium R.P. interesse: Tandem adeò irreuerenter, imò barbare et immaniter cum R.P. Comiss. Rdmi P. Gnâlis personam gerentem, processerunt, adeò ferociter cŏem rationem et humanitatem in eum inuaserunt, ut ipsi etiam parricidarum vitu violentas injecere manus non sint veriti, quo scelere completo, non ingemuerunt, sed coram Tribs plurimis sunt gloriati, et grauer iniuriar etiam in lusum habendo, palam in publico proclamabât, se ad easdem iniuriar ipsimet Rmo esse si adesset irrogandar esse, resolutos: hic in hoc nro natuo solo (inquiebant) Itali sunt mortificandi, aliaq acerba irreuerentiâ et maledicta plena dicteria et maledicta, ore rabido euomabât, et p aliqt septimanar R.P. Comiss. nimis afflictum, óig fraterne solatio penitus destitutum, pane tribulationis et potu angustiæ potenti sustentatione dix ei concesso, nimium indigne et impiè in Conuentu detinebant: Illa igr Exceptio et in se et quo ad antecedentia et consequâ fuit enormiter et sine modo, excessiua, Septimo. Qâ opposita iudicialj Exceptione p gn R.P. Comiss tanqm illegitimum repudiarunt, ex illegitimo Comiss, prout suo libello legitimum fecerunt, et post aliqt septimanar, eum ut legitimum Comiss agnouerunt, quo facto, eundemne prohibuerunt suam Excep.ē fuisse frivolam, nec aio excepiendi, sed aio timorem incutiendi vel Iustitiæ illudendi fuisse ab eis oppositam Et certe nescio an clarius demonstrare valuissent, se nimium sinistre meritos esse, dum illum R. Comiss quem in libello suæ Excep.ē juravit, malevolum esse et suspectum, participemq subornatorem, atq inimicum, legumq et Sa-

tutum

tionum Ord. temerariorum temeratorem, diuulgarunt, eundem post Exceptionē plurgm Scholica feritate pacem, denuò recipiunt, probumq; et integerrimum fatentur, : Si n. R. Comiss. in actu recusationis tot tamq; atrocibq; iniurijs ab iisdē recusantibus acerrimè lacessitur et prouocatur, ipsorumet recusantium iudicio et suffragio, post tot iniurias et duras repulsas, nihil odij, nihilq; malevolentiæ gestarunt, ipsosq; eosdem R. Comiss. adeò post receptas iniurias manifestus, ante receptas longè magis alienus, fuit à malevolentia; quare cum ipsimet post recusationem rabidam R. Comiss. denuò receperit, velint nolint fateri debent, quod in libello illo verè famoso R. Comiss. nimis maligne, nimisq; mendaciter Virulentus odio, malevolentia et inimicitia, inducatur.

Sede itaq; PP. in libello subscriptorum Recusationibq; iustis et legitimis Exceptionibus orbata, adeò undequaq; iniqua et meris propudiosa calumnijs nitens, ut ab insigni imò rabida rebellione excusetur, fateor me nescire qd sit Rebellio.' quid Rabies.' et insania.' Neq; secus iudicabit qui Hyssopiū Num. 16 fuisse scriptum expenderit: ego inde vnum illud Rebellibus nostris mxè prædicandum occino! Multum erubescimini aduersus Magistratus, non secus ac Core, Dathan et Abiron cons Moysen et Aaron. Redeat ergò S. Judas Apl̄us Catholicus aiēs comparavit rebellem cum Core, imò Core superbiens rebellauit Moysi, prætexens iuxta nomen suum (Core n. significat calvum) calvas et sublimes excusationes, Zdò Core ambiuit sacerdotium, illi ambierunt, Ministeriolum et aliam primariam dignitatem! 3tiò Core fecit schisma et ipsi., 4ti. Core leuiter correptus à Moyse, arrogantèr respondit et monentem spreuit, ipsi obstrepebant mansuetæ Comiss. admonitionibq;, tandemq; iugum obedientiæ exuberanter, eidem rebellarunt. 5tiò Core viuus ad infernū descendit: videat ergo et ipsi, qā de rebellibq; non resipiscentibq; et tām seuum nefas flocci pendentibq; expresse Apl̄us cat. Væ illis qui in contradictione Core perierunt! Judæ. 11.

Dicet? In libello Exceptis reperiuntur alia complura motiua, quæ forte de industria dissimulat? qā sunt insolubilia? Rdet sunt quidem plura scelerata ad calumniandū oris impudentissimi pertinentia: Nam quod R. P. Comiss. adopte.

visitatione finer Prio fuerit egressus: quod facultatem dederit fabricandi portem Parisien Conu, quod 2 domicilia in dubus locis receperit, nullus est qui hec adeo luculenta comenta non tangat: calumniis vo quid sit respondendum oer nouit, quod minimum Deg iustos calumniis exponat, vt nihil calumnid vincat, nisi hoc solum vt plus maiestatis et laudis habeat in lucem iuam producta veritas, quo fine RP. Comiss. hum sine querela, verum Dei cultorem et permanentem in innocentia sua, expositum fuisse calumniis horum blasphematorum querela plenorum, veritas sui cultorum et permanentium in Justitia sua, eruitur ipse probauit, imo vel ipsi oculis spectandum ingessit.

Rdet 2 admisso etiam, quod illa oia RP. Comiss. admisisset, et promisset, obiurgatoni illorum puto respi illud, quod etiam illi Pharisaici obiurgatoni querere desiderauit hui transgredimini Seniorum traditiones, manus non lauant dum manducant) respondebit Saluator piissimus: quare et vos transgredimini mandata Dei propter traditiones humanas: quare ingm propter traditiones vel ordinationes, nec ad veniale obligantes, vos ore et calamo mendacia et calumnias aduersus RP.N. vomitis? quare falsum testimonium dictis et atroci rebellionis facinus patratis? nonne ideo gd ducer esse ed conum, minima quod in vitam innocentium columbarum plusqm Afferetis ore et stylo constringentes, culicem colantes et camelum glutientes: nem piaculares rebellionis nopam sparisse dere vt ordinationes hui seruu, non aliud quam grandem bestiam deglutire, et concoquere, quod sane e excellens Pharisaismus.

Dicer zdo: In libello Excep', motiuum ad excipiendum impulsiuum illud fuit potissimum, gd RP. Comiss. missus sint ad partes aduersas instantiam, et gd a tali parte illa e receptus, non erat hoc dissimulandum.

Rdet ita e, sed et hoc e falsissimum: Tum gd in patentibus suis Commissionis hoc non exprimu, debuisset aut Redmus in patentib. Comiss' p expressam clausulam, stigare se precise partis illig precibus motum ad ablegationem in Pram Comiss.: Tum gd RP. Comiss' ad instantiam partis Vnius mittitur in Pram, non mittitur nisi ad vtilitatem solam cuius parti selectior Comiss' pro tribunali: at RP.N. vtriusq Prio Reg' Regni Pol' eode motiuo, imo vigore eiusde patentiu

patentium Comiss' è institutis.

Tùm gà nomenclaturam illig partis ad cuius instantiam missus dr, RP. Comiss', tribuunt ist Senioribus primisq Reform' PP. et Parentibq quibus si- it semp, est, chara et vita ipsa charior, reparata observ'a; Circa cuius etiam in Poloniam introductionem defudando, viam rupta glacie, aperuerut, ceteris, et soli per multos annos, pondus diei et æstus, sustinuerunt, antegn- ipsi ex ipsis prodiret, qui non erant ex ipsis: Et ne sim effusus in rebq nris, omissis alijs, hoc tm vnicum insinuo, illorum, PP. collegio partis aduersæ, et malè sanè appellatè, ab ipsis imponi, à quibus nouissimè recentes et nu- per neophytj recedentes, quorum, salutaria consilia, sperneter, sine etiam Statutum Reform' et Regulæ præscripta, adeò sprevernut, vt Regulam etiam nram in Polonia non eè observabilem domi suis prædicarunt: Ithidq PP. integerrimi, si adeò partis aduersæ et malè sanè appellationem sortiunt, gà ab ipsis illos nuperos ppium sapere abstraxit, ipsiq et Statuta Reform' et Regl' suam Mr', quam ist in manibq PP. seniorum verterunt et à qua etiam ipsorum ppium sapere abstraxit, nunc nuncupationem partis aduersæ et malè sanè merebr. Quod sicta è, ergo fortassis hæc inclinata, salua me, pereo, ad Garamantas et Indos ab his cæteris, quos non coluerunt PP. nri ex Polonia exterminari, exanclata è, pro sua reverentia: Quare non ad instantiam PP. Seniorum, neq ad libi- ab ipsis P. M. intentandam Comiss' in Poam nram è expeditus, verum ad obser- vantiam inclinatam, erigendam, obstaculq observ'a subuertenda; Jam vbi vt paululum digrediar) videant ipsi, vtra ex duobq partibus sit, partis nomen me- reatur, deferens ne an defecta, videl enim manifestum, quod portio deferens integritatem sit pars, cùm integritas expers sit partium præcisarum, manus etiá v.g. præcisa, non corpus, sed manus pars dr.

Consideretur etiam quàm bene ipsorum collegio notæ et characteres partis aduersæ conueniant, quarum potissimum è contemptus antiquitatis et authoritatis, contemptus vò authoritatis, in eum ipsorum tantus fuit, vt reverà iam altius non possit ascendere, siquidem contempta authoritate Pedis P. Gallis Comiss' ab eo delegatum repellen- do, repulsurus se ipse excepit et ipsum Christum Dñi in terris Vicarium, confessarium et pertinaciter, protestatus: Contemptus autè antiquitatis, adeò istos suos sui

auris.

iuris esse cœpit, vt dies nodesq; tibi fuerint in ignominiis inueniendis, quibus PP. suorum antiquorum fama periclitaretq, et in calumniis, conuitiis, exhumelijsq; excogitandis, quibus PP innocenter oibus conteneliosis, reddererit et tanq; scandalosi, seditiosi, et subuersores animarum, otiosq; sensu et existimatione priuent exulcerent: Secundus factionis et schismatis character est, multa iactantia, quâ factiosi nouatores et sectarij, non erubescunt antiquitati imponere eam à vera religione defecisse, se autem primos illius fundatores et suscitatores esse; quod sane pdictæ factionis capita iactatissimè et in vulgus spargunt.

Tertius factionis character est, extrema illa et insana superbia eorum, progressa, vt illi qui nunqm fuerunt discipuli, Magistri in Philosophia et in Theologia fieri præsumant, summisq; idictæ libros etiam Scholasticæ Theologiæ componere et Typis mandare non dubitant, quod præsumpsisse, huius factionis primatus et primopilos nosissimum est.

Quartus character, nemia loqndi mentiendi et maledicendi libertas, Nam sm D. August. una mater superbia, oes factiones et sectas p ambitionem et inuidiam genuit, non alia arte, qm præiudiciis calumniis et imposturis, in quo nri litigatores facile factiosos quos imitantur et excedunt.

Postremo hoc factionis schema est omnium, qa ad aeter factiosorum scelerum, impunitas et spes premiorum allicit, eo quod sceleratissimi etiam detractores, et contumaciter inobedienter ibi promoueantq et premiantq, Turbulianos dicente, nusqm facilius proficitur, qm in Cassinæ Rebellium, vbi ipsum esse illic, promereri est: In parte autem horum litigatorum, solum ee, meneri dicebatur, illic detractionum impunitas, illic inobedientiæ flagitium, imò et rebellionis nefas in præmium vertebatur.

Vt autem vnde paululum digressi sumus, redeamus, si nobis arridet, R. Comiss. non ad partis instructam missum fuisse? Tum qa R.P. Comiss. vt constat ex patentibus missus est ad manutenendam Reform. et ad præcauenda peccata futura ergo non aduersus partem aliqm tuendam, aut coercendam, quo tamen fine mitteretur, si expediret ad partis instructam: Tum qa si ad partis instructam missus fuit, certe ad huius partis expetitionem expeditus fuit, de qua constet, quod medijs fauoribus Principum à SRM in Congreg. quali pxē præterita,

postulant

postulant Comiss' nationalem, quem fecisse P.N et P.N. e' publicum.
Tum gā impudenter et inuerende mentiuntur RP. Comiss' non fuisse ab ipsis
receptum, esse enim receptum constat! Tum gā P. N. accepit lras Reverendissimi P. Comissarij Generis ad Diffinitorium directas, in quibus duorum Diffinitorum Senatorum et vnius P. Procæ, aliis junctis in Venetijs hinc actum libuit, illas aperuit, quibus illius commendabat RP. Comiss' summopere, ut sigillans eum mitti ad manutenendam Reformationem, ipse statim respondit PP. Diffinitores Rdmo, quod cum magna animi lubentia RP. Comiss vna cum toto Diffinitorio reciperet et debitam ipsi subiectionem et obedientiam semper exhibere vellet! Cui epistolæ subscripserunt etiam predicti duo Diffinitores et Vnus PP Procæ! Tum gā extant lræ P.N. ad P.M. quibus eum hortatur ne P. Comiss' recusset, sed reuerenter reciperet! Extant et lræ aliorum Diffinitorum, id ipsum suadentium! Extant et lræ eorundem ad ipsummet RP. Comiss' datæ, quibus p Superiore à P.N. et P. N. et N. Diffinitore, agnoscitur et salutatur, ergo postea audent negare RP. Comiss' à se vnquam fuisse receptum! Tum gā RP. Comiss' à P.N. Minio ad Visitandam Provam est inuitatus et à P. Custode, p hunc Conu Osicin Guardiano vt Visitator receptus et ad Visitationem paternam vehementer incensus; Tum gā patenter Visitationem intimantes, ab oibg Guardianis sunt recepte, ipsg lectæ ab oibg RP. Comiss' est laudatus, præsertim à P. N. Guardiano Adrien. qui inter alia sub tempus publicæ refectionis, sæpius stribus p consolatione referebat, quod RP. Comiss' sit optimus et exemplaris, quod totam Provam intendat perlustrare etc. quā igr veritate, qua fronte negat P. Comiss' à se vnquam fuisse receptum.

Dicet? Seltem hoc facimus, à nota Rebellionis potest liberari ex eo capite, gā Excipientes bona fide id fecerunt et forte ex zelo, ob quod facimus illorum videtur veniabile

Resp. Jam satis superq ostensum e', quod non fecerint hoc bona fide sed nimis interno animo: Et certe bonam fidem non habet, qui malam habet

habet, qua profecto plenus é qui scienter Prem suum calumniatur:
Preterea belli et litis eadem est ratio, que ad hoc, quando dubitatur an
Bellum sit iustum, eo ipso bona fide non pt moueri: Nemo autem nisi pro-
terue affectu excecatus, non potuit non ambigere, licetne iuridice excipe-
re contra Prem Comiss' receptum et paterne visitatem: imo non nisi parri-
cida posset in dubium vocare, an contra Prem et genitorem suum paterne
se conuincentem fas sit verbis et pugnis insurgere: ita non nisi filius Belial
potest dubitare an ~~contra~~ Prem Superiorem coleendum paterne visitatem
licitum sit recusare, Tandem quelibet obiecta zelus, parui pendere crimen
lese maiestis regularis, vt traditionem humanam seruetur, grauiorq non po-
tuit infamia é quam zelus, litem miscere cum suis Superioribus, de quo Cassi-
odorus supra relatus et ante ipsum Seneca lib. 2 de Ira cap. 34. Cum
pare contendere, aneeps é, cum inferiore, sordidum, cum Superiore furiosum
cum Superiore inqm etiam lacessente et prouocante contendere, est zelum
sectari mente capti et furiosi: Contendere aut cum Superiore manuetissi-
mo ad pacem et tranquillitatem prouocante, est zelum plurimum mente capti et
insani capitis.

Dicet Patres isti huiusce, cuius sunt opinionis, quid patiantur
prorsus innoxij, sua eos conscientia ne tantillum redarguente, breuiq sues
Superiores adeo iniquos diuinam sensuros vindictam, ore et calamo mi-
nantur.

Rdetur: Si verum é quod PP isti religiosi, dum stulti libello
Recusationis subscriberent conscientiæ grum et Sacramenta passim non fuerint
opinor ipsos de illa bonum fecisse esse, quibus mentiri, fingere, fallere reli-
gio est! Ille namq libellus, nihil reuera fuit aliud, nisi quedam copiosa
commendaticia, conniciis, calumniisq refertissimum: Nemo igit sanæ
mentis iudicabit hos religiosos PP. reuersus conscientiæ sensisse nullos
dum minima, aut nulla culpæ illata, nec præmissa occasione, à mansuetissi-
mo P. Comissº cum ingenti audacia et contumacia recedebant, iugum obe-
dientiæ exuebant, ipsi rebellabant, immane Rebellionis facinus

Canonicæ

canonica Exceptionis vocabulo, exornantes. P. vō Comiss' innocentiss. simum calumniis conspurcantes! Ad quod facinus exhorruit et ingemuit Ordo Vniversus! Senserunt ergo absq dubio PR illi Religiosi acrem conscientiæ stimulum, perceperuntq latratum conscientiæ, conscientiam vō quietam habere cupientes, officium illi sanctissimum amoris proprii, priuatæq cupiditatis postponendo: Nam et monita consiliaq consodalium, seruum hoc scelus disuadentium et reprobantium audierunt, verum ad modum surdæ obturantis aures suas, noluerunt intelligere ut bene agerent, sed potius insremuerunt minasq spirantes oēs illos monitores à sacro consortio et sodalitio profligârunt p divisionem, sine vlla authoritate, cum summa temeritate factam, odio Senicum et antiquorum Patrum, qui vtā talibq splendidis oculos subducerent, discerptionem illam Pōtē ad tempus tolerare maluerunt, quàm cum Rebellibus contendere, persuasum et compertum habentes bonum cōmune, salutemq Reformationis sub iuuis strepitu, agonizare.

Dicet! Multis id videri improbabile quod Excipientes sint peruersi litigatores, et maxime caput huius litigij N N, non videtur enim verisimile, quod Pater ipse, qui Nouitios instituendos susceperat, et qui adeò asper fuit et rigidus indelinquentes sit improbus litigator.

Resp. Non potest quidem arbor mala fructus bonos facere, hoc tamen non ita est accipiendum, ac si arbor quæ dr comiter mala, non possit paucos bonos fructus facere, nam nux V.g. quæ plurimas nuces amaras, paucas dulces edere solet, nux mala comuniter dicit.: qua ratione etiam susurro, calumniator, hypocrita et quitus, subdolus Crelismo et Pharisaismo dedituc, quamuis aliqua bona opera faceret humana, si tamen plura multo fecisset mala diabolica et Pharisaica, illa ingm Pharisaica scripta vngue adamantino, super latam latitudinem cordis, ista absolute possit dici, mala arbor et improbus litigator: Inde etenim et Deus

Lugs.

logi docent, coiter ex SS. Patribus, quod peccator, sine particulari grā
Dei prevenient nullum opus bonum possit facere, non quod liberum arbitriu
non sit virib⁹ naturā perficere aliqd opus bonum moraliter sine vlla cir-
cumstantia vitiante, sed qā valde pauca solent pficere, parum autem pro
nihilo reputetur: Deinde etsi hoc verum sit, de peccatore humana pecca-
ta committente, quibus grādoq⁹ bona etiam opa virib⁹ naturā perficit,
de hnē tamen appetente peta diabolica, negat hoc D. Ambrosius, hoc
ipso (inqt) pernicios⁹ ē ambitio, quod blanda quaddam consiliatricula
dignitatum, et sāpē quos vitia nulla delectāt, nulla potuit movere luxu-
ria, facit ambitio criminosos: Et clarissimē Innocentius Papa, Ambitiosus
(inqt) semper ē pavidus, semp attentus, qui dicat vel faciat, quod in oculis
hominum valeat displicere, humilitatem simulat, honestatem mentitur, affabi-
litatem exhibet, benignitatem ostendit, subsequitur et obsequitur, cunctos hono-
rat, universis inclinat, amplexatur, applaudit, adulatur: bene novit illud
Poēticum, Et si nullus erit pulvis, tamen excutit illum; ut iudicetur idoneus
reputetur acceptus et laudetur ab hnib⁹, ab omnib⁹ approbetur. Quod
cum idem acute confirmat Petrus Cavennas: Ambitio inqt est, quaddam
simia charitatis, charitas n. patiens est proximis, ambitio pro caducis, cha-
ritas oīa sustinet pro veritate, ambitio p vanitate, vtraq⁹ oīa credit, oīa spe-
rat, sed longe dissimili modo! En quomodo peccator diabolica ambitione
et invidia incensus, nihil penitus boni valet perficere, quo prima circumstan-
tia, finis non vitiet: talis ergo potest adm bonus reputari, sed ab eo hm
qui non sciat naturam separare ab arte; Nam revera tales, etsi adeo boni re-
putūr, ut idonei ~~reputentur~~ iudicentur ad hoc, ut educandis præficiantur Novitiis, veri
tamen sunt ipsius Magistri artis maximæ, quam non nemo illam iudicabit, quæ
artem celare pt, cāmq⁹ hīer diabolicis vitiis dediti sciunt eximiē, fabem in

Ouum

ouum, nigrum in candidum, muscam in Elephantem verterint, ideoq; non agnoscuntur pro talibq, gāliter quales sunt, nisi ab hīe scientē artem à natura separare.

Tali preludio premisso considerare licet, qualiter pfati Fabri. in RP. Cōmissarium pura et insulsa mendacia saleq, proinde calumniarum condita, euomuerint, quē tametsi responsione sint indigna, tamen sine aliqua castigatione non videtur prætermittenda, quo dgnus Lector ad iniuriar suprēmi Ordinis dignitati illatas, pro rei indignitate pensandas reddatur attentior.

Puncta Iz. RP. Comissario à PP. Excipientibus obiecta cum resolutionibq.

Primum è. Quod hīem peruersissimum secum duxerit ad practicandum hanc iniuriam nram; Hīem peruersissimum intelligit RP.N. Diffinitorem actualem etc. sed mi homo peruersissimi in Religione ad remos damnantur, non ad primar Ordis dignitates, euehuntur! Deinde peruersissimi illi reputantur, qui non ex instituto Regulæ viuunt, sedq, professionis oblitis diu et obstinatē in pctis mortalibq languent, ac in reprobum intellectum dati, qēm melioris vitæ aut emendandæ sensum, exuunt; talem vō in Religionibq, vel in carceribq detinentur, vel à corpore vt corrupti excidunt, non in Diffinitorem eligūr: Cur itaq RP. Comissi damnat, quod secum actualem Diffinem et hīem pīle in hanc Provām duxerit, quem esse peruersissimum non potuisse cognoscere, nisi ex eo, quod electus fuerit in Diffinem? Nec verum est, quod P. memoratum RP. Comiss. duxerit ad practicandum, ma hāc suspicio assistrix calumniæ, duat enim assistricem habet calumnia, ignorantiam et malevolam suspicionem, quibus hi adeò excellit, vt in hac re nemini postponat.

Secundum quod non salutato Rege et P. Ministro locum Superioris.

viaris, occupauit? Quid tum? Certè ppterea Comiss' non è repellendus
quorsum ergo hæc adducuntur? Fortassis ut per veritatem, via ad illud
mendacium sternatur: quod vetti in contemptum Sue Maiestatis id factum
sit? Nulla profectò lege vel ordinatione præcipit Comissio ne insalutata S.
Maiestas vel P. Ministro locum occupet, primum, Deinde hoc etiam é
mendacium: nam p lras adhuc Viennæ datas suam R. Maiestatem RP. com-
missi salutauit, Varsauiamq obtenta sue Maiestatis licentia appulit: Præ-
terea autem Ministrum salutauit p lras Varsauia datas, ad quidem tantum
salutationem ex Statutis tenebatur.

Tertium. quod p lras nunciatorias ad Guardianum expectatas, requisierit sua
admissionem Ministro contempto, sed hoc eè impudens mendacium satis patet,
nam in illis lris P. Comissi de sue tantum aduentu, tàm Guardianus qm cæteris
PP et Frib certiorem reddebat, ut proinde, si ppterea à Frib sui admissi-
onem non negrebat, eam etiam non petebat à Guardiano quod vnde ingerit
Ministro contempto, pura calumnia é

Quartum. quod nimirum sincerè, patenter suas B. Mtis non ostenderit
esse crassum mendacium, constat, qà RP. Comissi requirenti P. Mtis Varsauiæ
eas concessit describendas, quibus descriptis, earum plurimis P. Mtis testatur
esse, patenter illas non eè prudicieles.

Quintum. Quod ut plurimum cum P. Mtis durè agebat, melam informa-
tionem libenter admittens; imò nimis suauiter ipsemet P. Mtis testimonium
phibente in lris ad P. N. datis in sua Sportæ repetis, in quibus de eo P. Comis-
Cõmendatur, quod sit indefferens, nec facile credulus

Sextum. Quod non pmiserit ut P. Mtis visitaret Regem: hoc etiã
falsum é, nam pmittente P. Comissio ipsemet P. Mtis re meliùs ppensa, noluit S.M.
M. accedere, ne se redderet magis suspectum de recursu ad fauores.

Septimum. Quod P. Mtem è Conu Varsauiæ expulerit: hoc simil
factum

fil sum e: tantum enim illi expofuit, quod poft aflignatum fibi locum in Conu Califien sub tempus Vifitationis, non fuerit ibi integrum p Provam vagari

Octauum. Quod deposuerit de offo R. Minum, non citatum, non processatum, non indicatum, non defensum, non presentem sed absentem cum magno contemptu et irrisione contradictorum, qua de cau R. Comiss. est excommunicata, verba sunt impugnati sanctionis: sed vide obsecro, quomodo mihi non audet impudentis scholaris calumnia: Ergone assignare ministru sub temp Visitationis Conu determinatum, est enim ex offo deponere? Ergone suo R. Minu deputo ex offo, quo ab usu tantum potestatis et iurisdictionis exercitio vacet, et feriatur? quid infirmatur V. g. aut finer Provae egreditur certe sicut hic casibus minister retinet suam potestatem, dignitatem et iurisdictionem, quamuis ab exercitio feriatur: ita Sedua sua potestate et dignitate sub tempus Visitationis in loco haberet determinato: Praeterea si R. Minu deputatus fuisset ab offo, debuisset R. Comiss. Guardiano loci Calisien hoc significare, ne ipsum sineret locum Ministri occupare.

Nonum. quod Conuentum Visitationem R. Minu R. Comiss. non permiserit: et hoc falso R. impnu: si enim R. Comiss. ad visitandam Provam à R. Minu est inuitatus, quomodo R. Minu visitandi habuit voluntatem: Praeterea, hunc recta ex Visitatione Varsauiam R. Minu venerat, quo ergo fine, denuo Conu visitationem repetere desiderasset: Sed hu forte Varsauien Sedum Conu intellexisti, cui visitando R. Minu inhiabat: certum tamen est, quod nec R. Minu à R. Comissio id requirebat, imo pluribus audientibus, recognouit se non esse adeo superstitiosi frontis ut Conuentum in quo manet R. Comiss, missus ad Provam manu tenendam, visitare presumat: Deinde nunne R. Comiss missus ad nouellam Reformam, ab insolentiis receptis Ministri vindicandam, poterat Visitationem vetare iniustam et ad impediendam ipsius R. Comissary Visitationem adornatam.

Decimu

Decimum. Quod inimicum Christi et diffamatorem accepit pro socio, ut subvertaret alios, laudando, alios vituperando inique, alios terrendo, alios adulando! Videt tu iam mi Pater et invides, quod Deus O. M. tuis mendaciis, iniuriis et calumniis, eos exponat, quos primis in Prussia dignitatibus destinat, sed gaudeam fiat illi, quos inique commendabat, nonne illi sunt, quos tu infra eos huius collocasti, quos huius celebs protexisti, quos per tuo nimio mentiendi et calumniandi libidine lacerasti, bos ergo Pater, quia P. N. defendit, ideo inique et neguiter commendavit? certe illius non egebant testimonio et commendatione, quibus de vita et innocentia datur testimonium, à nobis, expertis et coaduis, atq; in primis ab omnibus Commissariis et Prælatis, qui hanc Prussiam revexerunt usq; ad introitum P. N. qui ad nulla ab hisce Patribus pie et laudabiliter gesta, oculos nullos habuit, si quid autem humani vidit, adfuit illico muscarum vulturumq; more, cadavera sordibus pasci, afluetas.

Undecimum. Quod Secretarium suum dimiserit linguam Polonicam callentem, qui fuisset illi fidus interpres, ut indifferens enectres male informaret, ut ille facit quem pro socio accepit: Jam antea dictum est illum non fuisse Secretarium, falsum autem est, quod linguam Polonicam perfecte calleat, quantum ad interpretationem exigit.

Duodecim. Qui visitavit Prussiam P. Mnich non requisito sed gravate, Certe in cauda venenum mi Scorpio, quod hucusq; et arterius enecat, Si irrequisito P. Mnich. R. P. Comissi visitationem obivit, cur nemo vestrum restitit? Cur non hoc passi? Cur et tu ipse Guardianus tunc existens tui Conu visitationem permisisti, quare blanditiis, genuflexionibus ac mendaciis te in eius amicitiam insinuabas, hoc pro te agendo, ut Commissarij aures occupater, et alijs meis æmulis ad hanc aditum præcluderes, quare palpando incedebas ut eo liberius in fratres ferires, nisi quia illud tuum est encomium Eccl. 27. In conspectu oculorum suorum, calcabit os suum

et

et super sermonem huius admirabitur, nouissime vò peruertet os suum et in verbis suis ponet scandalum

Veritas ergo est luculenta, quòd nri accusantes et recusantes, qui vix minimo digitulo à Supremo Ordis Magistratu trusi, tonant tamen, mugiunt et fremunt, tanqm insani, candidum in nigrum, muscam in Elephantem conuertunt, et artibus diabolicis pulcherrimum mantellum injiciunt, sint sat improbi et iniusti litigatores, simulq liquido et illud constat quòd qui calumniatores, sycophantes, delatores et hanc hominum sobolem non castigat, irritet iuxta illud Nisi affleris pœna, irritat calumniam.

Immanet enim Patrum N. N. calumnia tanta fierunt vt Deo O.m. et iustissimus vindex tam sœuæ calumniæ amplius tolerare noluerit, permittens calumniatores eousq insania progredi vt Pri patienæ visitanti, rebellarent.

Arthur quippe suius magnæ artis Magistri et calumniarum architecti ear in hac Prria sua fabrica radicem fixerat vt extirpari hra vi non posse videretur, nisi enim Deus labi eos in hoc Rebellionis tartarum permisisset, à suis subdolis machinamentis, quascunq etiam repulsas passi, noluissent resilire, partium studia, certè non deposuissent, rationemq statuis suæ factionis vt idolum coluissent ad eumq stabiliendum extrema quæq, vt passim, minabantur, tentare non dubitassent, Regulæq obseruan enervare vel etiam eam abolere mino astu, contendissent

Sed dicet, processi PP inauditi, et inconfessi, nec iudicati sententiati sunt? Responsio patet ex illa Interrogatione. An appetranc crimen rebellionis possit inaudiri, et inconfessus sententiari, vide alibi et nota

Ad extremum spectatis circumstantiis aut operis aut personæ, Rebellionis tanqm tam sœuæ et rabidæ, ac ipsorum rebellium, presumi debuit, eos citationi non delaturos: sed per eius contemptum de nouo rebellaturos et scandala enormia patraturos: Non fuit ergo in potestate A.R.V. Commissi eos citare, aut ad comparendum obligare, cum non sit in potestate Judicis Reum ad opus in perniciem Status seu reipub. certum et proximum obligare, sed potius eius munus est tali opere ptermisso, Reum qm cautissime per viam defensionis Reip. comprehendere et ptegere.

274

BIBLIOTECA
SEMINÁRIO
SANTO INÁCIO DE LOYOLA

BIBLIOTEKA
Wyższego Seminarium Duchownego
w SANDOMIERZU
G 1339

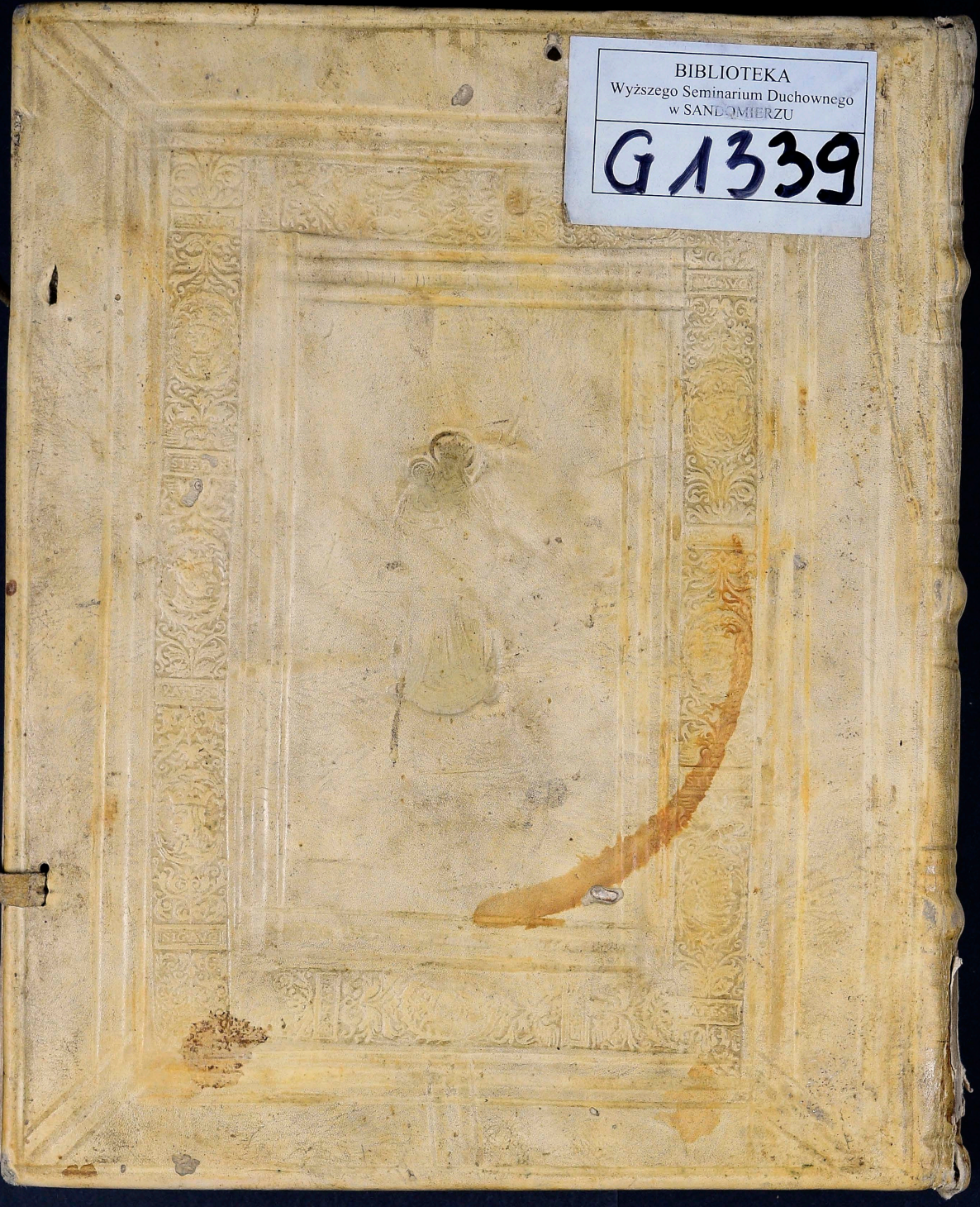

Anno à Saluatore ex Deipara Virgine
nato.
Milesimo, sexcentissimo, vigesimo,
primo.
SSmò Dnò N. nro Gregorio XV Papa ad
lesiæ Apostolicæ
Varallo S. R. S.
er ouile Seraphicum
enua successore
Gnali sexagesimo
Seraphicum.
Rege Poloniarū
te et
nstitutum
e:
observantiæ nræ
damenta prima.
Patauinus Reformā-
rimus Comissarius.
Aptō